

NAŠI OLYMPIJSKÍ MEDAILISTI A OLYMPIONICI

OLYMPIJSKÍ MEDAILISTI A OLYMPIONICI ZO SLOVENSKA
A SPOJENÍ SO SLOVENSKOM

————— *Lubomír Souček* —————

V roku 2010 vydal Slovenský olympijský výbor
s finančnou podporou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR
Edícia Olympizmus v praxi
Nepredajná publikácia, určená na študijné účely, pomoc školskej výučbe a olympijskej výchove

Autor textu: © Lubomír Souček
Pôvod použitých fotografií: Peter Pospíšil, Ján Súkup, archív SZTK – Múzea telesnej kultúry v SR, TASR,
archív SOV, archívy Miroslava Hazucha a Lubomíra Součka, Jozef Michnica,
publikácia Magyarok az Olimpiai Játékokon 1896 – 2000
Lektoroval: Miroslav Hazucha
Faktografické údaje uzatvorené k 10. novembru 2010.

ISBN 978-80-89460-04-5

OBSAH

Naši olympijskí medailisti a olympionici

Príhovor prezidenta Slovenského olympijského výboru (František Chmelár)	4
Olympijské osobnosti dokážu oslaviť mládež (Ľubomír Souček)	6
Prehľad novovekých hier olympiády a zimných olympijských hier	11

NAŠI OLYMPIJSKÍ MEDAILISTI (chronologický prehľad) 12

• ÉRA UHORSKA	
Alojz Szokol (Alajos Szokolyi), atletika 1896 (medaily 0-0-1)	14
Zoltán Imrich Halmaj (Zoltán Imre Halmay), plávanie 1900 – 1908 (2-4-1)	15
Vojtech Zulawszky (Béla Zulawszky), šerm 1908 (0-1-0)	16
Alexander Prokopp (Sándor Prokopp), športová strelba 1912 (1-0-0)	16
Ludovít Kmetko (Lajos Aradi-Kmetykó), športová gymnastika 1912 (0-1-0)	17
Mór Koczán (Miklós Kovács), atletika 1912 (0-0-1)	17

• ÉRA ČESKOSLOVENSKA	
Jozef Herda, zápasenie 1936 (0-1-0)	18
Marylda Pálffyová, športová gymnastika 1936 (0-1-0)	19
Ladislav Troják, ľadový hokej 1948 (0-1-0)	20
Július Torma, box 1948 (1-0-0)	21
Ján Zachara, box 1952 (1-0-0)	22
Mikuláš Athanasov, gréckorímske zápasenie 1952 (0-0-1)	23
Karol Divín, krasokorčuľovanie 1960 (0-1-0)	24
Pavel Schmidt, veslovanie 1960 (1-0-0)	25
Vladimír Dzurilla, ľadový hokej 1964 – 1972 (0-1-2)	26
Jozef Golonka, ľadový hokej 1964 a 1968 (0-1-1)	28
František Gregor, ľadový hokej 1964 (0-0-1)	29
Eudovít Cvetler, futbal 1964 (0-1-0)	31
Ján Geleta, futbal 1964 (0-1-0)	31
Vojtech Masný, futbal 1964 (0-1-0)	31
Štefan Matlák, futbal 1964 (0-1-0)	32
Ivan Mráz, futbal 1964 (0-1-0)	32
František Schmucker, futbal 1964 (0-1-0)	32
Anton Švajlen, futbal 1964 (0-1-0)	33
Anton Urban, futbal 1964 (0-1-0)	33
Vladimír Weiss, futbal 1964 (0-1-0)	33
Bohumil Golian, volejbal 1964 a 1968 (0-1-1)	34
Jozef Labuda, volejbal 1964 (0-1-0)	35
Marianna Némethová-Krajčírová, športová gymnastika 1964 a 1968 (0-2-0)	36
Július Toček, veslovanie 1964 (0-0-1)	37
Ondrej Nepela, krasokorčuľovanie 1972 (1-0-0)	38
Rudolf Tajcnár, ľadový hokej 1972 (0-0-1)	40
Vincent Laško, hádzaná 1972 (0-1-0)	42
Andrej Lukošik, hádzaná 1972 (0-1-0)	42
Peter Pospíšil, hádzaná 1972 (0-1-0)	43
Eva Šuranová, atletika 1972 (0-0-1)	43
Anton Tkáč, dráhová cyklistika 1976 (1-0-0)	44
František Kunzo, futbal 1980 (1-0-0)	46
Stanislav Seman, futbal 1980 (1-0-0)	47
Imrich Bugár, atletika 1980 (0-1-0)	48
Alena Kyselíková, pozemný hokej 1980 (0-1-0)	50
Viera Podháymiová, pozemný hokej 1980 (0-1-0)	50
Iveta Šranková, pozemný hokej 1980 (0-1-0)	50
Ján Franek, box 1980 (0-0-1)	51
Dušan Poliačik, vzpieranie 1980 (0-0-1)	51
Daniel Karabin, zápasenie voľný štýl 1980 (0-0-1)	52
Július Strnisko, zápasenie voľný štýl 1980 (0-0-1)	53
Igor Liba, ľadový hokej 1984 a 1992 (0-1-1)	54

Vincent Lukáč, ľadový hokej 1984 (0-1-0)	56
Dušan Pašek, ľadový hokej 1984 (0-1-0)	57
Dárius Rusnák, ľadový hokej 1984 (0-1-0)	58
Gabriela Soukalová-Svobodová-Sekajová, beh na lyžiach 1984 (0-1-0)	59
Jozef Sabovčík, krasokorčuľovanie 1984 (0-0-1)	60
Miloslav Mečíř, tenis 1988 (1-0-1)	62
Jozef Pribilíneec, atletika 1988 (1-0-0)	64
Jozef Lohyňa, zápasenie voľný štýl 1988 (0-0-1)	66
Jaromír Dragan, ľadový hokej 1992 (0-0-1)	67
Robert Švehla, ľadový hokej 1992 (0-0-1)	68
Peter Veselovský, ľadový hokej 1992 (0-0-1)	69
Pavol Svítana, ľadový hokej 1976	70

• ÉRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY	
Michal Martikán, vodný slalom 1996 – 2008 (2-2-0)	71
Slavomír Kňazovický, rýchlostná kanoistika 1996 (0-1-0)	74
Jozef Gönci, športová strelba 1996 a 2004 (0-0-2)	75
Martina Moravcová, plávanie 2000 (0-2-0)	77
Peter Hochschorner - Pavol Hochschorner, vodný slalom 2000 – 2008 (3-0-0)	80
Juraj Minčík, vodný slalom 2000 (0-0-1)	83
Elena Kaliská, vodný slalom 2004 a 2008 (2-0-0)	84
Jozef Krnáč, džudo 2004 (0-1-0)	87
Michal Riszdorfer, rýchlostná kanoistika 2004 a 2008 (0-1-1)	90
Richard Riszdorfer a Erik Vlček, rýchlostná kanoistika 2004 a 2008 (0-1-1)	91
Juraj Bača, rýchlostná kanoistika 2004 (0-0-1)	92
Juraj Tarr, rýchlostná kanoistika 2008 (0-1-0)	93
Radoslav Židek, snoubording 2006 (0-1-0)	94
Zuzana Štefčeková, športová strelba 2008 (0-1-0)	95
David Musulbes, zápasenie voľný štýl 2008 (0-0-1)	97
Anastasia Kuzminová, biatlon 2010 (1-1-0)	99
Pavol Hurajt, biatlon 2010 (0-0-1)	101

ĎALŠÍ OLYMPIJSKÍ MEDAILISTI, NARODENÍ NA SLOVENSKU ALEBO REPREZENTUJÚCI AJ SLOVENSKO

Jenő Uhlyárik, šerm 1924 (0-1-0 - Maďarsko)	103
Vojtech Strauch (Béla Szepes), atletika 1928 (0-1-0 - Maďarsko)	103
Štefan Fazekas (István Molnár), vodné pólo 1936 (1-0-0 - Maďarsko)	103
Oszkár Abay-Nemes, plávanie 1936 (0-0-1 - Maďarsko)	104
Imre Németh, atletika 1948 (1-0-1 - Maďarsko)	104
József Csermák, atletika 1952 (1-0-0 - Maďarsko)	105
Ferenc Nőgrádi (Ferenc Neuwirth), futbal 1964 (1-0-0 - Maďarsko)	105
Jan Brumovský, futbal 1964 (0-1-0 - ČSSR)	105
Jana Kubičková-Posnerová, športová gymnastika 1964 a 1968 (0-2-0 - ČSSR)	106
Péter Juhász, futbal 1972 (0-1-0 - Maďarsko)	106
Galina Čistjaková, atletika 1988 (0-0-1 - ZSSR)	106
Boris Boor, jazdectvo 1992 (0-1-0 - Rakúsko)	107
Marcel Géry, plávanie 1992 (0-0-1 - Kanada)	107
Štefan Gergely (István Gergely), vodné pólo 2004 a 2008 (2-0-0 - Maďarsko)	108

ČESKÍ OLYMPIJSKÍ MEDAILISTI, PŮSOBIACI V ČASE ZISKU MEDAILY V SLOVENSKOM KLUBE

Jan Koutný, športová gymnastika 1924 a 1928 (0-2-0)	109
Jiří Daler, dráhová cyklistika 1964 (1-0-0)	109
Václav Nedomanský, ľadový hokej 1968 a 1972 (0-1-1)	109
Jiří Holeček, ľadový hokej 1972 (0-0-1)	110
Bohumil Starnovský, moderný päťboj 1976 (0-1-0)	110
Vladimír Kocman, džudo 1980 (0-0-1)	110
Jan Železný, atletika 1988 (0-1-0)	111
Jiří Parma, skoky na lyžiach 1992 (0-0-1)	111
František Jež, skoky na lyžiach 1992 (0-0-1)	111

REGISTER OLYMPIONIKOV ZO SLOVENSKA 112

ČESKÍ OLYMPIONICI, PŮSOBIACI V ČASE ÚČASTI NA OH/ZOH V SLOVENSÝCH KLUBOCH 147

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY 150

PhDr. František Chmelár
prezident Slovenského olympijského výboru

Milí priatelia,
sme si vedomí skutočnosti, že olympijská výchova je zložitý pedagogický proces. Je náročný na poznávanie, vzdelávanie a obohacovanie vedomia a ešte náročnejší na realizáciu, konkrétne naplnenie foriem a metód, ktoré môžu byť prístupné a účinné u všetkých vekových skupín i kategórií detí, mládeže aj dospelých. Keďže sme presvedčení o tom, že aj v súčasnom stave vývoja spoločnosti na Slovensku majú olympijské dedičstvo a olympijská prítomnosť, t. j. hodnoty, ideály, princípy i ďalšie olympijské kategórie a realie význam, dohodli sme sa pripraviť komplexný Program olympijskej výchovy Slovenského olympijského výboru.

Začínáme tzv. mobilnou olympijskou akadémiou, t. j. tematickým seriálom vizuálnych, audio-vizuálnych a tlačených metodických materiálov, ktoré by vám - vážení rodičia, učitelia, tréneri, výchovní pracovníci a všetci, ktorí chcete byť štritolmi olympizmu a subjektmi olympijskej výchovy - mali pomôcť v konkrétnej vzdelávacej a výchovnej činnosti.

Ako prvú sme zvolili tému „Naši olympijskí medailisti a olympionici“. K tejto téme dostávajú všetky školy na Slovensku k dispozícii dva plagáty s portrétmi všetkých doterajších olympijských medailistov pochádzajúcich zo Slovenska, ktorí reprezentovali Uhorsko, Československo alebo Slovensko. Ďalej Slovenský olympijský výbor na školy dodáva DVD-nosič s filmom „Slovensko olympijské - od Atén k Aténom“. A celú túto kolekciu doplnia a obohacuje táto publikácia o našich olympijských medailistoch a všetkých ďalších olympionikoch, spojených so Slovenskom.

Film „Slovensko olympijské - od Atén k Aténom“, ako aj publikácia „Naši olympijskí medailisti a olympionici“ sú k dispozícii aj na internetovej stránke Slovenského olympijského výboru www.olympic.sk. Film nájdete v sekcii Multimédia – Videogaléria a brožúru zase v sekcii Publikácie. Vďaka tomu sú prístupné naozaj každému, kto má prístup na internet a dá sa s nimi pracovať aj v domácom prostredí.

Toto je len začiatok realizácie Programu olympijskej výchovy Slovenského olympijského výboru. Na ďalšie roky pripravujeme celý seriál plagátov, publikácií a ďalších materiálov - aj s metodickými návodmi, ako ich využiť predovšetkým na školách.

Vysvetlivky skratiek použitých v publikácii

OH	olympijské hry (oficiálne hry olympiády, hovorovo aj letné olympijské hry)
ZOH	zimné olympijské hry
MS	majstrovstvá sveta
ME	majstrovstvá Európy
SP	Svetový pohár
ČSR	Československá republika
ČSSR	Československá socialistická republika
ČSFR	Česká a Slovenská federatívna republika
SR	Slovenská republika
ČR	Česká republika
ZSSR	Zväz sovietskych socialistických republík (Sovietsky zväz)
NDR	Nemecká demokratická republika
NSR	Nemecká spolková republika
USA	Spojené štáty americké
MOV	Medzinárodný olympijský výbor
SOV	Slovenský olympijský výbor
FTVŠ UK (Bratislava)	Fakulta telesnej výchovy a športu Univerzity Komenského
SVŠT (Bratislava)	Slovenská vysoká škola technická
UMB (Banská Bystrica)	Univerzita Mateja Bela
IIHF	Medzinárodná federácia ľadového hokeja
NHL	Národná hokejová liga (v zámorí)
WHA	Svetová hokejová asociácia (v zámorí)
SNHL	Slovenská národná hokejová liga

Vysvetlivky skratiek slovenských a českých športových klubov a stredísk

AC (Nitra)	Atletický klub
ASVŠ (Banská Bystrica, Trenčín)	Armáde stredisko vrcholového športu
ATK (Praha)	Armádný telocvičný klub
AŠK (Banská Bystrica, Trenčín)	Armádný športový klub
ČsŠK (Bratislava)	Československý športový klub
ČH (Bratislava, Štrbské Pleso)	Červená hviezda
HC (Košice)	Hockey Club
CHZJD (Bratislava)	Chemické závody Juraja Dimitrova
KKK (Komárno)	Kajak kanoe klub
KTK-Dukla (Liptovský Mikuláš)	Kanoe Tatra klub-Dukla
LTC (Praha)	Lawn-Tennis Club
PSK (Praha)	Policejní sportovní klub
RH (Praha, Jablonec)	Rudá hvězda
SMZ (Dubnica)	Slovenské metalurgické závody
SVŠ (Bratislava)	Stredisko vrcholového športu
ŠK (Bratislava)	Športový klub
ŠKP (Bratislava, Štrbské Pleso)	Športový klub polície
ŠVK (Bratislava)	Športový veslársky klub
UK (Bratislava)	Univerzita Komenského
US (Praha)	Uhelné sklady
ÚDA (Praha)	Ústredný dom armády
VSS (Košice)	Východoslovenské strojárne
VSŽ (Košice)	Východoslovenské železiarne
VŠ (Praha, Bratislava)	Vysoké školy
VŠC (Banská Bystrica)	Vojenské športové centrum
ZTŠ (Martin)	Závody ťažkého strojárstva
ZPA (Prešov)	Závody priemyselnej automatizácie

Olympijské osobnosti dokážu osloviť mládež

Táto publikácia je ako študijná i metodická pomôcka určená predovšetkým pre školy. Ale svojim záberom a fakto grafickou hodnotou je veľmi cenná a vhodná aj pre športových historikov a novinárov, i pre širokú verejnosť. Zameriava sa predovšetkým na osobnosti našich olympijských medailistov a ďalších medailistov nejakým spôsobom spojených so Slovenskom, ale obsahuje aj aktualizovaný prehľad všetkých našich doterajších olympionikov a ďalších, spojených so Slovenskom. Je to doteraz najkomplexnejší sumár všetkých olympionikov s jednoznačne definovaným, či aspoň nepriamym bližším vzťahom k Slovensku.

Táto publikácia abstrahuje z množstva doterajších kníh a brožúr so súvisiacou tematikou. Prináša zhustené celistvé profily „našich olympijských medailistov“, čiastkové profily ďalších medailistov spojených so Slovenskom, aj podrobný register všetkých olympionikov s väzbou na Slovensko. Profily aj register sú v porovnaní s rôznymi predoslymi publikáciami aktualizované a doplnené. Vďaka tomu možno túto publikáciu považovať za komplexnú, aj keď zaiste zďaleka nie vyčerpávajúcu.

Kto sa rozumie pod „našími“

Na úvod treba vysvetliť, čo sa rozumie pod pojmom „naši“ olympijskí medailisti či olympionici. A treba hneď dodať, že väčšina z nich nie je „len našich“, ale skôr „aj našich“. Za svojich totiž mnoho z nich oprávnené považujú aj v Českej republike a niektorých ďalších zase v Maďarsku, prípadne aj v iných krajinách.

Vzhľadom na komplikované historické začlenenie Slovenska v rôznych obdobiach do rôznych štátnych útvarov je nemožné univerzálne použiť pojmy „slovenskí olympijskí medailisti“, resp. „slovenskí olympionici“. De facto totiž jeho obsah napĺňajú len reprezentanti samostatnej Slovenskej republiky. To jest športovci, štartujúci pod slovenskou vlajkou na zimných olympijských hrách počínajúc Lillehammerom 1994 a na letných hrách olympiády Atlantou 1996. To znamená, že venovať sa len „slovenským olympijským medailistom“ by prinieslo obrovské oklieštenie témy, veď takých evidujeme iba 19. Popreli by sme tým vlastnú športovú tradíciu, históriu i všeobecné slovenské povedomie o mnohých osobnostiach.

Podrobnejšie profily má v tejto publikácii uvedených nie len 19, ale dovedna až 78 „našich olympijských medailistov“. Z nich zlomok reprezentoval na olympijských hrách v období pred prvou svetovou vojnou (OH 1896 – 1912) Uhorsko. Viac než dve tretiny medailistov získalo počnúc OH 1936 medaily pre Československo v jeho rôznych štátoprávných podobách: od OH 1936 do ZOH 1960 bol názov krajiny Československá republika, od OH 1960 do OH 1988 Československá socialistická republika a na OH i ZOH 1992 Česká a Slovenská federatívna republika.

V prípade medailistov sa už dávnejšie zaužívalo za „našich“ považovať tých, čo mali slovenský pôvod, národnosť a/alebo sa narodili na území dnešného Slovenska a zároveň medaily získali ako reprezentanti toho štátneho útvaru, ktorého súčasťou bolo aj Slovensko (to znamená v období do roku 1918 Uhorsko, v období 1918 – 1939 a 1945 – 1992 Československa a po roku 1993 Slovenska). Z celkového počtu 78 „našich medailistov“ 6 v čase zisku olympijského kovu reprezentovali Uhorsko, 53 Československo a 19 Slovensko.

Zaradenie mnohých medailistov nie je jednoznačné

Ani jedna z troch uvedených skupín nie je homogénna. Zo šiestice z uhorskej éry sa piati narodili na území dnešného Slovenska. Ako ukázal novší výskum, Mór Koczán prišiel na svet síce neďaleko od Komárna, ale na území dnešného Maďarska. Vzhľadom na to, že na Slovensku neskôr pôsobil aj športoval a ako jediný z uvedenej šiestice reprezentoval po rozpade rakúsko-uhorskej monarchie aj ČSR, je však naďalej považovaný za „nášho“. Dvaja olympijskí víťazi (plavec Zoltán Halmaj a strelec Alexander Prokopp) sa začali súťažnému športu venovať až po presťahovaní ich rodín na územie dnešného Maďarska. Okrem faktu, že obaja sa narodili a prvé roky života prežili na území súčasného Slovenska, sa však ich bližší vzťah k Slovensku nepodarilo zatiaľ preukázať. Jedného

Už na Hrách I. olympiády v Aténach v roku 1896 štartoval aj Slovák – rodák z Hronca atléta Alojz Szokol (v hornom rade celkom vpravo) bol členom výpravy Uhorska. Uhorsko až po OH 1912 reprezentovali aj ďalší rodáci zo Slovenska. Dovedna šiesti získali aj medaily.

Vzácná fotografia z nástupu hokejistov ČSR na olympijský turnaj ZOH 1948 v St. Moritz – vpredu celkom vpravo prvý slovenský zimný olympijský medailista v histórii Ladislav Troják.

Nikdy nedostala olympijská výprava ČSSR taký obrovský aplauz pri nástupe na otváracom ceremoniáli, ako na OH 1968 v Mexico City – bolo to len niekoľko týždňov po tom, čo vojská Varšavskej zmluvy násilne obsadili Československo. So štátnou vlajkou v rukách pochodoval najstarší športovec vo výprave, slovenský volejbalista Bohumil Golian.

Na olympijských hrách 1988 v Soule získali Slováci prvý raz v histórii až dve zlaté medaily. S vlajkou ČSSR kráčal pred výpravou rodák zo Slovenska, diskár Imrich Bugár.

zo šiestich medailistov z obdobia Uhorska – strieborného šermiara Vojtecha Zulawského - sa podarilo objaviť až pomerne nedávno. O jeho pôsobení na Slovensku s výnimkou faktu, že sa narodil v Trebišove, sa však zatiaľ neobjavili konkrétne poznatky. A tak jednoznačne za „našich“ z tohto obdobia môžeme považovať len bronzového atléta Alojza Szokola a strieborného gymnastu Ludovíta Kmeťka, ktorí sa preukázateľne hlásili k Slovensku aj v čase, keď už žili v Maďarsku.

Keď sa pozrieme na obdobie Československa (jeho existencia síce bola prerušená hitlerovským rozdelením spoločného štátu na Protektorát Čechy a Morava a I. Slovenskú republiku, ale keďže v období druhej svetovej vojny sa žiadne olympijské hry nekonali, pre túto publikáciu uvedený fakt nie je relevantný), tiež medzi 53 medailistami nájdeme osobnosti s nejednoznačným zaradením. Nejde pritom vôbec o skutočnosť, že mnohí veľkí slovenskí športovci prežili svoju vrcholnú kariéru v českých kluboch (predovšetkým v pražských). Tak to jednoducho bolo. Najmä v období pred vznikom armádneho a policajného vrcholového športu aj na Slovensku špičkoví slovenskí športovci hŕfné odchádzali za lepšími tréningovými aj existenčnými podmienkami do Prahy - a najčastejšie ich prichýlili armádne a policajné strediská. Máme však z obdobia Československa aj iné, zložitejšie prípady. Olympijský šampión v boxe Július Torma sa narodil v Budapešti do rodiny, pochádzajúcej zo Slovenska. Na Slovensko sa dostal v rámci povojnovej repatriácie. Pobyval tu však len niekoľko rokov a usadil sa v Prahe, kde aj zomrel. Strieborný krasokorčuliar Karol Divín sa takisto narodil v Budapešti, ale spočiatku vyrastal v Čechách. Má však aj slovenský pôvod a na Slovensku prežil vrcholné obdobie športovej kariéry. Strieborný atlét Imrich Bugár sa zase síce narodil na našom území, ale s maďarskou národnosťou. Všetky úspechy dosiahol až po tom, keď sa odsťahoval do Čiech, kde aj po rozdelení Československa zostal žiť. Napriek nejednoznačnosti týchto prípadov slovenský šport oddávna považoval týchto troch olympionikov aj „za svojich“. A samozrejme, bez akejkoľvek diskusie aj v Maďarsku narodenú bronzovú atlétku Evu Šuranovú. Vzhľadom na to, že už od dovŕšenia prvého roka života žije stále na Slovensku a má slovenský pôvod, v jej prípade niet o čom vôbec polemizovať.

Ani s tými, čo získali olympijské medaily už ako reprezentanti Slovenskej republiky, to však nie je vždy úplne jednoduché. Stačí pripomenúť prípady z posledných letných i zimných olympijských hier. V Pekingu 2008 získal pre Slovensko bronz zápasník David Musulbes, ktorý sa o osem rokov skôr tešil z olympijského zlata ako reprezentant Ruska, v ktorom vyrastal a stále žije. Rovnakú krajinu v minulosti reprezentovala (ale nie na olympiáde) aj biatlonistka Anastasia Kuzminová, ktorá vo Vancouveri 2010 získala pre Slovensko zlato i striebro a stala sa z nej najúspešnejšia zimná olympionička v našej histórii.

A čo „tí ostatní“?

Kto sú dovedna 78 „naši olympijskí medailisti“, ktorých podrobnejšie profily nájdete v tejto publikácii, bolo definované v predošlom odseku. Čo sa však rozumie pod pojmom „ďalší spojení so Slovenskom“?

V tejto publikácii (v dvoch samostatných kratších kapitolách) sú prvý raz vôbec zverejnené aj krátke profily ďalších olympijských medailistov, ktorí boli či sú nejakým spôsobom spojení so Slovenskom. Je ich dovedna 23.

V prvej kategórii, nazvanej „Ďalší olympijskí medailisti, narodení na Slovensku alebo reprezentujúci aj Slovensko“, figuruje spolu 14 medailistov. Až na jednu výnimku všetci spĺňajú podmienku, že sa narodili na území dnešného Slovenska, čo by na prvý pohľad mohlo oprávňovať ich zaradenie medzi „našich medailistov“. Desiat z nich však pod piatimi kruhmi v čase zisku medaily reprezentovali iný štátny útvár, než ten, ktorého súčasťou bolo v danom období Slovensko. Až osemi súťažili za Maďarsko. Osobitnú pozornosť však treba venovať dvojici, ktorá sa športu na vrcholovej úrovni venovala priamo na Slovensku, ale olympijské kovy získala až po emigrácii - bronzový plavec Marcel Géry pre Kanadu a strieborný jazdec Boris Boor pre Rakúsko. Ďalší dvaja strieborní medailisti – futbalista Jan Brumovský a športová gymnastka Jana Kubičková-Posnerová – sa síce narodili na Slovensku a reprezentovali ČSSR, ale už od útleho detstva žili v Čechách. Slovenskí olympijskí historici ich nikdy neevidovali ako „našich“ medailistov. Veľmi špecifický prípad je vodný pólista Štefan Gergely. Na OH 2000 reprezentoval Slovensko, ale potom si zmenil štátne občianstvo a dve zlaté medaily získal ako Maďar. A špecifická je aj atlétka Galina Čisťjaková. Na olympiáde štartovala aj ako reprezentantka Slovenska, ale bronzovú medailu získala ešte predtým ako členka výpravy Sovietskeho zväzu.

Ďalší 9 medailisti, uvedení v samostatnej kapitole, sú „Českí olympijskí medailisti, pôsobiaci v čase zisku medaily v slovenskom klube“. V súvislosti s touto skupinou netreba nič vysvetľovať, je definovaná jasne. Len v prípade olympijského víťaza v cyklistike Jiřího Dalera by bolo treba doplniť charakteristiku nasledovne: v čase zisku medaily

Historický prvý olympijský nástup výpravy samostatnej Slovenskej republiky na ZOH 1994 v Lillehammeri. Vlajkonosičom bol hokejista Peter Šťastný.

Keď Slovenský olympijský výbor oslavoval koncom roka 2002 desaťtie výročie svojej existencie, za najúspešnejšieho olympionika desaťročia vyhlásil vodného slalomára Michala Martikána, ktorý v Atlante 1996 získal historickú prvú zlatú medailu pre samostatné Slovensko.

Koncom roka 2000 Slovenský olympijský výbor v spolupráci s Klubom športových redaktorov SSN a s denníkom Šport usporiadal anketu Slovenský športovec storočia. Víťazstvo získal in memoriam krasokorčuliar Ondrej Nepela, olympijský víťaz 1972. Víťaznú trofej v jeho mene z rúk prezidenta SOV Františka Chmelára (vlávo) a prezidenta Slovenskej republiky Rudolfa Schustera prevzala Nepelova dlhoročná trénerka Hilda Múdra. V prvej desiatke v ankete skončili s výnimkou P. Šťastného samí olympijskí medailisti: 1. Ondrej Nepela (krasokočulovanie), 2. Anton Tkáč (cyklistika), 3. Vladimír Dzurilla (ľadový hokej), 4. Martina Moravcová (plávanie), 5. Miloslav Mečíř (tenis), 6. Peter Šťastný (ľadový hokej), 7. Michal Martikán (vodný slalom), 8. Jozef Pribylinec (atletika), 9. Ján Zachara (box), 10. Peter a Pavol Hochschornerovci (vodný slalom).

Zatiaľ najúspešnejšie slovenské vystúpenie pod piatimi kruhmi zaznamenala naša výprava na OH 2008 v Pekingu. Vlajku niesla vodná slalomárka Elena Kaliská, vôbec prvá Slovenka v histórii s olympijským zlatom.

na OH sa pripravoval v slovenskom oddieli. Bol totiž členom Favoritu Brno, ale dlhodobú olympijskú prípravu absolvoval v Dukle ŽTU Bratislava.

Vďaka uvedeným dvom kapitolám táto publikácia inovatívne dopĺňa a obohacuje doterajšie slovenské olympijské realie. S rovnakým účelom bol prvý raz vôbec zosumarizovaný aj kompletný register českých športovcov, ktorí v čase svojho olympijského účinkovania pôsobili na Slovensku. Veď aj oni patrili k slovenskému športu a spoluvytvárali ho. Neprivlastňujeme si ich, ale si ich radi a s hrdosťou pripomínáme. To platí i pre ďalších športovcov uvádzaných v tejto publikácii, ktorých považujú za svojich aj Česi, Maďari, Rusi, prípadne občania ďalších krajín.

Metodika členenia kapitol a ich obsahu

Pri medailistoch bol na radenie ich postupnosti zvolený chronologický postup. Ten sa uplatňuje vo všetkých troch kapitolách, nazvaných nasledovne: Naši olympijskí medailisti; Ďalší olympijskí medailisti, narodení na Slovensku alebo reprezentujúci aj Slovensko; Českí olympijskí medailisti, pôsobiaci v čase zisku medaily v slovenskom klube. To znamená, že medailisti sú v každej z uvedených troch kapitol radení chronologicky podľa rokov, v ktorých získali olympijskú medailu, prípadne prvú zo svojich viacerých medailí.

Na rozdiel od tejto praxe je v kapitole „Register olympionikov zo Slovenska“ vzhľadom na obrovské množstvo mien (762) dvojmo použité abecedné radenie – najprv v prípade športov a potom aj v prípade samotných olympionikov v rámci jednotlivých športov.

Osobitným spôsobom je spracovaná nadväzná kapitola „Českí olympionici, pôsobiaci v čase účasti na OH/ZOH v slovenských kluboch“. V nej sa vzhľadom na výrazne nižší počet mien (50) uplatňuje jednoduché abecedné radenie bez ohľadu na to, v ktorom športe olympionici súťažili.

Ako pracovať (nielen) s publikáciou?

Vzhľadom na to, že táto publikácia sa distribuuje na všetky školy na Slovensku, poskytuje každému mladému záujemcovi o šport a olympizmus množstvo cenných a zaujímavých informácií. Dominantne je však určená ako pomôcka pre pedagógov – najmä pre učiteľov telesnej výchovy, ale trebárs aj dejepisu, prípadne občianskej náuky.

Na praktické využitie publikácie pre prácu so študentmi je najvhodnejšie zamerať sa na regionálny faktor. Sústreďenie množstva biografických údajov o olympijských medailistoch, ako aj údajov o miestach narodenia všetkých olympionikov zo Slovenska (a samozrejme, aj o miestach úmrtia tých, čo sa už pomínuli) umožňuje v jednotlivých regiónoch, mestách a obciach Slovenska spracovať študentské práce, zamerané na olympijské športové osobnosti z tohto regiónu.

Vzhľadom na to, že publikácia „Naši olympijskí medailisti a olympionici“ je dostupná aj v elektronickej podobe na internetovej stránke Slovenského olympijského výboru www.olympic.sk v sekcii Publikácie, môžu s ňou pracovať bez obmedzenia všetci študenti.

Zároveň s touto publikáciou a s dvoma plagátmi s podobizňami našich 78 olympijských medailistov sa na školy distribuuje aj dokumentárny film „Slovensko olympijské – od Atén k Aténom“, ktorého vydavateľ je takisto Slovenský olympijský výbor. Pedagógom sa tak dostávajú do rúk viaceré názorné pomôcky, ktoré môžu využiť pri práci so žiakmi a študentmi.

Plagáty medailistov, umiestnené v škole na dobre viditeľnom a frekventovanom mieste, pripútajú primárnu pozornosť. Využitie uvedeného filmu spoločne s elektronickej verziou tejto publikácie zase umožňuje využiť synergický efekt spojenia písaného i hovorového slova so statickými aj pohyblivými obrázkami. To všetko utvára predpoklady na úspešné prebudenie či posilnenie záujmu mladých ľudí o šport, olympijské hnutie i olympijské hodnoty, ale aj hrdosti na svoju vlasť a na ľudí, ktorí ju vďaka svojmu výnimočnému talentu i jedinečnému osobnostnému vkladu a tvrdej práci úspešne reprezentujú na športovom poli. Verme, že olympijské osobnosti dokážu osloviť mládež.

Nový vydavateľský počin Slovenského olympijského výboru poskytuje veľkú šancu na doteraz nebyvalé šírenie olympijskej osvetly a následne aj olympijskej výchovy na slovenských školách. Na tieto „prvé lastovičky“ nadviažu v najbližších rokoch ďalšie plagáty, publikácie v elektronickej podobe a pútavé obrazové tlačoviny, určené pre školy. Slovenský olympijský výbor ich bude vydávať v rámci svojho dlhodobého Programu olympijskej výchovy s podporou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

LUBOMÍR SOUČEK, autor publikácie

PREHĽAD NOVOVEKÝCH HIER OLYMPIÁD (1896 – 2008)

» I. ATÉNY (Grécko)	6. - 15. 4. 1896	1
» II. PARÍŽ (Francúzsko)	14. 5. - 28. 10. 1900	2
» III. ST. LOUIS (USA)	1. 7. - 23. 11. 1904	1
» IV. LONDÝN (Veľká Británia)	27. 4. - 31. 10. 1908	7
» V. ŠTOKHOLM (Švédsko)	5. 5. - 27. 7. 1912	14
» VI. - 1916 - neuskutočnili sa pre I. svetovú vojnu		
» VII. ANTVERPY (Belgicko)	20. 4. - 12. 9. 1920	0
» VIII. PARÍŽ (Francúzsko)	4. 5. - 27. 7. 1924	4
» IX. AMSTERDAM (Holansko)	17. 5. - 12. 8. 1928	3
» X. LOS ANGELES (USA)	30. 7. - 14. 8. 1932	1
» XI. BERLÍN (Nemecko)	1. - 16. 8. 1936	9
» XII. - 1940 - neuskutočnili sa pre II. svetovú vojnu		
» XIII. - 1944 - neuskutočnili sa pre II. svetovú vojnu		
» XIV. LONDÝN (Veľká Británia)	29. 7. - 14. 8. 1948	3
» XV. HELSINKI (Fínsko)	19. 7. - 3. 8. 1952	11
» XVI. MELBOURNE (Austrália)	22. 11. - 8. 12. 1956	11
+ ŠTOKHOLM (Švédsko) - jazdectvo	10. - 17. 6. 1956	
» XVII. RÍM (Taliansko)	25. 8. - 11. 9. 1960	14
» XVIII. TOKIO (Japonsko)	10. - 24. 10. 1964	18
» XIX. MEXICO CITY (Mexiko)	12. - 27. 10. 1968	26
» XX. MNÍCHOV (NSR)	26. 8. - 11. 9. 1972	21
» XXI. MONTREAL (Kanada)	17. 7. - 1. 8. 1976	29
» XXII. MOSKVA (ZSSR)	19. 7. - 3. 8. 1980	50
» XXIII. LOS ANGELES (USA)	28. 7. - 12. 8. 1984	0
» XXIV. SOUL (Kórejská republika)	17. 9. - 2. 10. 1988	50
» XXV. BARCELONA (Španielsko)	25. 7. - 9. 8. 1992	69
» XXVI. ATLANTA (USA)	19. 7. - 4. 8. 1996	71
» XXVII. SYDNEY (Austrália)	15. 9. - 1. 10. 2000	108
» XXVIII. ATÉNY (Grécko)	13. - 29. 8. 2004	64
» XXIX. PEKING (Čína)	8. - 24. 8. 2008	58

PREHĽAD ZIMNÝCH OLYMPIJSKÝCH HIER (1924 – 2010)

» I. CHAMONIX (Francúzsko)	24. 1. - 4. 2. 1924	0
» II. ST. MORITZ (Švajčiarsko)	11. - 19. 2. 1928	0
» III. LAKE PLACID (USA)	4. - 13. 2. 1932	0
» IV. GARMISCH-PARTENKIRCHEN (Nemecko)	6. - 16. 2. 1936	2
» V. ST. MORITZ (Švajčiarsko)	30. 1. - 8. 2. 1948	4
» VI. OSLO (Nórsko)	14. - 25. 2. 1952	2
» VII. CORTINA D'AMPEZZO (Taliansko)	26. 1. - 5. 2. 1956	3
» VIII. SQUAW VALLEY (USA)	18. - 28. 2. 1960	5
» IX. INNSBRUCK (Rakúsko)	29. 1. - 9. 2. 1964	10
» X. GRENOBLE (Francúzsko)	6. - 18. 2. 1968	7
» XI. SAPPORO (Japonsko)	3. - 13. 2. 1972	6
» XII. INNSBRUCK (Rakúsko)	4. - 15. 2. 1976	6
» XIII. LAKE PLACID (USA)	13. - 24. 2. 1980	8
» XIV. SARAJEVO (Juhoslávia)	8. - 19. 2. 1984	15
» XV. CALGARY (Kanada)	13. - 28. 2. 1988	14
» XVI. ALBERTVILLE (Francúzsko)	18. - 23. 2. 1992	14
» XVII. LILLEHAMMER (Nórsko)	12. - 27. 2. 1994	42
» XVIII. NAGANO (Japonsko)	7. - 22. 2. 1998	39
» XIX. SALT LAKE CITY (USA)	8. - 24. 2. 2002	49
» XX. TURÍN (Taliansko)	10. - 26. 2. 2006	58
» XXI. VANCOUVER (Kanada)	12. - 28. 2. 2010	73

Vysvetlivky: Úvodná rímska číslica znamená poradové číslo hier olympiády, resp. zimných olympijských hier (číslovanie OH a ZOH je odlišné, v prípade ZOH dostávajú poradové číslo len naozaj uskutočnené hry, v prípade OH aj tie, ktoré sa vinou vojnových udalostí nekonali). Nasleduje miesto konania, krajina a dátum OH/ZOH a počet zúčastnených slovenských športovcov, resp. športovcov so slovenským pôvodom, ktorí štartovali na OH v rokoch 1896 – 1912 vo výpravách Uhorska a v rokoch 1920 – 1992 vo výpravách ČSR, ČSSR resp. ČSFR; od roku 1994 vo výpravách samostatného Slovenska. Na OH 1920 a na ZOH 1924 - 1932 nebol vo výpravách ČSR žiadny Slováč. OH 1984 ČSSR z politických dôvodov bojkotovala.

NAŠI OLYMPIJSKÍ MEDAILISTI (1896 - 1912)

ČESKOSLOVENSKO

NAŠI OLYMPIJSKÍ MEDAILISTI (ČSR, ČSSR, ČSFR - 1920 - 1936 a 1948 - 1992)

NAŠI OLYMPIJSKÍ MEDAILISTI (OD 1994)

NAŠI OLYMPIJSKÍ MEDAILISTI

(chronologický prehľad)

ÉRA UHORSKA (OH 1896 – 1912)

ALOJZ SZOKOL (ALAJOS SZOKOLYI)

* 19. 6. 1871 Hronec, † 9. 9. 1932 Bernecebaráti (Maďarsko)

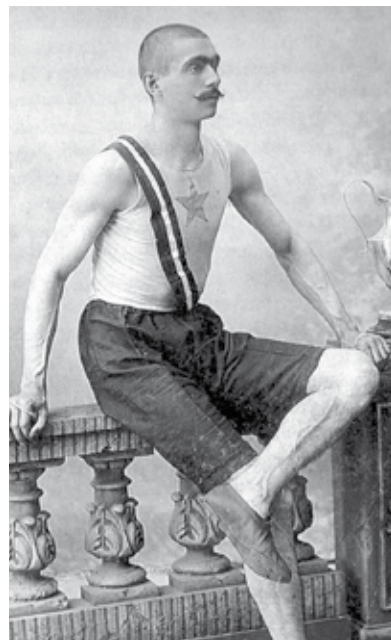
» ATLETIKA

- **ATÉNY 1896 – BRONZ:** beh na 100 m

Alojz Szokol (v oficiálnych olympijských výsledkoch figuruje pod menom Alajos Szokolyi) bol nielen prvý olympijský „medailista“ pochádzajúci zo Slovenska (úvodzovky sú namiesto z dôvodu, že na OH 1896 dostali medaily len prví dvaja pretekári), ale aj vôbec prvý olympionik pochádzajúci zo Slovenska. Ako jediný z našich rodákov štartoval vo farbách vtedajšieho Uhorska už na Hrách I. olympiády v Aténach 1896. Je pozoruhodné, že tam súťažil 25-ročný atlét klubu MAC Budapešť so štartovým číslom 1. V historickej listine výsledkov zo všetkých olympijských hier, ktoré sa tradične začínajú atletikou a najkratším behom, figuruje úplne vpredu. To z dôvodu, že v behu na 100 m (bola to úvodná disciplína všetkých novovekých OH) obsadil odhadnutým časom 12,6 s výborné tretie miesto za Burkem z USA (12,0) a Hofmannom z Nemecka (odhadom 12,2 s). K tomuto úspechu pridal štvrté miesto v trojskoku (12,30 m). Štartoval aj v behu na 100 m prekážok (podľa niektorých prameňov sa bežalo 110 m), v ktorom síce postúpil do finále, ale nenastúpil naň. Prihlásený ešte bol na tri ďalšie disciplíny, ale v nich už podľa všetkého neštartoval vôbec.

Alojz Szokol pochádzal z Hronca, jeho rodičia aj starí rodičia boli Slováci. Okrem Hronca mal korene aj v Banskej Bystrici a v Malužinej. Študoval na gymnáziu v Banskej Štiavnici a v Levcich a potom na univerzite v Budapešti. Štúdium medicíny tam však nedokončil. V hlavnom meste vtedajšieho Uhorska pôsobil nielen ako všestranný atlét (uhorské rekordy držal až v 9 disciplínach), ale aj ako športový funkcionár, v roku 1897 jeden zo zakladateľov Maďarského atletického zväzu.

Po skončení športovej kariéry sa Alojz Szokol usadil v Bernecebaráti v blízkosti Šiah, kde aj ako 61-ročný zomrel. Keď sa v tomto maďarskom meste oženil s grófkou Charlottou Berchtoldovou, stal sa z neho statkár. Po rozpade rakúsko-uhorskej monarchie a vzniku Československej republiky tak bol občanom iného štátu, teda Maďarska. Napriek tomu si zachoval blízky vzťah k rodnému Hroncu, kde ho dodnes pripomína pamätná tabuľa, ako aj k Šahám, kde dlhší čas pôsobil ako hlavný župný archívár a knihovník – dokonca tam kvôli tomu pravidelne dochádzal aj z Bernecebaráti. V tamojšom regióne bol aj nezištným mecenášom športu, kultúry a spoločenského života, čo mu umožnil predovšetkým majetok získaný sobášom. Jeho meno dnes nesie regionálny olympijský klub v Šahách.

ZOLTÁN IMRICH HALMAJ (ZOLTÁN IMRE HALMAY)

* 18. 6. 1881 Dúbrava, Vysoká pri Morave, † 20. 5. 1956 Budapešť (Maďarsko)

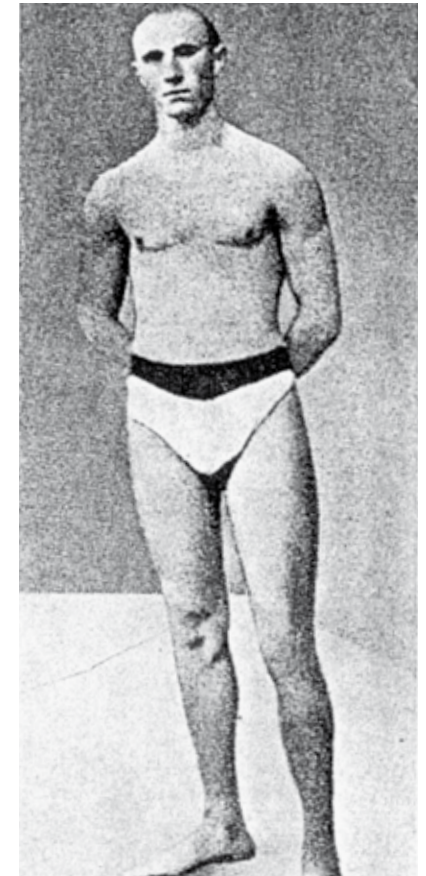
» PLÁVANIE

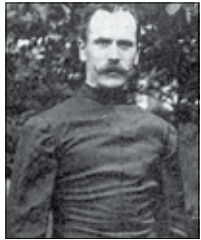
- **PARÍŽ 1900 – STRIEBRO:** 200 m v. sp., **STRIEBRO:** 4000 m v. sp., **BRONZ:** 1000 m v. sp.
- **ST. LOUIS 1904 – ZLATO:** 50 y v. sp., **ZLATO:** 100 y v. sp.
- **LONDÝN 1908 – STRIEBRO:** 100 m v. sp., **STRIEBRO:** 4x200 m v. sp.

Zoltán Imrich Halmaj (vo výsledkoch z OH uvádzaný ako Zoltán Halmay) bol na olympijských hrách jednou z dominantných športových osobností niekdajšieho Uhorska. V rokoch 1900 – 1908 štartoval na troch olympijských hrách, na ktorých si v plaveckom bazéne vybojoval dovedna sedem medailí, resp. medailových umiestení (2-4-1). To z rodáka z Dúbravy (dnes súčasť Vyskej pri Morave neďaleko od Bratislavy) na viac než sto rokov urobilo najúspešnejšieho olympionika pochádzajúceho z územia dnešného Slovenska. Až na OH 2008 v Pekingu ho ziskom tretieho zlatého kovu v sérii prekonalí vodnoslalomárski bratia Hochschornerovci. V počte medailových umiestení však medzi olympionikmi narodenými na území dnešného Slovenska ešte stále jasne vedie.

Ako reprezentant Uhorska sa člen klubu MTK Budapešť Halmaj výrazne presadil na všetkých troch OH, na ktorých štartoval. V Paríži na OH 1900 skončil dvakrát druhý (na 200 m v. sp. časom 2:31,4 min, na 4000 m v. sp. časom 1:08:55,4 h) a raz tretí (na 1000 m v. sp. dosiahol čas 15:16,4 min). Vrcholom jeho kariéry boli OH 1904 v americkom St. Louis, kde sa v bazéne, postavenom na výstavisku - s yardovými mierami namiesto metrových - stal dvojnásobným olympijským víťazom. Na 50 y voľný spôsob triumfoval výkonom 28,0 s a na 100 y v. sp. v čase 1:02,8 min. O rok neskôr (3. decembra 1905 vo viedenskom 34-metrovom bazéne) utvoril na 100 m voľný spôsob časom 1:05,8 min oficiálny svetový rekord. Aj v yardových bazénoch bol držiteľom najlepších svetových výkonov. Zúčastnil sa i na tzv. medzihrách v Aténach 1906, kde bol členom víťaznej štafety Uhorska na 4x250 m v. sp. a skončil druhý na 100 m v. sp. (do oficiálnych olympijských štatistík sa medzihry 1906 nerátajú, ale mnohí historici ich výsledky evidujú spoločne s olympijskými). Svoju olympijskú kariéru zakončil Halmaj v Londýne 1908. Do medailovej kolekcie pridal v bazéne, ktorý postavili doprostred atletického štadióna, dve striebro. Na 100 m v. sp. časom 1:06,2 min podľahol len svetovému rekordérovi Danielsovi z USA a bol aj členom uhorskej štafety na 4x200 m v. sp., ktorá obsadila druhé miesto.

Zatiaľčo Alojz Szokol sa preukázateľne hlásil k Slovensku, v prípade Zoltána Halmaja bola jeho väzba na Slovensko nepochybne oveľa slabšia. Keď mal jedenásť rokov, jeho rodina sa zo Záhoria presťahovala do Budapešti, kde prežil celý zvyšok života. Aj plávaniu (a zároveň vodnému pólu) sa začal poriadne venovať až v Budapešti. Napriek tomu, že v tomto športe sa dostal na najvyššiu svetovú úroveň, bol veľmi všestranný športovec. Venoval sa aj futbalu, veslovaniu, hokeju a rýchlokorčuľovaniu, v ktorom bol dokonca majster Uhorska. Profesne pôsobil postupne ako športový novinár, úradník Tabakového centra a riaditeľ závodu.

VOJTECH (BÉLA) ZULAWSZKY

* 23. 10. 1869 Trebišov, † 24. 10. 1914 Sarajevo (Bosna a Hercegovina)

» ŠERM

• LONDÝN 1908 – STRIEBRO: šabla

Pôvod Vojtecha (Bélu) Zulawského na Slovensku, konkrétne v Trebišove, sa podarilo objaviť až pomerne nedávno. V starších publikáciách o olympionikoch zo Slovenska sa preto jeho meno nespomínalo. O jeho živote a pôsobení na Slovensku sa zatiaľ neobjavili konkrétne údaje. Podľa výskumu športového historika Jozefa Drenka Zulawszky v Budapešti absolvoval šermiarsku školu talianskeho majstra Santelliho a v šerme šablou prešiel zmenou techniky od pohybu zápastia na pohyb celého ramena. Od roku 1897 bol učiteľom telocviku, šermovania a maďarského jazyka na reálnej škole v Kőszegu. O rok neskôr už reprezentoval Uhorsko. Začiatkom 20. storočia sa v záujme svojej šermiarskej kariéry presťahoval do Budapešti, kde súťažil za klub MAC.

Na olympijských hrách Zulawszky štartoval dvakrát. V Londýne v roku 1908 v šerme šablou ako 39-ročný získal striebro, keď ho predstihol len slávny krajan Dr. Jenő Fuchs. V priamom súboji Zulawszky síce Fuchsa zdolal, ale keďže obaja dosiahli v eliminácii po šesť víťazstiev, rozhodovala medzi nimi dodatočná baráž, v ktorej uspel súper. Je zaujímavé, že v zlatom družstve maďarských šablistov druhý najlepší z individuálnej súťaže Zulawszky chýbal – pritom jeho členmi okrem Fuchsa boli napríklad Tóth a Werkner, ktorí v súťaži jednotlivcov obsadili až piate a šieste miesto. Rodák z Trebišova štartoval aj v súťaži kordistov, v nej však vypadol už v 1. kole. Ďalší olympijský štart si pripísal v Štokholme 1912, ale tam neuspel ani medzi šablistami, ani medzi fleuretistami, a nepripísal si žiadne umiestenie.

Žiaľ, život úspešného olympionika sa skončil len vo veku 45 rokov v prvej svetovej vojne. Ako major armády Zulawszky padol v bojoch pri Sarajeve. Jeho pozostatky dala manželka previesť do Kőszegu, kde ho dodnes pripomína pamätník.

ALEXANDER (SÁNDOR) PROKOPP

* 7. 5. 1887 Košice, † 4. 11. 1964 Budapešť (Maďarsko)

» ŠPORTOVÁ STREĽBA

• ŠTOKHOLM 1912 – ZLATO: vojenská puška na 300 m

Rodák z Košíc Alexander (Sándor) Prokopp žil vo svojom rodisku do 12 rokov života. Potom sa jeho rodina presťahovala do Budapešti, kde vyštudoval na Pázmányovej univerzite a získal titul doktora práv. Strelbe sa začal venovať až v hlavnom meste vtedajšieho Uhorska, ktorého sa stal dlhoročným úspešným reprezentantom. Svoju olympijskú kariéru však ukončil už ako reprezentant povojnového Maďarska, v ktorého farbách štartoval ako 37-ročný na OH 1924.

Na olympijských hrách debutoval Prokopp už ako 21-ročný v Londýne 1908. Súťažil v ľubovoľnej zbrani na 300 m, vobec sa však nepresadil a nástrelom 627 bodov obsadil až 43. miesto. Pred OH 1912 v Štokholme v pôvodnej nominácii Uhorska nefiguroval. Napokon dostal možnosť štartovať, ale len na vlastné náklady. Prokopp však spôsobil senzáciu, keď triumfoval v strelbe z vojenskej pušky na 300 m, kde bolo na štarte až 91 súťažiacich! Výkonom 97 bodov odsunul na druhú priečku olympijského multimedailistu a neskôr dovedna päťnásobného šampióna OH Osburna z USA (ten získal 95 bodov).

Ďalšiu športovú kariéru Alexandra Prokoppa prerušila prvá svetová vojna. Počas nej pracoval v budapeštskej mestskej správe ako tajomník, právny zástupca a notár hlavného mesta. Po skončení vojny sa venoval aj funkcionárskej práci v streleckom športe, ale ešte raz sa mu podarilo prebojovať na olympijské hry. V Paríži 1924 už vo farbách Maďarska súťažil v automatickej pištoli na 25 m a v ľubovoľnej zbrani na 600 m. Jeho výsledky (53., resp. 55. miesto) však neuspokojili. Ale ako olympijský víťaz má dodnes v Budapešti pamätník v olympijskom parku.

ĽUDOVÍT KMEŤKO (LAJOS ARADI-KMETYKÓ)

* 22. 3. 1884 Košice, † 4. 1. 1952 Budapešť (Maďarsko)

» GYMNASTIKA

• ŠTOKHOLM 1912 – STRIEBRO: voľné cvičenie družstiev

Ďalší košický rodák Ľudovít Kmeťko (Lajos Aradi-Kmetykó) na rozdiel od strelca Prokoppa na Slovensku dlhšie žil aj pôsobil. V rodnom meste bol učiteľ telocviku na reálnom gymnáziu, ale aj tréner gymnastov i ďalších športovcov. Okrem iných tam viedol napríklad atléta Františka Szobotu, ktorý takisto štartoval na OH 1912. V rokoch 1907 – 1912 bol členom klubu KAC Košice.

Gymnastike podľa vzoru nemeckej turnárskej školy (ďalší smer predstavovala „švédska škola“) sa Ľudovít Kmeťko venoval na základe príkladu svojho staršieho brata Jána (Jánosa) Kmeťka, ktorý neskôr pôsobil na Telovýchovnej škole v Budapešti. S bratom sa zišiel aj na olympijských hrách 1912 v Štokholme – Ján bol trénerom a Ľudovít cvičencom 16-členného družstva Uhorska v tzv. viacboji družstiev II. Vzhľadom na vtedajšie odlišné spôsoby cvičenia boli vtedy na olympiáde až tri samostatné súťaže družstiev vo viacboji. Najplatnejší cvičenec strieborného družstva Uhorska, ktoré podľahlo jedine Talianom, bol práve Kmeťko.

V roku 1913 sa Kmeťko ako 29-ročný presťahoval do Budapešti, kde pracoval ako učiteľ telesnej výchovy na štátnom gymnáziu v Budíne a cvičil v klube BTC Budapešť. Stal sa nadšeným propagátorom švédskej gymnastickej školy a autorom štúdie „Boj telovýchovných systémov“. Jeho športovú kariéru ukončila prvá svetová vojna. V Budapešti, kde zostal žiť aj po jej skončení, ho pripomína pamätník v olympijskom parku.

MÓR KOCZÁN (pseudonym MIKLÓS KOVÁCS)

* 8. 1. 1885 Kocs (Maďarsko), † 30. 7. 1972 Alsóögd (Maďarsko)

» ATLETIKA

• ŠTOKHOLM 1912 – BRONZ: hod oštepom

Medzi šesticou olympijských medailistov z čias Uhorska, uvádzaných v tejto publikácii, bol všestranný atléť - vrhač Mór Koczán z Kocsu na Žitnom ostrove (originálne Kóczán, na OH súťažil aj pod pseudonymom Miklós Kovács) špecifický. Po rozpade Rakúsko-Uhorska v dôsledku výsledkov prvej svetovej vojny totiž ako jediný z uhorských športovcov nejakým spôsobom spojených so Slovenskom reprezentoval aj Československú republiku (na OH 1924). Napokon však posledné štvrtstoročie života nedobrovoľne prežil v Maďarsku, kde aj vo vysokom veku 87 rokov zomrel.

Prvý športový úspech dosiahol Koczán na stredoškolských hrách v Levoči. V čase prvej účasti na OH v Londýne 1908 bol členom klubu BTC Budapešť. Pri premiérovom olympijskom štarte si vybral až štyri vrhačské disciplíny. Neuspel ani v jednej - v hode oštepom voľným i gréckym štýlom, hode diskom i vo vrhu guľou bol vyradený v kvalifikácii. Oveľa lepšie si počínal na OH 1912 v Štokholme, kde ako člen klubu FTC Budapešť získal výkonom 55,50 m bronz v klasickom hode oštepom. V hode oštepom obojruč obsadil 12. a v hode diskom 33. miesto (33,30 m). Rok pred olympiádou dokonca vytvoril v hode oštepom výkonom 60,64 m neoficiálny svetový rekord. Po prvej svetovej vojne bol členom Sparty Praha. Na OH 1924 v Paríži štartoval už vo veku 39 rokov, v hode oštepom obsadil 22. miesto. Atletike sa venoval aj ako tréner i rozhodca.

Koczán sa narodil v maďarskom Kocsi v Komárnanskej župe, aj keď v minulosti sa ako miesto jeho narodenia uvádzala Čiližská Radvanďa neďaleko od Dunajskej Stredy. Pochádzal z učiteľskej rodiny, ale sám po absolvovaní gymnázia v Berehove vyštudoval teológiu v Pápe a pôsobil ako kalvínsky farár postupne v Diójenő, Zlatnej na Ostrove a v Čiližskej Radvani. Tam žil od roku 1914, ale po roku 1947 sa nútené musel odsťahovať do Budapešti – v pohnutom povojnovom období bol vysídlený. V maďarskom hlavnom meste ho pripomína pamätník v olympijskom parku, ale pamätnú tabuľu má aj v Čiližskej Radvani.

NAŠI OLYMPIJSKÍ MEDAILISTI

(chronologický prehľad)

ÉRA ČESKOSLOVENSKA

(ČSR: OH/ZOH 1920 – 1936 a 1948 – 1960, ČSSR 1960 – 1988, ČSFR 1992)

Vysvetlivka: Názov Československá socialistická republika sa používal od 11. júla 1960, takže na ZOH 1960 v Squaw Valley reprezentovali ešte športovci štát so skratkou ČSR, ale na OH 1960 v Ríme už ČSSR.

JOZEF HERDA

* 21. 4. 1910 Trnava, † 4. 10. 1985 Bratislava

» ZÁPASENIE

• **BERLÍN 1936 – STRIEBRO:** gréckorímsky štýl do 66 kg

Gréckorímsky zápasník Jozef Herda sa v auguste 1936 v Berlíne zapísal do histórie ako prvý športovec zo Slovenska reprezentujúci Československú republiku, ktorý získal olympijskú medailu. Gymnastka Matylda Pálffyová prispela k striebru družstva o niekoľko dní neskôr, takže jej patrí „len“ primát našej prvej ženskej medailistky.

Rodák z Trnavy Herda pochádzal z trinástich detí. Ako vyučený zámočník sa vo veku 18 rokov zamestnal v Prahe. Tam začínal svoju športovú kariéru najskôr ako vzperač, veľmi rýchlo však objavil čaro žineniek. Zápaseniu sa venoval najprv v klube AFK Stráž bezpečnosti. V roku 1931 prvý raz zápasil na medzinárodnej scéne. Hneď upútal víťazstvom nad medailistom z OH 1928 Jiřím Maudrom. Už v roku 1932 mal výkonnosť, ktorá ho oprávňovala štartovať na OH v Los Angeles. Pre nedostatok financií tam však ČSR reprezentovala len minivýprava, do ktorej sa nedostal. V roku 1934 skončil šiesty na majstrovstvách Európy v Ríme.

Najväčšie úspechy Jozef Herda dosiahol po prestupe do AFK Waldes Praha, kam s ním prešli aj jeho bratia Ján a Emil. Prestup mu síce vyniesol ročný dištanc, počas ktorého nemohol súťažiť za žiadny klub, ale udržiaval sa stále vo forme. V čase OH v Berlíne bol ako 26-ročný na vrchole výkonnosti. V konkurencii 18 zápasníkov v kategórii do 66 kg postupne zdolal Švajčiara Holingera (na lopatky) a po tuhom boji Maďara Kálmána i Taliana Molfinu. Vo vyrovnanom boji síce prehral s Fínom Koskelom tesne 1:2, ale v súboji o striebro zdolal Estónca Väilho 3:0. Na vynikajúcej úrovni zápasil aj v ďalších rokoch, o šancu získať ďalšiu olympijskú medailu ho však obrala druhá svetová vojna. OH 1940 ani 1944 sa v dôsledku vojnových udalostí nekonali.

V Prahe žil Jozef Herda až do roku 1942, pričom v AFK Waldes nielen zápasil, ale aj viedol tréningy mladých adeptov zápasenia. Tých sám vyhľadával. Vďaka jeho celkovému pôsobeniu sa niek-

dajší maličký klub rozrástol a za sedem rokov sa počet jeho členov zvýšil z troch na stodvadsiatich. Napriek tomu Slovákovi Herdovi protektorátne úrady nepredžili povolenie na trvalý pobyt a v roku 1942 sa presťahoval do Bratislavy. V slovenskom hlavnom meste sa dočkal aj obnovenia Československej republiky.

ČSR naposledy reprezentoval v roku 1949 ako 39-ročný. Na majstrovstvách krajiny v tom roku zdolal neskoršieho olympijského medailistu Růžičku, ktorý bol o 67 kg ťažší! Všestranný Herda bol majstrom ČSR v gréckorímskom aj vo voľnom štýle a dovedna získal 15 domácich titulov. Počas svojej mimoriadne dlhej kariéry vybojoval viac než dvetisíc zápasov a 124-krát reprezentoval ČSR. S pretekárskym zápasením skončil až vo veku 46 rokov (!), keď už dávno predtým sa v Dunajplavbe Bratislava venoval aj trénerskej práci. Okrem toho aj rozhodoval a funkcionáril. V Bratislave aj ako 75-ročný zomrel. V rodnej Trnave Herdovo meno nesie námestie i miestne športové gymnázium, jeho niekdajšiu športovú slávu pripomína aj pamätná tabuľa.

MATYLDA PÁLFYOVÁ

* 11. 3. 1912 Kostolany nad Hornádom, † 23. 9. 1944 Malé Brestovany

» GYMNASTIKA

• **BERLÍN 1936 – STRIEBRO:** družstvo

Na vrchole športovej kariéry sa rodáčka z Kostolian nad Hornádom podpisovala ako Matylda Pálffyová, v rodnom liste však má zapísané meno Matilda Vilma Pálfióvá. Možno sa domnievať, že zmenu v prepise mena prvej ženskej olympijskej medailistky zo Slovenska spôsobil fakt, že takto ju dlhý čas zvykli uvádzať české médiá. A ich vplyv v gymnastike, ale aj vo všeobecnom povedomí, musel byť značný, keďže tento šport sa v bývalom Československu desaťročia rozvíjal predovšetkým v rámci českého Sokola.

V silnom družstve vtedajšej ČSR na čele s absolútnou majsterkou sveta 1934 Vlastou Děkanovou patrila Pálffyová od roku 1935 medzi najlepšie pretekárky. Na OH 1936 v Berlíne prispela členka Sokola Košice k striebru družstva (ženy mali na rozdiel od mužov len túto jednu gymnastickú súťaž) ako jeho výkonnostne štvrtá členka z ôsmich. Družstvo ČSR pritom malo výkonnosť aj na víťazstvo. Jeho hlavnými súperkami však boli domáce Nemky, ktoré sa v atmosfére vypätého nacionalizmu hitlerovského Nemecka tešili maximálnej podpore rozhodcovského zboru.

Sila sokolských gymnastiek sa naplno prejavila na svetovom šampionáte 1938 v Prahe. Tam sa po súťaži družstiev Pálffyová ako prvá Slovenka v histórii tešila z titulu majsterky sveta (v jednotlivých disciplínach na náradiach, ale napríklad aj v behu na 60 m, vtedy ešte ženy samostatne nesúťažili; neoficiálne však dostala najvyššie známky na kruhoch a v preskoku). Navyše vo viacboji jednotlivých pridala bronz za krajkami Děkanovou a Veřmířskou.

Od 18 rokov pracovala Pálffyová ako korešpondentka v Košiciach, v rokoch 1934 – 1937 vo Východoslovenských elektrárňach, účasť spol. Preto ju dnes v Košiciach pripomína pamätná tabuľa, umiestnená na administratívnej budove Východoslovenskej energetiky, a.s. V roku 1937 sa však presťahovala do Bratislavy, kde pôsobila v Západoslovenských elektrárňach, a. s. V roku 1939 po vzniku I. Slovenskej republiky s gymnastikou skončila, pretože odmietla cvičiť v telovýchovnej organizácii Hlinkovej gardy. V rámci Klubu slovenských turistov a lyžiarov sa venovala

kanoistike a ďalším športom, okrem toho prepadla jazdecktvu. Bola aj členka Akademického speváckeho združenia, ktorého dirigent bol slávny skladateľ Ján Cikker. S ním sa dokonca zasnúbila, ale napokon sa v roku 1942 vydala za dôstojníka Ondreja Mareka. V manželstve však prežila len dva roky. Osudná sa jej stala nová záľuba v jazdecktvu - po páde z koňa v Malých Brestovonoch tragicky zahynula vo veku len 32 rokov.

O Marekovej-Pálfyovej sa dlhé roky písalo nielen ako o prvej ženskej olympijskej medailistke zo Slovenska, ale aj zároveň ako o vöbec prvej žene zo Slovenska, ktorá štartovala na OH. Novší výskum však priniesol zistenie, že ak berieme do úvahy iba miesto narodenia, tak už o osem rokov skôr v Amsterdame - ale vo farbách Maďarska - súťažila takisto gymnastka Margit Kövessy, rodáčka z Banskej Štiavnice. Na fakte, že Matylda bola prvá naozaj významná ženská športová osobnosť zo Slovenska, to však nič nemení. Slovenský olympijský výbor si jej pamiatku uctil tým, že od roku 2005 každoročne udeľuje Cenu Matyldy Pálfyovej, ktorá je určená výlučne ženám - za ich športové výsledky, aktivitu v športe a v olympijskom hnutí.

LADISLAV TROJÁK

* 15. 6. 1914 Košice, † 8. 11. 1948 nad prielavom La Manche medzi Anglickom a Francúzskom

» **LADOVÝ HOKEJ**

• **ST. MORITZ 1948 - STRIEBRO**

Košický rodák Ladislav Troják, ktorého životná púť sa podobne ako v prípade Matyldy Pálfyovej tragicky prerhla veľmi predčasne, sa do histórie zapísal ako vöbec prvý slovenský hokejista, ktorý štartoval na ZOH, ďalej ako prvý, ktorý získal medailu a aj ako prvý Sloväk s titulom majstra sveta. Veľkú hokejovú kariéru rozbehol ešte v rodnom meste ako hráč ČsŠK Košice (do roku 1934), ale do vrcholnej miery svoje hráčske umenie rozvinul v tíme LTC Praha.

Troják debutoval pod piatimi kruhmi už na ZOH 1936 v nemeckom Garmisch-Partenkirchene, kde bol jeden z dvoch Slovákov obstarávajúcích našu premiéru na zimných olympijských hrách (druhý bol bežec na lyžiach Lukáš Michalák). Hokejový tím ČSR, v ktorom bol vtedy len 22-ročný Košičan benjamínok, obsadil štvrté miesto. Mladý hráč sa strelec nepresadil, ale vďaka obetavosti, pohyblivosti a dobrej obrannej hre patril medzi platných členov družstva.

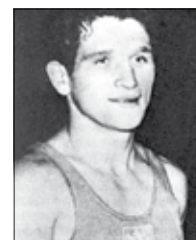
Druhá svetová vojna síce prerušila medzinárodné hokejové dianie, ale po jej skončení hral Troják ešte lepšie. V roku 1947 sa v Prahe v tíme ČSR spolu so všetkými krajanmi radoval z historického zisku titulu majstra sveta - to už bol jediný Sloväk veterán družstva. Tím, ktorý viedol Kanadan slovenského pôvodu Mike (Matej) Buckna, bol v tom čase schopný hrať vyrovnane aj s najlepšimi amatérskymi hráčmi z kolísky hokeja - Kanady. To sa potvrdilo aj na ZOH 1948 vo švajčiarskom St. Moritzi, kde sa hral historicky posledný olympijský hokejový turnaj na nekrytých ľadových plochách. Troják a spol. mali na dosah olympijské zlato, o ktoré ich pripravilo len horšie celkové skóre. Tímy Kanady aj ČSR dosiahli zhodne po sedem víťazstiev a jediný bod stratili vzájomnou remízou 0:0. O zlate pre Kanadanov rozhodlo lepšie celkové skóre - 69:5 verus 80:18...

Troják hral v prvom útoku s legendami Stanislavom Konopáskom a Vladimírom Zábrodským. Tento útok nastrielať 38 gólov! Zábrodský bol s 22 gólmi najlepší strelec olympijského turnaja, najskúsenejší Troják skóroval päťkrát. Kto by vtedy tušil, že piatim členom strieborného tímu - okrem Trojaka aj Pokornému, Stiborovi,

Šťovíkovi a Jarkovskému - ostáva už len niekoľko mesiacov života... Táto päťica, plus ďalší hráč Švarc, letela 8. novembra 1948 na prípravné zápasy do Londýna. Zvyšok tímu ČSR letel z Paríža o deň skôr, no šiesti hráči meškali, pretože čakali na anglické víza. Žiaľ, ich malá aerotaxi Beachcraft spoločnosti Escadrille Mercure v hustej hmle zmizlo bez stopy kdesi nad kanálom La Manche. Ilustráciou krutej doby krátko po prevzatí moci v ČSR komunistami bolo, že tajná polícia hneď začala rozchyrovať, že tí šiesti sa nezabili, ale potajomky emigrovali. Dokonca perzekvovali ich rodiny!

Ladislav Troják sa nezabudnuteľne zapísal do histórie slovenského hokeja. Jeho meno dlhé roky niesol starý zimný štadión v Košiciach a nesie ho aj nová Steel Aréna. Šestnásobný účastník majstrovstiev sveta, dvojnásobný olympionik a majster sveta obliekol reprezentačný dres ČSR v 75 zápasoch, v ktorých nastrielať 37 gólov. S tímom LTC Praha získal päť titulov majstra ČSR a v období Protektorátu Čechy a Morava päť titulov v českomoravskej lige.

JÚLIUS TORMA

* 7. 3. 1922 Budapešť (Maďarsko), † 23. 10. 1991 Praha

» **BOX**

• **LONDÝN 1948 - ZLATO: do 67 kg**

So začlenením Júliusa Tormu do slovenských reálií je to mierne zložité, keďže sa narodil v Budapešti a zomrel v Prahe. Jeho rodičia však pochádzali zo Štúrova a do Budapešti sa odsťahovali za prácou. Ako desaťročný tam Július (Gyula) začal boxovať v klube BTK Budapešť pod vedením slávneho trénera Zsigmonda Adlera, ktorý vychoval aj neskoršieho trojnásobného olympijského víťaza Lászlóa Pappa. V rámci repatriácie po druhej svetovej vojne sa však Torma aj s rodičmi v roku 1946 presťahoval do Partizánskeho, vtedy ešte Baťovian. Na Slovensku žil niekoľko rokov (krátky čas tu pobýval dokonca aj Maďar Papp), boxoval za ŠK Baťovany (potom ŠK Partizánske) a ŠK Komárno. Napokon sa však najlepší boxer v našej histórii usadil v Prahe, kde obliekal farby armádneho klubu ÚDA. V hlavnom meste Československa aj krátko pred rozpadom spoločného štátu zomrel.

Július Torma vo svojej ére patril k vöbec najlepším a zároveň najtechnickejším svetovým borcom v amatérskom ringu. Počas prvej časti svojej kariéry v Maďarsku získal šesť titulov majstra krajiny. Vzhľadom na šesť rokov trvajúcu svetovú vojnu sa však na medzinárodnej scéne oficiálne predstavil až po príchode na Slovensko, ako 24-ročný. Hneď v roku 1946 získal prvý zo svojich desiatich titulov majstra ČSR (na domácich šampionátoch vyhral s jedinou prestávkou - 1950 - nepretržite do roku 1956). O rok neskôr si v kategórii do 73 kg na prvých po vojnových majstrovstvách Európy v Dubline vybojoval bronz. V Baťovanoch/Partizánskom sa po jeho boku a s jeho pomocou priučal boxerskému fortieľu o šesť rokov mladší Ján Zachara, ktorý to neskôr tiež dotiahol až k zlatu pod piatimi kruhmi.

Na olympijských hrách 1948 v Londýne štartoval Torma (na snímke vľavo) v nižšej hmotnostnej kategórii než na ME - welterovej (do 67 kg). V ringu, ktorý bol atypicky umiestnený nad bazénom na plaveckom šta-

dióne, si však až do finále počínal suverénne. Postupne zdolal Maďara Beneho, Kanadana Blackburna, Španiela Diaza a po krásnom dueli na body aj Taliana d' Ottavia. Už v súboji s Blackburnom však utrpel zranenie. Po tom, čo si s ním súper v šatni odmietol pred zápasom podať ruku, rozhodol sa, že mu dá príučku. V ringu Kanadana úplne zničil a až dvanásťkrát ho poslal na zem, ale pri jednom z drvivých úderov si veľmi bolestivo poranil ľavé zápästie. Napriek tomu s úžasou zaťatosťou vybojoval ešte tri víťazné zápasy!

V olympijskom finále Tormu čakal dvadsaťročný Američan tmavej pleti Horace Herring. Zápästie stále bolelo. Lekár výpravy Pavol Handzo ho Julovi musel obstreknúť, aby bolesť vydržal. Napriek tomu Torma najmä vďaka vynikajúcemu záveru Herringa zdolal a ako prvý boxer v čs. histórii získal zlatú olympijskú medailu. Vyhlásili ho aj za najtechnickejšieho borca turnaja. V Londýne mal takú fazónu, že neskorší šéf svetového boxu Ruyard Russell vyhlásil, že žiadny boxer naňho nezapôsobil tak silno ako práve on.

Torma o rok neskôr triumfoval do 67 kg aj na majstrovstvách Európy v Osle a znovu získal trofej pre najtechnickejšieho boxera. Ale napriek tomu, že počas svojej veľkej kariéry z 996 oficiálnych zápasov prehral len 27 (v domácom ringu ani jeden), ďalšie zlato na vrcholnej súťaži už do zbierky nepridal. Krátko pred súťažným vystúpením na OH 1952 v Helsinkách musel schudnúť šesť kíľ. Vedenie boxerského zväzu totiž nechcelo, aby sa v ringu stretol so svojim dávnym priateľom a veľkým rivalom Pappom, ktorý v kategórii do 73 obhajoval zlato z Londýna. Julio tak boxoval v rovnakej kategórii ako v Londýne, ale sily z rýchleho úbytku telesnej hmotnosti mu chýbali. Vo štvrtfinále podľahol majstrovi Európy a neskoršiemu šampiónovi Chychlovi z Poľska.

Na majstrovstvách Európy 1955 v Berlíne ako 33-ročný Torma ešte získal bronz. Pri treťom olympijskom štarte v Melbourne 1956, tentoraz v kategórii do 75 kg, sa však jeho konečnou stanicou stalo znovu už štvrtfinále, v ktorom prehral s Tapiom z Čile. Po skončení boxerskej kariéry pôsobil ako tréner postupne v ÚDA Praha, US Praha a v Partizánskom.

JÁN ZACHARA

* 27. 8. 1928 Kubra, Trenčín

» **BOX**

• **HELSINKI 1952 – ZLATO:** do 57 kg

Hneď štyri roky po Tormovi – v Helsinkách 1952 - nadviazal na jeho olympijské zlaté ťaženie v boxerskom ringu rodák z Kubrej pri Trenčíne (dnes je to súčasť mesta) Ján Zachara. O svojom talente, ktorý v klube Slovena Trenčín rozvíjal tréner Martin Podhradský, presvedčal už od 16 rokov. Vyučený strojný zámočník v osemnástich prvý raz reprezentoval ČSR, keď ho vybrali na I. všeslovenské majstrovstvá v Prahe. V mušej váhe do 51 kg tam pôsobil senzáciou, keď sa stal jej víťazom spoločne so Segalovičom zo ZSSR. Ich vzájomný súboj sa skončil remízou, aj keď podľa dobovej tlače mal jasne na body vyhrať Slováč. Bol to údajne jediný zápas Segaloviča v zahraničí v jeho živote, v ktorom nevyhrál...

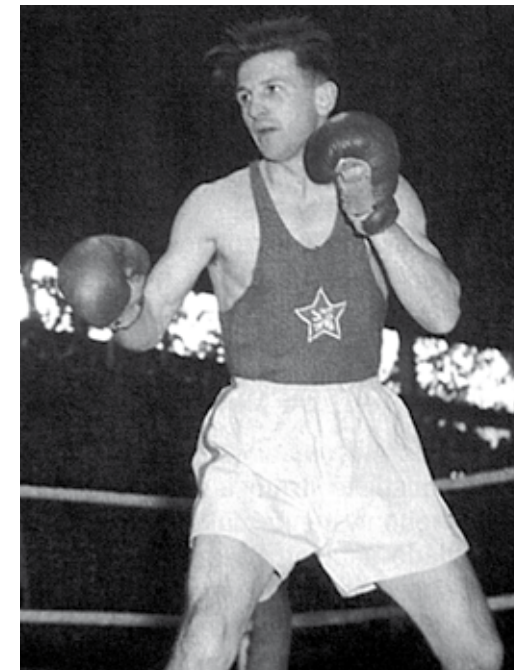
Po tomto úspechu Zachara prestúpil do klubu ŠK Baťovany, v ktorom cítil šancu boxersky rásť. Učil sa tam priamo od veľmajstra rukavíc Tormu, ktorý pôsobil takpovediac ako „hrajúci tréner“. Ale napriek tomu, že už v čase OH 1948 v Londýne mal Ján (ešte aj dnes mu všetci hovoria Janko) vysokú medzinárodnú výkonnosť, do britskej metropoly sa napokon nedostal. Zobrali mu síce aj miery na olympijské oblečenie, ale do výpravy potom namiesto neho nominovali funkcionára, ktorý z Londýna emigroval... Sklamanie vtedy dvadsaťročného boxera bolo veľké, ale eufória po triumfálnom návrate šampióna Tormu do Partizánskeho mu vdýchla novú motiváciu. A neubral mu z nej ani neúspech na majstrovstvách Európy 1949, kde ho znovu poškodili rozhodcovia.

Od roku 1950, keď narukoval do Prahy, Zachara boxoval najprv za armádu ATK a po skončení vojenčiny dva roky za policajnú Rudú hvězdu. Pred OH 1952 v Helsinkách už vyzeralo isté, že na olympiádu tentoraz pôjde. Natrhnutie obočia pri tréningovom zápase s priateľom Majdlochom však jeho cestu do Fínska vážne ohrozilo. Našťastie, uznávaný Torma sa vtedy jednoznačne postavil za to, že do Helsínk Janko ísť musí – inak nepôjde ani on. Na OH potom boxoval Zachara v perovej kategórii do 57 kg v životnej forme. Postupne vyradil Švéda Wärmströma, Juhokórečana Sua, v ťažkom štvrtfinálovom zápase Maďara Erdeia a v semifinále Juhoafričana Leischinga. Vo finále

ho čakal Talian Sergio Caprari. Slováč v ringu naplno využil rýchle nohy, lepšiu kondíciu, aj presné zásahy. U dvoch z trojice rozhodcov vyhral a stal sa olympijským víťazom!

Podobne ako jeho učiteľovi Tormovi však obhajoba zlata Zacharovi nebola súdená – na OH 1956 v Melbourne skončil v kategórii do 57 kg vo štvrtfinále po prehre s Fínom Hämäläinenom. V roku 1960 športovú kariéru ukončil ako štvornásobný majster ČSR a muž, ktorý zo 430 oficiálnych zápasov vyhral 365.

Rovnako príkladne, ako pri vlastných zápasoch v ringu a v športe vôbec, si Ján Zachara počínal aj v ďalšom živote. Popri zamestnaní vyštudoval priemyslovku a dlhé roky sa dobrovoľne venoval trénerskej práci. Družstvo mužov Spartaka SMZ Dubnica nad Váhom privedol k zisku troch titulov klubového majstra ČSSR. Zároveň viedol aj mladých adeptov boxu v Dubnici. Medzinárodný olympijský výbor ho v roku 1997 poctil udelením Olympijského radu v striebre, ktorý v histórii dostalo len päť Slovákov. Získal aj diplom fair play Medzinárodného výboru fair play UNESCO v Paríži. Slovenský olympijský výbor si ho uctil udelením čestného členstva v SOV a aj tým, že jeho menom nazval trofej, ktorú SOV každoročne udeľuje dlhodobo mimoriadne úspešnému trénerovi mládeže. Ján Zachara je najstarší žijúci olympijský víťaz zo Slovenska.

MIKULÁŠ ATHANASOV

* 28. 11. 1930 Košice, † 25. 12. 2005 Košice

» **ZÁPASENIE**

• **HELSINKI 1952 – BRONZ:** gréckorímsky štýl do 67 kg

Košický rodák Mikuláš Athanasov nadviazal v Helsinkách 1952 na žienkách na predvojnový úspech Jozefa Herdu a stal sa historicky druhým slovenským zápasníkom s olympijskou medailou – a zatiaľ posledným, ktorý sa prebojoval na olympijské pódium v gréckorímskom štýle.

Robotnícku minulosť našich viacerých špičkových športovcov minulosti potvrdzuje fakt, že Athanasov sa podobne ako boxer Zachara vyučil za strojného zámočníka. Po skončení priemyslovky pracoval ako majster na železničnej stanici v Košiciach a zápasil za tamojšiu Lokomotívu. Ako 20-ročný získal striebro na majstrovstvách ČSR a na jar nasledujúceho, olympijského roka, zvíťazil v ľahkej hmotnostnej kategórii (do 67 kg) na výborne obsadenom medzinárodnom turnaji v Sofii, kde ho vyhlásili za najtechnickejšieho zápasníka.

Výrazný úspech v Sofii sa podpísal na tom, že hoci mal len 21 rokov, na OH v Helsinkách bol Athanasov v úlohe kapitána čs. reprezentačného tímu. Vysokú zápasnícku úroveň potvrdil ziskom bronzovej medaily, keď postupne zdolal Gréka Parmerasa, Francúza Verdainca, bez boja zraneného Poliaka Szajewského a vo štvrtfinále po ťažkom boji na lopatky Taliana Benedettiho. Nad jeho sily bol až semifinálový súper a neskorší olympijský víťaz Šazam Safin zo ZSSR. Po ňom ho zdolal aj strieborný Švéd Freij.

Athanasov mohol mať pred sebou ešte veľkú a dlhú kariéru, lenže po vojenčine, ktorú v rokoch 1953 – 1955 ab-

soloval v armádnom klube ATK Praha (v tom čase získal tri tituly majstra ČSR), čelil po návrate na Slovensko problému s nedostatočnými podmienkami na prípravu. Aby zápasnícky oddiel Lokomotívy Košice mal nejaké peniaze na činnosť, chodil vedno s ďalšími jeho členmi pracovať a zarábať peniažky do kameňolomu. Na jeho výkonnosti sa však táto drina odrazila negatívne. Z reprezentácie vypadol a zápasil už len v lige.

Napokon sa Mikuláš Athanasov stal zápasníckym trénerom i funkcionárom. Bol aj nadšený propagátor olympijských myšlienok, predovšetkým na besedách s mladými ľuďmi. Bol podpredseda Československého klubu olympionikov a od vzniku Olympijského klubu Košice až do svojej smrti jeho aktívny člen.

KAROL DIVÍN

* 22. 2. 1936 Budapešť (Maďarsko)

» KRASOKORČUĽOVANIE

• SQUAW VALLEY 1960 – STRIEBRO: súťaž mužov

Karol Divín bol prvý z trojice slovenských a zároveň bratislavských krasokorčuliarov svetového mena. Ako prvý zo Slovenska získal medailu na ZOH, majstrovstvách sveta i Európy a bezprostredne ovplyvnil rast najúspešnejšieho z tohto tria – Ondreja Nepelu. Napriek tomu, že sa z neho stal svetobezník – narodil sa v maďarskej Budapešti, ako osemročný sa s rodinou presťahoval do českej Plzne, po skončení kariéry pôsobil ako tréner dovedna pätnásť rokov v Kanade (okrem toho aj v Dánsku) a pred desaťročím sa usadil v moravskom Brne, Slovensko ho oprávnené považuje za svojho. Veď má aj slovenský pôvod, v záujme jeho krasokorčuliarskej kariéry sa celá rodina rodina v čase jeho dospievania presťahovala do Bratislavy a väčšinu najväčších úspechov dosiahol počas pôsobenia v Slovane, kde v rokoch 1959 – 1964 trénoval pod vedením svetovo uznávaného odborníka Ivana Mauera. Stále hovorí veľmi pekno slovenčinou. Ku krasokorčuľovaniu ho priviedol jeho otec Antonín, ktorý ho trénoval až do roku 1958. Keď sa končila druhá svetová vojna, otec si v obavách z povojnových represíí zmenil nemecky znejúce priezvisko Finster radšej na slovenské Divín, ktoré nosila za slobodna jeho matka – a tak sa aj Karol Finster stal Karolom Divínom.

Výpočet Divínových úspechov by zabral veľmi veľa miesta. Veď krasokorčuliari majú každý rok svetový i európsky šampionát. A on ako ozajstná stálica tohto športu získaval medaily na vrcholných súťažiach v rozpätí dlhých desiatich rokov. Na majstrovstvách Európy si vybojoval dovedna až osem cenných kovov - dva zlaté za tituly európskeho šampióna 1958 a 1959, plus dva strieborné a štyri bronzové. Na majstrovstvách sveta skončil v Prahe 1962 druhý a o dva roky neskôr v Dortmunde tretí. Na ZOH sa trikrát prebojoval medzi najlepších. Pri olympijskom debute v Cortine d'Ampezzo 1956 skončil piaty, pri rozlúčke v Innsbrucku 1964 štvrtý a medzitým v americkom Squaw Valley na ZOH 1960 získal striebro. To bol ozajstný vrchol jeho kariéry.

Pred ZOH 1960 mal Divín ako dvojnásobný majster Európy patriť k najväčším favoritom – spoločne s bronzovým z predošlej olympiády Davidom Jenkinsom z USA. Na majstrovstvách ČSR začiatkom roka 1960 v Prahe Karol prvý raz brilantne zvládol vo voľnej jazde trojitého rittbergera. Napriek tomu s ním na olympiáde prakticky nikto nepočítal. Pri tréningu vo Vysokých Tatrách tri týždne pred hrami si totiž natrhol bočný úpon stredného sedacieho svalu. Stalo sa mu to, keď na záver tréningu predviedol tento skok pre televízny štáb, ktorý dorazil filmovať ho neskoro.

Zranenie mu v ďalších týždňoch umožnilo trénovať len povinné cviky. Namiesto cibrenia voľnej jazdy posilňoval a behal, skákať nemohol. Musel vynechať aj európsky šampionát v Ga-Pa a trápil sa.

Aby ho v tomto stave pustili na olympiádu, musel Divín funkcionárom sľúbiť, že olympijskú súťaž dokončí. V Squaw Valley však bol v povinných cvikoch senzačne najlepší! Nie nadarmo ich pred olympiádou z núdze cibril do úmoru... Poriadne tým vystrašil amerického úradujúceho majstra sveta. Karolova voľná jazda bola pre súperov tajomstvo, pretože v tréningoch ju v jeho podaní ani raz nevideli. David Jenkins išiel pred ním a hoci nastúpil na ľad bledý ako stena, zajazdil skvele. Divín, ktorému bolesti utlmili obstrekom, potom podal vo voľnej jazde nadľudský výkon. Hoci počas piatich minút jazdy čoraz viac trpel, s výnimkou trojitého rittbergera vyskákaval všetky skoky, ktoré mal. Odrážal sa na ne len z jednej nohy. Na Jenkinsa síce s hendikepom objektívne nemal, ale striebro bolo za týchto okolností fantastickou odmenou za hrdinský výkon.

Divín, ktorý aj na MS 1962 skončil druhý, v kariére pokračoval až do roku 1964. Na svetovom i európskom šampionáte si vtedy vybojoval bronzové medaily, na ZOH v Innsbrucku skončil štvrtý. Zaúčal tam svojho neskôr ešte slávnejšieho nástupcu, vtedy 13-ročného najmladšieho a najslávnejšieho člena československej výpravy Ondreja Nepelu. Kariéru následne ukončil ako 11-násobný majster ČSR/ČSSR v jednej sérii (v rokoch 1954 – 1964). Potom sa z neho stal úspešný tréner a istý čas rozhodoval súťaže profesionálov.

PAVEL SCHMIDT

* 9. 2. 1930 Bratislava, † 14. 8. 2001 Biel (Švajčiarsko)

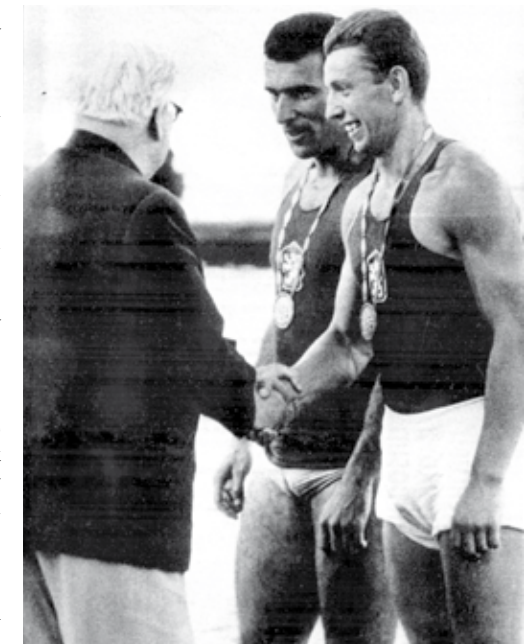
» VESLOVANIE

• RÍM 1960 – ZLATO: dvojskif

Krstné meno dostal Pavel Schmidt české, ale narodil sa, vyrastal a dlhé roky veslárskej kariéry absolvoval v Bratislave, kde jazdil za kluby ŠVK a Slovan. Odchovaný bol teda Dunajom. V histórii je zapísaný ako jediný olympijský víťaz vo veslovaní zo Slovenska, okrem toho aj ako prvý náš medailista z majstrovstiev Európy.

Schmidt si vybral náročnú cestu – vrcholovú športovú prípravu (v Slovane Bratislava jazdil predovšetkým v dvojskife s Ctiborom Reiskupom) niekoľko rokov kombinoval s vysokoškolským štúdiom psychológie. Začiatkom 50. rokov minulého storočia nebolo bežné, aby špičkový športovec vyštudoval vysokú školu, ale jemu sa to podarilo. Pravda však je, že najväčšie veslárske úspechy dosiahol až po tom, keď školu skončil a v roku 1958 narukoval do Dukly Terezin.

V Dukle mal Pavel vzhľadom na svoj absolvovaný študijný odbor pôsobiť predovšetkým v oblasti lekárskej starostlivosti. Predpokladalo sa, že ako aktívny športovec je už za zenitom. Schmidt však všetkých prekvapil. V Dukle presvedčil o šesť rokov mladšieho výborného skifára pôvodom od českých Louň Václava Kozáka, aby to s ním skúsil v dvojskife. Kozák súhlasil a utvoril s ním vynikajúcu dvojicu. Mladší Čech v nej dominoval v tom, čo sa robilo na vode a starší vzdelaný Slovák zase na suchu. Na fotografii Schmidt v strede, Kozák vpravo.

Už na ME 1959 vo francúzskom Macone nová osádka poriadne zavarila dlho nezdolanej sovietskej dvojici Berkutov – Ťukalov a získala striebro. O rok neskôr na olympiáde v Ríme na jazere Albano už mala navrch československá dvojica. Kozák so Schmidtom obhajcov zlata zdolali najprv v rozjazde a potom aj vo finále! Zlatú medailu vyhrali s náskokom bezmála troch sekúnd. Schmidt vtedy mal už 30 rokov.

Olympijský triumf bol vrchol ich spoločnej kariéry, ale aj oslabil ich motiváciu. Víťazstvo už nedokázali na vrcholnej súťaži zopakovať. Na ME 1961 v Prahe získali Kozák so Schmidtom bronz a na prvých majstrovstvách sveta 1962 v Luzerne skončili „až“ štvrtí. Keď ďalší rok začali na domácej scéne prehrávať s dvojskifom Andrs – Hofmann, dravejší, výkonnejší a vzhľadom na mladší vek pochopiteľne ambicióznejší Kozák sa rozhodol pre návrat do skifu. V ňom sa ešte v tom istom roku stal majstrom Európy.

Schmidtova pretekárska kariéra sa však rozpadom úspešnej dvojice skončila a začal sa venovať trénerstvu. Od roku 1966 viedol reprezentáciu Mexika. Keď o dva roky neskôr vojská piatich štátov Varšavskej zmluvy obsadili územie ČSSR, rozhodol sa pre emigráciu do Švajčiarska. Tam mu po opakovanom štúdiu uznali lekársky diplom. Po trénerskom aj psychologickom pôsobení v športovej škole, ktorú založil, si otvoril súkromnú psychiatrickú prax v Solothurne (žil pritom v Magglingene). Vo Švajčiarsku aj zomrel.

Slovenský olympijský výbor si pamiatku vynikajúceho športovca uctil tým, že Cenu Pavla Schmidta od roku 2005 každoročne udeľuje jednotlivcovi alebo kolektívu za najhodnotnejší výkon roka v olympijskej disciplíne.

VLADIMÍR DZURILLA

* 2. 8. 1942 Bratislava, † 27. 7. 1995 Düsseldorf (Nemecko)

» **ĽADOVÝ HOKEJ**

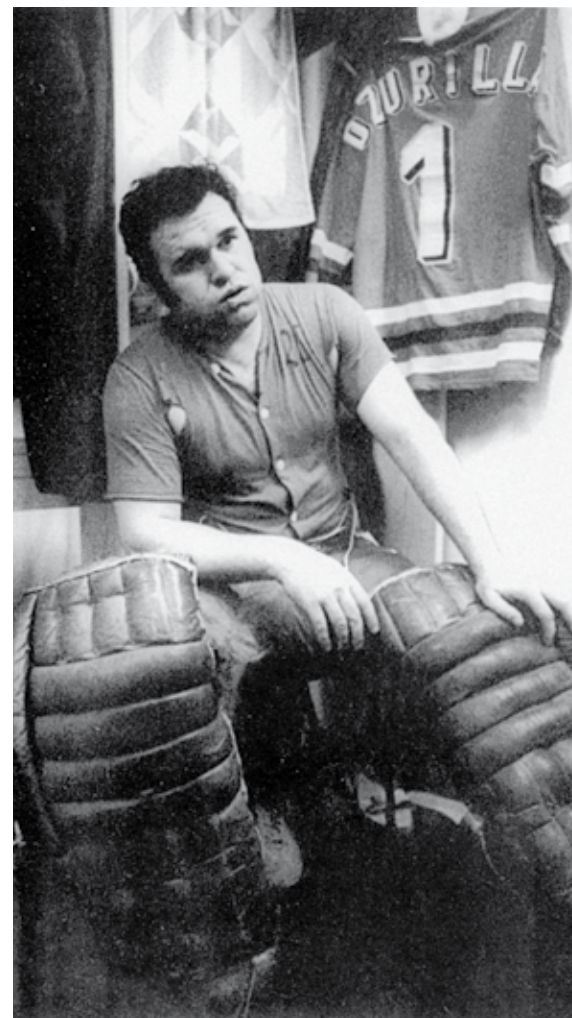
- **INNSBRUCK 1964 – BRONZ**
- **GRENOBLE 1968 – STRIEBRO**
- **SAPPORO 1972 – BRONZ**

Predčasne zosnulý fenomenálny hokejový brankár so záračnými zákrokmi Vladimír Dzurilla sa nepochybne zaradil medzi najväčšie osobnosti v histórii nielen slovenského (a československého) hokeja, ale aj celého nášho športu. Bratislavský rodák sa stal dodnes jediným Slovákom, ktorý sa mohol popýšiť až tromi zimnými olympijskými medailami, zároveň jediným našim hokejistom s tromi titulmi majstra sveta. Okrem toho mal v zbierke doteraz najviac hokejových medailí spomedzi všetkých našincov. Na Slovensku ho koncom roka 2000 vyhlásili za najlepšieho hokejistu a za tretieho najúspešnejšieho športovca Slovenska v 20. storočí. Ako jeden z mála Slovákov je členom medzinárodnej Siene slávy IIHF.

Dzurilla odchytil v I. československej lige neuvěřiteľných 19 sezón, počas ktorých stál v bránke v 571 zápasoch. Štrnásť sezón až do roku 1973 bol oporou Slovana Bratislava – z toho väčšinu v ére, keď si tento klub vyslúžil povest korunného princa ligy. Keď Slovan o túto svoju ikonu po prekročení vekovej tridsiatky stratil záujem, pretože sa zdalo, že Vladov potenciál sa už vyčerpal, prestúpil do Zetoru Brno. V novom prostredí, kde napokon strávil celých päť sezón, našiel novú miazgu. Vrátil sa do reprezentácie ČSSR a tešil sa ešte z mimoriadnych úspechov, hoci v tom čase už mal nadmieru silného súpera o post v bránke v nemenej fenomenálnom Jiřim Holečkovi.

K Dzurillovi, ktorý počas 15 rokov svojho pôsobenia v tíme ČSSR (v rokoch 1962 – 1977 nastúpil na 139 medzištátnych zápasov) štartoval na troch olympiádach a dovedna na desiatich svetových šampionátoch, sa viaže zaujímavá skutočnosť – vždy, keď bol na vrcholnom podujatí členom tímu ČSSR, si reprezentácia vybojovala medailu! Na MS získal tri zlaté (Praha 1972, Katovice 1976, Viedeň 1977), tri strieborné (1965, 1966, 1968) a štyri bronzové medaily (1963, 1964, 1969, 1970), pričom na MS 1965 ho vyhlásili za najlepšieho brankára šampionátu a v rokoch 1965 a 1969 ho vybrali do All Stars tímu MS. Dvakrát (1964 a 1968) bol olympijský turnaj zároveň majstrovstvom sveta. Na ZOH Dzurillovi zavesili na hrud' raz striebro (Grenoble 1968) a dvakrát bronz (Innsbruck 1964 a Sapporo 1972).

Z troch medailou ovenčených Dzurillových olympijských štartov najviac vyniká grenobliansky v roku 1968. Vtedy v tíme ČSSR patrila k najväčším ťahúnom trojica z bratislavského Slovana – charizmatický kapitán reprezentácie Jozef Golonka, obrovitý útočník pôvodom z Moravy Václav Nedomanský a práve Dzurilla. Družstvo malo k zlatu

neskôr vo Viedni. Najslávnejší triumf však zažil medzi tým. V septembri 1976 na I. ročníku Kanadského pohára, na ktorom sa prvý raz v histórii zoči-voči postavili najlepší hráči z NHL proti najlepším z tzv. amatérskeho tábora. V prvom zápase ČSSR – Kanada v Montreale nášho brankára žiadna zo zámorských superhviezd nedokázala prekonať! Tím ČSSR zvíťazil 1:0 a fantastického Vlada vebila celá kolíska hokeja. Napriek tomu, že vo finále turnaja Kanada dvakrát zdolala ČSSR a získala „svoj“ pohár, Dzurilla si tam pamätajú dodnes... Jeho pamiatku v najhokejovejšej krajine sveta na ZOH 2010 vo Vancouveri pekným spôsobom „oprášil“ brankár slovenského tímu Jaroslav Halák, ktorý nosil na prilbe Vladov portrét.

Hráčsku kariéru ukončil Vlado Dzurilla ako 40-ročný v NSR, kde potom pôsobil aj ako tréner. V tíme SC Riesensee získal v roku 1981 svoj jediný titul v ligovej súťaži, po ktorom tak márne túžil ako brankár v Slovine. V cudzine ho aj náhle zastihla smrť vo veku nedožitých 53 rokov... Jeho meno dnes nesie zimný štadión v bratislavskom Ružinove.

podobne blízko ako tím ČSR s Košičanom Trojákom v St. Moritz 1948. Víťazstvá 5:1 nad USA, 5:1 nad NSR, 4:3 nad Fínskom a 10:3 nad NDR boli výborné, schladenie však priniesla prehra 2:3 s Kanadou. Ale potom prišlo senzačné víťazstvo 5:4 nad „zbornou komandou“ ZSSR, ktorá od MS 1962 s nikým neprehrala! Na zlato stačili našim už len zdolať v poslednom zápase Švédsko. Súboj sa však skončil 2:2 a z celkového triumfu sa znovu tešili sovietski hokejisti.

Dzurilla bol hviezdou strieborného tímu. V bránke stál vo všetkých siedmich zápasoch. Predtým v „bronzovom“ Innsbrucku na ZOH 1964 nastúpil len na dva zápasy. Po tom, čo v druhom súboji na turnaji dostal od tímu ZSSR za pätnásť minút tri góly, tréneri poslali do bránky Nadrchala, ktorý ho už naspäť nepustil. V takisto „bronzovom“ Sappore 1972 zase bol opačný scenár. Tam na turnaji začínal ako jednotka Holeček, v tom čase hráč VSŽ Košice. Ale keď dostal od Američanov štyri góly, jeho miesto zaujal Dzurilla, ktorý napokon odchytil päť zápasov.

Dzurilla bol všestranný pohybový talent s potenciálom byť dobrý v mnohých športoch. Brankársky reflex si najprv cvičil v pozemnom hokeji. Napriek zavalitej postave vynikal obrovskou mrštnosťou, okrem toho mal bleskurýchlu lapačku. V kariére zažil veľa slávnych momentov, ale toho najväčšieho sa dožil takmer na jej sklonku vo veku 34 rokov. V Brne, kam odišiel sklamaný zo Slovana, vychytil takú formu, že pred MS 1976 v Katovicach ho znovu povolali do reprezentácie. Radoval sa z titulu majstra sveta, rovnako ako o rok

JOZEF GOLONKA

* 6. 1. 1938 Bratislava

» EADOVÝ HOKEJ

- INNSBRUCK 1964 – BRONZ
- GRENOBLE 1968 – STRIEBRO

Takisto Bratislavčan a dlhoročný hviezdny hráč tamojšieho Slovana Jozef Golonka bol dlhý čas hokejový súputník o štyri roky mladšieho Dzurilla. Takisto začínal najprv s iným športom – na veľmi dobrej úrovni hral tenis, bol v ňom dokonca víťaz výchýrenej Pardubicej juniorky v roku 1956. Dvakrát sa spoločne s Dzurillom radoval z olympijskej medaily (bronz 1964 a striebro 1968), na rozdiel od neho mu však nebolo súdené ani raz sa stať majstrom sveta. Ale rovnako je právom členom medzinárodnej Siene slávy IIHF.

Aj Golonka bol vzor vernosti klubovým farbám. V Slovane Bratislava prežil s výnimkou dvojročnej vojenčiny v Dukle Jihlava dvanásť sezón (1955 – 1957 a 1959 – 1969) a v strede útoku s krídlami Starším a najprv Fakom, potom Černickým, niekoľko sezón viedol azda najobávanejšie úderné trio ligy. V najvyššej súťaži odohral 330 zápasov a strelil 298 gólov, čo hovorí samo za seba. V sezóne 1960/61 bol najlepší ligový strelec. To už mal za sebou zisk bronzu na MS 1959 a olympijský debut v americkom Squaw Valley, kde tím ČSR obsadil štvrté miesto. Slabým Austráľčanom tam v základnej skupine nastriegal päť gólov, ale potom sa mu už príliš nedarilo.

Na olympiáde 1960 sa jediný raz stalo, že reprezentačný tím, v ktorom bol populárny „Jóži“, sa vrátil z vrcholného podujatia bez medaily. Dovedna počas kariéry na svetových šampionátoch nazbieral štyri strieborné (1965, 1966, 1967 a 1968) a tri bronzové kovy (1959, 1964 a 1969), pričom po jednom striebre i bronz mal aj z olympijských turnajov, ktoré boli v tom čase zároveň majstrovstvami sveta.

Dvakrát v období vrcholnej formy svoju vysokú triedu potvrdil aj na olympiádach. Po olympijskom debute v Squaw Valley 1960 prišiel Golonka o štyri roky neskôr na ZOH Innsbrucku už ako jeden z lídrov tímu ČSSR. Nastúpil vo všetkých siedmich zápasoch, získal šesť bodov za štyri góly (viac strelil z jeho spoluhráčov len Josef Černý) a dve asistencie. Mimoriadne pamätné však bolo najmä jeho účinkovanie v Grenobli na ZOH 1968. Ako vodcovský typ, ktorý dokázal strhnúť kolektív, tam bol kapitán tímu. S desiatimi bodmi zo siedmich zápasov (za štyri góly a šesť asistencií) bol aj jeho najproduktívnejší hráč; pred ním boli v tabuľke produktivity len štyria hráči zo ZSSR na čele s fenomenálnym Firsovom.

Výnimočným spôsobom sa Golonka v Grenobli blysol najmä v legendárnom zápase práve proti „zbornej“, ktorý družstvo ČSSR vyhralo 5:4. Svojim gólom, keď našiel štrbinku v Konovalenkovej bránke, zvyšoval na 4:2 a Jiříkovi potom prihral na piaty gól (na snímke Golonkova radosť, v pozadí smutný sovietsky obranca Ragulin). Napriek drvivému záverečnému tlaku súpera, ktorý znížil na 4:5, „golonkovci“ víťazstvo udržali. „Jóžiho“ triumfálne búchanie hokejkou po ľade po našom piatom góle a jeho „načúvanie“, či k nám aj po tomto zo ZSSR naďalej tečie ropa, sa vrylo do pamäti azda všetkých ľudí v Československu. Žiaľ, vytúžené zlato nám nebolo súdené. Cestu k nemu nášmu unavenému tímu zahatala remíza 2:2 v záverečnom zápase so Švédskom. Jozef mal v závere na hokejke zlatý gól, ale nedokázal prehodit ležiaceho brankára Holmqvista... Sovieti si ponúknutú šancu už nenechali vziať. Kanadu v poslednom zápase turnaja rozdrvili 5:0 a znovu sa radovali zo zlata. V reprezentácii Golonka skončil o rok neskôr po MS v Štokholme, kde tím ČSSR pri rovnosti bodov s družstvami ZSSR a Švédska prišiel o zlato len vinou najhoršieho skóre.

V reprezentácii Golonka spolu odohral 134 zápasov a strelil 82 gólov. To z neho robí dodnes najlepšieho strelca v reprezentačnom drese spomedzi všetkých slovenských hokejistov v histórii (druhý Lubomír Kolník strelil v tímoch ČSSR a Slovenska spolu 77 gólov, tretí Peter Šťastný, ktorý reprezentoval ešte aj Kanadu, 72 gólov; zo súčasných hráčov je najvyššie Miroslav Šatan so 71 gólmi). V roku 1965 bol Golonka najproduktívnejší hráč majstrovstiev sveta v Tampere, vybrali ho tam aj do All Stars tímu. V amatérskom hokeji vo svojej ére patril rýchly, veľmi bojovný a technicky výborne vybavený center s číslom 9 dlhší čas bezosporu k najväčším svetovým hviezdám. Na ľade bol búrlivý a ostrý, preto mu prischla prezývka Žiletka. No a keďže rýchlo vykypel a vzbudzoval často aj negatívne emócie, občas z toho mal problémy a disciplinárne tresty...

Jozef Golonka popri hokeji vyštudoval v Bratislave Vysokú školu ekonomickú. V roku 1969 mu povolili hráčske pôsobenie v NSR. Po troch rokoch sa ešte vrátil domov a bavil divákov v I. národnej ligu vo farbách Lokomotivy Bučiny Zvolen. Napokon sa dal s úspechom na trénerskú dráhu. V nej získal s klubom SC Riessersee, v ktorom predtým hrával, dvakrát titul majstra NSR, ďalší nemecký primát pridali v Kolíne nad Rýnom. Následne trénoval vo viacerých kluboch vrátane Slovana. Viedol aj tím ČSSR do 20 rokov a krátky čas aj reprezentáciu Slovenska.

FRANTIŠEK GREGOR

* 8. 12. 1938 Bratislava

» EADOVÝ HOKEJ

- INNSBRUCK 1964 – BRONZ

Takisto Bratislavčan František Gregor je o necelý rok mladší ako Golonka a po jeho boku strávil celý čas v tíme Slovana (dokonca v ňom končil o rok neskôr), aj dva roky vojenčiny v Dukle Jihlava. Urazený tvrdý defenzívny obranca, spoľahlivý bojovník s výborným korčuľovaním a prudkou strelou, síce v klubovom tíme nepatril až k takým hviezdám ako Golonka, Starší, Dzurilla, či neskôr Nedomanský, ale pôsobil ako stmelujúci prvok družstva. Vo veľkej domácej konkurencii sa viackrát prebojoval aj do reprezentácie ČSSR. Odohral v nej spolu 47 zápasov a strelil 7 gólov. Spolu s Jozefom Čaplom utvoril v Slovane obávanú obrannú dvojicu, s ktorou mali problémy všetci súper. Obavy však vzbudzovali aj jeho prudké strely zďiaľky, ktoré bolo naozaj ťažké chytať. Ako obranca strelil v 480 ligových zápasoch 77 gólov, čo je obdivuhodná bilancia.

Gregorova reprezentačná kariéra síce trvala pomerne krátko, ale bola nadmieru úspešná. Hneď pri svojom debute na svetovom šampionáte 1961 vo Švajčiarsku sa tešil zo striebra a zároveň z titulu majstra Európy. Gólom prispel k prekvapujúcemu víťazstvu 6:4 nad tímom ZSSR. O dva roky neskôr bol členom bronzového tímu ČSSR na MS a v roku 1964 si z Innsbrucku priniesol dva bronzové – olympijský aj svetový. Nastúpil vo všetkých siedmich zápasoch a pripísal si štyri body za dva góly a dve asistencie. Len o rok neskôr ho však v reprezentácii ako neperspektívneho odpísali. Pritom mal iba 26 rokov... Na svoju slovanistickú kariéru nadviazal Gregor v košických VSŽ. Tam sa v jednom drese znovu zišiel s mladším bratom Milanom, s ktorým krátko hral už aj v Slovane. Hráčske pôsobenie definitívne ukončil v druholigovom Martine. Neskôr tam pôsobil ako tréner a tajomník hokejového oddielu. Keďže popri priemyslovke vyštudoval aj hotelovú školu, neskôr prevádzkoval kamarátov motorest a pomáhal aj bratovi v snack bare.

ČLENOVIA STRIEBORNÉHO DRUŽSTVA FUTBALISTOV, Tokio 1964

V ére Československa získali družstvá v kolektívnych športoch dovedna trinásť olympijských medailí – sedem družstvá ľadových hokejistov, po dve družstvá futbalistov i volejbalistov, po jednom družstvá hádzanárov i pozemných hokejistiek. Počet Slovákov v medailových tímoch kolísal od žiadneho po štyroch. S jedinou výnimkou – a tou bolo strieborné družstvo futbalistov na olympijských hrách 1964 v Tokiu. Jeho členmi bolo až deväť Slovákov! V 17-člennom kádri boli spomedzi nich kapitán Anton Urban, Ľudovít Cvetler (obaja Slovan Bratislava), Štefan Matlák, Vladimír Weiss (obaja Inter Slovnaft Bratislava), Anton Švajlen (VSS Košice), Vojtech Masný (Jednota Trenčín), Ján Geleta (Dukla Praha), Ivan Mráz (Sparta Praha) a František Schmucker (Zbrojovka Brno). Slováci tak jediný raz v histórii boli v čs. tíme na olympiáde vo väčšine. Navyše na Slovensku (v Leviciach) sa narodil aj ďalší člen družstva, Čech Jan Brumovský.

Družstvo pod vedením trénera Rudolfa Vytlačila, ktorý o dva roky skôr priviedol tím ČSSR k nečakanému strieboru na majstrovstvách sveta v Čile, hralo na olympiáde v III. skupine, v ktorej vyhralo všetky tri zápasy. V úvodnom zdolalo Kórejskú republiku 6:1 (Mráz aj Masný dali po dva góly), potom Zjednotenú arabskú republiku 5:1 (skórovali Urban, Mráz i Cvetler) a Brazíliu 1:0. Vo štvrtfinále si družstvo ČSSR ľahko poradilo s domácim Japonskom (4:0 – jeden gól dal Mráz). Vo štvrtfinále naši zdolali 2:1 tím NDR (znovu skóroval Mráz), hoci v prvom polčase to s nimi vyzeralo zle-nedobre. Nad sily Čechov a Slovákov bol až finálový súper z Maďarska na čele s excelentným strelcom Ferencom Benem, ktorému po bezgólovom polčase podľahli 1:2.

Zo Slovákov vo finále nastúpili Schmucker, Urban, Weiss, Geleta, Mráz a Masný. Na Slovensku narodený Čech Brumovský strelil gól, Japoncom dal predtým dva. Striebornou medailou na slávnostnom ceremoniáli ocenili iba jedenástich z celkove 17 hráčov kádra, ktorí hrali vo finále. Samozrejme, na zisku medaily sa viac či menej podieľali všetci. Zaujímavosť je, že v tíme víťazného Maďarska nastúpil aj rodák z Košíc Ferenc Nógrádi (Neuwirth).

Treba objektívne dodať, že na rozdiel od iných športov úroveň olympijského futbalového turnaja nikdy nebola porovnateľná s majstrovstvami sveta (ani s majstrovstvami Európy), takže len zlomok jeho účastníkov sa presadil aj na svetovom šampionáte, či výraznejšie v reprezentačných A-družstvách. Zo Slovákov v tokijskom tíme najvyšší počet zápasov v A-tíme ČSSR odohral Geleta (19). Na svetovom šampionáte si nezahral ani jeden z nich: v Čile 1962 ešte nemali výkonnosť, aby sa prebojovali do silného tímu (Schmucker tam síce bol, ale len ako tretí brankár), na MS 1966 družstvo ČSSR zase chýbalo a v roku 1970 už hrala prím iná generácia.

Všetkých šesť zápasov na OH v Tokiu zo Slovákov odohrali Urban (ako kapitán na stupni víťazov v bielom drese), Weiss a Masný, päť zápasov Schmucker, Geleta a Mráz a jeden Švajlen, Matlák a Cvetler. Priblížme si slovenských členov strieborného tímu prostredníctvom krátkych vizitiek.

ĽUDOVÍT CVETLER

* 17. 9. 1938 Bernolákovo

» FUTBAL

• TOKIO 1964 – STRIEBRO

Spomedzi všetkých členov tokijského kádra futbalistov ČSSR dosiahol rodák z Bernolákova Ľudovít Cvetler najvýraznejší klubový úspech – ako jeden z kľúčových hráčov prispel k triumfu Slovana Bratislava v druhej najvýznamnejšej pohárovej súťaži v Európe. V bazilejskom finále Pohára víťazov pohárov 1969 Slovan zdolal katalánsky veľkoklub FC Barcelona 3:2 a technický krídelný útočník Cvetler prispel k historickému triumfu belasých psychologicky veľmi dôležitým gólom hneď v 1. minúte. V A-tíme ČSSR odohral iba dva zápasy, v olympijskom výbere dovedna sedem zápasov a strelil dva góly. Ako jeden z prvých futbalistov v ČSSR dostal možnosť hrať legálne v zahraničí. V rokoch 1969 – 74 pôsobil v belgickom Standard Liège, získal s ním aj ligový titul.

JÁN GELETA

* 13. 9. 1943 Horné Motešice

» FUTBAL

• TOKIO 1964 – STRIEBRO

Rodák z Horných Motešíc Ján Geleta sa individuálne spomedzi všetkých slovenských členov strieborného tímu presadil najvýraznejšie. Nielenže zo 17-členného kádra odohral najviac zápasov v A-tíme ČSSR – devätnásť (strelil dva góly), ale v roku 1967 bol vyhlásený za najlepšieho futbalistu ČSSR. Celú svoju veľkú kariéru prežil v Dukle Praha, s ktorou dvakrát získal ligový titul (1964 a 1966) a v roku 1967 si zahral aj v semifinále Európskeho pohára majstrov. V I. čs. lige odohral 283 zápasov. Vynikal húževnatosťou, bojovnosťou a výbornou kondíciou. Vynikajúcu formu mal už v olympijskom roku 1964, v ktorom bol spoločne s ďalšími Slovákom Popluhárom a Bombom nominovaný do európskeho tímu UEFA na zápas proti Škandináviu. V olympijskom výbere ČSSR Geleta odohral dovedna sedem zápasov a strelil jeden gól. Ako ani nie 21-ročný bol benjamínok, ale pritom veľmi platný hráč strieborného tímu.

VOJTECH MASNÝ

* 8. 7. 1938 Chynorany

» FUTBAL

• TOKIO 1964 – STRIEBRO

Rodák z Chynorian Vojtech Masný si v Tokiu zahral vo všetkých šiestich zápasoch. Za družstvo olympionikov celkove nastúpil 16-krát a strelil 6 gólov. V A-tíme ČSSR odohral 9 zápasov a dal 3 góly (zato jeho mladší brat Marián, majster Európy 1976, patrí so 73 štartmi medzi najčastejšie reprezentujúcich Slovákov). Podobne ako o tucet rokov mladší Marián, ktorému tiež prischla Vojtechova prezývka „Béla“, bol aj starší brat veľmi rýchly a technicky dobre vybavený. Vďaka tomu sa dokázal v útokoch ako ľavý krídelník presadiť napriek subtilnejšej postave. V I. lige odohral takmer výlučne v trenčianskom drese 255 zápasov a strelil 71 gólov. Jeho kariéra bola mimoriadne dlhá, ešte ako 38-ročný bol v II. národnej lige hrajúci tréner Považanu Nové Mesto nad Váhom. Dovtedy hral sedem sezón v rakúskej lige za First Vienna, v 90 zápasoch tam dal 32 gólov.

ŠTEFAN MATLÁK

* 6. 2. 1934 Bratislava, † 12. 4. 2003 Bratislava

» FUTBAL

• TOKIO 1964 – STRIEBRO

Zo strieborného olympijského tímu bol defenzívny strednopoliar Štefan Matlák ako jediný rodák z Bratislavy. Spoločne s kapitánom Urbanom bol zo slovenskej partie najstarší, v čase OH v Tokiu mal už 30 rokov. Jeho kariéra sa vtedy chýlila ku koncu. V Tokiu nastúpil len na jeden zápas, ale v tíme olympionikov spolu odohral sedem zápasov a strelil dva góly. V A-družstve ČSSR nastúpil trikrát, pripísal si jeden gól. Svoj futbalový život spojil s Červenou hviezdou Bratislava. V jej farbách získal v roku 1959 titul majstra ČSR. Ako prvý zo slovenských členov strieborného tímu sa odobral na večnosť.

IVAN MRÁZ

* 24. 5. 1941 Levoča

» FUTBAL

• TOKIO 1964 – STRIEBRO

Fyzicky zdatný levočský rodák Ivan Mráz nedostal veľa príležitostí obliecť si reprezentačný dres, ale jeho produktivita v ňom bola pozoruhodná – za olympijský výber nastúpil dovedna šesťkrát a strelil šesť gólov. Na OH v Tokiu, kde patril medzi najmladších členov tímu, v piatich zápasoch skóroval päťkrát a spoločne s Vojtom bol najlepší strelec družstva ČSSR. V A-tíme dosiahol ešte lepší strelcký priemer – zo 4 zápasov 5 gólov! Vrchol kariéry prežil v Sparte Praha, kam prestúpil v roku 1963 zo Slovana Bratislava. So Spartou získal tituly majstra ČSSR v rokoch 1965 a 1967, medzitým počas vojenčiny sa z titulu radoval aj ako hráč Dukly Praha. V najpopulárnejšom českom klube odohral 161 ligových zápasov a strelil 55 gólov, bol aj kapitán tímu. Zahral si aj v holandskom Maastrichte. Popri futbale vyštudoval vysokú školu, dlhý roky pracoval ako športový novinár (napríklad spravodajca ČSTK v Ríme), futbalový tréner a funkcionár. Napokon sa usadil v Kostarike, kde sa ako generálny riaditeľ klubu Deportivo Alajuelense radoval z dvoch ligových titulov.

FRANTIŠEK SCHMUCKER

* 28. 1. 1940 Jarovce, † 15. 7. 2004 Ostrava

» FUTBAL

• TOKIO 1964 – STRIEBRO

Urazený brankár pôvodom z Jaroviec František Schmucker stál na olympiáde v Tokiu v bránke v piatich zápasoch. Za olympijský výber celkove nastúpil 13-krát. V A-tíme ČSSR, kde bol v bránke dlhší čas jednotkou legendárny Viliam Schrojfa a po ňom nemenej legendárny Ivo Viktor, dostal príležitosť len v dvoch zápasoch – je kuriózne, že ich delilo osem rokov... Schmucker síce bol na svetovom šampionáte 1962 v Čile, kde Vytlačilovi zverenci získali striebro, ale v konkurencii Schrojfa a Koubu len v pozícii tretieho brankára. Takže na trávnik sa dostal iba v jednom prípravnom zápase pred MS. V I. lige však najprv v drese RH Brno a potom Baníku Ostrava počas dvadsiatich rokov podával zväčša výborné výkony. Odchytal rovných tristo ligových zápasov. Až ako 36-ročný veterán sa s Baníkom Ostrava radoval z titulu majstra ČSSR. Ešte o dva roky neskôr si zachytal v semifinále Pohára UEFA. Výborný brankár bol aj jeho syn Ivo Schmucker.

ANTON ŠVAJLEN

* 3. 12. 1937 Solčany

» FUTBAL

• TOKIO 1964 – STRIEBRO

Aj ďalší dlhán v tíme ČSSR – Anton Švajlen zo Solčian – sa zaradil k brankárskym stáliciam. Rovnako ako Schmucker však mal smolu, že chytil v ére najprv Schrojfa a potom Viktora a ešte aj Vencela. Na OH v Tokiu bol brankárska dvojka a nastúpil len v jednom zápase (proti Brazílii). V olympijskom výbere odchytal dovedna päť zápasov, ale v I. lige, kde sa po vojenčine v Dukle Trenčín a v Dukle Brezno na dlhých šiestnást sezón stal oporou tímu VSS Košice, strážil jeho bránku v 344 zápasoch, pričom v období 1963 – 71 nevynechal ani jeden z 214 zápasov za sebou! Ako obávaný exekútor pokutových kopov sa 11-krát zapísal aj medzi strelcov. Po skončení kariéry pôsobil ako tréner a stal sa aj nadšeným šíriteľom olympijských myšlienok. V roku 1996 získal výročnú trofej Medzinárodného olympijského výboru „Storočnica olympijských hier“. Dlhé roky bol predsedom Združenia olympijských klubov SR a členom Slovenského olympijského výboru (dnes je čestný člen SOV), ešte stále vedie Olympijský klub Košice. V reprezentačnom drese ČSSR a v bránke sa objavil aj jeho syn Lubomír Švajlen, ten však ako hádzanár - na OH 1988 v Soule cestoval ako tretí brankár, ale v Barcelone 1992 už bol oporou družstva ČSFR, ktoré skončilo na 9. mieste.

ANTON URBAN

* 16. 1. 1934 Kysac

» FUTBAL

• TOKIO 1964 – STRIEBRO

Najstarší hráč strieborného olympijského tímu Anton Urban bol jeho kapitán, preto si ako jediný mohol radosť z medaily vychutnať priamo na stupni víťazov. Hral vo všetkých šiestich zápasoch (dal jeden gól), čo bolo zároveň jeho celé účinkovanie v olympijskom výbere ČSSR. V A-tíme nastúpil na štyri medzištátne stretnutia. Bojovný rodák z Kysaku bol príklad vernosti klubovým farbám. Od svojich 14 rokov s výnimkou dvoch rokov vojenčiny hral až do svojich 34 rokov za Slovan Bratislava, resp. za jeho predchodcu ŠK Bratislava. V I. lige odohral spolu 279 zápasov. Rýchly pravý obranca Slovan opustil v roku 1968, takže najväčšieho triumfu – víťazstva v Pohári víťazov pohárov 1969 – sa už nedočkal. Záver kariéry absolvoval v rakúskom klube Wacker Innsbruck, potom sa venoval trénerskej práci. Vždy vynikal príkladným vystupovaním. Pozitívne hodnoty športu šíri aj dnes ako člen vedenia Klubu fair play Slovenského olympijského výboru.

VLADIMÍR WEISS

* 21. 9. 1939 Vrútky

» FUTBAL

• TOKIO 1964 – STRIEBRO

Vrútocký rodák Vladimír Weiss je zakladateľ pozoruhodnej rodinnej futbalovej dynastie. Sám sa môže pochváliť striebornou olympijskou medailou (v Tokiu odohral hráč Interu Slovaft Bratislava všetkých šesť zápasov). Jeho syn Vladimír Weiss II. si v čs. reprezentácii zahral na svetovom šampionáte 1990 v Taliansku a ako tréner tímu Slovenska priviedol reprezentáciu na MS 2010 v Juhoafrickej republike, pričom medzi oporami družstva bol aj vnuk strieborného olympionika Vladimír Weiss III. Kým syna aj vnuka to ťahalo skôr do útoku, najstarší z trojice výborných futbalistov bol

pán šestnáctky, spoľahlivý stredný obranca. V olympijskom výbere odohral 17 zápasov a trikrát dostal príležitosť aj v A-tíme ČSSR. Žiaľ, na ten posledný zápas spomína veľmi nerád. V kvalifikačnom súboji MS 1966 v Bratislave proti Portugalsku v hustom ležaku nepremenal jedenástku. Na svetový šampionát aj vďaka tomu postúpili Portugalci na čele s hviezdym Eusebiom. V tíme ČSSR bratislavská prehra 0:1 v kľúčovom zápase priniesla výraznú generačnú obmenu kádra. Úspechy potomkov však túto dlhoročnú traumu Weissa seniora zatlačili v poslednom roku úplne do úzadia...

BOHUMIL GOLIAN

* 25. 3. 1931 Moštenica

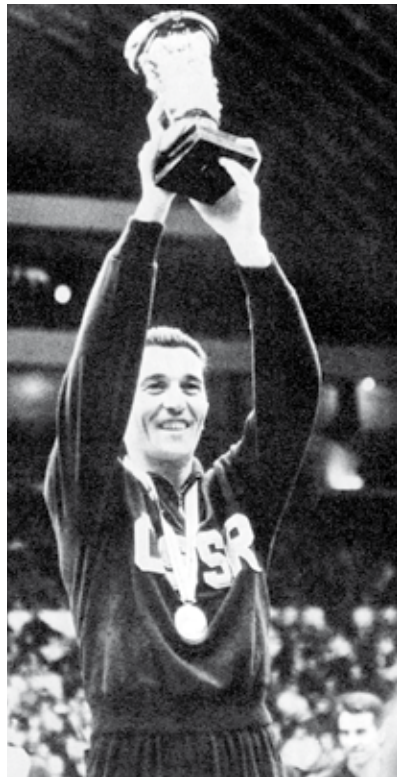
» **VOLEJBAL**

- TOKIO 1964 – STRIEBRO
- MEXICO CITY 1968 – BRONZ

Moštenický rodák Bohumil Golian (famiľárne Bohuš) mal sice už 33 rokov, keď sa volejbal v roku 1964 premiérov objavil v programe olympijských hier, ale v letných kolektívnych športoch je až dodnes jediný Slovák s dvoma olympijskými medailami. V reprezentačnom tíme bol dlhý čas takisto jediný Slovák, ale napriek tomu bol posledné tri roky kariéry jeho kapitán. Popri športe vyštudoval vysokú školu a získal doktorát. V slovenskom športe vyvorol výraznú brázdnu nielen ako skvelý hráč, vo svojej ére jeden z najlepších na svete – bol vyhlásený za najlepšieho slovenského volejbalistu v 20. storočí – ale aj ako tréner, pedagóg, metodik, funkcionár a nadšený širitel olympijských ideálov medzi mládežou.

Napriek tomu, že Golian mal nepochybne talent – dobrý výskok, rozohrávku aj smech, do veľkého volejbalu sa dostal neskoro. Postupne prešiel cez štácie v Moštenici, Ružomberku a v Znojme, kde počas vojenčiny hral v druholigovom klube PDA. Zlom nastal v roku 1954, keď po vojenčine prišiel do Bratislavy. Pracoval v Závode MDŽ ako údržbár a začal hrať v Červenej hviezde. Zakrátko však prestúpil do Slávie VŠ Bratislava, ktorej tím pod trénerským vedením iba o rok staršieho Jaromíra Perútka sa neskôr prebojoval do absolútnej domácej špičky.

V hlavnom meste sa Golian do tréningu zahryzol s plnou verou. V roku 1955, keď mal 24 rokov, sa začala jeho reprezentačná kariéra. Trvala neuveriteľných trinásť rokov a zakončil ju ako 37-ročný! Za krátky čas sa stal jedným z kľúčových hráčov reprezentačného tímu, v ktorom v najslávnejšej ére čs. volejbalu žiarili aj ďalšie veľké osobnosti ako Musil, Paulus, Kop či Schenk. Ťažko vybrať, čo z Golianovej mimoriadnej kariéry uprednostniť. Dvakrát sa radoval zo zisku olympijskej medaily – v Tokiu 1964 zo striebra a v Mexico City 1968 z bronzu. Dvakrát získal titul majstra sveta – v Paríži v roku 1956 a na domácej pôde o desať rokov neskôr. V Prahe si v roku 1958 vychutnal aj titul majstra Európy. Na MS 1960 a 1962, i na ME 1967 bol členom strieborného družstva ČSSR. V rozpätí 13 rokov reprezentoval približne 350-krát. Po olympiáde v Tokiu sa s reprezentáciou lúčila celá stará garnitúra, ale s výhľadom na majstrovstvá sveta 1966 v ČSSR presvedčili najprv Goliaňa a potom aj nemenej slávneho Musila, aby sa ešte vrátili. A prišli ďalšie úspechy...

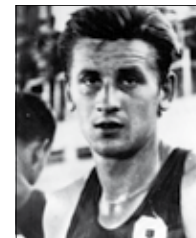

Na OH 1964 v Tokiu mali Goliaň a spol. na dosah víťazstvo v historicky prvom olympijskom volejbalovom turnaji. Úradujúci vicemajstri sveta z ČSSR v hale Komazawa zdolali Maďarsko, Bulharsko, Japonsko, USA, Brazíliu, Rumunsko, Holandsko i Južnú Kóreu. Z deviatich zápasov prehrali jediný – so ZSSR po dvaapohodinovej bitke. Súper v ňom viedol už 2:0 na sety, ale naši vyrovnali na 2:2. Žiaľ, v piatom sete hráčom čs. tímu sily už nestačili a podľahli. Výsledok zápasu ČSSR – ZSSR bol 9:15, 8:15, 15:5, 15:10, 7:15. Pri rovnosti bodov v konečnej tabuľke však tím ČSSR prišiel o zlato len vinou horšieho celkového pomeru setov (26:10 proti sovietskej bilancii 25:5).

Na olympiáde 1968 v Mexico City sa Goliaň ako 37-ročný lúčil s kariérou. Dostal poctu byť 12. októbra vlajkonosič československej výpravy na slávnostnom otvorení OH. Ten sa pre všetkých členov výpravy stal nezabudnuteľným zážitkom, pretože iba niekoľko týždňov po násilnom obsadení ČSSR vojskami krajín Varšavskej zmluvy sa nástup Čechov a Slovákov tešil obrovským sympatiám publika. Väčšie ovácie dostala len domáca výprava. Pre Goliaňa ako vlajkonosiča to bola úplne výnimočná chvíľa. Na palubovke sa však naši úradujúci majstri sveta v riedkom vysokohorskom vzduchu trápili a štyri zápasy vyhrali len 3:2 na sety. Takýmto pomerom zdolali aj mimoriadne ambiciózných Japoncov. Goliaňa tréner Matyášek nechal najprv sedieť na lavičke. Až za stavu 0:2 ho postavil na ihrisko. Bohuš ako správny kapitán tím vyburcoval k obratu. Potom však prišla prehra s Poľskom. Našich po ňom čakal ešte súboj s tokijskými premožiteľmi. Napriek tomu, že proti reprezentantom krajiny okupantov – tímu ZSSR – mali Goliaňovci veľkú motiváciu uspieť, prehrali. Sovieti obhájili titul a družstvu ČSSR pri rovnosti bodov s Japonskom vinou horšieho pomeru setov zostal len bronz.

Po olympiáde Golian ako zaslúžilý reprezentant dostal súhlas úradov na pôsobenie v talianskom Bari. Tam hral až do štyridsiaty, zároveň bol aj trénerom tímu VC. Potom pôsobil s prestávkami, keď znovu trénoval v Taliansku, dlhší čas ako tréner Slávie UK Bratislava a Strediska vrcholového ministerstva školstva, i odborný asistent na katedre hier Fakulty telesnej výchovy a športu UK v Bratislave. Napísal metodickú publikáciu o volejbalovom tréningu a vychovával budúcich trénerov. Keď sa natrvalo vrátil domov, stal sa z neho významný športový funkcionár, napokon aj podpredseda Slovenského ústredného výboru Československého zväzu telesnej výchovy. Istý čas bol aj riaditeľ vydavateľstva Šport. Bol i člen predsedníctva Čs. olympijského výboru a podpredseda Čs. klubu olympionikov.

Po vzniku Slovenského olympijského výboru bol Golian niekoľko rokov jeho zamestnanec. Olympijskej pôde zostal verný až doteraz – dlhý čas bol členom SOV (v súčasnosti je už čestný člen) a stále je činný v Slovenskej olympijskej akadémii ako neúnavný propagátor krásy, zážitkov a hodnôt spojených s aktívnym vyznávaním športu a olympizmu medzi mládežou. Ako druhého Slováka v histórii – po krasokorčuľarskej trénerke Hilde Múdrej – ho v roku 2006 Medzinárodný olympijský výbor ocenil Medailou Pierra de Coubertin.

JOZEF LABUDA

* 13. 12. 1941 Bratislava

» **VOLEJBAL**

- TOKIO 1964 – STRIEBRO

Olympijský príbeh Bratislavčana Jozefa Labudu je kuriózný a raritný. Vo volejbalovom turnaji OH 1964 neodohral ani minútu – ba dokonca ani nebol na žiadnom zápase, pretože celý turnaj preležal v nemocnici – ale napriek tomu ako člen tímu dostal striebornú medailu. Udelili mu ju s prihliadnutím na zvláštne okolnosti. Neprevzal si ju však spoločne s ostatnými na slávnostnom ceremoniáli, ale len v kruhu spoluhráčov z rúk trénera Broža až tesne pred odchodom do vlasti.

V Tokiu mal Labuda proste smolu. Výkonnostne do tímu, v ktorom bol zo Slovákov roky iba jeho vzor Golian, určite patril. Rok pred olympiádou bol univerzálny hráč s tvrdými smechmi členom strieborného družstva ČSSR na svetovej univerziade v Brazílii. A výkonnostne stále napredoval.

Do Tokia priletel Labuda vedno so spoluhráčmi už takmer dva týždne pred otvorením OH. Absolvoval s nimi celú záverečnú prípravu a s ďalšími členmi výpravy aj otvárací ceremoniál prvých olympijských hier v histórii na ázijskom kontinente. Pred úvodným zápasom s Maďarskom si však Labudov spolunoclaňník na izbe v olympijskej dedine Perušič na raňajkách všimol, že má nejakú čudnú farbu očného bielka. Privolaný lekár výpravy Pavol Handzo

na prvý pohľad predpokladal, že ide o žltáčku, čo potvrdili aj rýchle vyšetrenia v poliklinike. Hoci sa Jozef necítil zle, samozrejme, nasledoval nútený pobyt v nemocničnej izbe. Ten sa pri tomto infekčnom ochorení predĺžil na celý turnaj. Po niekoľkých dňoch mu doniesli televízor, takže spoluhráčov sledoval aspoň „na diaľku“. Nemohol s nimi absolvovať ani poolympijské turné po Japonsku. Domov odcestoval spolu s celou volejbalovou časťou výpravy až dva týždne po olympiáde.

Labuda sa pôvodne chcel venovať futbalu, ale keď na vtedajšie zvyklosti tejto hry príliš narástol, presedlal na volejbal. Venoval sa mu najprv v Trnave a potom desať rokov v Slávii UK Bratislava. V čs. reprezentácii odohral spolu 125 zápasov. Olympijské striebro „bez boja“ si vynaradil na svetovom šampionáte 1966 na československej pôde, kde sa podieľal na víťazstve a zisku zlatých medailí. Zo žltáčky sa vystrábil rýchlo. Už rok predtým ho na Svetovom pohári v Poľsku vybrali do tímu hviezd.

Podobne ako Golian aj Labuda ostal aktívny v olympijskom hnutí. Bol tajomník Olympijskej spoločnosti Slovenska – predchodcu Slovenského olympijského výboru – a už dlhý čas je tajomník Slovenskej asociácie olympionikov.

MARIANNA NÉMETHOVÁ-KRAJČÍROVÁ

* 1. 6. 1948 Košice

» ŠPORTOVÁ GYMNASTIKA

• TOKIO 1964 – STRIEBRO: družstvo

• MEXICO CITY 1968 – STRIEBRO: družstvo

Pôvodom Košičanka Marianna Némethová-Krajčírová (všeobecne nazývaná Marika) je dodnes najúspešnejšia športová gymnastka v slovenskej histórii. Napriek tomu, že individuálnymi kovmi sa mohla pochváliť len na európskych šampionátoch (jej ďalšie medaily sa zrodili v súťažiach družstiev), patrila v druhej polovici 60. rokov minulého storočia k najlepším gymnastkám na svete. Trojnásobná olympionička a držiteľka dovedna šiestich medailí z vrcholných súťaží (dve striebra z OH, zlato a bronz z MS, dva bronz z ME) prekonala svoju slovenskú predchodkyňu z predvojnových čias Matyldu Pálfyovú.

Marika sa narodila v Košiciach, ale gymnastike sa vedno s mladšou sestrou Dášou začala venovať v Bratislave, kam sa rodina presťahovala v roku 1956. Do svetovej výkonnosti vyrástla v Slavoji Vinohrady pod vedením trénera Jána Čížika. Ten ju viedol od jej jedenástich rokov. Na OH 1964 v Tokiu bola ako 16-ročná najmladšia členka československej výpravy. Málokto vtedy tušil, že jej tréningová motivácia vtedy bola vídina psíka. Totiž keď ako štrnásťročná vyhrala juniorské majstrovstvá ČSSR a zaradili ju do širšej reprezentácie žien, otec – dôstojník sa s ňou stavil, že ak sa prebojuje do olympijského tímu, bude si môcť do činžiaku vybrať šteniatko vĺčiaka. To ju lákalo viac, než celá olympiáda... Napokon sa tam dostala a po boku svojho veľkého vzoru – fenomenálnej Věry Čáslavskej, ktorá v Tokiu získala tri zlaté medaily – prispela k druhému miestu družstva. Vo viacboji obsadila 22. miesto.

Po tomto rýchlom úspechu Krajčírovej výkonnosť ďalej rástla. Na svetovom šampionáte 1966 v Dortmunde sa podieľala na historickom víťazstve družstva ČSSR nad dovtedy suverénnym družstvom ZSSR, víťaziacim všade nepretržite od OH 1952. Oba tímy delilo len 38 tisíc bodu. Ruský Čáslavskej a spol. pri blahoželaní sľubovali odplatu o dva roky na olympiáde v Mexiku... Vo viacboji Marika skončila siedma, v preskoku piata. Zrejme v životnej forme však bola o rok neskôr na európskom šampionáte v Amsterdame. Čáslavská tam predĺžila svoju neporazenosť a vybojovala si tak ako v Sofii 1965 všetkých päť zlatých, ale blysa sa aj Krajčírová – vo viacboji i na bradlách získala bronz, v preskoku a v prostných bola štvrtá, na kladine piata!

Niekoľko týždňov pred olympijskými hrami 1968 v Mexico City vtrhli do Československa vojská Varšavskej zmluvy, ktoré udusili „Pražský jar“ a demokratizačný proces. Naše gymnastky sa vtedy pripravovali v Šumperku. Na tréningoch zavládla po agresii ponurá atmosféra a gymnastky vôbec nevedeli, či sa na olympiádu pôjde. Čáslavská, ktorá na jar podpísala manifest Dvetisíc slov, dogmatickými komunistami označený za kontrarevolučný, trávila so zvyškom tímu len tréningy. Obavy z jej zatknutia spôsobili, že na večer vždy zmizla a skrývala sa na chatách po okolí Šumperku. V hlavnom meste Mexika sa však napokon zišli reprezentanti krajiny napadnutých aj štátov agresorov. A duel československých gymnastiek na čele s Čáslavskou a sovietskych s novou hviezdou Kučinskou pútal prvoradú pozornosť.

V súťaži družstiev vo fantastickej búrlivej atmosfére družstvo ZSSR napokon vyhralo len o 65 tisíc bodu. Marika je dodnes presvedčená, že rozhodkyne mali toto poradie pripravené vopred, aby Čáslavská a Československo nemohli vyhrať všetko. Věra napokon získala z piatich individuálnych disciplín spolu štyri zlaté a jeden stříborný kov. Výborne sa držala aj jediná Slovenka v šesťčlennom tíme. Vo viacboji skončila Krajčírová deviata a v preskoku štvrtá – len 25 stotín od olympijského bronzu... S odstupom času priznala, že na medailu by musela mať dlhšiu druhú fázu skoku. Cvičila však s veľkými bolesťami, pretože od priletu do Mexika ju sužoval veľký vred na stehne. V súťaži družstiev si pri cvičení na bradlách zo stehna vytrhla kus mäsa. Motivácia všetkých československých gymnastiek v súboji so súperkami, ktorých krajina nás okupovala, však bola bezhraničná a všetky dokázali siahnuť na dno síl – samozrejme, aj Marika.

Aj po odchode Čáslavskej družstvo získalo na MS 1970 v Lublane bronzovú medailu. To už bola Marika jeho líderka, veď v tom roku získala titul absolútnej majsterky ČSSR. K tímovému bronzu pridala štvrté miesto na bradlách. Na jej tretej olympiáde v Mníchove 1972 to však už nebolo také slávne. Družstvo kleslo na piate miesto a jeho najstaršia členka – po vydaji už s menom Némethová – vo viacboji skončila osemnásť. Potom ukončila pretekársku kariéru. Roky pracovala ako trénerka mládeže, v Bratislave viedla napríklad neskoršie reprezentantky ČSSR sestry Hullové či Šarmírovú. Jej dcéra Marianna sa dostala do juniorskej reprezentácie. Od roku 1992 pôsobí v Taliansku, kde sa však venuje hlavne rekreačnej gymnastike.

JÚLIUS TOČEK

* 29. 9. 1939 Margecany, † 7. 10. 2004 Winterthur (Švajčiarsko)

» VESLOVANIE

• TOKIO 1964 – BRONZ: osemveslica

Veslár z Margecian Július Toček bol len jeden z dvoch veslárov zo Slovenska (prvý bol zlatý medailista z Ríma 1960 Pavel Schmidt), ktorí sa v histórii mohli pochváliť olympijskými medailami. Neprávom však bol dlhé roky akoby vymazaný z histórie slovenského športu. Vrcholnú veslársku kariéru prežil v Čechách a v Almanachu čs. olympionikov z roku 1987 ako miesto jeho narodenia mylne uviedli Děčín. K jeho „anonymite“ vo vzťahu k Slovensku prispelo aj to, že keď po okupácii Československa v roku 1968 emigroval, roky sa o ňom v médiách nepísalo a upadol do zabudnutia. Jeho slovenský pôvod sa podarilo verejne odhalíť až po rokoch života vo Švajčiarsku publicistovi a športovému historikovi Miroslavovi Hazuchovi...

Toček, ktorý vyrastal v Koši pri Prievidzi (jeho rodina sa tam presťahovala počas druhej svetovej vojny, ktorá sa začala ani nie mesiac pred jeho narodením), sníval o kariére lodníka. Veslovaniu sa začal venovať počas učenia v bratislavskom učilišti Čs. plavby dunajskej. V ďalšom štúdiu v tomto odbore pokračoval v Děčíne. Na vojenčinu

sa dostal do Dukly Terezín, najlepšie veslárske roky však prežil v pražskom Slavoji Vyšehrad. Odtiaľ sa ako člen osemveslice dostal aj na OH 1964. Po novom ju zostavil reprezentačný tréner Lusk. Piaty z osádky už mali bronz z OH 1960, ale Toček i benjamínok Čermák boli nováčikmi.

Na olympiáde s Točekom v lodi sedeli Čermák, Lundák, Mrvík, Věntus, Pojezný, Janoušek, Nový a kormidelník Koniček. Štart jediného Slováka však bol ohrozený, pretože pri jazde na bicykli v olympijskej dedine narazil nohou do auta a poranil si sval. Našťastie, zašivanú nohu v osemveslici nepotreboval zďaleka tak ako ruky, takže nastúpil na štart. Spočiatku to vo finále pre osádku nevyzeralo najlepšie, pretože v polovici trate bola loď len na piatom mieste. Potom sa však osemveslica ČSSR prebila pred lode ZSSR aj Juhoslávie a cieľom prešla na tretej priečke za osádkami USA a spoločného nemeckého družstva. Pre Točka to bol životný úspech. Štartoval síce aj na MS 1966 i ME 1967, ale ďalšiu medailu do zbierky nepridal.

Po tragickom auguste 1968 Toček podobne ako mnohí iní emigroval a usadil sa vo švajčiarskom Winterthure. Pracoval tam na rôznych konštruktérskych projektoch pre súkromné firmy a stal sa z neho vášnivý lyžiar. V pôvodnej vlasti sa znovu objavil až po zmene režimu v roku 1990. O tucet rokov neskôr sa zúčastnil aj na stretnutí slovenských olympionikov pri príležitosti 10. výročia založenia Slovenského olympijského výboru. Z cudziny sa však už natrvalo domov nevrátil a rovnako ako ešte úspešnejší Pavel Schmidt o necelé dva roky neskôr zomrel vo Švajčiarsku...

ONDREJ NEPELA

* 22. 1. 1951 Bratislava, † 2. 2. 1989 Mannheim (NSR)

» KRASOKORČUĽOVANIE

• SAPPORO 1972 – ZLATO: súťaž mužov

Až do ZOH 2010 vo Vancouvri bol bratislavský krasokorčuliar Ondrej Nepela jediný slovenský zimný olympijský víťaz. V Sappore v roku 1972 korunoval svoju výnimočnú kariéru tým najcennejším titulom. Okrem toho bol prvý slovenský športovec v histórii, ktorý sa v olympijskej disciplíne stal olympijským šampiónom, majstrom sveta i Európy. To sa

po ňom podarilo až vodnoslalomárskym hviezdám bratom Petrovi a Pavlovi Hochschornerovcom, Elene Kaliskej a Michalovi Martikánovi. Nepela bol do najslávnejšej éry Hochschornerovcov a Martikána aj jediný Slováčik vôbec, ktorý bol nepretržite dlhší čas svetovou jednotkou v olympijskom odvetví. Počas troch rokov (1971 – 1973) neprehral ani jednu súťaž. Jeho husársky kúsok - tri tituly majstra sveta v individuálnej olympijskej disciplíne - vyrovnal len cyklista Anton Tkáč (jeden z jeho svetových titulov z roku 1976 však bol priamo odvodený od olympijského víťazstva) a prekonal ho až po dlhých rokoch spomínaní Martikán a Hochschornerovci. Možno sa čudovať, že práve Ondreja Nepelu zvolili koncom roka 2000 vo veľkej ankete Slovenského olympijského výboru a Klubu športových redaktorov ŠSN in memoriam za Slovenského športovca storočia?

Trénerka Hilda Múdra (na vedľajšej strane na spoločnej fotografii), ktorá ho viedla počas celej amatérskej kariéry, o Nepelovi hovorila ako o vzore spoľahlivosti, ktorý ju nikdy nesklamal. Ondříkovi, ako ho všetci volali, sa venovala od roku 1958, keď jej ho na starý bratislavský „zimák“ priviedla ukázať mama. Krátko predtým na európskom šampionáte v Bratislave triumfoval Karol Divín. Nepelu televízne zábery z podujatia tak očarili, že sa nadobro upsal korčuliam. S Divínom si napokon ešte stihol aj zasúťažiť na olympiáde - v Innsbrucku 1964, keď veterán svoju hviezdnu kariéru končil, bol iba 13-ročný Nepela najmladší účastník ZOH! Bol taký ľahulinký, že rozhodcovia pri povinných cvikoch mali problém nájsť v ľade stopy po jeho korčuliach... Pri svojej veľkej medzinárodnej premiére obsadil 22. miesto, tretie od konca.

Nepela síce nemal zďaleka taký talent, ako najmladší z trojice bratislavských krasokorčuliarov svetového mena Sabovčík, ale vďaka neuveriteľnej pracovnosti a sebadisciplíne dosiahol zo slávneho tria najviac. Podobne ako legendárny bežecký vytrvalec Emil Zátopek ukázal cestu k úspechu aj tým, ktorí nie sú obdarení výnimočnými danosťami. Trpezlivo stúpala každý rok vyššie a vyššie.

Základ Nepelových mimoriadnych úspechov bola brilantná technika korčuľovania. Vďaka nej získaval na vrchole kariéry v povinných cvikoch rozhodujúci náskok. Kvalitnými voľnými jazdami ho často ešte zvýšil. Podľa Hildy Múdrej bol v tréningu nielen mimoriadne pracovitý, ale aj húževnatý a poslušný. Prvej veľkej medaily sa dočkal

ako 15-ročný v roku 1966, keď európsky šampionát znovu hostila Bratislava. Skončil na ME tretí – takisto aj v ďalších dvoch rokoch. V silnejšej svetovej konkurencii si však v športe, v ktorom sa obzvlášť v tej dobe meno u rozhodcov budovalo roky, na ďalší vzlet musel trpelivo počkať. Ešte na olympiáde 1968 v Grenobli skončil „len“ ôsmy. Ale už o rok sa začala jeho úžasná éra.

V Garmisch-Partenkirchene 1969 získal Ondřík svoj prvý titul majstra Európy a na svetovom šampionáte v Colorado Springs skončil druhý za Američanom Woodom. To isté sa zopakovalo o rok neskôr v Leningrade, resp. v Lublane. Počnúc rokom 1971 však už Nepela tri sezóny len víťazil – na majstrovstvách Európy postupne v Zürichu, Göteborgu a v Kolíne nad Rýnom, na majstrovstvách sveta v Lyone, Calgary i v Bratislave, a čo bolo najcennejšie – aj na ZOH 1972 v Sappore, prvej zimnej olympiáde v histórii na ázijskom kontinente. V roku 1971 po prvom svetovom a treťom európskom titule vyhral v novinárskej ankete o najúspešnejšieho športovca ČSSR.

Do Sappora prišiel Nepela už ako úradujúci majster sveta a štvornásobný majster Európy v sérii. Logicky bol najväčší favorit. Povinné cviky, ktoré boli jeho doménou, zvládol skvele, najmä posledný – zvrat von. Získal tak prakticky nedostihný náskok – 54,5 b pred Francúzom Perom a až 74,2 b pred Čtyruchinom zo ZSSR. Zlato už mal prakticky isté. Vo voľnej jazde síce Ondrej spadol pri pokuse o trojitý odprichnutý rittbergera, keď zrejme zaviedol korčuľou o nečistotu na ľade (bol to jeho prvý súťažný pád po troch rokoch!), ale zvyšok jazdy absolvoval brilantne a precízne. Všetci rozhodcovia ho dali na prvé miesto. Historické zlato získal s náskokom 66,7 b pred Sergejom Čtyruchinom.

Po olympiáde sa Nepela stal v Calgary druhý raz majstrom sveta a chcel ukončiť amatérsku kariéru. Tým viac, že medzinárodná federácia po sezóne zmenila pravidlá. Zo šiestich povinných cvikov ubrala tri a ako novinku zaviedla krátky program. Novinky mu nevyhovovali, pretože oslabili jeho najsilnejšiu zbraň. Vyhral už všetko, takže nemal motiváciu pokračovať a navyše sa ešte aj prispôbovať novinkám. Na obzore však bol svetový šampionát 1973

v Bratislave. To vyvolalo obrovský tlak z najvyšších politických miest, aby Ondrej pokračoval. Sľúbili mu, že keď vydrží, pustia ho zarábať valuty do zahraničnej ľadovej revue. A tak vydržal, aj keď dlhoročný príklad pracovnosti a húževnatosti sa do tréningov už musel nútiť. Dokázal však svoju veľkosť. Najprv sa v Kolíne nad Rýnom stal piaty raz za sebou majstrom Európy a potom v Bratislave tretí raz svetovým šampiónom! Za umelecký dojem sa vo voľnej jazde na MS na domácom ľade dokonca dočkal prvej absolútnej

známky – šesťky – v živote. Až potom odišiel jazdiť do revue Holiday on Ice. Mal len 22 rokov. Nebol emigrant, na Západe žil z pohľadu československých úradov legálne.

Neskôr sa z Nepelu stal v NSR vcelku úspešný tréner. Jeho najúspešnejšia zverenkyňa bola Claudia Leistnerová. V roku 1988 ju priviedol k štvrtým miestam na majstrovstvách sveta i Európy. To sa však už na ňom začali prejavovať príznaky vážnej, smrteľnej choroby. Vo februári 1989 v západonemeckom Mannheime boj s ňou veľmi mladý, len 38-ročný, prehral...

V knihe Antona Zerera o Hilde Múdrej a Ondrejovi Nepelovi „Keď nebo zamrzne, obúva si božské korčule?“ je zaznamenaná pozoruhodná citácia Nepelových slov o pocitoch po svetovom šampionáte 1973 v Bratislave. Vyslovil ich v čase, keď už jazdil v ľadovej revue: „Bol som rád, že končím, ale po posledných pretekoch som sa cítil ako po rozvoze. Vedel som, že je to koniec dlhého a veľmi silného vzťahu. Vzťahu medzi pretekárom a jeho priaznivcami. Ten vzťah ma nútil, aby som vstával prvý v dome a šiel na tréning, aby som urobil všetko pre víťazstvo. Sedem rokov som vedel, že sa odo mňa očakávajú medaily a že ľudia budú sklamaní, keď trebárs v pretekoch spadnem. Preto som radšej padal tridsať - štyridsaťkrát v tréningu.“

V roku 2000 Nepelu zvolili za Slovenského športovca storočia. Žiaľ, tejto obrovskej pocty sa - takisto ako tretí v storočnicovej ankete, hokejový brankár Vlado Dzurilla - nedožil. Je až mystické, že v olympijskej dedine v Sappore 1972 Nepela býval v byte číslo 204 bloku IX. práve s Dzurillom. Veď obaja slovenskí športoví veľikáni, spojení bratislavským rodiskom i dlhoročnou klubovou príslušnosťou k Slovanu, sa vinou chorôb odobrli na večnosť veľmi predčasne – a obaja v Nemecku, mimo rodnej vlasti... Po oboch športových esách pomenovali zimné štadióny v Bratislave. Ondrejovo meno od roku 1997 niesol starý „zimák“, na ktorom krasokorčuľiarsky vyrastal a získal svoju prvú i poslednú veľkú medailu. Názov Zimný štadión Ondreja Nepelu poniesie na rovnakom mieste aj kompletne renovovaný štadión, na ktorom sa uskutočnia majstrovstvá sveta v ľadovom hokeji 2011. Slovenský olympijský výbor na jeho počesť každoročne udeľuje mladému športovcovi do 23 rokov, u ktorého sa výrazne prejavila športová perspektíva, Cenu Ondreja Nepelu,

RUDOLF TAJCNÁR

* 17. 3. 1948 Bratislava, † júl 2005 Bratislava

» **ĽADOVÝ HOKEJ**

• **SAPPORO 1972 – BRONZ**

Robustný hokejový obranca z Bratislavy, bronzový olympionik zo Sappora 1972 i majster sveta z Prahy v tom istom roku Rudolf Tajcnár, mal vskutku pohnutý osud. V dôsledku emigrácie z Československa, potom nečakaného ilegálneho návratu domov a v súvislosti s jeho dlho trvajúcou duševnou chorobou sa okolo jeho osoby rozšírili rozmanité fámy. Tie spôsobili, že mnoho ľudí s výnimkou jeho niektorých dálnych hokejových kamarátov sa mu doma vyhýbalo a že ani médiá nevedeli, čo s ním. A tak sa zdalo, ako keby ani celé roky neexistoval... Chlap s postavou obra, ale s citlivým srdcom, tým veľmi trpel.

Podobne ako Golonka bol aj Tajcnár šikovný nielen v hokeji, ale aj v tenise. Napokon uprednostnil ľadový šport, zatiaľ čo jeho starší brat Milan Tajcnár sa prebojoval až do tenisovej reprezentácie. Rudolf Tajcnár prežil s výnimkou obdobia vojenčiny v Dukle/VSŽ Košice celú svoju domácu kariéru v bratislavskom Slovane. Začínal tam pri veľikánoch Dzurillovi, Golonkovi či Nedomanskom a končil v roku 1976 v čase, keď prím prebrali bratia Marián a Peter Štátni. Spolu s Milanom Kuželom utvoril uznávanú obrannú dvojicu. Uraštený, vyše stokilový obranca s prezývkou Slon vynikal fyzickou silou a dôrazom v osobných súbojoch. Obávané boli aj jeho delovky od modrej čiary. Za deväť sezón odohral vyše 300 ligových zápasov, v ktorých strelil na obrancu pozoruhodný počet 60 gólov.

Vďaka vysokej výkonnosti v Slovane, ktorý roky patril k najlepším tímom federálnej I. ligy, sa Tajcnár prebojoval aj do československej reprezentácie. V drese ČSSR odohral 54 medzinárodných zápasov a strelil 9 gólov. Na vrcholných podujatiach však dostal príležitosť len trikrát. Na svetovom šampionáte 1971 vo Švajčiarsku bol v striebornom družstve a získal zároveň titul majstra Európy. Najlepšie časy prežil v roku 1972. Najprv v Sappore prispel k zisku olympijského bronzu (odohral päť zápasov a pripísal si jednu asistenciu) a potom sa v Prahe tešil z titulu svetového

i európskeho šampióna. V Prahe odohral proti Švédov svoj azda životný zápas, v ktorom ako obranca strelil dva góly. O rok neskôr vyhral so Slovanom najstarší hokejový turnaj v Európe – Spenglerov pohár vo švajčiarskom Davose.

Vtedy však už Tajcnár mal vážne problémy – zdravotné i disciplinárne. Trpel maniodepresívnou psychózou. Dostal sa aj do potýčiek s policajtmi a napokon v roku 1976 ilegálne opustil republiku. Chcel si zahrať v cudzine, ale v Európe to hneď nešlo, pretože československý zväz preňho vymohol dvojročný zákaz činnosti. Odišiel preto do Kanady, kde hral za farmársky klub Maine Mariners. Dva zápasy odohral aj v súťaži WHA (vtedy to bola konkurencia pre NHL) za Edmonton Oilers. Kariéru napokon ukončil vo švajčiarskom Ambri Piotta. V cudzine mu však bolo clivo za domovom, a tak sa na cudzí pas ešte za vlády komunistov ilegálne vrátil do Bratislavy. Ale s duševnou chorobou sa mu doma nevodilo ľahko – ani vtedy, ani keď sa o tri roky zmenil režim. Privyrábal si všelijako, napríklad ako plavčík. Opakovane sa liečil na psychiatrii. Keď v roku 2005 ako 57-ročný zomrel, našli ho v byte až po niekoľkých dňoch, takže presný dátum jeho smrti ani nie je známy...

ČLENOVIA STRIEBORNÉHO DRUŽSTVA HÁDZANÁROV, Mníchov 1972

Olympijské hry 1972 v Mníchove sa do histórie československej hádzanej zapísali zlatým písmom. Päť rokov po tom, ako sa jedna slávna generácia aj so Slovákmi Frolom, Gregorom, Horváthom a Serugom radovala z titulu majstra sveta, si mladšia garnitúra v Mníchove vybojovala nečakané olympijské striebro. Asistentom trénera strieborného tímu Jiřího Víchu bol Slovák Ladislav Šesták a na zisku jedinej hádzanárskej olympijskej medaily v histórii Československa sa hráčsky podieľali traja Slováci - Vincent Lafko, Andrej Lukošík a Peter Pospíšil. Najmladší Lukošík ako jediný z nich hral už na nevydarenom svetovom šampionáte 1970, kde 7. miesto vôbec neuspokojilo. Po tomto neúspechu došlo k masívnej generáčnej výmene. Na obzore bola olympijská premiéra hádzanej 1972...

Nováčikovia mali do reprezentačného tímu vniesť predovšetkým rýchlosť a dynamiku, ktorá starším hráčom na MS 1970 už chýbala. V rámci prípravy na OH družstvo hádzanárov odohralo až 58 zápasov, v ktorých sa vycibrila súhra hráčov. Cieľavedomá príprava pomohla aj zvýšiť rutinu, sebavedomie i ambície tímu. Napriek tomu verejnosť doma od hádzanárov záranky nečakala. O to príjemnejšie bolo prekvapenie, ktoré pripravili v bavorskej metropole.

Olympijský turnaj v Mníchove pre družstvo ČSSR spočiatku nevyzeral sľubne. Úvodná vysoká výhra 25:7 nad Tuniskom bola povinnosť, veď v Afrike bola hádzaná ešte len v plienkach. Proti Islandu sa však tím v Ulme trápil. Tri minúty pred koncom bol stav 16:19 a ledva-ledva sa družstvu podarilo vyrovnať na 19:19. V poslednom zápase zá-

Na tímovej fotografii v hornom rade druhý zľava Lafko, druhý sprava Lukošík, vedľa neho asistent trénera Šesták, medzi brankármi v prvom rade Pospíšil pravo.

kladnej B-skupiny v Göppingene prehralo 12:14 s NDR. Pri rovnosti bodov s Islandom postúpilo do semifinále skupiny len vďaka lepšiemu celkovému skóre. Dve zhodné víťazstvá 15:12 v nadstavbovej skupine – nad Švédskom i ZSSR – však naše družstvo posunuli až do finále. Česi a Slováci vďaka lepšiemu celkovému skóre postúpili do boja o zlato na úkor svojich premožiteľov zo základnej skupiny - tímu NDR, ktorý napokon neuspel ani v zápase o bronz. Vo finále favorizovaní Juhoslovania podľa očakávania vyhrali presvedčivo 21:16, keď v polčase viedli už 12:5. Striebro hádzanárov ČSSR aj tak bolo senzáciou. Pritom mohli to Juhoslovanom aj stažiť, ale nepremenili päť trestných hodov.

Priblížme si stručnými profilmi troch Slovákov, ktorí na ihrisku prispeli k zisku historickej medaily.

VINCENT LAFKO

* 7. 7. 1945 Hranovnica

» HÁDZANÁ

• MNÍCHOV 1972 – STRIEBRO

Rodák z Hranovnice v okrese Poprad Vincent Lafko (prezývaný Vilo) spočiatku v Levoči hádzanú kombinoval s basketbalom, potom sa však rozhodol pre menšiu loptu. Do reprezentácie sa prebil zo špičkového tímu Tatran Prešov, v ktorom hral od roku 1964 až do roku 1976 s prestávkou počas vojenčiny v Dukle Janovice a v ČH Bratislava. S Tatrantom získal ako ľavý krídelník titul majstra ČSSR v roku 1971 a dovedna trikrát Československý pohár. Pred tým, ako sa dostal do „áčka“ ČSSR, získaval reprezentačné skúsenosti v akademickom tíme. V roku 1971 ako jeho člen na majstrovstvách sveta prispel k vybojovaniu striebornej medaily. OH v Mníchove ho zastihli vo veku 27 rokov a v období vrcholnej formy. V olympijskom turnaji strelil tri góly. V A-tíme ČSSR odohral počas kariéry okolo 50 zápasov. V Prešove zostal žiť aj po skončení hráčskej kariéry, stal sa trénerom Tatranu. Dnes pôsobí ako vysokoškolský pedagóg na Fakulte športu Prešovskej univerzity. Od založenia Olympijského klubu Prešov je jeho predseda a zároveň je dlhoročný aktívny člen Slovenskej olympijskej akadémie.

ANDREJ LUKOŠÍK

* 15. 10. 1947 Levoča

» HÁDZANÁ

• MNÍCHOV 1972 – STRIEBRO

Levočan Andrej Lukošik bol z trojice slovenských členov strieborného družstva na OH v Mníchove najmladší, napriek tomu si na vrcholnom podujatí v reprezentácii zahral ako prvý. Hral už na svetovom šampionáte 1970 vo Francúzsku. Z našej striebornej trojice sa na poste pravej spojky v kariére presadil individuálne najvýraznejšie. Celkove nastúpil na 96 medzistátnych zápasov a po OH 1972 štartoval aj na MS 1974 v NDR, kde družstvo ČSSR skončilo ôsme. Samozrejme, vrcholom jeho kariéry bola olympijská medaila z Mníchova. Strelecky sa tam však nepresadil, dal len jeden gól. Takisto ako Lafko aj Lukošik spojil svoj hádzanársky život s Tatrantom Prešov. S výnimkou dvojročnej vojenčiny v Červenej hviezde Bratislava v ňom prežil celú svoju hráčsku kariéru až do tridsiatky. Radoval sa aj z historického titulu majstra ČSSR 1971 a z troch víťazstiev v Československom pohári.

PETER POSPÍŠIL

* 24. 4. 1944 Bratislava, † 17. 4. 2006 Bratislava

» HÁDZANÁ

• MNÍCHOV 1972 – STRIEBRO

Najstarší zo strieborného tria, Bratislavčan Peter Pospíšil, bol brankár. Do mníchovskej nominácie sa dostal takmer na poslednú chvíľu. Keďže dvom vybraným brankárom – Králikovi a Škarvanovi – to v sezóne nešlo celkom podľa očakávania, tréner Jiří Vícha vybral na olympiádu aj Pospíšila, pričom nebolo určené, kto z brankárskej trojice má byť jednotka. Sám s nomináciou ani nepočítal, veď z reprezentácie vypadol už pred štyrmi rokmi pre nehody s vtedajším trénerom Königom. Pre 28-ročného brankára, ktorý desať rokov chránil bránku Červenej hviezdy Bratislava (ako dorastenec chytal za Slovan), sa olympiáda stala nečakaným vrcholom kariéry. V Mníchove zažiaril najmä v poslednom zápase nášho tímu v semifinále proti ZSSR. Sovietskym hráčom zneškodnil dve zo štyroch sedmičiek a pri tretej tak znervóznil strelca, že ten zamieril vedľa. Víťazstvo trojgólovým rozdielom nášmu tímu stačilo na postup do finále! Špecialista na chytanie sedmičiek odohral v reprezentačnom tíme dohromady len 28 zápasov, ale tie mníchovské si mohol zapísať do osobnej kroniky zlatým písmom. V roku 1973 do nej na rozlúčku s hádzanou pridal titul majstra ČSSR.

Už počas hráčskej kariéry sa Peter Pospíšil venoval fotografovaniu športu. Ako profesionálny fotoreportér v obzrkovom týždenníku Štart (neskôr vo vlastnej agentúre Štartfoto, ktorú založil spolu s dlhoročným kolegom Jánom Súkupom) si neskôr vybudoval medzinárodné meno. Najvyššie medzinárodné uznanie – víťazstvo v súťaži World Press Photo - získala jeho fotografia vzpierača Jána Nagya z OH 1976. Pospíšil sa ako akreditovaný fotoreportér zúčastnil na šiestich letných a siedmich zimných olympijských hrách, pričom jeho snímky ilustrovali množstvo olympijských a športových publikácií. Pri fotografickej práci výborne využil svoju dôvernú znalosť športu. Aj po päťdesiatke bol vášnivý a všestranný športovec. Po vážnom úraze, ktorý utrpel na bicykli, však stratil niekdajšiu „iskru“ a po ťažkej chorobe zomrel krátko pred dovŕšením 62. narodenín. Ak rátame aj Mníchov 1972, bol akreditovaný dovedna na 14 olympiádach; viac ich má z našincov pravdepodobne na konte len bývalý člen Medzinárodného olympijského výboru (MOV) Vladimír Čerňušák.

V Mníchove si Pospíšil preberal strieborný kov ako posledný z nášho tímu. Rád spomínal, že bol posledný, komu dlhoročný prezident MOV Američan Avery Brundage za dvadsať rokov svojho pôsobenia v tejto pozícii zavesil na krk striebornú medailu. Medzinárodný olympijský výbor Petrovi Pospíšilovi v roku 2004 udelil výročnú trofej „Šport a médiá“.

EVA ŠURANOVÁ

* 24. 4. 1946 Ózd (Maďarsko)

» ATLETIKA

• MNÍCHOV 1972 – BRONZ: skok do diaľky

Rodáčka z maďarského Ózdu Eva Šuranová, rodená Kucmanová, sa do našej športovej histórie zapísala ako vôbec prvá – a žiaľ, dodnes jediná - ženská olympijská medailistka v atletike. Z kvarteta slávnych atlétok, ktoré v Bratislave vyrástli do svetovosti – okrem nej šprintérka Eva Glesková-Lehocká, štvorstovkárka Anna Chmelková-Blanáriková a výskarka Mária Mračnová-Faithová – to dotiahla najvyššie.

Eva Kucmanová sa narodila v maďarskom Ózde, ale už rok po jej narodení sa rodina presťahovala do Veľkého Blahova pri Dunajskej Strede. So športom začínala na základnej škole v Dunajskej Strede - venovala sa atletike, hádzanej aj basketbalu. „Kráľovnej športov“ sa upísala v roku 1962, keď ju tréner Ladislav Pápay zlákalo do oddielu DAC. Definitívne jej prepadlo v roku 1964, keď prišla študovať do Bratislavy. V oddieli Slávie SVŠT pod vedením známeho trénera Pavla Gleska na štadióne Mladá garda výkonnostne rýchlo rástla. Bola veľmi všestranná – vyni-

kala síce najmä v skoku do diaľky, ale tituly majsterky ČSSR získala aj v behu na 80 m prekážok a v päťboji. V čase, keď svetový rekord na stovke bol rovných jedenásť sekúnd, ona dosiahla v šprinte čas 11,2 s. A v roku 1966 bola dokonca spoludržiteľka svetového rekordu v novozavedenej disciplíne na 80 m prekážok (14,3 s)!

Napriek tomu, že v skoku do diaľky vyhrala v rokoch 1965 – 68 na majstrovstvách ČSSR štyrikrát za sebou, na olympiádu 1968 v Mexico City 1968 cestovala len ako turistka. Pri tvorbe nominácie zostala ako prvá pod čiarou, ale cestu jej zaplatil oddiel. O rok na ME v Aténach skončila siedma a získala piaty domáci titul v skoku do diaľky. Potom sa vydala a keď priviedla na svet prvé z troch detí, nad jej ďalšou atletickou kariérou visel otáznik. Podobne ako jej súputníčka a rovesníčka Mračnová sa však po narodení dieťaťa vrátila na štadióny ešte v lepšej forme - už ako Eva Šuranová.

Pred OH v Mníchove síce Šuranová nebola v reprezentačnom kádri a nemala v príprave žiadne výhody, ale po boku výbornej šprintérky Gleskovej (tá pred OH časom 11,0 s vyrovnala svetový rekord v behu na 100 m) sa pripravila výborne. Keď v júni v skoku do diaľky zlepšila čs. rekord na 658 cm a znovu vyhrala domáci šampionát, nominovali ju do Mníchova. V závere prípravy dennodenne presne kopírovala časový rozpis súťaže diaľkarok na OH. Olympijská súťaž bola pre ňu životnými pretekmi. Vo veľkom súboji s domácou hviezdou Rosendahlou a s Bulharkou Jorgovou skákala lepšie, ako kedykoľvek predtým. V druhom pokuse posunula hranicu čs. rekordu na 660 cm a vo štvrtom sa zlepšila až na 667 cm! V tej chvíli bola druhá za Rosendahlou (678), ale Jorgová ju ešte preskočila (677). Eva zostala tretia, ale dva jej skoky s prešľapmi, na ktorých sa podpísal silný vietor, boli kdesi na úrovni víťazného výkonu...

Ďalšiu hviezdnu chvíľu prežila o dva roky neskôr na európskom šampionáte v Ríme. Výkonom 660 cm získala striebro, len o päť centimetrov ju preskočila Maďarka Bruzsenyáková. Žiaľ, na OH 1976 v Montreale už skončila neslávne. V kvalifikácii nemala ani jeden platný pokus. Definitívne sa lúčila o dva roky neskôr ako 32-ročná na európskom šampionáte v Prahe. Labutia pieseň bola bez úspechu. V jej osobe sa potom z našich atletických štadiónov vytratila mimoriadna osobnosť. Jej dovedna 25 čs. rekordov a tucet titulov majsterky ČSSR v štyroch disciplínach hovorí samo za seba.

ANTON TKÁČ

* 30. 3. 1951 Lozorno

» DRÁHOVÁ CYKLISTIKA

• MONTREAL 1976 – ZLATO: šprint

Keď na Slovensku volili koncom roka 2000 cyklistu storočia, víťaz bol jasný dávno vopred. Olympijský víťaz a trojnásobný majster v cyklistickom šprinte Anton Tkáč, rodák zo záhoráckeho Lozorna, čnel vysoko nad všetkými. Počtom a hodnotou zlatých medailí získaných na svetovom fóre sa ako prvý spomedzi všetkých slovenských športovcov vyrovnal krasokorčuliarovi Ondrejovi Nepelovi. Vo veľkej ankete Slovenského olympijského výboru a Klubu športových redaktorov SSN o Slovenského športovca storočia skončil hneď za Nepelom na druhom mieste. Je zaujímavé, že hoci s Nepelom boli rovesníci a obaja boli členmi Slovana CHZJD Bratislava, Tkáč dosiahol svoje svetové tituly až po tom, keď už krasokorčuliarsky elegán opustil amatérsky ľad. Priznáva však, že práve Nepela ho svojím príkladom

veľmi motivoval k návratu do tvrdých tréningov, keď prežil veľké sklamanie na svojej prvej olympiáde v Mníchove 1972...

Tkáč mal veľký športový talent a šťastie, že na športovej škole na Kulíškovej ulici ho všestranne rozvíjal pozoruhodný telocvikár Pavol Saffko. Vynikal vtedy v atletických šprintoch. Napokon sa však ukázalo, že najviac mu sedí cyklistika. Na vypožičanom bicykli zvíťazil v náborových pretekoch na sídlisku Päťsto bytov. Odtiaľ viedla jeho cesta v roku 1964 do cyklistického oddielu Slovana. Tam však presedlal z cesty na dráhu. V začiatkoch mu pomohol tréner Igor Štiassny. Antonov vzostup nezastavil ani vážny úraz, keď pri ťažkom páde na bratislavskom velodrome utrpel zlomeninu lebečnej kosti.

Nadmieru ambiciózný Tkáč bol veľmi tvrdý nielen voči sebe, ale aj voči druhým. To mu pomohlo neskôr pri šprinte, v ktorom cyklista bez drsnosti voči súperom vzhľadom na charakter tejto disciplíny nemôže uspieť. Prvé úspechy však dosiahol v nekontaktnej disciplíne – v jazde na kilometer s pevným štartom. Už ako 18-ročný sa v nej kvalifikoval na svetový šampionát 1969 v Brne. Ôsme miesto – čo by sme zaň dnes dali! – bolo preňho veľkým sklamaním. Zahryzol sa ešte tvrdšie do prípravy a o rok neskôr na MS v anglickom Leicesteri stál už na stupni víťazov. Skončil tretí, len dve stotiny sekundy za druhým. Pred OH 1972 v Mníchove patril k favoritom, lenže pri tréningu v Brne dva týždne pred odchodom škaredo spadol a veľmi bolestivo si udel bederný kĺb. Niekoľko dní sa ledva hýbal. Napriek tomu, že za týchto okolností na olympiáde štartovať nechcel, funkcionári ho donútili. S bolesťami skončil v „pevnom kilometri“ až trinásty (štartoval aj v stíhacích pretekoch družstiev, kde štvorica ČSSR nepostúpila z rozjázdu) a po návrate ho za neúspech potrestali vyradením z reprezentácie.

Vznelivý Tkáč vtedy cítil obrovskú krivdu a na niekoľko mesiacov prestal trénovať. Ale keď na vlastné oči videl krasokorčuliaru triumf kamaráta zo Slovana Nepelu na svetovom šampionáte 1973 v Bratislave a prežil opojné chvíle jeho víťazstva, rozhodol sa vrátiť. Hneď na druhý deň znovu sadol na bicykel. Prerušil vysokoškolské štúdium a narukoval do Dukly Trenčín, kde pod vedením olympionika z Ríma 1960 Dušana Škvareninu našiel lepšie tréningové podmienky. Odvtedy zostal armáde verný na dlhé roky. Nepoddajný chlap však v Dukle už uprednostnil šprint, ktorý viac vyhovoval jeho naturelu. V ňom mohol naplno využiť svoju výbušnosť a úžasnú zrýchlenie frekvencie záberov. Navyše taktické „šachy“ a večná snaha zaskočiť súpera nečakaným nástupom ho na dráhe bavili oveľa viac, ako monotónne tempo pevného kilometra.

Už v lete 1973 Tkáč vybojoval vo štvrtinále šprintu na majstrovstvách sveta v San Sebastiane vyrovnaný súboj s roky nedostížnym Francúzom Danielom Morelonom. Od roku 1965, keď Daniel štartoval v Bratislave, ho veľmi obdivoval. Francúzsky trojnásobný olympijský víťaz a dovtedy šesťnásobný majster sveta v boji, v ktorom spadol on dvakrát a Tóno raz, síce napokon vyhral a získal ďalšie zlato, ale vedel, že v Slováckovi dostal nadmieru ťažkého súpera. Hneď ďalší rok sa Tkáč v Montreale stal majstrom sveta! Zrazu stál na stupni víťazov nad svojím dávnym vzorom...

Vo finále sa však nestretol s Morelonom, pretože Daniel prehral už v semifinále s Kravcovom zo ZSSR. Proti Kravcovovi Tkáč predviedol nielen svoju silu, ale aj taktické myslenie. Majstrom sveta sa stal na lacnom favorite za 2400 korún, na ktorom mu po triumfe neveriaci mechanik firmy Campagnolo radšej vymenil všetky súčiastky, aby sa šampión nemusel hanbiť. Potom na osobnú intervenciu predsedu vlády ČSSR Štrougala boli v Taliansku zakúpiť pre Tkáča hneď štyri nové bicykle...

O dva roky neskôr sa šprinterský výkvet zišiel na OH v Montreale. Tkáč v semifinále vyradil pomerom 2:1 na víťazné jazdy jedného zo spolufavoritov súťaže Geschkeho z NDR, ktorý vynikal úžasným zrýchlením. Vo finále ho čakal šampión z OH 1968 i 1972 – Morelon. V prvej jazde Francúz Slováka prekvapil dlhým špurtom, ale Tkáč v poslednej zákrute vyrovnal jeho spočiatku 20-metrový náskok a Morelon finiš už „zabalil“. V druhej jazde však uspел Francúz. Pred rozhodujúcou tretou reprezentačný tréner Jaromír Žák (na spoločnej fotografii) poradil Tkáčovi, aby „nastúpil“ už 240 metrov pred cieľom a vydržal v plnom tempe až do cieľa. Tkáč zaútočil z najstrmšieho miesta dráhy a rýchlo získal náskok, ktorý ani fenomenálny Morelon už nedokázal zlikvidovať. Získal olympijské zlato! Prvé v histórii – a dodnes jediné - pre slovenského cyklistu. Víťazstvo zároveň znamenalo aj titul majstra sveta. A koncom roka titul najúspešnejšieho športovca Československa 1976.

Na MS 1977 – už po rozlúčke Morelona – obsadili kompletný stupeň víťazov šprintéri z NDR, vynikajúci extrémnou silou. Tkáč skončil štvrtý a neveril, že ešte môže proti nim uspieť. Rozhodol sa ukončiť aktívnu činnosť. Napokon si to však po dvojmesačnom oddychu rozmyslel a na MS 1978 v Mníchove nastúpil. A dokázal tam takmer nemožné – postupne zdolal všetkých troch borcov z NDR: Hesslicha, Dreschera a vo finále aj Raascha! Znovu sa stal majstrom sveta. A znovu aj športovcom roka v ČSSR. Svoju kariéru zakončil štvrtým miestom na olympiáde 1980 v Moskve. Štartoval tam s bolestivo narazeným bokom i ramenom. V boji o finále ho vyradil Morelonov zverenec Cahard. Mimoriadne ambiciózný Tóno bol bez medaily veľmi nespokojný.

Už ďalší rok na svetovom šampionáte v Brne pôsobil Anton Tkáč ako reprezentačný tréner. Ako zamestnanec Dukly Trenčín zároveň viedol tréningy na jej detašovanom pracovisku v Bratislave. Po roku 1989 začal podnikáť, ale napokon sa k športu zase vrátil ako funkcionár. Od roku 2001 je prezident Slovenského zväzu cyklistiky. Sedem rokov bol členom výkonného výboru Slovenského olympijského výboru a už dlho stojí na čele Slovenskej asociácie olympionikov. V roku 2003 mu Medzinárodný olympijský výbor udelil výročnú trofej „Šport a výnimočnosť“.

FRANTIŠEK KUNZO

* 17. 9. 1954 Spišský Hrušov

» FUTBAL

• MOSKVA 1980 – ZLATO

Len dvaja slovenskí športovci v histórii mali to šťastie, že si mohli v kolektívnom športe vychutnať pocity olympijského víťaza. Jeden z nich bol rodák zo Spišského Hrušova (okres Spišská Nová Ves) František Kunzo. Bol členom zlatého tímu futbalistov ČSSR na OH 1980 v Moskve. Športovú hodnotu moskovského turnaja síce znižuje fakt, že táto olympiáda zažila výrazný bojkot zo strany Západu, ako aj notoricky známa futbalová realita, podľa ktorej je kvalita družstiev na OH vo všeobecnosti nižšia ako na majstrovstvách sveta či Európy, kde hrajú tie najväčšie hviezdy, ale aj tak – olympijské víťazstvo je raz a navždy olympijské víťazstvo...

Do veľkého futbalu sa Kunzo dostal ako 19-ročný po narukovaní do druholigovej Dukly Banská Bystrica. V detstve začínal ako útočník, ale v Dukle z neho spravili ofenzívneho pravého obrancu. Pomohol jej k postupu do I. ligy, zahrál si v dorasteneckej reprezentácii aj v tíme ČSSR do 21 rokov. Nepatril medzi hviezdy, ale nedal sa zastrašiť a vynikal spoľahlivosťou, rýchlosťou, tvrdosťou i bojovnosťou. Od roku 1978 v olympijskom výbere ČSSR nastúpil dovedna na sedem zápasov. Od jesene 1979 však laboroval so zranenou ľavou nohou. Pri „fotbálku“ s kamarátmi len tak naboso v telocvični tesne pred zrazom olympijského výberu v Banskej Bystrici si zlomil dva prsty. Šesť týždňov mal nohu v sadre a tri mesiace si nezahrál. Do olympijskej nominácie sa napokon dostal, ale o pevné miesto v zostave neustále bojoval s Mazurom.

V prvom zápase proti Kolumbii v Leningrade (3:0) nenastúpil, ale potom mu tréner František Havránek dal dôveru. V obrane nahradil Rygela, ktorý sa v úvodnom zápase zranil. V ďalšom leningradskom zápase proti Nigérii (1:1) už Kunzo hral, rovnako ako proti Kuvajtu (0:0) i vo štvrtfinále proti Kube (3:0). Kunzo nastúpil aj v semifinále, v ktorom družstvo ČSSR v Moskve zdolalo Juhosláviu 2:0. V každom zápase podal spoľahlivý výkon. Na moskovské finále proti obhajcom zlata z NDR (1:0) ho však tréner už nepostavil. Prednosť dostal Rygel, ktorý v predošlých štyroch zápasoch nemohol nastúpiť pre zranenie. Radosť z olympijského zlata tak prežil len zo striedačky. V olympijskom výbere celkove odohral 11 zápasov. Do A-tímu ČSSR sa nikdy nepresadil. Domáce prvotné pôsobenie ukončil v Lokomotíve Košice, kde sa znovu v jednom drese zišiel so svojim spoluhráčom zo zlatej Moskvy Stanislavom Semanom.

STANISLAV SEMAN

* 8. 8. 1952 Košice

» FUTBAL

• MOSKVA 1980 – ZLATO

Rodák z Košíc a dlhoročný brankár tamojšej Lokomotivy Stanislav Seman patril k najväčším oporám nášho zlatého tímu na olympiáde v Moskve. Mal veľkú formu, všetkých šesť zápasov odchytil bez striedania a druhého brankára tímu Netoličku odsúdil na večné zahrievanie lavičky – bol to jediný zo sedemnástky zlatých medailistov, ktorý si na olympiáde vôbec nezahrál... Nečudo, veď Seman v bránke exceloval. Počas 540 minút inkasoval len jeden gól - od Nigérijčana Nwesu, potom si celých 370 minút uchoval čisté konto.

Pripomeňme výsledky tímu ČSSR v moskovskom turnaji – v skupine s Kolumbiou 3:0, s Nigériou 1:1 a s Kuvajtom 0:0, vo štvrtfinále s Kubou 3:0, v semifinále s Juhosláviou 2:0 a vo finále s obhajcami zlata z NDR 1:0. O finálovom víťazstve rozhodol gólom v 77. minúte Jindřich Svoboda. Nemenej dôležitou postavou zápasu o zlato však bol aj Seman, ktorý bol podľa kapitána Ludka Macelu oporou v každom zápase, ale vo finále bol „priam skvelý“. Aj v semifinále však žiaril, keď Juhoslovanom zlikvidoval štyri gólové šance.

Na rozdiel od Kunza sa Seman dokázal prebojovať aj do A-tímu ČSSR, vedeného slovenským trénerom Jozefom Venglošom. V bránke „áčka“ stál dovedna v 15 medzištátnych zápasoch. V olympijskom výbere ČSSR v rokoch

1977 – 80 odchytil 13 zápasov. V roku 1980 zvládol pozoruhodný „dvojboj“ – len niekoľko týždňov pred olympijským zlatom sa radoval z bronzu na majstrovstvách Európy! Okrem neho si na oboch podujatiach zahrali aj Česi Stambachr, Vízek, Berger a Lička, na ME dostal v bránke šancu aj Netolička. Seman štartoval aj na majstrovstvách sveta 1982 v Španielsku. Tie sa však skončili pre nás neslávne a po nich z reprezentácie vypadol.

Talent preukázal Seman už v mladom veku, päťkrát obliekol juniorský reprezentačný dres. V Lokomotive Košice sa brankársky učil od Antona Flešara, ktorý sa svojho času prebojoval až do „áčka“. Počas vojenčiny v Dukle Banská Bystrica sa v bránke striedal s podobne kvalitným Pavlom Michalíkom, ktorý tiež chytal aj za A-tím ČSSR. Napokon sa fúzatý Košičan sám dostal na úroveň, že v bránke mohol vyučovať iných. Bez jeho výdatného príspevku a „čarovania“ v bránke by sa historické olympijské zlato – jediné pre Československo v kolektívnom športe za dešiatročia existencie spoločného štátu Čechov a Slovákov - pravdepodobne nezrodilo... Po skončení kariéry sa venuje tréningu brankárov.

IMRICH BUGÁR

* 14. 4. 1955 Ohrady, okres Dunajská Streda

» ATLETIKA

• MOSKVA 1980 – STRIEBRO: hod diskom

Atlét obrovitej postavy Imrich Bugár je v tejto spoločnosti medailistov zaujímavý prípad. Na jeho osobnosti sa dobre ilustruje, aké ťažké je jednoznačne zaradiť mnohé osobnosti do nejakej „škataluky“. Má maďarskú národnosť, narodil sa na Slovensku v Ohradách pri Dunajskej Strede, ale celú vrcholnú diskársku kariéru od svojich 19 rokov prežil v Prahe, kde sa aj natrvalo usadil. Keď v Moskve získal v roku 1980 striebornú olympijskú medailu, novinári, ktorí išli vyspovedať jeho rodičov žijúcich stále pri Dunajskej Strede, si museli zobrať maďarského tlmočníka, inak by sa s nimi nedohovorili. Ale jeho veľké úspechy bezosporu patria aj Slovensku. Dodnes je jediný športovec pochádzajúci zo Slovenska, ktorý získal v atletike titul majstra sveta.

Bugár pôvodne začínal s hádzanou, ale keď jeho prudké strely spôsobili protihráčom dvakrát zlomeniny, radšej v Dunajskej Strede ako 15-ročný presedlal na atletiku. Vzhľadom na mohutnú postavu bolo prirodzené, že zakotvil pri jednej z vrhačských disciplín. Svoj úžasný švih využil v hode diskom. Bez akéhokoľvek špeciálneho tréningu vyhral prvú okresnú preteky, na ktorých sa zúčastnil... Na Slovensku sa ohrial len do roku 1974, keď krátko bol aj členom bratislavského Interu. Potom narukoval do Dukly Praha, s ktorou spojil celý svoj športový život. Pod trénerským vedením Miloslava Vlčka sa pomerne rýchlo prebojoval do svetovej špičky.

Už v roku 1978 Bugár získal prvý zo svojich 13 titulov majstra Československa a v Prahe skončil tretí na majstrovstvách Európy. Stal sa z neho borec veľkých súťaží. Bol na nich psychicky vyrovnaný a dokázal vydať zo seba maximum vo chvíľach, keď sa to najviac žiada. Ešte väčšie chvíle ako v Prahe prežil na OH 1980 v Moskve, kde v osobnom rekorde 66,38 m získal striebro. V skandalóznejskej súťaži, ktorú zmanipulovali sovietski rozhodcovia čudným meraním a organizátori zase tým, že obrovské dvere na bránach štadióna v Lužníkach otvárali a zatvárali tak, aby prúdenie vetra pomohlo domácim pretekárom, nečakane vyhral výkonom 66,64 m Raščupkin zo ZSSR. Predtým ani potom nič veľké nevyhral. Imrich dnes tvrdí, že podľa spravdnosti mal vyhrať Kubánc Delis pred Bugárom, domáci borec mal skončiť až štvrtý... Vo výsledkoch je to však podľa toho, ako namerali dĺžku domáci rozhodcovia.

Najlepšiu formu mal Bugár v ďalších piatich rokoch. Rok po moskovskej olympiáde utvoril výkonom 67,44 m svoj prvý čs.

rekord, keď vymazal z listiny legendárneho olympijského šampióna z Mníchova 1972 Ludvíka Daněka. O rok neskôr v Aténach sa viac než s metrovým náskokom výkonom 66,64 m stal majstrom Európy. Novinári ho zvolili za najúspešnejšieho športovca ČSSR 1982. Absolútny vrchol jeho kariéry priniesol rok 1983. V máji v Zaragoze výkonom 70,06 m prvý raz prekonal 70-metrovú hranicu a v lete sa na historických I. majstrovstvách sveta v Helsinkách stal výkonom 67,72 m svetovým šampiónom! Druhého Delisa predstihol o 36 cm.

Olympijské hry 1984 v americkom Los Angeles mali po európskom i svetovom titule korunovať Bugárovo kariéru. Československí atléti, ktorí na premiérovom svetovom šampionáte získali deväť medailí, z toho štyri zlaté, mali tie najvyššie ambície. Bežkyne Kratochvílová a Kocembová, diskári Bugár a Valent, guliari Fibingerová a Machura i chodec Pribilínek – oni všetci mohli oprávnené pomýšľať na zisk olympijského kovu. Lenže pod tlakom Sovietskeho zväzu napokon aj ČSSR pristúpila k bojkotu OH v Los Angeles. Naši elitní športovci zostali doma a pre viacerých – výnimkou bol Pribilínek - to znamenalo v podstate koniec vrcholnej kariéry. V hode diskom na OH 1984 zvíťazil Dannenberg z NSR, ktorý vyhral výkonom bežmála o štyri metre slabším, než bolo vtedajšie Bugárovo maximum...

Imrich Bugár sa z obrovského sklamaní, že účasť na olympiáde mu ako topfavoritovi „ukradli“, pretekársky už nikdy celkom nespamätal. V roku 1985 síce vylepšil čs. rekord na dodnes vynikajúcich 71,26 m a vyhral seriál IAAF Grand Prix, ale na vrcholných podujatiach sa už k medaile za zvyšných desať rokov kariéry ani len nepriblížil. Prítom štartoval ešte na dvoch olympiádach. V Soule 1988 však skončil dvanásty a v Barcelone 1992 až dvadsiaty. Športovú kariéru ukončil až ako 40-ročný. Zostal pôsobiť v Dukla Praha a neskôr dostal na starosti medzinárodné športové styky v rámci Armády Českej republiky.

ČLENKY STRIEBORNÉHO DRUŽSTVA POZEMNÝCH HOKEJISTIEK, Moskva 1980

Ak by sme chceli vytypovať najprekypujúcejšiu olympijskú medailu, ktorú získali československí športovci v čase existencie spoločného štátu (to jest na hrách v časovom rozpätí rokov 1920 – 1992) v kolektívnych športoch, tak striebro družstva pozemných hokejistiek na OH 1980 v Moskve by v pomyslenej hitparáde určite obsadilo prvú priečku. Veď tento kolektív pôvodne na olympiáde vôbec nemal hrať, pretože sa na ňu nekvalifikoval... Olympijské karty však v prípade týchto hier, podobne ako o štyri roky neskôr pred OH v Los Angeles, poriadne zamiešali politici. Prezident USA Jimmy Carter totiž do značnej miery uspel s výzvou na bojkot OH v Moskve, ktorý mal byť „odvetou“ Západu za to, že vojská Sovietskeho zväzu obsadili koncom roku 1979 Afganistan. Až 65 národných olympijských výborov pod tlakom svojich vlád napokon svoje výpravy na moskovské hry nevyšlalo.

V kolektívnych športoch spôsobila rozsiahla absencia mnohých tímov vážny problém, pretože zo zoznamu kvalifikovaných družstiev zostalo viacmenej torzo. V pozemnom hokeji žien po odrieknutí výprav USA, Holandska i NSR tak dostala ponuku na moskovský štart aj reprezentácia Československa. Jeden z dvojice trénerov bol s Českou Evou Maříkovou Slováč Pavol Rosa a v šestnástke nominovaných hráčok boli aj tri Slovenky – brankárka Viera Podhányiová, Alena Kyselicová a najmladšia členka tímu, len 16-ročná Iveta Šranková. Na olympijskú prípravu malo družstvo s malými medzinárodnými skúsenosťami a s dovtedy biednymi podmienkami na prípravu len dva mesiace. Ponuka olympijského štartu dokázala zázraky. V olympijskom tréningovom stredisku v Nymburku zrazu hráčkam, ktoré dovtedy doma trénovali len na škvare či antuke, uvoľnili dve trávnaté ihriská...

Pozemné hokejistky ČSSR v Moskve prekonalí samé seba. Za sedem dní odohrali päť zápasov. Do olympijského turnaja vstúpili prehrou 0:2 s domácim tímom ZSSR. Následne remizovali 2:2 s tímom Zimbabwe. Potom však už neustratili ani bod – Indiu zdolali 2:1, Rakúsko 5:0 a Poľsko 1:0. Výsledkom bolo senačné striebro za tímom Zimbabwe, ktorý stratil po jednom bode v zápasoch s ČSSR a s Indiou. Mimochodom, africké Zimbabwe ako novú krajinu, ktorá vznikla z bývalej rasistickej Južnej Rodézie, prijali ocifálne za člena Medzinárodnej federácie pozemného hokeja až tri dni po olympiáde...

Naše pozemkárky v jednoduchej tabuľke šiestich tímov predstihli aj domáce družstvo, s ktorým prehrali – družstvo ZSSR totiž podľahlo nielen Zimbabwe, ale nečakane aj Rakúsku. Olympijská medaila v kolektívnom športe

pre našu krajinu, ktorá mala v tom čase len 144 registrovaných hráčov – to bola naozaj nevidaná kuriozita... Doma dovedty pozemný hokej nikto nebral vážne – ale pravdu povediac, veľa na tom nezmenilo ani olympijské striebro. Športová hodnota tohto kovu bola totiž objektívne oveľa nižšia, než napríklad hodnota víťazstva moskovského triumfu futbalistov ČSSR v sice tiež oklieštenom, ale stále kvalitne obsadenom turnaji.

Priblížme si stručnými profilmi tri členky strieborného družstva pozemných hokejistiek zo Slovenska.

ALENA KYSELICOVÁ

* 14. 11. 1957 Trenčianske Teplice

» POZEMNÝ HOKEJ

• MOSKVA 1980 – STRIEBRO

Alena Kyselicová (po vydaji Mejzlíková) začínala s pozemným hokejom v rodných Trenčianskych Tepliciach. V Prahe, kam odišla študovať, sa stala členkou silného tímu Slavie. V jeho farbách získala dovedna päť titulov majsterky ČSSR a v rokoch 1985 – 1989 ju päťkrát vyhlásili za najlepšiu hráčku v ČSSR. Už ako 20-ročná bola členka družstva ČSSR, ktoré sa prvý raz v histórii prebojovalo na majstrovstvá sveta a na MS 1978 v Madride obsadilo deviate miesto. Na OH v Moskve prispela jedným gólom i prihrávkou Hubáčkovej k víťazstvu 2:1 nad favorizovanou Indiou. Ako jedna z kľúčových hráčok sa významne podieľala na zisku striebornej medaily. V roku 1982 na veľkom turnaji v Lille bola členkou družstva, ktoré nečakane remizovalo s úradujúcimi majsterkami sveta z NSR a obsadilo druhé miesto. Štartovala aj na premiérových majstrovstvách Európy o dva roky neskôr.

VIERA PODHÁNYIOVÁ

* 19. 9. 1960 Zlaté Moravce

» POZEMNÝ HOKEJ

• MOSKVA 1980 – STRIEBRO

Brankárka Viera Podhányiová (po vydaji Jakabová) sa narodila v Zlatých Moravciach. Tam sa v 70. rokoch minulého storočia sformovalo najsilnejšie slovenské družstvo pozemných hokejistiek Calex, ktoré ako jediné v domácej súťaže dokázalo konkurovať českým tímom. Na olympiáde v Moskve nemala ešte ani dvadsať rokov. Úvodný súboj so ZSSR jej síce nevyšiel, ale potom bola v bránke veľkou oporou nečakane strieborného družstva. V reprezentácii hrala niekoľko rokov, bola členkou družstva aj na premiérových majstrovstvách Európy 1984 v Lille.

IVETA ŠRANKOVÁ

* 1. 10. 1963 Zlaté Moravce

» POZEMNÝ HOKEJ

• MOSKVA 1980 – STRIEBRO

Podobne ako Viera Jakabová-Podhányiová, aj Iveta Šranková (neskôr po vydaji Hritzová) sa narodila a k pozemnému hokeju sa dostala v Zlatých Moravciach, kde pôsobila v tamojšom oddieli Calexu. Na olympiáde 1980 bola len ako 16-ročná najmladšia členka strieborného tímu. Neskôr bola dlhší čas stabilná členka reprezentačného družstva, v ktorom hrala na veľkom turnaji v Lille v roku 1982 a bola aj členka družstva, ktoré nečakane remizovalo s úradujúcimi majsterkami sveta z NSR a obsadilo druhé miesto. Hrala i na prvých majstrovstvách Európe v Lille 1984.

JÁN FRANEK

* 14. 4. 1960 Žilina

» BOX

• MOSKVA 1980 – BRONZ: do 71 kg

V rodine Franekovcov, pochádzajúcej z Gbelian pri Žiline, si to boxerskí bratia Franekovci pekne rozdelili – starší Ján získal bronz na olympijských hrách a mladší Michal bronz na majstrovstvách Európy (ale okrem toho aj zlato a striebro na juniorských majstrovstvách sveta a dve striebra na ME juniorov). Michal síce štartoval na olympiádach dvakrát, zatiaľčo jeho brat len raz, ale pod piatimi kruhmi uspel iba Ján. Je zatiaľ historicky posledný slovenský medailista z OH v boxe.

Franekovci vyrastali medzi ďalšími šiestimi súrodencami. Ján bol od detstva všestranný športovec – výborne skákal do diaľky, behal i šplhal sa. Box ho zaujal už v detstve vo filmoch, ale poriadne sa k nemu dostal až po tom, čo sa mu ako 16-ročnému zapáčili televízne prenosy z olympiády 1976 v Montreale. Nastúpil do učilišta v Martine, kde bol silný boxerský oddiel telovýchovnej jednoty ZTŠ. Vyučil sa za zámočníka a učil sa aj v ringu – v Martine, ale i v stredisku vrcholového športu v Dubnici nad Váhom. Po prvom trénerovi Jánovi Barlovi ho viedli Rudolf Gondáš, v SVŠ bývalý olympionik Horymír Netuka a v klube Elenko Savov. Po tom, čo získal dva tituly dorasteneckého majstra ČSSR, narukoval do RH Ústí nad Labem. Tam na tréningy dozeral olympijský šampión z Ríma 1960 Bohumil Němeček. Ako príslušník policajného klubu sa už v 20 rokoch dožil mimoriadneho úspechu.

Najlepšie chvíle kariéry prežil na olympiáde 1980 v Moskve. Ján Franek sa v kategórii do 71 kg prebil až do semifinále. Najprv zdolal Taliana Gravinu, potom po nekonečnej päťdňovej prestávke v drsnom boji Bulhara Stefanova, ktorého za nečisté zákroky v treťom kole diskvalifikovali (predtým sa obaja súperia po tvrdých úderoch raz ocitli na zemi) a vo štvrtfinále Zambijčana Kaomu. V tej chvíli už mal istý aspoň bronz. V dôsledku masívneho bojkotu OH v Moskve bola účasť aj v ringu okyptená, takže najmä bez prítomnosti Američanov bola cesta k medaile jednoduchšia. Svetová veľmoc číslo jeden v amatérskom ringu – Kuba – však do sovietskej metropoly prišla v plnej sile. A práve jeden z jej reprezentantov, ešte o rok mladší Armando Martinez, bol Franekov semifinálový súper. Krátko predtým s ním Slovák na Veľkej cene Ústí nad Labem prehral r. s. c. – teda pre jasnú prevahu súpera. Rovnako to dopadlo aj v Moskve. Tri sekundy pred koncom druhého kola rozhodca zápas nečakane ukončil, pretože Jano mal zakrvavenú tvár. Martinez postúpil až do finále, v ktorom takisto zvíťazil a Franek stál na bronzovom stupienku vedno s Kästnerom z NDR. Pre ČSSR získal boxerskú olympijskú medailu po dlhých 20 rokoch.

Žiaľ, jeho osud v ďalších rokoch už nebol príliš pekný. Prepadol hráčskej závislosti a dostal sa na sociálne dno. Na rozdiel od boxerského pôsobenia v občianskom živote v žiadnom prípade nemôže byť príklad. Média ho vyťahli „na svetlo“ až nedávno, keď jeho dcéra získala titul Miss Slovenska. Sám sa im v slabšej chvíli priznal, že vďaka boxu mal kedysi priveľa peňazí a podľahol nástrahám, ktoré zdvážajú mladých ľudí na zlé chodníčky.

DUŠAN POLIAČIK

* 11. 2. 1955 Dobroč

» VZPIERANIE

• MOSKVA 1980 – BRONZ: do 82,5 kg

Rodák z Dobroče neďaleko od Lučenca Dušan Poliačik je v našej športovej histórii zapísaný ako jediný vzpierač pochádzajúci zo Slovenska, ktorý získal olympijskú medailu. Predčil tým iných našich veľikánov činiek – Ondreja Hekela, Antona Baraniaka, Miloša Čiernika i Martina Tešoviča. Žiaľ, bolo symptómom doby, v ktorej nás od západného sveta delila železná opona, že tri roky po svojom životnom úspechu emigroval – zďaleka nie ako prvý a ani ako posledný z našich veľkých športovcov...

Dušan Poliačik prežil na Slovensku len prvé štyri roky života, potom sa s rodinou presťahoval do Čiech. Avšak keď sa mu krátko po roku 1989 do Frankfurtu nad Mohanom v Nemeckej spolkovej republike, kam ilegálne odišiel

v roku 1983, dovolal novinár Igor Mráz, ktorý pripravoval publikáciu „Preslávili Slovensko“, hviezdny vzpieráč aj po dlhých rokoch mimo domova povedal, že sa cíti byť Slovák.

Poliačik vyrastal neďaleko od banického Sokolova, kde sa vyučil za zámočníka. V robotníckych oblastiach majú úpolové športy prirodzenú základňu – a v minulosti podstatne viac, než dnes. O silných chlapcov tam nebýva núdza. Ako väčšina chalánov síce Dušan spoločne so štyrmi bratmi vášnivo hrával v dedinke Zlatá pri Sokolove futbal, ale potom ho lákali činky. V Sokolove bol silný vzpieráčsky oddiel, v ktorom trénoval jeho kamarát. Raz sa s Dušanom stavil, že hoci Poliačik je o dosť ťažší, nedvihne nad hlavu takú ťažkú činku ako on. Keď Dušan stávkou vyhral a prejavil prirodzený talent, o jeho športovej budúcnosti bolo rozhodnuté. Už o tri mesiace sa stal dorasteneckým majstrom kraja v kategórii do 75 kg!

V rýchlom vzpieráčskom raste Poliačika nezastavili ani dve operácie kolien. Keď mal dvadsať, narukoval do Rudej hviezdy Praha. Odtiaľ sa prebil až do československej reprezentácie, v ktorej strávil dovedna osem rokov. K najväčším úspechom sa však prebojoval pod vedením Františka Škardu v Baníku Sokolov, kam sa po vojenčine vrátil. Na majstrovstvách sveta i Európy 1979 sa začala jeho „doba bronzová“ – v dvojboji získal bronz počas troch za sebou idúcich rokov na všetkých vrcholných podujatiach!

Najcennejší bol nepochybne Poliačikov bronz olympijský - z Moskvy 1980. Vo vzpieraní mal aj napriek rozsiahlemu bojkotu hier naozaj svetovú úroveň, pretože v tomto športe Západ ťahal jednoznačne za kratší koniec. Súťaž do 82,5 kg patrila na týchto hrách k najsledovanejšim, pretože bohatier usporiadateľskej krajiny Jurik Vardaňan v tejto kategórii exceloval nevídaným spôsobom: po sérii svetových rekordov vyhral v dvojboji výkonom rovných štyristo kíl, ktorý by mu stačil na zlato ešte o dve hmotnostné kategórie vyššie! Dušan sa tiež bil ako lev, šesťkrát prekonal československý rekord a celkovým výkonom 367,5 kg (160 v trhu a 207,5 v nadhode) skončil tretí, päť kíl za Bulharom Blagojevom. Pritom v nadhode, v ktorom bol rok predtým druhý na svetovom šampionáte, bol o desať kíl lepší ako Bulhar. Žiaľ, jeho bronz zostal doma trochu v tieni zlata Otu Zarembu.

O rok neskôr na svetovom i európskom šampionáte Poliačik svoju olympijskú zbierku zopakoval. Odkedy však v roku 1983 emigroval do NSR, akoby sa pod ním zľahla zem. Našťastie, nie naveky...

DANIEL KARABIN

* 18. 2. 1955 Nitra

» **ZÁPASENIE**

• **MOSKVA 1980 – BRONZ:** voľný štýl do 74 kg

Jozef Lohyňa získal aj titul majstra sveta a celkove viac medailí na vrcholných podujatiach, Jozefa Herdu zase ozdobil spomedzi všetkých slovenských borcov na žienkách najcennejšou olympijskou medailou (striebornou už v Berlíne 1936), ale jeden primát rodákovi z Nitry a bronzovému olympionikovi z Moskvy 1980 Danielovi Karabinovi nikto nevezme – ako prvý Slovák sa stal zápasníckym majstrom Európy. Nepochybne patrí medzi najväčšie postavy v histórii slovenského zápasníckeho športu. Podobne ako ďalší pred ním aj po ňom však svetovú slávu dosiahol v Prahe.

Daniel (prischla mu skrátaná verzia krstného mena - Dan) začínal v Nitre najprv s ľadovým hokejom – hrával na pravom krídle. So zápasením začal ako štrnásťročný. Učil sa za autoklampiara a zároveň trénoval. V oddieli AC Nitra rýchlo prejavil voľnosťliarsky talent. Až taký, že tréner v RH Praha Antonín Splítek ho už v osemnástich zlákalo do strediska vrcholového športu v hlavnom meste. Karabinovou silnou zbraňou sa stal chmat zvaný „okienko“. Robil ho tak rýchlo, že aj súperov, ktorí naň boli pripravení, ním často zaskočil.

Už rok po prestupe do RH Praha sa stal juniorským majstrom Európy – ako vôbec prvý borec, odchovaný na československých žienkách. Ďalší rok získal striebro už medzi mužmi, keď nad jeho sily bol len Pinigin zo ZSSR. A v roku 1976 sa v Leningrade stal európskym šampionom! To bol raketový vzostup. Lenže platil za veľkú daň - už v dvadsiatke ho sužovali zranenia. Súťaž do 74 kg na OH 1976 v Montreale zo zdravotných dôvodov ani nedokončil, proti Juhoslovanovi Ristovovi si poranil koleno.

Zranenia Karabina v ďalších rokoch viackrát pripravili o štarty na vrcholných podujatiach. Na majstrovstvách Európy zápolil za ďalších osem rokov len štyrikrát, ale medailu už nezískal. Na európskom šampionáte niekoľko týž-

dňov pred olympiádou 1980 v Moskve, ktorý sa konal na slovenskej pôde – v Prievdizi – skončil štvrtý. Chcel doma zaútočiť až na zlato, ale v súboji s Gruzincom vo farbách ZSSR Makasarašvilim si vyklbil lakeť. Napriek tomu sa pod vedením Antonína Splíteka v klube a Ivana Kormaňáka v reprezentácii dokázal predsa len ako-tak pripraviť na hry.

V Moskve Karabin prvé tri zápasy v kategórii do 74 kg jasne vyhral. Postupne zdolal Juhoslovana Ristova, Švajčiara Marra aj Maďara Fehéra. S obhajcom zlata Piniginom zo ZSSR prehral 1:11, ale situácia v turnaji sa zamotala, keď Pinigin pokazil ďalšie dva zápasy. Namiesto neho napokon do boja o medaily išiel Dan. S neskôr strieborným Mongolom Davaadžanom prehral 5:6, hoci viedol už 3:0. Vo vyrovnanom boji ho zdolal aj Bulhar Rajčev, ktorý si vybojoval zlato. Karabinov bronz po obrovských zdravotných problémoch mal však tiež obrovskú hodnotu.

O dva roky Dan na majstrovstvách sveta v Edmontone pridol do svojej zbierky ešte hodnotnejší kov – strieborný. Zdolal ho len víťazný Kemp z USA. V reprezentácii zostal až do roku 1984. Namiesto olympiády v Los Angeles, na ktorej sa naši športovci v dôsledku bojkotu nezúčastnili, pečatil svoju veľkú kariéru piatym miestom na európskom šampionáte v Jönköpingu. So žienkami sa Karabin rozlúčil ako jedenásťnásobný majster ČSSR. V RH Praha potom nastúpil na post trénera. Po olympiáde 2000 v Sydney viedol necelé dva roky slovenskú reprezentáciu vo voľnom štýle.

JÚLIUS STRNISKO

* 6. 8. 1958 Nitra, † 20. 9. 2008 Nitra

» **ZÁPASENIE**

• **MOSKVA 1980 – BRONZ:** voľný štýl do 100 kg

Tak ako Karabin, aj Július Strnisko zápasnícky vyrastal v rodnej Nitre pod vedením trénera Jozefa Svitača v oddieli AC. A takisto ako on odišiel krátko po dosiahnutí plnoletosti za lepšími podmienkami do Rudej hviezdy Praha. Farby policajného klubu obliekal trinásť rokov, počas ktorých sa podobne ako jeho o tri roky starší a podstatne ľahší súputník stal ozajstnou voľnosťliarskou stálicou. Na rozdiel od Karabina nedosiahol nikdy na svetovú medailu, ale z olympiády v Moskve si aj on doniesol bronz. Uraštený chlap s prezývkou Drobček sa dokázal preniesť aj cez sklamanie z vynútenej neúčasti na OH 1984 v Los Angeles a kariéru si predĺžil až do olympiády 1988 v Soule.

Strnisko bol najmladší zo šiestich detí. Do telocvične ho zlákalo príkladom poldruha roka staršieho brata Petra, ktorý na ňom doma občas názorne „predvádza“, čomu ho naučili na žienkách. Júlo nechcel byť doma bitý a túžil sa mu vyrovať. Zápasnícke kariéry bratov potom dlhý čas bežali paralelne. Aj Peter bol v príprave na OH 1980 v Moskve, lenže jeho sen ukončilo zranenie.

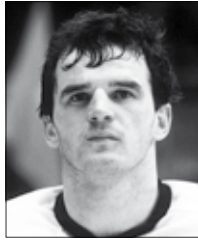
V roku 1977 sa Strnisko v Beladiach pri Nitre vyučil za zvärača a rozhodoval sa, čo bude ďalej robiť. Po talentovanom zápasníkovi, ktorý sa v tom čase venoval nielen voľnému, ale i gréckorímskemu štýlu, rýchlo siahla Rudá hviezda Praha. Už o rok neskôr bol piaty na majstrovstvách Európy v Sofii. Ďalší rok v Bukurešti si polepšil o jedno miesto. Pred olympiádou v Moskve na európskom šampionáte na domácej pôde v Prievdizi však skončil „až“ šiesty, keď mu kritici vyčítali váhavosť v kľúčovom súboji o postup medzi medailistov s Bittererom z NDR.

Na OH 1980 v Moskve sa Strnisko v kategórii do 100 kg predstavil v lepšom svetle. Po víťazstvách nad Indom Singhom a Sýrčanom Saidom postúpil napriek prehre s Poliakom Bussem do najlepšej šestice. Vychádzajúcu hviezdú Rumuna Puscasa zdolal najtesnejším rozdielom a prehral len s dvoma neskoršími držiteľmi najcennejších medailí – zlatým domácim Matem, ktorý z olympijskej nominácie ZSSR v tejto kategórii vystrnadil hviezdy Jarygina aj Tediašvilho, a so strieborným Bulharom Červenkovom.

Ešte ďalších sedem rokov dosahoval Strnisko popredné výsledky na vrcholných podujatiach. Na európskych šampionátoch si vybojoval dva bronzové kovy – vo Varne v roku 1982 a v Budapešti o rok neskôr. Po jeho boku rástol do svetovosti najúspešnejší slovenský zápasník všetkých čias Jozef Lohyňa, s ktorým na súťažiach v zahraničí býval zvyčajne v jednej izbe. Vtedy však Júla už často sužovali bolesti kolien. K svetovej medaile mal od olympiády v Moskve najbližšie na MS 1987 v Clermont-Ferrande. Nebyť najtesnejšej prehry s Rumunom Puscasom, získal by striebro. Keďže však prehral o bod, skončil až štvrtý. Rovnako aj na majstrovstvách Európy vo Veľikom Tarnove. Reprezentačnú kariéru končil ako tridsaťročný o rok neskôr na olympiáde v Soule. Tam sa jeho účinkovanie skončilo

už v skupine, keď mu v jednom súboji „vyhodilo“ rameno.

Keď už nemohol zápasit, vrátil sa Július Strnisko do rodnej Nitry. Živil sa montážnymi prácami po celej republike, na živobytie si zarabal aj ako krupier v kasíne. Naposledy vlastnil malú kaviarňičku s herňou v centre Nitry. Pravidelne však chodieval do telocvičnice, kde ako hobby viedol tréningy mladých adeptov zápasenia. V auguste 2008 oslávil päťdesiatku. O to šokujúcejšie bolo, keď len o niekoľko týždňov neskôr trinásťnásobný majster ČSSR náhle zomrel...

IGOR LIBA

* 4. 11. 1960 Prešov

» **LADOVÝ HOKEJ**

• **SARAJEVO 1984 – STRIEBRO**

• **ALBERTVILLE 1992 – BRONZ**

Len traja slovenskí hokejisti z veľkej plejády osobností v našom najpopulárnejšom zimnom športe získali viac ako jednu olympijskú medailu – Vladimír Dzurilla, Jozef Golonka a Igor Liba. Posledne menovaný, jeden z najkomplexnejších svetových hráčov svojej doby,

bol v striebornom kvartete slovenských hokejistov na ZOH 1984 v Sarajeve i v bronzovom kvartete o osm rokov neskôr v Albertville. Mohol sa pochváliť aj titulom majstra sveta 1985 a dodnes spomedzi všetkých Slovákov odohral najviac zápasov v reprezentačnom drese – 212.

V Encyklopédii ľadového hokeja Igora Libu označili za najvšestrannejšieho československého hráča novej vlny 80. rokov, fyzicky i technicky dokonale vybaveného, vynikajúceho korčuliara s vyváženou útočnou aj obrannou činnosťou. Krídelný útočník pôvodom z Prešova sa venoval hokeju od desiatich rokov. Hokej kombinoval istý čas s futbalom, v ktorom jeho brat Dušan dlho hral I. ligu.

Vedno s dlhoročným partnerom z útoku Vincentom Lukáčom sa Liba stal najlepším „vývozným artiklom“ hokeja na východnom Slovensku. V jednom drese sa prvý raz zišli v roku 1978, keď Igor prestúpil zo ŽPA Prešov do prvoligového tímu VSŽ Košice. V košickom tíme Prešovčan prežil dovedna 11 sezón v rozpätí 21 rokov! Po pravde však treba priznať, že na jeho hráčskom raste sa výrazne podpísala aj vojenčina v Dukle Jihlava (1982 – 84), ktorá v tom čase ešte bola legendárnym klubom. Odišiel tam ako najlepší ligový strelec a s Duklou získal svoje prvé dva tituly majstra ČSSR. Práve v Jihlave sa zveladila jeho všestrannosť. Ale v reprezentácii hral už ako 20-ročný.

K dvom „vojenčinovým“ titulom zakrátko Liba vo farbách VSŽ pridal ďalšie dva – v rokoch 1986 a 1988, pričom ten prvý bol zároveň vôbec prvý v histórii košického klubu. Igor nebol až taký vychýrený kanonier ako klasický zakončovateľ Lukáč (na rozdiel od neho odviezol veľa hodnotnej práce aj pri bránení, podobne ako dnes Marián Hossa), ale jeho celková strelecká bilancia vo federálnej lige bola aj tak pozoruhodná – odohral 448 zápasov a strelil 231 gólov. V slovenskej extralige „na staré kolená“ pridal v košickom drese v 141 zápasoch 54 gólov.

Ozajstnou legendou sa stal Igor Liba v reprezentačnom drese. Nielen preto, že v ňom za Československo odohral až 211 zápasov a skóroval 66-krát. Vďaka svojej dlhodobo špičkovej výkonnosti a hernej všestrannosti sa stal na veľa rokov neodmysliteľnou súčasťou tímu ČSSR na všetkých vrcholných súťažiach. Štartoval na troch olympiádach a na šiestich svetových šampionátoch. K olympijskému striebriu zo Sarajeva 1984 a bronzu z Albertville pridal titul majstra sveta 1985 v Prahe, striebra zo svetových šampionátov 1982 a 1983 i bronz z MS 1987 a 1992. Svetovými medailami ho tak zdobili v časovom rozpätí rovných desiatich rokov. Keď bol v tíme ČSSR, len dvakrát sa vrátil z vrcholného podujatia bez cenného kovu.

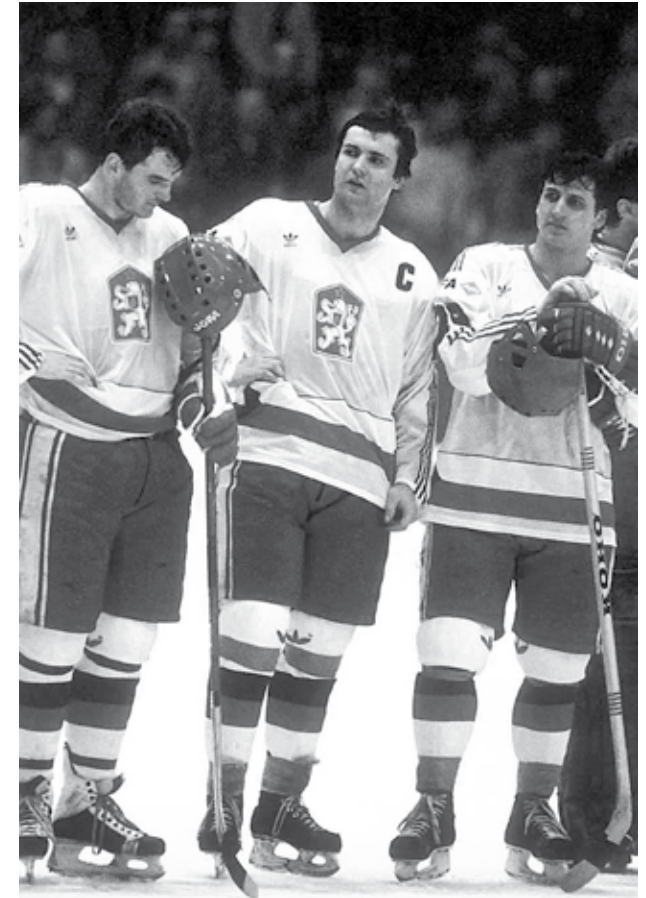
Hviezdne chvíle v reprezentácii prežíval „Limby“ predovšetkým v útoku s Vincentom Lukáčom a s centrom Dáriusom Rusnákom. Slovenské trio tvorilo v polovici 80. rokov minulého storočia jednu z najlepších útočných formácií na svete. Na fotografii z MS 1985 v Prahe na vedľajšej strane zľava Liba, Rusnák a Lukáč. Trojica žiarila aj na ZOH 1984 v Sarajeve. Útok Lukáč – Rusnák – Liba tam strelil 12 zo 40 gólov nášho strieborného tímu. Každý sa o to pričínil rovným – štvorgólovým dielom. Igor pridal aj dve asistencie. Podiel kvarteta Slovákov na tomto kove (v útoku hral aj Dušan Pašek) bol značný – na rozdiel od striebra v Innsbrucku 1976, na ktorom sa z našincov podieľal len Ján Starší ako jeden z dvojice trénerov...

V Sarajeve bolo družstvo československých hokejistov veľmi blízko k zisku olympijského zlata – podobne ako predtým v rokoch 1948, 1968 a 1976. Tím ČSSR v základnej skupine postupne vyhral 10:4 nad Nórskom, 4:1 nad USA, 13:0 nad Rakúskom, 7:2 nad Fínskom a 4:0 nad Kanadou. Vo finálovej skupine pokračoval vo víťaznej šnúre v zápase so Švédskom (2:0), ale v rozhodujúcom súboji o zlato, keď striebro už mal isté, so ZSSR prehral 0:2. Kľúčový moment bol zvláštny prvý gól zbornej v 7. minúte, keď Koževnikov prekonal brankára Šindela strelou od modrej čiary, ktorá sa odrazila od hornej žrdky do Šindelovho chrbta a odtiaľ do bránky... Liba patril na olympijskom turnaji k najlepším a keďže žiaril aj v lige, na konci sezóny získal Zlatú hokejku pre najlepšieho hokejistu ČSSR.

Zlato si Igor vychutnal o rok neskôr na svetovom šampionáte v Prahe. Vtedy už bol po vojenčine znovu hráčom VSŽ Košice. Ako najplatanjší hráč ligového tímu získal potom spomínané dva tituly majstra ČSSR. S reprezentáciou si vybojoval bronz na MS 1987 a v kanadskom Calgary sa v roku 1988 zúčastnil na svojej druhej olympiáde. Napriek tomu, že s 10 bodmi z 8 zápasov (4 góly a 6 prihrávk) bol siedmy najproduktívnejší hráč turnaja a druhý v našom tíme za Pašekom, prežil si sklamanie až zo šiesteho miesta. To bol najhorší výsledok družstva ČSSR v histórii ZOH. Po olympiáde skúsil v zámorí šťastie v legendárnej NHL.

Za New York Rangers odohral Liba v NHL desať a za Los Angeles Kings 37 zápasov, keď si dokonca zahral v útoku s najslávnejším hokejistom sveta Gretzkým. Zo 47 zápasov si síce pripísal na konto slušných 32 bodov (9+23), ale pre hráča jeho formátu i pre jeho zamestnávateľa to bolo sklamanie. Vrátil sa do Európy, kde postupne vystriedal dresy švajčiarskeho Bielu, talianskeho Cavalese a fínskeho Turku. Do reprezentácie sa naplno vrátil v sezóne 1991/92. Na olympiáde v Albertville si však hneď v prvom zápase bolestivo narazil rebrá a natiahol sval. Musel pauzovať a celkovo nastúpil len na štyri zápasy. Strelil jeden gól a na dva prihral. Jeho podiel na zisku bronzovej olympijskej medaily teda nebol výrazný – ale zo sarajevského strieborného slovenského kvarteta k nemu prispel ako jediný...

Ďalší bronz pridal Liba na svetovom šampionáte 1992, ktorý – akoby symbolicky na rozlúčku so spoločným štátom Čechov a Slovákov – hostila Praha i Bratislava. To bola jeho labutia pieseň. Keď sa v roku 1993 formovala reprezentácia samostatného Slovenska, dostal ako 32-ročný veterán šancu len v jednom prípravnom zápase. V prvoligovom HK Dragon Prešov však hral až do štyridsiatky, predtým dve sezóny aj v extraligovom HC Košice. V súčasnosti sa jeden z najlepších hokejistov v slovenskej histórii venuje trénerskej práci.

VINCENT LUKÁČ

* 14. 2. 1954 Košice

» **LADOVÝ HOKEJ**

• **SARAJEVO 1984 – STRIEBRO**

Ani jeden Slovák nestrelil vo federálnej I. lige toľko gólov, ako „košický rýchlik“ Vincent Lukáč – v 513 zápasoch skóroval 393-krát... V reprezentácii, kde nemal zďaleka také hviezdne postavenie ako v Košiciach, sa síce presadzoval oveľa pomalšie (aj keď prvý raz bol členom tímu majstrov sveta už v roku 1977 vo Viedni), ale na záver kariéry patril medzi najlepších. V Sarajeve 1984 významne prispel k zisku striebornej medaily a rok neskôr v Prahe sa po ôsmich rokoch čakania znovu radoval z titulu majstra sveta.

Vo svojej dobe bol Vincent Lukáč najrýchlejší hokejista v Československu. Bol to nielen čertovsky rýchly pravý krídelník, ale aj technicky výborne vybavený klasický zakončovateľ. V mnohom bol na ľade podobný dnešnému Mariánovi Gáborikovi, aj keď ten vyniká väčšou fyzickou silou. Výbušnosťou, vznetlivosťou a tým, že bolo okolo neho vždy živo, zase „Vinco“ pripomínal niekdajšiu kontroverznú superstar slovenského hokeja Jozefa Golonku.

V rodných Košiciach hrával Vincent Lukáč v tíme VSŽ už od svojich 17 rokov. V období rokov 1971 – 1985 bol takpovediac klubovým inventárom, veď za ten čas opustil svoje rodisko len na jednu sezónu (1981/82), keď bol na vojenčine v Dukle Jihlava. Paradoxne, na Vysočíne získal v tej jednej sezóne hneď majstrovský titul. To sa mu v Košiciach za 14 rokov nikdy nepodarilo a svoj materský klub opustil akurát pred sezónou 1985/86, keď to konečne vyšlo partii okolo Igora Libu...

Dlhší čas hral Vincent Lukáč v tíme VSŽ v jednom vysoko produktívnom útoku vedno s bratmi Jozefom a Imrichom Lukáčovcami. Bolo to v ére, keď v Slovane Bratislava zase dominovala takisto súrodenecká trojica bratov Mariána, Petra a Antona Štastných. Súrodenecká rivalita do emigrácie mladších dvoch Štastných v roku 1980 bola veľká. Komplexnejší slovanistický útok vedený jedinečným centrom Petrom Štastným bol síce lepší a produktívnejší – v roku 1979 „prestriedal“ Bratislavčanov k historickému prvému titulu hokejového majstra ČSSR pre slovenský oddiel – ale najlepším strelcom z celej tejto partie bol práve „Vinco“. Dvakrát sa stal kráľom ligových strelcov – v roku 1980 strelil 43 a o dva roky neskôr dokonca 49 gólov, čím dosiahol v oboch prípadoch priemer podstatne lepší ako gól na zápas.

V klube ostatní pracovali na Lukáča, ktorý mal „nos“ na góly, ale v reprezentácii prišiel medzi množstvo hráčov na svetovej, či prinajmenšom medzinárodnej úrovni a presadzoval sa ťažko. Ligového ostrostrelca tak nominovali dohromady len na dve olympiády a štyri svetové šampionáty, čo je vzhľadom na dĺžku jeho vrcholnej kariéry málo. V prvom období jeho pôsobenia v reprezentácii sa vynímal len podiel na zisku titulu majstra sveta v roku 1977 vo Viedni. Na veľkej súťaži v drese ČSSR sa znovu objavil až v roku 1980. Účinkovanie tímu na ZOH v americkom Lake Placide však bolo veľkým sklamaním. V individuálnych štatistikách produktivity boli síce vedno s Pouzarom vysoko aj P. a M. Štastní, ale družstvo aj s Lukáčom skončilo až piate. To bolo jediný raz, keď sa z vrcholného podujatia vrátil domov bez medaily.

Paradoxne, najlepšieho obdobia v reprezentačnom drese sa V. Lukáč dočkal až v čase, keď v tíme patril k najstarším. V rokoch 1982 – 1985 zbierku svojich úspechov rozšíril najprv o dve striebro z majstrovstiev sveta (v roku 1983 získal aj Zlatú hokejku pre najlepšieho hokejistu v ČSSR), potom o olympijské striebro v Sarajeve (v excelentnom útoku s Libom a Rusnákom strelil štyri góly a na tri prihral) a napokon na záver kariéry v národnom tíme aj o druhý titul majstra sveta. Keď po pražskom šampionáte ako 31-ročný v reprezentácii končil a odchádzal na zahraničný angažmán v nemeckom Rosenheime, mal na konte v 146 medzištátnych zápasoch 70 gólov – tým je piaty v historickom streleckom rebríčku Slovákov.

V zahraničí odohral Vincent Lukáč dovedna šesť sezón. Potom sa venoval trénerskej práci. V sezóne 1994/95 si aspoň ako asistent hlavného trénera HC Košice konečne priamo vychutnal východniarsku radosť z majstrovského titulu v slovenskej extralige. Krátko bol aj hlavný tréner HC Košice a zároveň asistent Jozefa Golonku pri slovenskej reprezentácii. Neskôr trénoval aj v Žiline, ale potom roky nemal zamestnanie. V roku 2010 ho zvolili za poslanca slovenského parlamentu. Jeho zat' je víťaz Stanley Cupu Jiří Bicek.

DUŠAN PAŠEK

* 7. 9. 1960 Bratislava, † 14. 3. 1998 Bratislava

» **LADOVÝ HOKEJ**

• **SARAJEVO 1984 – STRIEBRO**

Spomedzi všetkých našich slávnych hokejistov sa majster sveta 1985 a strieborný olympijský medailista 1984 Bratislavčan Dušan Pašek – všeobecne prezývaný Ceco – presadil vo svojom športe aj po skončení kariéry najvýraznejšie. Najprv ako generálny manažér reprezentácie sa v roku 1993 výrazne podieľal na tom, že slovenský tím dostal na poslednú chvíľu pozvanie na olympijský kvalifikačný turnaj v Sheffielde. Družstvo z krajiny, ktorá dala svetu viacero výnimočných hokejistov, sa totiž po rozdelení ČSFR predpisovým administratívnym rozhodnutím medzinárodnej federácie IIHF ocitlo úplne v hokejovom „suteréne“, pretože nástupnícke práva zdedilo Česko. Práve Pašek (spoločne so zväzovým šéfom Jánom Mitošinkom a s Jurajom Okoličným, ktorý mal dobré konexie v IIHF) intenzívne a úspešne pracoval na tom, aby sa túto krivdu podarilo aspoň sčasti napraviť. Slováci napokon turnaj v Sheffielde vyhrali a šiestym miestom na ZOH 1994 odštartovali svoj „samostatný“ návrat do elitej hokejovej spoločnosti. Svoju inteligenciu, osobnostnú charizmu a podnikateľské skúsenosti Pašek rýchlo pretavil do funkcionárskeho úspechu. Stal sa prezidentom HC Slovan Bratislava, viceprezidentom Slovenského zväzu ľadového hokeja a potom aj zväzovým prezidentom. O to šokujúcejšie pre celé Slovensko bolo, keď sa v marci 1998 rýchlostou blesku po krajine rozšírila správa, že spáchal samovraždu. Večne usmiaty nositeľ dobrej nálady odišiel na druhý svet vo veku len 37 rokov...

Spočiatku Paška zo športov zlákala gymnastika. S hokejom začínal v oddiele BEZ-ky. Ako 12-ročný sa stal členom najslávnejšieho slovenského klubu – Slovana Bratislava. S jednoročnou prestávkou, keď vojenčil v Dukle Jihlava (v sezóne 1985/86) v ňom hral až do roku 1988. Fyzicky výborne pripravený a bojovný útočník s obrovskou silou v rukách a s výborným korčuľovaním i strelbou (povestné boli jeho „jedovaté“ strely príklepom) upútal pozornosť odborníkov veľmi skoro. Tak ako kedysi na bratislavskom zimáku ľudia v očakávaní tvrdých striel legendárneho Nedomanského skandovali „Venčo, banán!“, o dosť rokov neskôr si zase zvykli kričať na Paška „Ceco, banán!“ Často ich vypoľával. V I. lige si takmer výlučne v belasom drese celkove v 372 zápasoch pripísal 187 presných zásahov.

Dušan Pašek mal ešte len osemnásť rokov, keď sa ako center útoku s krídlami Dorničom a Pokovičom v roku 1979 tešil z historického majstrovského titulu Slovana. Tohto vysnivaného úspechu sa niekdajší klubový giganti Starší, Dzurilla, Golonka či Nedomanský nikdy nedožili. V lige zaujal už v mladšom veku aj novinkou, keď po zlomenine čeluste začal ako prvý nastupovať s prilbou, ktorá mala podobne ako motoristická dolný chránič na brade.

Na svetový šampionát Paška v silnej domácej konkurencii prvý raz nominovali v roku 1982, keď mal len 21

rokov. Z Fínska sa vrátil so striebrom, rovnako ako z NSR o rok neskôr. Na majstrovstvách sveta 1985 v Prahe sa radoval zo zlata a vo Viedni 1987 si pripísal do zbierky bronz, čo bola jeho posledná veľká medaila. Šesť rokov bol úplne neodmysliteľný pilier reprezentácie ČSSR. V drese s levom na prsiach odohral spolu úctyhodných 196 zápasov (spomedzi Slovákov má viac štartov na konte len jeho rovesník Liba) a strelil 69 gólov.

Dvakrát si „Ceco“ zahral aj na olympiáde. V Sarajeve 1984 prispel k zisku striebornej medaily. Odohral všetkých sedem zápasov, dal jeden gól a trikrát asistoval. Paradoxne, individuálne sa oveľa výraznejšie presadil na ZOH 1988 v Calgary, kde však reprezentačný tím ako celok sklamal a obsadil až šokujúcu šiestu priečku. Dušan pritom bol s 11 bodmi z 8 zápasov (šesť gólov a päť asistencií) štvrtý najproduktívnejší hráč turnaja, keď viac bodov nazbierali len traja z piatich členov zrejme najslávnejšej formácie v dejinách hokeja - Krutov, Larionov a Fetisov zo ZSSR.

Zlatým klincom Pašekovej kariéry bol svetový šampionát 1985 v Prahe. S krídlami Láalom a Šejbom vytvoril azda najúdernejšiu trojicu družstva, ktoré pre Československo získalo šiesty a historicky posledný titul majstra sveta. V rozhodujúcom súboji so ZSSR strelil víťazný gól a bol vyhlásený za nášho najlepšieho hráča. Bol to preňho mimoriadne šťastný rok, pretože v ňom aj prišiel na svet jeho syn Dušan Pašek mladší, ktorý dnes pokračuje v otcových hokejových stopách ako hráč v slovenskej extralige.

„Ceco“ bol medzi prvými našimi hráčmi, ktorí dostali možnosť legálne si zahrať v zámorskej NHL. V sezóne 1988/89 obliekal dres Minnesota North Stars, ale príliš sa mu nedarilo. V základnej časti odohral 48 zápasov, ale pripísal si len 4 góly a 10 asistencií, ku ktorým v dvoch zápasoch play-off pridal jeden gól. Rýchlo sa vrátil do Európy, kde v ďalších štyroch sezónach pôsobil postupne vo švajčiarskych kluboch HC Lugano a Ambri Piotta, v talianskom Assiagu a vo fínskom Kuopii. Keď sa v roku 1993 tvorila slovenská reprezentácia, už presedlal z hráčskej do funkcionárskej pozície. V nej bol nemenej úspešný ako na ľade. V decembri 1997 ho zvolili za prezidenta Slovenského zväzu ľadového hokeja a v tejto funkcii viedol hokejovú časť našej výpravy na olympiáde v japonskom Nagane. Žiaľ, len tri mesiace po zvolení násilnou smrťou opustil tento svet...

DÁRIUS RUSNÁK

* 2. 12. 1959 Ružomberok

» **ĽADOVÝ HOKEJ**

• **SARAJEVO 1984 – STRIEBRO**

Len dvaja slovenskí hokejisti v histórii mali tú česť zovrieť v rukách pohár pre majstra sveta v úlohe kapitána víťazného tímu – Dárius Rusnák v Prahe v roku 1985, kde družstvo Československa získalo v poradí šiesty a zároveň svoj posledný titul majstra sveta, a Miroslav Šatan v Göteborgu 2002, kde epochálny triumf dosiahlo družstvo samostatného Slovenska. Samotný vyššie uvedený fakt by stačil rodákovi z Ružomberka Rusnákovi v našich končinách na hokejovú nesmrteľnosť. On však v kariére prežil aj iné veľké chvíle. Radoval sa aj zo zisku striebornej olympijskej medaily a z ďalších troch kovov na MS. To z neho robí jedného z veľikánov nášho najpopulárnejšieho zimného športu. Je zaujímavé, že v reprezentácii ČSSR patril k oporám nielen on, ale aj jeho manželka Eva, za slobodna Starovecká – kedysi popredná volejbalistka Slávie UK Bratislava.

Rusnák začínal s hokejom v Banskej Bystrici, ktorá je známou liahňou talentov v tomto športe. V Bratislave hral ako dorastenec najprv za BEZ-ku (takisto ako o necelý rok mladší Pašek) a potom od roku 1976 za Slovan. V belasom drese vytrval celých trinásť rokov, akurát jednu sezónu počas vojenčiny odohral v Dukle Jihlava. Vo federálnej lige odohral dohromady 436 zápasov a dal 188 gólov. Mal len devätnásť rokov, keď si ako center útoku mladých dravcov s krídlami Jaškom a Bezákom vychutnal radosť z historického titulu Slovana. O rok neskôr prispel k 3. miestu Slovana vo finálovej skupine Európskeho pohára majstrov.

Dárius však zažil aj „pád“ družstva belasych do druhej najvyššej súťaže (vtedajšej I. slovenskej národnej ligy), ku ktorému došlo po emigrácii famózneho útočného tria bratov Mariána, Petra a Antona Štastných do Kanady. Práve v zápase I. SNHL v Bratislave proti Popradu v novembri 1981 utrpel vážne zranenie oka, ktoré načas ohrozovalo jeho kariéru. Našťastie, zo zranenia sa vystrábil a s reprezentáciou dosiahol mimoriadne úspechy. Po úraze už nastupoval s plexisklom na prilbe, ktoré mu chránilo oči.

V tíme ČSSR sa Rusnák etabloval práve v onom nešťastnom roku 1981, keď bol člen bronzového družstva na svetovom šampionáte vo Švédsku. Podobne ako Paška ho do tímu ČSSR povolali aj z I. SNHL o rok neskôr. Na MS 1982 prispel znovu k vybojovaniu bronzového kovu. Medailový sériu v ďalších troch rokoch vygradoval – na MS 1983 v NSR získal striebro, na olympiáde 1984 v Sarajeve takisto striebro a na MS 1985 privedol ako kapitán družstvo ČSSR k titulu majstra sveta. V tej dobe bol „mozgom“ legendárneho útoku V. Lukáč – Rusnák – Liba, ktorý na scéne vtedajšieho tzv. amatérskeho hokeja súperil s jedinečnou sovietskou trojkou Makarov – Larionov – Krutov.

Na ZOH v Sarajeve bol Rusnák najproduktívnejší z kvarteta Slovákov. V siedmich zápasoch si pripísal deväť bodov za štyri góly a päť prihrávkov. V tabuľke produktivity olympijského turnaja skončil ôsmy spoločne s tímovým kolegom Hrdinom. Finálová prehra 0:2 so ZSSR po šiestich víťazstvách v sérii ho však veľmi sklamala. Aj po rokoch je presvedčený, že vtedajší tím ČSSR bol silnejší ako ten, ktorý o rok neskôr získal titul majstra sveta. Sarajevský bol konsolidovanejší ako pražský, ktorého zloženie ovplyvnilo viacero zranení. Kľúčový pre finálový výsledok v sarajevskej hale Zetra bol zrejme úvod zápasu. Naši hráči silno tlačili, ale nepremenili veľké šance, zatiaľčo súper dal už v 7. minúte šťastný gól a dostal sa „na koňa“. Sovietom výborne zachytil Treťjak, ktorého Rusnák a spol. nedokázali prekonať. Čo z toho, že o dva mesiace neskôr nastrieliť čs. hokejisti sovietskym na Švédskom pohári sedem gólov! V Sarajeve bolo zlato veľmi blízko, ale ubžiklo. O rok neskôr na MS v Prahe to však bola veľká sláva. A Dárius Rusnák si ju vychutnal ako kapitán víťazného družstva...

Center elitného slovenského útoku Rusnák vynikal mimoriadnym prehľadom v hre, výbornou technikou i citom pre prihrávkou. Svoje strelecké schopnosti okorenil početnými gólmi spoza bránky. V zámeri sa územiu tesne za bránkovými žrdkami hovorilo „Gretzkého zóna“, ale v Európe to bola dominantne „Rusnákova zóna“. Bolo by zaujímavé zrátať, koľko zo 68 gólov, ktoré nastrieliť v 156 medzištátnych zápasoch v drese ČSSR, dal z tejto pozície...

Žiaľ, Rusnákova reprezentačná kariéra sa skončila priskoro. Na vrcholnom podujatí naposledy štartoval len ako 25-ročný na MS 1986 v Moskve, kde družstvo ČSSR obsadilo neuspokojivé piate miesto. Doma však hral ešte ďalšie tri sezóny. Potom odišiel na štyri roky do fínskeho KalPa Kuopio. Keď sa v roku 1993 podobne ako Liba nedokázal prebojovať do rodiacej sa slovenskej reprezentácie, s hráčskou kariérou skončil. Do Slovana sa následne vrátil už ako asistent trénera Dušana Žišku. Potom pôsobil ako manažér v Iskre Banská Bystrica. Dva roky sa venoval starostlivosti o mladšieho syna, ktorý utrpel ťažký úraz. Neskôr sa zamestnal v kancelárii prezidenta Slovenskej republiky, kde po boku veľkého hokejového fanúšika Ivana Gašparoviča pôsobí dodnes. K hokeju sa vrátil zase ako funkcionár. Od roku 2006 je členom výkonného výboru Slovenského zväzu ľadového hokeja a zodpovedá za regionálny rozvoj tohto športu. Je aj podpredseda Slovenskej asociácie olympionikov.

GABRIELA SOUKALOVÁ-SVOBODOVÁ-SEKAJOVÁ

* 27. 2. 1953 Kremnica

» **BEH NA LYŽIACH**

• **SARAJEVO 1984 – STRIEBRO: štafeta 4x5 km**

V súčasnosti Gabriela Soukalová, za slobodna Sekajová a v čase zisku olympijskej medaily v Sarajeve 1984 Svobodová – to je jediná slovenská lyžiarka v histórii, ktorej sa podarilo dosiahnuť na olympijský kov. Rodáčka z Kremnice je takisto jediná slovenská lyžiarka s medailou z majstrovstiev sveta (medzi mužmi sa jej v tom druhom vyrovnal skokan na lyžiach Švagerko). Podarilo sa jej teda to, čo nevyšlo ani ďalším veľkým slovenským bežkyniam Havrančíkovej a Pasiarovej, či zjazdárkam Gantnerovej-Šoltýsovej a Zuzulovej. Nič na týchto pre nás jedinečných faktoch nemení ani skutočnosť, že oba cenné kovy získala „len“ ako členka štafety ČSSR, a nie v individuálnych súťažiach.

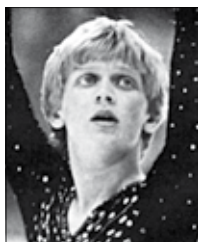
Gabriela Sekajová behala na lyžiach v okolí rodnej Kremnice od svojich štyroch rokov. Jej tréner v detstve bol olympionik zo Squaw Valley 1960 Rudolf Čillík. Venovala sa však zároveň viacerým ďalším športom. Špecializovať na beh na lyžiach sa začala až po odchode na strednú školu v Liptovskom Hrádku. V Hrádku mali silný oddiel Tesly s trénermi Miloslavom Húskom a Ludovítom Hrnčiarom. V ňom vyrástla až do československej reprezentácie. Od roku 1973, keď mala dvadsať, v nej zotrvala tucet rokov.

Prvý veľký úspech získala Sekajová rýchlo – na majstrovstvách sveta 1974 vo Falune bola členkou štafety na 4x5 km, ktorá získala nečakane bronzovú medailu. S odstupom času priznala, že táto medaila pre ňu prišla nielen rýchlo, ale aj ľahko. Nemala vtedy ešte veľa natrénované a myslela si, že aj ďalej to pôjde podobne ľahko. Prestúpila do Červenej hviezdy Štrbské Pleso, kde mala lepšie podmienky na prípravu. Roky však plynuli a Gabriela na podobný úspech čakala márne. A to aj po tom, čo odišla do Čiech, vydala sa a v RH Jablonec trénovala pod vedením reprezentačného trénera Cillera.

Najväčším individuálnym úspechom Gabriely už ako Svobodovej bolo druhé miesto v jedných pretekoch Svetového pohára. Dvakrát sa stala majsterkou ČSSR a štartovala na ZOH 1976 v Innsbrucku (prispela k šiestemu miestu štafety, na 5 km bola trinástá) i 1980 v Lake Placide (štafete na 4x5 km výdatne pomohla k štvrtému miestu, na 10 km dobehla devätnástá), ale to sa jej máľilo. Ani na svetovom šampionáte 1982 sa v štafete medaily nedočkala. V tréningoch ju držala už len vidina olympiády v Sarajeve.

Na ZOH 1984 sa štafeta bežkýň ČSSR, v ktorej boli dve hviezdy – dávnejšie eso Blanka Paulů a jedna z najlepších svetových bežkýň posledných sezón Květa Jeriová - plus so Svobodovou-Sekajovou ešte Švubová, po výborných výsledkoch v priebehu sezóny cítila na medailu. Gabriela preberala štafetu na treťom úseku od Paulů na vynikajúcom druhom mieste. Klesla síce na štvrté, ale s minimálnym odstupom od striebornej pozície. Finišmanka Jeriová však skvelým záverom v boji o striebro za nedostihnými Nórkami o dve sekundy senzačne predstihla aj najväčšiu hviezdu týchto hier, ich trojnásobnú šampiónku Fínku Hämäläinenovú. Gabriela sa s olympiádami rozlúčila aj štrnástym miestom na 10 km a pätnástym na 5 km. Bežeckú kariéru definitívne ukončila o rok neskôr na svetovom šampionáte, kde štafeta skončila piata.

Neskôr sa druhý raz vydala a dnes sa volá Gabriela Soukalová. Už vyše tridsať rokov žije v Čechách. Na športovom gymnáziu v Jablonci nad Nisou sa stará o bežeckú prípravu mladých adeptov biatlonu, jej manžel zase o streleckú. Ich dcéra Gabriela Soukalová (narodila sa 1. novembra 1989) reprezentovala na ZOH 2010 vo Vancouveri v biatlone Českú republiku.

JOZEF SABOVČÍK

* 4. 12. 1963 Bratislava

» KRASOKORČUĽOVANIE

• SARAJEVO 1984 – BRONZ: súťaž mužov

Historicky posledný z trojice bratislavských krasokorčuliarov svetového mena Jozef Sabovčík mal síce kratšie obdobie vrcholnej kariéry ako Divín a Nepela, ale zato si tú súťažnú najviac predĺžil. S amatérskou skončil pre chronické veľké bolesti kolena po roku 1986, keď sa bronzový olympionik a prvý krasokorčuliar, ktorý na vrcholnej súťaži skočil regulárny štvoritý skok, stal druhý raz majstrom Európy; zato na profesionálnych súťažiach jazdil aj dlho po tridsiatke. V roku 1996 sa stal profesionálnym majstrom sveta ako 32-ročný. A na zimnej olympiáde 2002 v americkom Salt Lake City, kde sa usadil, dokonca zaujal zo všetkých Slovákov najviac. Nielenže pôsobil ako atáš slovenskej výpravy, ale bol aj jednou z hlavných postáv programu otváracieho ceremoniálu hier. Pohybovou kreáciou pôsobivo stvárnil na ľade oheň a vystrúhal aj parádne salto. Za to si v hlavnom meste svetového mormónstva vyslúžil väčší potlesk, než ktorýkoľvek iný náš športovec...

Podľa trénerky olympijského víťaza 1972 Ondreja Nepelu Hildy Múdrej, ktorá roky zblízka sledovala aj strieborného zo ZOH 1960 Karola Divína, mal práve Sabovčík z hviezdneho tria najväčší talent. Mal výbornú korčuliarsku techniku a jeho skokanské dispozície boli výnimočné. Jozefov útlý hrudník síce pôsobil až rachitickým dojmom a jeho nohy nevyzerali ktovieako svalnato, ale zato sa v nich skrýval ekrazit. Keď sa poriadne odrazil, dokázal vo vzduchu zotrvať dlhšie, než ktorýkoľvek súper. Vďaka tejto schopnosti na majstrovstvách Európy 1986 v Kodani dotočil ako prvý na svete na súťaži takéhoto rangu štvoritý skok - odpichnutý rittberger. Aj vďaka tomu obhájil titul z Göteborgu, čím sa ako dvojnásobný európsky šampión vyrovnal Divínovi.

Sabovčík pochádza z umeleckej rodiny. Obaja jeho rodičia sa ako choreografovia venovali baletu. Boli časovo veľmi vyťažení, pracovali aj vo Viedni, takže väčšinu času s ním trávilababička. Ona ho aj pravidelne vodila na starý

však Sabovčík bojoval ako lev. Jazdil so sebazaprením, ale naplno a vyskákaval, čo mal. Navyše zapôsobil aj brilantnou technikou. Tretia priečka za favoritmi Hamiltonom a Orserom bola obrovský úspech. Na amatérskom ľade to bola vlastne jeho jediná svetová medaila. Tie európske získal tri – po spomínanom striebre dve zlaté. Na svetových šampionátoch o niekoľko týždňov neskôr sa už ani v jednom prípade nedokázal tak presadiť. Na MS 1985 v Tokiu skončil štvrtý a o rok neskôr v Ženeve až šiesty. To bol koniec. Keď sa ho trénerka v Ženeve po voľnej jazde pri čakaní na známky od rozhodcov pýtala, čo je s boľavým s kolonom, trpkú Jozefovu odpoveď „Odtáť!“ zachytil aj citlivý televízny mikrofón...

Pre tých, čo sledovali jeho amatérsku kariéru, bolo preto šokujúce, ako sa po niekoľkých rokoch dokázal dať znovu fyzicky dohromady. Najprv žil v NSR, potom v Kanade a napokon v USA. Na pôsobenie na profesionálnom ľade nemusel tak veľa fyzicky trénovať ako predtým, zato popracoval na umeleckom výraze. Kolená nechal najprv poriadne oddýchnuť a potom zosilnel, aby držali pevnejšie. Vďaka tomu sa stal profesionálnym majstrom sveta 1996 a jazdením na ľade si v zahraničí na exhibičných vystúpeniach zarába dodnes. Ešte donedávna predvádzal aj štvoritý skok...

bratislavský „zimák“, kde odmala drel podobne ako pred ním Nepela. V Slovane rástol pred trénerským vedením Agnesy Buřilovej, ktorá pod dievčenským menom Wlachovská štartovala v športovej dvojici s Bartosiewiczom na ZOH 1964 v Innsbrucku. Buřilová ho priviedla až takmer úplne na krasokorčuliarsky vrchol.

Na majstrovstvách Európy medzi mužmi debutoval Sabovčík ako 15-ročný v roku 1979. Medzi najlepších sa prebojoval o dva roky neskôr v Innsbrucku, keď skončil piaty. A na ME 1983 v Dortmunde získal striebornú medailu – prvý pre naše krasokorčúľovanie po desaťročnej pauze. Vo svetovej konkurencii, ktorej dominovali Hamilton z USA a Kanadan Orser, sa mu však presadzovalo veľa ťažšie. Na MS 1983 skončil len šiesty.

Explozívne skákanie chlapca, ktorý očividne nemal veľkú svalovú hmotu, si pýtalo daň. Už pred dvadsiatkou ho mučili bolesti kolien. Akoby toho nebolo dosť s kolenami, pred ZOH 1984 ho trápil ešte aj členok. Keď v olympijskom roku skončil na ME v Budapešti po dlhom tréningovom výpadku štvrtý, čiže o dve priečky nižšie ako pred rokom, nevyzeralo to slávne. Na ZOH 1984 v Sarajeve

MILOSLAV MEČÍŘ

* 19. 5. 1964 Bojnice

» TENIS

• **SOUL 1988 - ZLATO:** dvojhra, **BRONZ:** štvorhra

V tenise sa najviac cenia triumfy na grandslamových turnajoch, ale aj olympijské zlato má svoju váhu. Priznajme, že z pohľadu športovej hodnoty stále menšiu, než povedzme v atletike či v plávaní. Zlato rodáka z Bojníc Miloslava Mečířa (všetci mu hovoria Miloš) v juhokórejskom Soule v roku 1988 však malo vsuktku mimoriadnu hodnotu. Bolo totiž v mužskej dvojhre prvé v tomto športe po dlhých 64 rokoch! Presne tolko času prešlo odvtedy, čo tenis ako profesionálny šport vypadol po OH 1924 v Paríži z olympijského programu a kým sa do tohto programu v Soule 1988 vrátil (v Los Angeles 1984 bol tenisový turnaj len ukázkový). Udialo sa tak najmä zásluhou prezidenta Medzinárodného olympijského výboru Juana Antonia Samarancha, ktorý túžil mať pod piatimi kruhmi aj v profesionálnych športoch najlepších športovcov sveta. Patrí sa dodať, že Miloš soulské víťazstvo v dvojhre prizdobil bronzom zo štvorhry spoločne s Čechom Milanom Šrejberom. Dve medaily na jedných hrách predtým z olympionikov narodených na Slovensku získal len plavec Zoltán Halmay (vo výprave Uhorska dokonca na troch OH v rozpätí 1900 - 1908) a po Mečířovi zo slovenských reprezentantov len plavkyňa Martina Moravcová (Sydney 2000) a biatlonistka Anastasia Kuzminová (Vancouver 2010).

Mečíř nepochybne patril k najtalentovanejším hráčom sveta – a nielen vo svojej ére. Pohyboval sa na pohľad ležérne a vládne, ale keď bolo treba, expresne vyštartoval a bol neuveriteľne rýchly – odtiaľ prezývka „spiaci blesk“. Prezývali ho aj „veľká mačka“, čím zase oceňovali jeho pokrytie kurtu a pohyb nôh. Dokázal zahrať zázračné údery, ktorými často privádzal súperov do zúfalstva – najmä jeho obojručný bekhend bol exportný. Mal aj nevyspytateľné podanie. A mal pevné nervy, ktorými znervózňoval protivníkov. Pôsobil flegmatickým dojmom, máločo ho vedelo vyvieť z koncentrácie. Najnešťastejší z neho boli Švédci, ktorí pritom v jeho ére mali ozajstné hviezdy Edberga a Wilandera. O Milošovi sa dokonca obrazne hovorilo ako „zabijakovi Švédov“. Ale aj iní veľikáni proti nemu hrali neradi.

S tenisom začínal Mečíř v rodných Bojniciach pod vplyvom svojho otca Ladislava, ktorý bol jeho prvý tréner. Od trinástich rokov sa mu v Slovane Bratislava venoval Karol Šafárik, ktorý ho pozval trénovať do hlavného mesta. Keď ho lanáril, oceňoval mnohé jeho tenisové prednosti, ale najmä hernú inteligenciu. Milošov rast bol pod jeho vedením plynulý. Ako 18-ročný sa stal medzinárodným majstrom ČSSR, amatérskym majstrom Európy a debutoval v Davisovom pohári. Mal aj veľký podiel na víťazstve družstva v juniorskom Galeovej pohári.

Vrchol kariéry prežil urastený (výška 190 cm) milovník rybačky Mečíř v rokoch 1985 – 89. Štyri roky sa držal v svetovej desiatke, do ktorej sa prebil ako prvý Slovák. Za ten čas vyhral jedenásť turnajov ATP vo dvojhre a ďalších deväť v štvorhre. Dvakrát sa prebojoval do finále grandslamových turnajov vo dvojhre – na US Open 1986 v New Yorku aj na Australian Open 1989 v Melbourne zhodne podľahol v troch setoch krajanovi Ivanovi Lendlvi. Najlepšiu v jeho kariére bol rok 1987,

v ktorom získal po šiest turnajových titulov vo dvojhre i v štvorhre a triumfoval na veľkom turnaji v Key Biscayne, ktorý stál svojím významom hneď za štvoricou grandslamových. S tímom ČSSR navyše získal v Düsseldorfe Svetový pohár a s Tomášom Šmídom titul neoficiálneho majstra sveta v štvorhre.

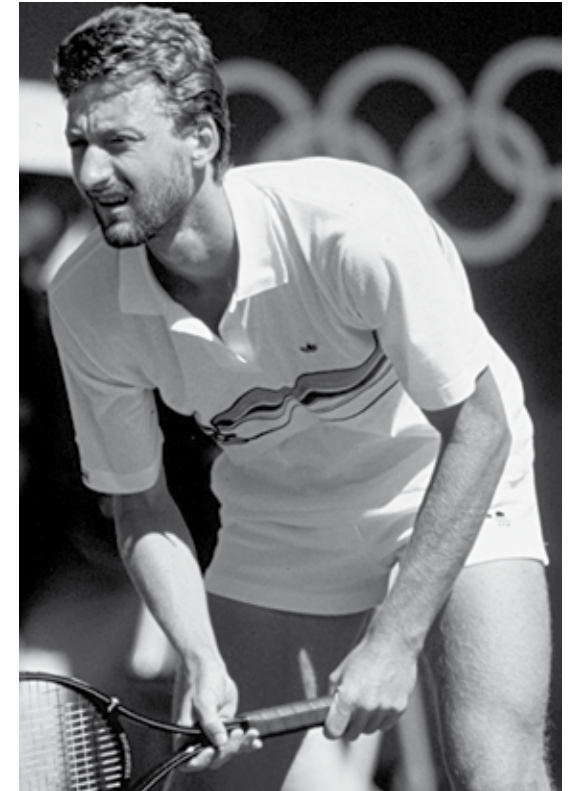
Najväčšie zo všetkých Mečířových víťazstiev však bolo olympijské v Soule. Cesta k nemu bola trnistá. Siedmeho marca 1988 sa dostal na štvrté miesto svetového rebríčka vo dvojhre – najvyššie v kariére (štvrtý bol zároveň aj v štvorhre). Ale potom ho začali sužovať bolesti chrbta, pre ktoré musel vynechať grandslamový turnaj v Paríži. Pred Wimbledonom sa ako-tak zotavil a na najslávnejšom turnaji sveta ústredil vo štvrtfinále Švédovi Wilanderovi jeho jedinú prehru na štyroch grandslamových turnajoch roka! V semifinále však podľahol jeho krajanovi Edbergovi. Na US Open v New Yorku ho znovu prepadli zdravotné problémy a rýchlo vypadol.

Zato v Soule už Mečíř s drevenou raketou hral ako z partesu. Olympiáda sa preňho stala obrovským motívom. Na štarte síce neboli všetky najväčšie esá, ale najmä traja hráči z Top 10 predstavovali silnú konkurenciu. Postupne zdolal Jelena z NSR, Brita Batesa, Francúza Forgeta (len jeho v troch setoch, ostatné zápasy vyhral ťažšie), Holanďana Schapera a v semifinále odplatil Edbergovi wimbledonskú prehru. Bol to preňho určite najťažší zápas, plný zvrátov – 3:6, 6:0, 1:6, 6:4, 6:2. Vo finále proti Timovi Mayottovi z USA to už bolo jednoduchšie. Prvý set prehral 3:6, ale potom to bola jasná záležitosť – 6:2, 6:4, 6:2. Prvý tenisový olympijský šampión po 64 rokoch bol zo Slovenska! Miloš nečakane uspel aj v štvorhre, hoci jeho partnerom namiesto osvedčeného Šmída bol Milan Šrejber. Česko-slovenská dvojica získala bronz.

Mečíř však v Soule nielen žiaril na kurtoch, ale aj naberal mimoriadne ľudské zážitky, o ktoré je bežný svet profesionálneho tenisu ochudobnený. Stal sa z neho naveky nadšený propagátor olympiád a všetkého krásneho a nezaobudnuteľného, čo ich účastníkom prinášajú. Na najväčší svetový športový sviatok nedá dopustiť. A je aj príkladom športového správania sa a celkového vystupovania v duchu fair play.

Výborný mal ešte začiatok roka 1989. Na Australian Open sa prebil až do finále proti Lendlvi a s Helenou Sukovou vyhral premiérový ročník Hopmanovho pohára v Perth – neoficiálnych majstrovstiev sveta miešaných družstiev. Potom ho však bolesti chrbta prikvačili naplno. Nepomohla mu ani operácia a po mesiacoch trápenia v lete 1990 vo veku len 26 rokov predčasne ukončil hráčsku kariéru.

Pri tenise však Miloš zostal a na všetky ďalšie olympiády s výnimkou tej najbližšej barcelonskej sa dostal ako tréner. V davisovpovom tíme Slovenska roky pôsobí ako kapitán – historicky prvý a zatiaľ jediný. Silu a vážnosť jeho osobnosti výrazne cítiť. V roku 2005 hral tím Slovenska pod jeho vedením dokonca vo finále Davisovho pohára – a v Bratislave! (prehral s Chorvátskom) „Podpísal“ sa na mnohých výborných výsledkoch Karola Kučeru, ktorý bol aj 6. hráčom svetového rebríčka a v Davisovom pohári koučoval aj Dominika Hrbatého. Na profesionálnych turnajoch dnes hrá jeho syn Miloslav Mečíř junior. Otcovi sa síce v mnohom podobá, ale úspechmi má od neho zatiaľ veľmi ďaleko.

JOZEF PRIBILINEC

* 7. 6. 1960 Kremnica

» ATLETIKA

• SOUL 1988 – ZLATO: chôdza na 20 km

Ak diskár Bugár je dodnes jediný atletický majster sveta zo Slovenska, chodec Jozef Pribilinec je zase jediný slovenský olympijský víťaz v „kráľovnej športov“. Dávno pred ním v období krátko po druhej svetovej vojne síce získali olympijské zlato kladivári Németh a Csermák, pôvodom z Košíc, resp. z Senca, ale tí na Slovensku prežili len prvé roky života. Svetovú športovú slávu získali v Maďarsku, ktoré aj reprezentovali. Rodák z Kremnice (ale vyrastal v neďalekej Kopernici) Jozef Pribilinec je však jednoznačne pýchou slovenskej atletiky a jej najúspešnejším reprezentantom v histórii. Dvakrát – v rokoch 1986 a 1988 – ho novinári zvolili za Športovca roka v bývalej ČSSR. A v roku 1994 ho Slovenská olympijská akadémia vyhlásila za nášho olympionika storočia.

Pribilinec bol v športe podobne ako cyklistický šampión Tkáč chlap – hužva: nepoddajný, tvrdý voči sebe i druhým a k tomu nadmieru ambiciózný. Ako žiak však patril medzi problémové deti a prorokovali mu, že zle skončí. Na správnu cestu v živote ho nasmeroval šport, v ktorom svoju energiu mohol vybiť užitočne. Začínal s bežekým lyžovaním, pod trénerským vedením Mojмира Slosiarika a olympionika Rudolfa Čillíka. V tomto športe získal vytrvalosť, ktorú výborne zužitkoval aj pri chodeckých začiatkoch. V sedemnástich len po krátkej príprave vyhral v chôdzi Učňovskú olympiádu v Žiline. Predviedol sa rýchlo ako mimoriadny chodecký talent, veď len po dvoch rokoch špecializovaného tréningu pod vedením Juraja Benčíka sa v polskej Bydgoszci stal juniorským majstrom Európy na 10 km! Odvtedy bol ozdobou Armádného strediska vrcholového športu Dukla Banská Bystrica.

Jozef mal iba dvadsať, keď na dráhe utvoril na 20 km svoj prvý československý rekord. Krátko nato štartoval na olympiáde v Moskve 1980. Jeho tréner Benčík bol vtedy sám aktívny pretekár. Obaja si na 20 km trati v úmornej horúčave prežili svoje peklo. Benčíka na kratšej trati diskvalifikovali (na 50 km dopochodoval trinásť) a Pribilinec s úpalom dokončil preteky v extrémnych klimatických podmienkach len silou vôle. Chcel sa tiež vzdať, ale keď si na občerstvovacej stanici sňal štartové číslo, jeho obďaleč stojaci už diskvalifikovaný tréner ho presvedčil, že olympijské preteky proste musí dokončiť. Cieľom prešiel na dvadsiatom mieste. S odstupom času priznal, že v Moskve vybuchol psychicky. Veľmi chcel medailu a keď mu súper začali unikať, nevedel sa s tým vyrovnáť. To bolo naposledy, čo na veľkej súťaži nebol medzi najlepšími.

Pribilinec sa držal kréda, že človek sa nikdy nemá hanbiť sám pred sebou. V ďalších rokoch jeho príklad ťahal v Dukle pod vedením Benčíka dopredu aj ďalších borcov – najmä Pavla Blažeka a Romana Mrázeka, ktorí tiež vyrástli do svetovosti. Na rozdiel od nich Jozef trénoval menej, ale veľmi efektívne – a čo bolo dôležité, vedel po drine aj oddychovať. Prvá veľká chvíľa slovenskej chôdze prišla na európskom šampionáte 1982 v Aténach. Na stupni víťazov po pretekoch na 20 km stáli dvaja našinci – Pribilinec skončil druhý za Španielom Marinom, Blažek tretí! To bolo jediný raz v atletickej histórii, keď sa v jedných pretekoch na vrcholnej súťaži k medailám prebili dvaja Slováci.

Najlepší zo skvelej banskobystrickej chodeckej garnitúry Pribilinec výkonnostne ďalej rástol. V roku 1983 bol na dvadsiatke prvý muž svetových tabuliek. V najlepšom svetovom výkone histórie 1:19:30 h vyhral Svetový pohár v Bergene

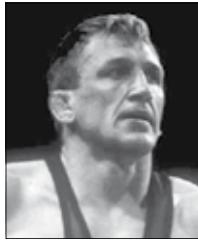
a na premiérových majstrovstvách sveta v Helsinkách prehral tesný súboj o zlato s Mexičanom Cantom s časom 1:20:59 h len o desať sekúnd. O rok neskôr mal životnú formu. V tréningoch dosahoval na 20 km často lepšie časy, než bolo jeho svetové maximum. Preto keď na politických miestach padlo rozhodnutie, že výprava ČSSR sa na OH 1984 v Los Angeles nezúčastní - s oficiálnym odôvodnením, že americkí organizátori nevedia zaručiť bezpečnosť športovcov zo socialistických krajín – cítil sa, ako keby dostal K. O. Dodnes o tom hovorí ako najväčšej krivde vo svojom živote. A to ešte nebola v lete 1984 jediná silná facka, ktorú dostal... Ako biednu náhradu za Los Angeles dostali športovci zo socialistických krajín „trucolympiádu“ – tzv. súťaže Družba vo všetkých športoch. Tá atletická sa pre mužov konala v Moskve a Jozefa, ktorý bol topfavoritom a domácim Rusom by určite uchmatol zlato, rozhodcovia na prvej pozícii krátko pred cieľom bez varovania diskvalifikovali.

Celé ďalšie štyri roky mal Pribilinec pred očami vidinu olympijského Soulu 1988. Chcel však víťaziť všade – a čím bola súťaž väčšia, tým viac bol motivovaný. Na európskom šampionáte 1986 v Stuttgarte sa konečne dočkal aj medzi mužmi najjagavejšej medaily. Na krátkej, 5 km trati, sa v hale stal majstrom Európy 1987 i 1988 a na premiérových halových majstrovstvách sveta 1987 v Indianapolise skončil druhý. Na svetovom šampionáte 1987 obhájil na 20 km trati striebro, keď v čase 1:21:07 h zaostal za víťazným Talianom Damilanom o 22 sekúnd. Vtedy ho už chronicky trápili bolesti kolena.

Krátko pred OH 1988 sa Pribilinec rozkmotril s dlhoročným trénerom Benčíkom a trénoval si po svojom. Len občas konzultoval niektoré veci v príprave s ľuďmi, ktorým dôveroval. Aj takto separátne sa však dokázal pripraviť skvele. Na olympiádu v Soule prišiel s presvedčením, že vyhrá. Nebál sa nikoho. Dopustil sa však dvoch chýb. Pri časovaní formy nezobral celkom do úvahy časový posun a v najlepšej forme tak bol už deň pred pretekmi na 20 km. Ďalšiu chybu urobil v príliš skorom načasovaní „trhaku“. Neodhadol, že na olympiáde sú všetci najlepší pripravení špičkovo. Na 17. kilometri prevzal iniciatívu a únikom roztrhal vedúcu skupinku. Tým predčasne vydal zo seba priveľa síl. Z vedúceho tria síce po diskvalifikácii odpadol obhajca zlata Canto, ale Ronald Weigel z NDR, ktorý ako majster sveta na maratónskej 50 km trati mal síl nadostač, sa ho držal ako klieš. Na soulský štadión vpochoďoval Nemeč len s niekoľkokmetrovým odstupom za Slovákom. Jozef si však náskok udržal a s trojsekundovým predstihom cieľom prešiel ako prvý! Časom 1:19:57 h zlepšil Cantov olympijský rekord o viac, než tri minúty. Pribilinec za cieľom padol na tartan úplne vyčerpaný a zároveň ovládnutý úžasným pocitom víťazstva. Gratulačný bozk Weigela takmer ani nevnímal...

Pre Jozefa Pribilina bol zlatý Soul absolútny vrchol kariéry. V jej pokračovaní, aj keď sa oň opakovane pokúšal (chcel štartovať aj na OH 1992 v Barcelone), mu zabránili neutíchajúce silné bolesti kolena. Jeho olympijský rekord však prekonal až Poliak Korzeniowski v Sydney 2000. V roku 1990 sa Jozef stal poslancom parlamentu, ale z politiky po niekoľkých rokoch vycúval a ako majiteľ revíru neďaleko od rodnej Kopernice sa začal naplno venovať svojmu poľovníckemu koníčku.

JOZEF LOHYŇA

* 13. 4. 1963 Zlaté Moravce

» ZÁPASENIE

• SOUL 1988 – BRONZ: voľný štýl do 82 kg

Rodák zo Zlatých Moraviec Jozef Lohyňa je jediný slovenský zápasnícky majster sveta, okrem toho držiteľ olympijského bronzu zo Soulu 1988, ďalších dvoch kovov z majstrovstiev sveta a piatich z majstrovstiev Európy. Štartoval na troch olympiádach a podobne ako krasokorčuliar Divín na nich vždy skončil v prvej päťke. Cenné kovy na vrcholných súťažiach získaval v rozpätí dlhých dvanástich rokov. Ako jediný reprezentant úpolových športov spomedzi Slovákov sa tešil aj z titulu najúspešnejšieho športovca ČSSR (v roku 1990). Je pochopiteľné, že na Slovensku ho zvolili za najúspešnejšieho zápasníka 20. storočia. To je bilancia, ktorá vzbudzuje úctu a rešpekt. Nečudo, že poctu nastupovať na otváracom ceremoniale olympijských hier so štátnou vlajkou v rukách dostal až dvakrát – v Barcelone 1992 pri poslednom štarte československej výpravy a v Atlante 1996 zase pri premiére samostatnej Slovenskej republiky.

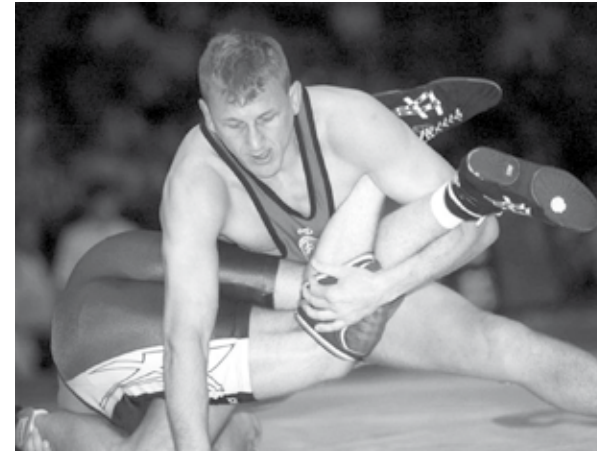
Jozef Lohyňa vyrastal v Handlovej, ale na žienkach začínal ako 11-ročný v Prievidzi, ktorá je známa silnou zápasníckou tradíciou. Odmala zápasil spoločne s bratom Lubomírom, ktorý pred pretekárskou napokon uprednostnil trénerskú dráhu – odborné vzdelanie na to získal až v Bulharsku. Jozef zatiaľ vyrástol do svetovosti pod vedením trénera Mikuláša Timka. Jeho špecialitou sa stal obávaný chmat menom „krestačka“. Prvý raz sa blysol ako 20-ročný, keď získal striebro na juniorských majstrovstvách sveta. Uskutočnili sa v americkom Los Angeles, kde sa o rok konala olympiáda. Na nej však Lohyňa absentoval, pretože ČSSR a ďalšie socialistické krajiny tieto hry bojkotovali. Na ďalších troch už však na žienke nechýbal a na tých štvrtých sa zúčastnil ako asistent brata Luba - reprezentačného trénera voľnoštýliarov Slovenska.

Z Baníka Prievidza prestúpil Lohyňa do Rudej hvězdy Praha, kde boli najlepšie podmienky na prípravu (v roku 1990 sa názov klubu zmenil na PSK Olymp). Od roku 1986 bol takmer vždy medailovou tutovkou. Šesť rokov za sebou získal pod vedením Mikuláša Timka každoročne cenný kov na niektorom z vrcholných podujatí. V životnej forme bol v olympijskom roku 1988. Po zisku bronzových medailí na majstrovstvách Európy v predošlých dvoch rokoch v Aténach a vo Velikom Tarnove sa stal víťazom Grand Prix 1988 a na OH v Soule prišiel v kategórii do 82 kg ako adept na zlato.

Keby sa v Južnej Kórei rozhodovalo v duchu fair play (čo, žiaľ, neplatilo nielen v zápasení, ale ani v džude, boxe či v hádzanej), Jozef by to zlato zrejme naozaj získal. Súperov totiž doslova drvil. Lenže žreb skupiny mu už v 2. kole postavil do cesty domáceho Mjong-u Hana. Slováčok bol síce lepší, ale súperovi z usporiadateľskej krajiny očividne nadfňali rozhodcovia – podobne ako predtým v jeho zápase s Kanadčanom, ktorý Jozefa vopred varoval. Lohyňa nemohol dotiahnuť žiadnu akciu, vždy sa ozvalo písknutie rozhodcu. Nezaslúžene prehral 1:2. Bol z toho zúfalý, ale po úvodnej ľahkej výhre nad Švajčiarom Jollienom aj po prehre s Hanom jasne zdolal Argentínčana Iglešiasa, Kanadčana Rinkeho, Mongola Suhbata i Japonca Ita. Posunulo ho to však len do zápasu o bronz – do finále išiel Han, ktorý napokon aj celý turnaj vyhral. Z druhej skupiny sa proti Lohyňovi v zápase o bronz postavil Tambovcevo z ZSSR. Zápas bol vyrovnaný, ale po predĺžení sa radoval Slováčok. Na svoju prvú olympiádu napriek krivde spomína najradšej, pretože ho uchvátila soulská atmosféra.

O dva roky Lohyňa triumfoval na svetovom šampionáte v Tokiu. Novinári v ČSSR mu za to udelili korunu pre najúspešnejšieho športovca krajiny. Bol to jeho životný triumf, ale dodnes je presvedčený, že v Soule bol ešte v lepšej forme. Špičkovú úroveň potvrdil aj na majstrovstvách sveta 1991 vo Varne, kde skončil druhý. Barcelonské olympijské hry 1992, kde sa od neho očakávalo odčinenie soulského sklamaní, mu však jednoducho nesadli. Ani atmosféra vo výprave ČSFR v predtuche blížiaceho sa rozdelenia spoločného štátu nebola tá pravá... Síce odvieďol vysoký štandard, ale za piate miesto čelil značnej kritike. Od tradičnej opory a vlajkonosiča výpravy sa proste čakalo viac.

Ako reprezentant Slovenska, ktorý zápasil za Dunajplavbu Bratislava, svetovú medailu už potom Lohyňa nikdy nezískal – „len“ dva európske bronz. Ale ešte zažil opojné chvíle. Jedna prišla na olympijských hrách 1996, kde sa lúčil s reprezentáciou. Ako už 33-ročný veterán štartoval vo vyššej kategórii - do 90 kg. Na Atlante sa tešil, pretože do USA chodieval pravidelne trénovať. Bol tam veľmi uznávaný a mal tam množstvo zápasníckych priateľov.

V hale Georgia World Congress Center sa na staré kolená bil ako zmlada. Na žienke jeho víťazný postup v kategórii do 90 kg zastavil až Rus Chadarcev. V súboji o bronz podľahol Gruzíncovi Kurtanidzemu. Hneď po súboji sa vyzul, do prostriedku žienky zanesol svoje zápasnícke topánky a uterák, prikryl ich bielou vreckovkou a zamával preplneným tribunám. Keď hlásateľ vysvetlil, že exmajster sveta sa práve rozlúčil so svojou kariérou, diváci - a pri odchode zo žienky aj mnohí súper i tréneri - mu pripravili obrovské ovácie.

Kto mohol vtedy tušiť, že Jozef Lohyňa sa nechá ešte raz prehovoriť a vráti sa na jedno podujatie do slovenského dresu? Výbornú formu si stále udržiaval pôsobením v nemeckom Goldbachu. Vi-

dina európskeho šampionátu 1998 v Bratislave ho však zlákala, aby si znovu obliekol dres z dvojkřížom. Definitívne sa tam rozlúčil bronzovou medailou! To bola ďalšia opojná chvíľa.

O dva roky neskôr na OH v Sydney bol Jozef ako asistent svojho brata Lubomíra v trénerskej pozícii. Naši voľnoštýliari však na žienkach „zhoreli“ a najznámejší z nich Milan Mazáč sa dokonca nezmeslil do predpísanej hmotnosti a nemohol štartovať. Nasledovala tvrdá kritika smerom na Lohyňovcov. V zápasení potom skončili (Lubo sa k nemu síce ešte vrátil - v pozícii sekretára zväzu, ale len na krátko) a začali sa venovať podnikaniu – predaju hokejového výstroja. Z Jozefa, pre ktorého bol ľadový hokej koníčkom, sa v našich hokejových kruhoch (najmä v bratislavskom Slovane, ale kedysi aj v reprezentácii) stal aj vyhľadávaný odborník na vedenie silového tréningu.

JAROMÍR DRAGAN

* 14. 9. 1963 Liptovský Mikuláš

» ĽADOVÝ HOKEJ

• ALBERTVILLE 1992 – BRONZ

Rodák z Liptovského Mikuláša Jaromír Dragan je zaujímavý prípad. V A-kategórii svetových šampionátov bol hráč HC Košice členom reprezentačného tímu síce len dvakrát v drese s dvojkřížom (pri slovenskej premiére vo Viedni 1996 a pri repríze vo Fínsku 1997), ale zato má bronzovú olympijskú medailu ešte z federálnych čias. V Albertville 1992 síce nenastúpil ani na jeden zápas (jednotkou bol Bříza, dvojkou Svoboda – obaja Česi; Dragan cestoval do Savojských Álp ako jeden zo štvorice Slovákov len v pozícii brankárskej trojky a šancu zachytať si vôbec nedostal), ale obišiel lepšie ako v Innsbrucku 1976 Pavol Svitana. Ten bol pred olympiádou ako tretí brankár len v pozícii necestujúceho náhradníka. Z domova ho povolali do dejiska hier núdzovo po tom, čo tím zdecimovala chrípková epidémia a navyše sa zranil druhý brankár Crha. V zápasoch proti USA a ZSSR síce Svitana sedel na striedačke pripravený nastúpiť namiesto Holečka, keby sa zranil alebo by mu to nešlo, ale striebornú medailu nedostal... Jaromír však bronzovú má.

Keď sa Dragan objavil v nominácii do Albertville, české médiá pichlavo vyrývali, že to je len kvôli tomu, aby Slováci mali v tíme aspoň štyroch hráčov a aby sa nestupňovalo národnostné napätie (vtedy výdatne bičované politikmi). Jaro však v ďalších sezónach ukázal, že má naozaj vysokú brankársku kvalitu. Najlepšie časy zažil po tridsiatke, keď „dozrel“. V čs. reprezentácii odchytil len štyri zápasy, ale v slovenskej v jej úvodnom období, keď bol istý čas

našou brankárskou jednotkou, až 56. V bránke stál aj pri slovenskej olympijskej premiére v Lillehammeri 1994, kde prispel k senzačnému 6. miestu. Krátko nato v Spišskej Novej Vsi a v Poprade pomohol k postupu tímu Slovenska z C-kategórie MS do „béčka“ a o rok ešte výdatnejšie pri bratislavskom vybojovaní postupu do „áčka“. V roku 1996, ktorý reprezentácii nevyšiel, ale preňho bol zrejme najlepší v kariére, si zahral pri premiére Slovenska v A-kategórii MS vo Viedni i na Svetovom pohári. Navyše s tímom HC Košice sa tešil tretí raz z majstrovského titulu (slovenský si vychutnal aj o rok skôr, federálny ešte v roku 1988). Na záver sezóny 1995/96 ho vyhlásili za najlepšieho hokejistu Slovenska. Paradoxne, odvtedy si na vrcholnom podujatí zahral už len na MS 1997 vo Fínsku...

Najlepšie roky kariéry prežil Dragan v HC Košice, ale vystriedal viacero klubov – hral aj v Bratislave, Topoľčanoch, Zlíne či v Budapešti a v bránke stál ešte po štyridsiatke v prvooligovom Trebišove. Vo federálnej lige odchytil pomocou odkopnutia puku až do stredného pásma. V súčasnosti sa venuje trénerskej práci s brankármi. Vlastné praktické skúsenosti mal možnosť využiť aj pri mládežníckych reprezentačných tímoch Slovenska.

RÓBERT ŠVEHLA

* 2. 1. 1969 Martin

» **LADOVÝ HOKEJ**

• **ALBERTVILLE 1992 – BRONZ**

Na všetkých svetových klziskách rešpektovaný a obávaný obranca pôvodom z Martina Róbert Švehla drží medzi našimi hokejovými esami z éry medailových úspechov slovenských reprezentačných tímov na MS v rokoch 2000 – 2003 jeden primát. Ako jediný z nich sa mohol pochváliť aj ziskom olympijskej medaily. V roku 1992 výdatne prispel k tretiemu miestu tímu ČSFR na ZOH v Albertville. Ten rok bol preňho mimoriadne úspešný. Z bronzu sa tešil aj na majstrovstvách sveta v Prahe a v Bratislave, kde ho vybrali do All Stars tímu a vyhlásili za najlepšieho obrancu šampionátu. Na konci sezóny 1991/92 si ako posledný Slováčik v histórii (po Petrovi Štastnom 1980, Vincentovi Lukáčovi 1983 a Igorovi Libovi 1984) vyslúžil trofej Zlatá hokejka pre najlepšieho hokejistu Československa.

Švehla bol ozajstná hokejová stálica a spoľahlivý pilier obrany všade, kde hrával – či už v Dukle Trenčín (v rokoch 1989-92 za ňu vo federálnej I. lige odohral 132 zápasov a strelil 43 gólov; v poslednej sezóne získal majstrovský titul), vo švédskom Malmö (1992-95), v kluboch zámorskej NHL Florida Panthers (1995-2002 – s týmto tímom si zahral aj vo finále Stanley Cupu a vybrali ho aj na zápas hviezd NHL) a Toronto Maple Leafs (2002-03), ako aj v reprezentačných družstvách najprv Československa a potom Slovenska.

V súkromí príjemný chlap Švehla na ľade „nepoznal brata“ a jeho príslovečná tvrdosť vzbudzovala rešpekt a doslova obavy na všetkých klziskách. Bol to typ obrancu, ktorého by chcel mať v tíme každý tréner. Na hráča zadných radov mal vysokú produktivitu – v NHL v 655 zápasoch základnej časti dosiahol spolu obdivuhodných 335 bodov (68 gólov, 267 asistencií), v play-off v 38 zápa-

soch 15 bodov (1+14). Za veľkú tvrdosť bol často vylučovaný, ale vyslúžil si aj povest železného muža. Právom, ved v NHL za osem sezón vynechal dohromady šesť zápasov základnej časti! Má znížený prah bolesti, vďaka čomu bol schopný hrať aj vtedy, keď by to nik iný nedokázal...

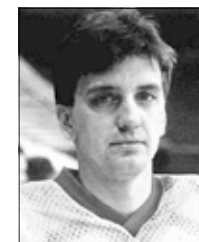
S NHL sa rozlúčil ako legenda, ale pre Slovensko bolo dôležitejšie jeho pôsobenie v reprezentačnom drese. V čs. reprezentácii sa v období končiaceho federálneho štátu ohrial len krátko. Odohral za ňu 30 zápasov a strelil 11 gólov. V reprezentácii Slovenska Švehla nastúpil na 49 zápasov a skóroval 6-krát. Na vrcholných súťažiach získal tri medaily, ktoré delilo dlhých 11 rokov! K dvom bronzovým federálnym z roku 1992 (ZOH a MS) pridal jednu bronzovú slovenskú na MS 2003 vo Fínsku.

Na ZOH 1992 vo francúzskom Albertville patril Švehla k najlepším hráčom družstva ČSFR. Tréner Ivan Hlinka ho po masívnom odchode väčšiny najlepších do NHL zložil z hráčov piatich európskych líg, čo dovtedy nemalo obdobu. Vzhľadom na tento „mix“ doma družstvu neverili, preto jeho tretie miesto bolo príjemným prekvapením. Čs. hokejisti v B-skupine porazili Nórsko, Francúzsko, tradičného sovietskeho rivala tentoraz pod názvom SNŠ (4:3), Švajčiarsko a podľahli Kanade (1:5). Vo štvrtfinále zdolali Švédov 3:1, v semifinále opäť podľahli Kanadanom 2:4 a v boji o 3. miesto porazili USA 6:1. Robo odohral všetkých osem zápasov, pripísal si dva góly a jednu asistenciu.

Len o dva roky neskôr hral Švehla na ZOH v nórskom Lillehammeri už v slovenskom drese – ako jediný z nášho albertvillského kvarteta. V tíme trénera Júliusa Šuplera, ktorý bol najpríjemnejším prekvapením turnaja, patril v partii okolo hviezdneho kapitána Petra Štastného znovu k esám. Nováčik turnaja šokujúco vyhral základnú skupinu, keď v nej zdolal Taliansko 10:4, neskôr striebornú Kanadu 3:1, Francúzsko 6:2 a remizoval s neskoršími olympijskými víťazmi zo Švédska 4:4 aj s USA 3:3. Žiaľ, vo štvrtfinále náš tím po prehre 2:3 v predĺžení zastavili Rusi. V skupine o 5. – 8. miesto potom Slováci vyhrali nad Nemeckom 6:5 po predĺžení a prehrali 1:7 s Českom. Švehla odohral všetkých osem zápasov a na šiestom mieste sa podieľal okrem iného gólmi proti USA a Kanade.

Oveľa mrzutejší bol na ZOH 1998 v japonskom Nagane, kde sa Slováci stali obeťami diskriminačného formátu turnaja. Šesť tímov z dlhodobu najsilnejších krajín medzinárodná federácia nasadila priamo do hlavného turnaja a osem ďalších sa muselo priamo v Nagane pobiť o dve zvyšné miesta v predturnaji. Kluby NHL uvoľnili na predturnaj zo Slovákov len Švehlu, Petra Bondru a Róberta Petrovického. Nášmu tímu oslabenému chrípkovou epidémiou ani oni nedokázali pomôcť k postupu. Slovenskí hokejisti v predturnaji postupne remizovali s Rakúskom 2:2, zdolali Taliansko 4:3 a prehrali s Kazachstanom 3:4. V zápase o konečné 9. miesto podľahli Nemecku 2:4. Nepomerne radostnejšie chvíle v drese s dvojkřížom zažil Švehla na MS 2003 v Helsinkách, kde vedno s ďalšími esami z NHL Šatanom, Pálffym, Bondrom, Stümpelom, Demitrom i Zedníkom potiahol slovenské družstvo k bronz. To bola jeho rozlúčková sezóna.

Ešte ako aktívny hokejista sa Róbert Švehla stal hlavným akcionárom Dukly Trenčín, v ktorej prežil prvé roky svojej veľkej kariéry. V klube neskôr pôsobil ako hlavný tréner i prezident. Okrem toho bol v sezóne 2004/05 aj asistent reprezentačného trénera Františka Hossu. V súčasnosti sa venuje hlavne rodine.

PETER VESELOVSKÝ

* 11. 11. 1964 Liptovský Mikuláš

» **LADOVÝ HOKEJ**

• **ALBERTVILLE 1992 – BRONZ**

Reprezentačná kariéra hokejového pravého krídla pôvodom z Liptovského Mikuláša Petra Veselovského bola krátka, ale úrodná. Podobne ako o štyri roky mladší Švehla si v tíme ČSSR zahral len počas jednej sezóny – 1991/92. Bola však preňho nadmieru úspešná. Na zimnej olympiáde vo francúzskom Albertville i na následnom svetovom šampionáte v Prahe a v Bratislave prispel k zisku bronzových medailí. Na ZOH si v ôsmich zápasoch pripísal jeden gól – strelil ho Švajčiarom. Na olympiáde mal hrať v útoku s Libom a s Augustom, ale keď sa Liba hneď v prvom zápase zranil, dostal k sebe na ďalšie štyri zápasy Procházkou, s ktorým si na ľade zďaleka nerozumel tak dobre ako s klubovým kolegom z Košíc.

Čelkove v čs. reprezentácii Veselovský tesne pred rozpadom spoločného štátu Čechov a Slovákov stihol odhrať

25 zápasov a strelil 3 góly. Kratší čas sa ešte objavoval aj v slovenskom drese (16 zápasov, 4 góly), ale na rozdiel od dvojice svojich albertvillských spoluhráčov – Švehla a o rok staršieho brankára Dragana – sa už na vrcholné podujatie nedostal. Má však v zbierke olympijskú medailu, čím sa nemôžu pochváliť ani naše superhviezdy či hviezdy zámorskej NHL – bratia Štastný, Pálffy, Bondra, Demitra, Šatan, Stümpel, Marián Hossa, Chára, Višňovský ani Gáborík.

Veselovský, prezývaný „Veslo“, začína s hokejom v rodnom Liptovskom Mikuláši. Odtiaľ ho zlákal tím VSŽ Košice, s ktorým hneď vo svojej prvej sezóne vo federálnej I. lige (1987/88) získal majstrovský titul. Za VSŽ hral počas celej svojej reprezentačnej kariéry. Strávil tam spolu osem sezón, pričom za šesť vo federálnej lige si v 253 zápasov pripísal 74 gólov. V slovenskej extralige s Košicami získal titul v sezóne 1995/96. V najvyššej slovenskej súťaži si zahral aj v tíhoch Liptovského Mikuláša, Spišskej Novej Vsi a Skalice (spolu 137 zápasov, 39 gólov). Pôsobil aj v Česku (Plzeň, Karlove Vary), vo Francúzsku (Caen) a v maďarskom Dunaújvárosi, kde ho v ročníku 1999/2000 ako 35-ročného veterána vyhlásili za najlepšieho zahraničného hráča v najvyššej súťaži. Po skončení kariéry sa zamestnal ako robotník v továrni US Steel Košice.

V roku 1994 k stému výročiu obnovenia antickej olympijských hier a založenia Medzinárodného olympijského výboru vyhlásila Slovenská olympijská akadémia anketu o najlepších olympionikov zo Slovenska v histórii. Poradie v anke- te: 1. Jozef Pribilinec (atletika), 2. Ondrej Nepela (krasokorčuľovanie), 3. Anton Tkáč (cyklistika), 4. Ján Zachara (box), 5. Miloslav Mečíř (tenis), 6. Jozef Golonka (ľadový hokej), 7. Vladimír Dzurilla (ľadový hokej), 8. Bohumil Golian (volejbal), 9. Jozef Lohyňa (zápasenie), 10. Pavel Schmidt (veslovanie). Pri vyhlásení výsledkov anky na Štrbskom Plese sa zišli siedmi z najlepšej desiatky a trénerka zosnulého Nepelu Hilda Múdra. Na snímke v zadnom rade zľava Jozef Pribilinec, Bohumil Golian, Pavel Schmidt, Hilda Múdra, Anton Tkáč a Miloš Mečíř, v prednom rade Jozef Lohyňa a Ján Zachara.

PAVOL SVÍTANA

* 2. 9. 1948 Matejovce, Poprad

» **ĽADOVÝ HOKEJ**

• **INNSBRUCK 1976 – STRIEBRO (?)**

Hokejový brankár Pavol Svítana je v spoločnosti olympijských medailistov osobitný prípad a ťažko ho do nej možno jednoznačne zaradiť. Pred ZOH 1976 v Innsbrucku bol pôvodne v úlohe necestujúceho náhradníka – tretieho brankára. Po chrípkovej epidémii a zranení druhého brankára Crhu dala Medzinárodná federácia ľadového hokeja súhlas, aby ho dodatočne povolali do výpravy ČSSR. V posledných dvoch zápasoch proti NSR a ZSSR bol síce pripravený ako náhradník na striedačke, ale striebornú medailu napokon nedostal, keďže počet medailí bol totožný s počtom hráčov na pôvodnej súpiske. Z tohto špecifického dôvodu sa medzi medailistami oficiálne neuvádza.

Prevažnú väčšinu svojej hráčskej kariéry (v rokoch 1969 – 1980) prežil Pavol Svítana v tíme VSŽ Košice, v jej začiatkoch i na konci hrával v rodnom Poprade. V I. lige odchytil za 12 sezón 328 zápasov. S Duklou Jihlava získal počas vojenčiny v roku 1969 titul majstra ČSSR. V reprezentácii mal smolu, že v jeho najlepších rokoch žiarili v bránke najmä Dzurilla a Holeček, ale výborní aj Nadrchal, Lacký, Sakáč a Crha. V čs. reprezentácii tak neodchytil ani jeden zápas.

NAŠI OLYMPIJSKÍ MEDAILISTI

(chronologický prehľad)

ÉRA SLOVENSKA (od ZOH 1994 a OH 1996)

MICHAL MARTIKÁN

* 18. 5. 1979 Liptovský Mikuláš

» **VODNÝ SLALOM**

• **ATLANTA 1996 – ZLATO: C1**

• **SYDNEY 2000 – STRIEBRO: C1**

• **ATÉNY 2004 – STRIEBRO: C1**

• **PEKING 2008 – ZLATO: C1**

Michal Martikán, ktorý celý svoj život spojil s rodným Liptovským Mikulášom, je držiteľ mnohých primátov – na Slovensku, aj v zahraničí. Získal historicky prvú zlatú olympijskú medailu pre samostatné Slovensko – 27. júla 1996 na OH v Atlante. Zároveň sa vtedy stal dodnes našim najmladším olympijským šampiónom – mal len 17 rokov, 2 mesiace a 9 dní! V Atlante bol aj vôbec najmladší zlatý medailista v mužskej individuálnej súťaži. Okrem toho je jediný Slovák v histórii, ktorý si vybojoval medaily až na štyroch olympiádach – a zároveň jediný vodný slalomár na svete, ktorému sa to podarilo. Ďalej je jediný športovec na svete, ktorý v roz- päti 15 rokov (1995 – 2010) nepretržite získaval zlaté medaily v individuálnej olympijskej disciplíne na všetkých vrcholných svetových podujatiach – na štyroch olympijských hrách a na desiatich svetových šampionátoch v sérii! Akurát v počte titulov Športovca roka na Slovensku je prvý len medzi mužmi – získal ich štyri (v rokoch 1996, 1997, 2007 a 2008), zatiaľčo plavkyňa Martina Moravcová až šesť.

Keď ide o veľké súťaže, Michal je proste medailová tutovka – a čím je súťaž väčšia, tým je lepší. Kráľ perejí je postavou pomerne malý (meria 172 cm), ale výkonmi gigant. Namiesto dlhých slov ponúkame stručný sumár jeho najväčších úspechov: 4 medaily z olympijských hier (2-2-0), 15 medailí z majstrovstiev sveta (4-3-3 v individuálnej kategórii C1 a 4-0-1 v neolympijskej hliadke 3xC1), 14 medailí z majstrovstiev Európy (v C1 4-2-0 a v hliadke 7-1-0). To znamená spolu 21 najcenejších kovov! Majstrom sveta v singlkanoe sa stal v Trés Coroas 1997, Bourg St. Maurice 2002, Augsburgu 2003 a vo Foz do Iguassú 2007, majstrom Európy v Liptovskom Mikuláši 2007, Krakove 2008, v Nottinghamu 2009 a v Čunove 2010. Okrem toho štyrikrát celkovo vyhral seriál Svetového pohára a triumfoval v 15 pretekoch SP. Impozantná bilancia!

Proti Martikánovi môžu podobne hodnotnú zberku úspechov postaviť v celej histórii vodného slalomu len bratislavské dvojčiky Peter a Pavol Hochschornerovci, súťažiaci v debľkanoe. Nečudo, že troch týchto slovenských veľikánov uviedli už počas aktívnej kariéry do Siene slávy športov na divokej vode v americkom Bretton Woods – Hochschornerovcov v roku 2009, Martikána o rok neskôr. Veľmi ťažko medzi nimi rozsúdiť, kto by mal zasadiť na pomyselný trón historického kráľa nielen slovenských olympionikov, ale aj celého slovenského športu. Pritom ich súboj „na diaľku“, v rôznych disciplínach, každoročne pokračuje...

Aj keby niekto neznaľý veci videl Michala na divokej vode prvý raz, rýchlo by rozpoznal, že pádluje majster. Martikán totiž jazdí tak, že jeho práca s pádlom ulahodí aj vodákemu laikovi. Vidieť najmä jeho prejazdy červených protiprúdnych bránok je priam estetický zážitok. Tam, kde iní s dravou vodou bojujú odušu, on raz zapichne pádlom, akoby ľahulinko skrúti celú loď správnym smerom, zaberie a ide ďalej. Pritom sedí v najvratkejšej lodi so špeciálne upraveným sedením a s najnižším posedom, ktorú mu bratia Vajdovci vyrábajú na mieru. Napriek tomu s jednolistovým kanoistickým pádlom dokáže zajazdiť rýchlejšie časy ako väčšina svetových kajakárov s dvojlistovým.

Mal pätnásť rokov, keď bol v americkom Wausau juniorský majster sveta v kategórii C1, teda v singlkanoe. O rok neskôr sa stal nielen juniorským majstrom Európy, ale už bol tretí na „svete“ medzi mužmi – ako najmladší medailista v dejinách tohto športu! Na stupni víťazov stál spoločne s 36-ročným víťazom Američanom Davidom Hearnom, ktorý obdivoval Liptákovu istotu na vode a s úžasom konštatoval, že Michal môže mať pred sebou dvadsiatročnú veľkú kariéru. Mal dobré tušenie – aj po pätnástich rokoch je medzičasom dvojnásobný otec z Liptova stále na vrchole... Olympijský víťaz z Barcelony 1992 vo farbách ČSFR, Čech Lukáš Pollert, mladíkovi v Nottinghamu vystrúhol poklonu, že jazdí úplne inak ako ostatní, pretože trávi na vode viac času, než všetci slalomári. O rok mu Martikán na olympiáde zmaril obhajobu zlata...

Michal vodácky od 9 rokov vyrastal pod vedením svojho otca, bývalého pretekára Jozefa Martikána – ako inak, na Váhu. Otcovsko-synovská dvojica vydržala v tréningovej spolupráci dodnes. Dlhší čas podobne ako ďalší mladí športovci z Liptovského Mikuláša Michal kombinoval vodný slalom s ľadovým hokejom. Darilo sa mu aj na ľade a dobrý je i na zjazdovkách. Ako 14-ročný si definitívne vybral divokú vodu a v areáli v rodnom meste, ktorý dnes nesie meno Ondreja Cibáka, vyrástol do svetovosti. V perejách dnes s kanoistickým pádlom nemá páru. Jedine Francúz Tony Estanguet si s ním dlhodobu dokáže merať sily ako rovný s rovným, ale ani on nedosiahol Michalovu neprestajne špičkovú výkonnosť – mal výkyvy.

Martikán mnohokrát osvedčil obrovskú mentálnu silu a úplne výnimočnú schopnosť koncentrácie – a tá sa stupňovala s dôležitosťou súťaže. Obdivuhodné bolo, ako zvládol obrovský tlak pred OH 2000 v Sydney. Vtedy médiá rozmazávali jeho tragickú autonehodu počas nočného ležaku cestou z Bratislavy domov, pri ktorej v roku 1997 zomrel chodec. Za neskoršie porušenie súdnej podmienky (zákaz šoférovať) mu hrozilo väzenie, pred ktorým ho zachránila len prezidentská milosť. Práve pred hrami v Sydney Martikána v súvislosti s amnestiou zasiahla mediálna kampaň s množstvom tvrdých útokov. Aj v tejto vypätej atmosfére sa však dokázal skoncentrovať na výkon a v penritskom areáli si vypádlal striebro!

Jeho absolútne profesionálny prístup k športu, úžasná sebadisciplína, tvrdosť a zaťatnosť vzbudzujú úctu a obrov-

ský rešpekt. Michal za svoje úspechy platí obrovskú cenu, pretože pre ne obetuje viac, než iní – a dnes rovnako ako pred rokmi. Je maximalista i perfekcionista zároveň.

Ťažko vybrať z úchvatnej Martikánovej kariéry len naj-naj momenty, pretože aj tých výnimočných bolo naozaj mnoho. Nad všetkým však určite stoja dva olympijské triumfy. Ten prvý získal na Hrách storočnice v Atlante 1996. V Ocoee, v mestečku 208 km vzdialenom od Atlanty, dokonca aj v inom štáte (v susednom Tennessee, zatiaľ čo Atlanta je hlavným mestom Georgie), predviedol v druhej jazde fenomenálny výkon. Člen armádneho KTK-Dukla Liptovský Mikuláš a príslušník vtedajšieho Armádneho športového klubu Dukla Banská Bystrica (dnes Vojenské športové centrum Dukla), ktorý na rovnakom mieste vyhral aprílové preteky Svetového pohára, bol po prvej jazde až šiesty. Na obhajcu zlata z Barcelony Pollerta strácal takmer desať sekúnd. Šomral, nebol so sebou vôbec spokojný, otcovi utrúsil čosi o viacerých chybách, ktorých sa dopustil. Na druhú jazdu sa však skoncentroval fantasticky a išiel ju ako v tranze. Brillantne, majstrovsky a bez zaváhania prechádzal lesom bránok (ako jediný mal v oboch kolách čistú jazdu!), v hladkých úsekoch zase pádloval ako o život. Napokon o štrnásť stotín Pollerta predstihol!

Za nasledujúci tucet rokov Martikán povyhrával veľmi veľa, ale ďalšieho olympijského triumfu sa dočkal až v Pekingu 2008. Len chvíľu bol šampiónom aj v Aténach 2004 a tešil sa, že Francúzovi Tonymu Estanguetovi odplatil prehru zo Sydney 2000. Lenže rozhodcovia dodatočne oznámili, že Michal mal dotyk na 7. bránke. Dvojskundová penalizácia ho hádam po desaťminútovom čakaní odsunula na druhé miesto so stratou mizerných 12 stotín sekundy na Tonyho! Pochopiteľne, sklamanie nášho reprezentanta bolo obrovské...

O štyri roky do Pekingu prišiel Martikán v pozícii favorita číslo jeden. V roku 2007 získal po desiatich rokoch znovu titul svetového šampióna a konečne sa dočkal aj európskeho titulu. Bol preňho o to cennejší, že si ho vybojoval na „rodnej“ vode v Liptovskom Mikuláši. Pred OH európsky titul v Krakove obhájil (a potom ešte dvakrát) a napriek chronickým bolestiam pravého „tenisového“ laktá sa pripravil špičkovu. Pretekov absolvoval menej ako kedykoľvek predtým, ale v olympijskom areáli v Šun-ti, ako aj v jeho holandskej „kópii“ v Zoetermeeru netrénovať najviac zo všetkých. Priamo na olympiáde ho z koncentrácie na súťaž nevyviedlo nič. Ani pokusy českých médií znervózniť ho po tréningovej zrážke českej „deblovsky“ Volf – Štěpánek s jeho lodou, po ktorej Čechom

nevyberavo vynadal za to, že ho ohrozili. A napokon ukázal, že je najlepší. Vyhral kvalifikáciu, semifinále aj finále! Druhého Brita Florencea v ňom predstihol aj s jedným „útkom“ o 1,96 s. Po zlej aténskej skúsenosti sa však naplno dokázal radovať až po tom, keď bolo jeho prvenstvo vo výsledkovej listine oficiálne.

V Pekingu sa Martikán vrátil na trón a sníva o ďalšom olympijskom zlate v Londýne 2012... V roku 2010 sa v Čunove stal v C1 majstrom Európy a na svetovom šampionáte v Tacene skončil druhý. Doma síce má silných súperov v Slafkovskom a v Beňušovi, ale najväznejší adept na zisk slovenskej olympijskej miestenky v C1 je on. Bola by to preňho už piata olympiáda, čím by sa vyrovnal našej letnej rekordérke, plavkyni Martine Moravcovej. A keby získal aj piaty raz za sebou olympijskú medailu v individuálnej súťaži, vyrovnal by absolútne svetové maximum nemeckého sánkara Georga Hackla!

SLAVOMÍR KŇAZOVICKÝ

* 3. 5. 1967 Piešťany

» RÝCHLOSTNÁ KANOISTIKA

• ATLANTA 1996 – STRIEBRO: C1 500 m

Rodák z Piešťan, rýchlostný kanoista Slavomír Kňazovický, je v niečom z podobnej sorty ako krasokorčuliar Divín a zápasník Lohyňa – trikrát štartoval na olympijských hrách, raz získal medailu (srebro v Atlante 1996) a ani raz neskončil horšie ako piaty. Nielen jeho mohutná postava, ale aj výkony boli v našom športe niekoľko rokov neprehliadnuteľné. S jednotlivým pádlom vo vratkom kanoe nemalo Slovensko úspešnejšieho borca, než bol Slávo. Paradoxne, za svoj životný úspech v Atlante vďačil rozdeleniu Československa. V rýchlostnej kanoistike totiž môže v každej disciplíne jednu krajinu reprezentovať len jedna loď. V singlkanoe (C1) na 500 m však bol pred Atlantou i priamo na olympiáde Čech Martin Doktor ešte o niečo lepší. Ale keďže olympijskú premiéru tam mali dve nové krajiny, vzniknuté rozdelením predošej spoločnej, štartovať mohli najlepší Čech i Slovák. A výsledok? Zlato získal Doktor, striebro Kňazovický!

Chlap s postavou Diskobola vyrastal v Novom Meste nad Váhom a spočiatku začínal s atletikou. Neskôr ho však zlákal pádlovanie. V Internátnej športovej škole v Trenčíne Slávo kanoisticky rástol pod vedením trénera Jaroslava Ziga, ktorý ho viedol po určitej prestávke aj neskôr - v čase najväčších úspechov. Počas existencie Československa súťažil najprv za VŠ Praha a potom za ŠKP Bratislava, kde sa mu venovali Jaroslav Ostrčil a Milan Gába. V tom období sa blýsol štvrtým miestom na OH 1992 v Barcelone, ktoré bolo najlepším umiestením Slováka (rovnako štvrtý však skončil aj štvorkajak na 1000 m, zložený výlučne zo slovenských pretekárov). Tento úspech Slávovi vyniesol prvé miesto v novinárskej ankete o najúspešnejšieho slovenského športovca roka. Vrcholné obdobie kariéry však prežil Kňazovický ako reprezentant samostatného Slovenska v čase pôsobenia v Armádnom športovom klube Dukla Trenčín. Znovu sa tam stretol s Jaroslavom Zigom, „Kňazovu“ prípravu spolu s ním viedol aj Peter Biskupič.

Kňazovický bol typ úžasne dynamického kanoistu, ktorý exceloval v šprinte na 200 m. V ňom sa stal v Plovdive majstrom Európy 1997 a v Szegede o rok neskôr vicemajstrom sveta. Na ME 1999 v Záhrebe skončil v šprinte tretí. Dvojstovka však dlho bola neolympijská trať – premiéru bude mať až na OH 2012 v Londýne. Pod piatimi kruhmi sa tradične súťažilo na päťstovke. V nej to mal Slávo so svojou obrovitou postavou podstatne ťažšie, pretože ku koncu sa jeho organizmus nadmerne zakysloval. Navyše bol chúlостivý na smer vetra, pretože do jeho „figúry“ sa vedel vetrisko zaprietať poriadne. To olutoval na olympiáde v Sydney...

Hviezdna chvíľa Kňazovického prišla na OH 1996 v Atlante. Rýchlostní kanoisti mali svoje súťaže na Lanierskom jazere, kde sa jazdili dovtedy nevidané časy. Slávo by za normálnych okolností bol jeden z vážnych kandidátov na medailu v C1 na 500 m (veď na MS 1991 skončil piaty, na OH 1992 i na MS 1993 štvrtý, na MS 1994 piaty), ale... V januári 1995 pri lyžovačke utrpel veľmi vážnu triestivú zlomeninu pravej kľúčnej kosti. Vynechal pre ňu celú predolympijskú sezónu. Ťažko sa dalo odhadnúť, či v Atlante môže reálne zaútočiť na medailu. Ale stalo sa!

Boli to nezabudnuteľné preteky.

Kňazovický, ktorému v predošlých rokoch individuálna medaila na tejto trati viackrát utiekla o kústik, začal finále bleskurýchlym odpichom a do 300 metrov viedol. Potom však začal „tvrdnúť“ a pred ním sa dostal Čech Martin Doktor, ktorý už mal zlato z dvojnásobnej trate. Zopár metrov pred cieľom bol pred Slávom aj Maďar Pulai. Mohutný Slovák však vložil do finišu úplne všetko. Pri poslednom zábere, ktorým vrhol loď do cieľa, odtrhol priečku, do ktorej sa celý čas pri pádlovaní zapieral - a vypadol z lode! V jazde, v ktorej on (1:50,51 min) i víťazný Doktor prekonalí dovtedy najlepší svetový výkon všetkých čias, prišiel o všetky sily a keby ho usporiadatelia rýchlo nenaložili úplne vyčerpaného do člna, azda by sa s pádlom príviazaným o ruku začal topiť...

Na najvyššom olympijskom stupni stál Čech, na tom druhom Slovák. Niečo podobné by sa v rýchlostnej kanoistike dovtedy nemohlo stať ani teoreticky. Je zaujímavé, že vo vodnom slalome (tam však vtedy ešte mohli jednu krajinu v jednej súťaži na OH reprezentovať aj dve lode) sa to v singlkanoe vyvíjalo presne naopak – vyhral Slovák Martikán pred Čechom Pollertom...

Kňazovický patril do svetovej špičky ešte ďalšie štyri roky. Medaily však získaval už len v šprinte na 200 m. Na päťstovke sa mu zďaleka tak nedarilo – jeho vrcholom bolo piate miesto na MS 1999 v Miláne. Pred OH v Sydney to dokonca vyzeralo tak, že na päťstovku na olympiáde nastúpi jeho dlhoročný domáci rival Peter Páleš a Slávo zostane doma. Páleš sa však napokon zameral na olympiáde len na kilometer, takže Kňazovický mohol obhajovať striebro. Náš vtedy už 33-ročný veterán dostal na otváracom ceremoniáli počtu niest slovenskú vlajku a na penritizmom jazere sa lúčil s veľkou kariérou. Bolo to znovu dramatická súťaž, pretože pre obrovský vetrisko sa začala so šesťhodinovým oneskorením! A práve vietor skrížil Kňazovickému cestu k medaile. V neregulárnych podmienkach v C1 na 500 m síce znovu ako v Atlante viac než polovicu trate viedol, ale keď sa zrazu zmenil smer vetra, akoby sa „zastavil“ a skončil piaty. Vo finiši znovu vypadol z kanoe. Po posledných veľkých pretekoch, ktoré v živote absolvoval, vyhlásil, že v takom silnom vetre ešte nikdy nesúťažil.

Po skončení kariéry sa Kňazovický stal trénerom v AŠK Dukla Trenčín. Administratívne dnes tento armádný klub patrí pod VŠC Banská Bystrica a najúspešnejší slovenský kanoista na hladkej vode v histórii je v ňom šéftrener rýchlostnej kanoistiky. V roku 2010 získal kajakár Peter Gelle z tohto strediska striebro na majstrovstvách sveta v K1 na 500 m.

JOZEF GÖNCI

* 18. 3. 1974 Košice

» ŠPORTOVÁ STREĽBA

• ATLANTA 1996 – BRONZ: ľubovoľná malokalibrovka 60

• ATÉNY 2004 – BRONZ: vzduchová puška 60

Koncom 90. rokov minulého storočia nazval známy francúzsky strelce Amat košického rodáka Jozefa Gönciho „Bubkom disciplíny 3x40“. Chcel tým zvýrazniť vtedajšiu svetovú suverenitu slovenského strelca v kráľovskej puškárskej disciplíne – malokalibrovke 3x40 (pre laika – znamená to po 40 výstrelov v polohách ležmo, kľačmo a stojmo). Jozef vtedy početnú konkurenciu nazovaj „valcoval“ tak, ako kedysi fenomenálny skokan o žrdi Sergej Bubka. Medzi absolútnu špičku patril aj v ďalších dvoch disciplínach. V rokoch 1998 aj 1999 ho Medzinárodná federácia športovej strelby (ISSF) po zásluže vyhlásila za najlepšieho strelca sveta; v tom druhom prípade získal aj titul Športovca roka v tradičnej ankete slovenských novinárov. V kariére si v individuálnych disciplínach vybojoval dve bronzové olympijské medaily, titul majstra sveta a štyri tituly majstra Európy, plus množstvo medailí v súťažiach družstiev. Slovenská strelba doteraz nepoznala úspešnejšieho pretekára. Jozef sa nepochybne zaradil aj medzi najväčšie postavy v histórii slovenského športu. V strelbe získal na vrcholných súťažiach mužov (vrátane pretekov Svetového pohára a súťaží družstiev na MS a ME) do konca roka 2010 spolu impozantných 72 medailí – a to i napriek tomu, že má zrakový handicap (astigmatizmus)!

So strelbou začínal Gönci ako 11-ročný v rodných Košiciach. Už v juniorskej kategórii sa až v troch disciplínach zaradil medzi svetovú špičku – získal dva tituly majstra Európy a bol vicemajster sveta. Jeho medzinárodný vzlet sa začal zároveň s existenciou samostatnej Slovenskej republiky. A v 22 rokoch sa zapísal do histórie ako vôbec prvý olympijský medailista z tejto krajiny. Na olympijských Hrách storočnice 1996 v Atlante získal Jozef 25. júla

nečakaný bronz v ľubovoľnej malokalibrovke 60. Príslušníkovi AŠK Dukla Banská Bystrica (dnes sa armádny klub, ktorého je stále členom, volá Vojenské športové centrum Dukla) síce na strelnici vo Wolf Creeku nevyšiel úvodný štart v streľbe zo vzduchovej pušky, v ktorej patril k favoritom (skončil len na 28. mieste), ale potom sa medailou zapísal do análov. A na záver v ľubovoľnej malokalibrovke na 3x40 rán, ktorá je jeho obľúbenou disciplínou, obsadil piate miesto. Zaradil sa tým do absolútnej svetovej špičky, čo potvrdil v ďalších rokoch ešte veľmi často.

Najlepšie roky streleckej kariéry prežil silno veriaci Gönci v období medzi olympiádami v Atlante a v Sydney, keď dával svojmu športu naozaj všetko. V roku 1998 vyhral v „kráľovskej“ puškárskej disciplíne - ľubovoľnej malokalibrovke 3x40 - všetky súťaže roka, vrátane majstrovstiev sveta v Barcelone (svetový šampionát v puškárskych disciplínach sa koná len raz za štyri roky)! Vyhral dvojboj pretekov Svetového pohára i jedny finálové. Na MS navyše pridal striebro vo vzduchovej puške 60. V roku 1999 vo vzduchovej puške 60 dvakrát dosiahol maximálny možný základný nástrel 600 bodov. Okrem toho sa dvakrát stal majstrom Európy – v Arnheme vo vzduchovej puške 60 a v Bordeaux v ľubovoľnej malokalibrovke 3x40. V rámci Svetového pohára triumfoval v bežných pretekoch trikrát a vo finále v dvoch disciplínach. Ťažko povedať, ktorý z jeho dvoch triumfálnych rokov bol lepší. V oboch ho vyhlásili za najlepšieho strelca sveta, čo je pri množstve disciplín v tomto celosvetovo rozšírenom športe epochálne.

O čo vyššie sa ocitol Gönci pred olympijskými hrami 2000 v Sydney, o to hlbšie na nich padol. Košičan žijúci v Bratislave prišiel do Sydney sebedovomý korunovať svoju veľkolepú kariéru olympijským zlatom a hádam aj tromi medailami. Napokon však skončil v slzách a odsúťažil len s vypätím všetkých fyzických i psychických síl. Hneď na začiatku hier ho prepadla silná chrípka, ktorá ho donútila odhlásiť sa z ľubovoľnej malokalibrovky 60, v ktorej mal obhajovať bronz z Atlanty. Vo svojej obľúbenej disciplíne ľubovoľnej malokalibrovky 3x40, v ktorej v predošlých dvoch rokoch takmer nikdy neprehral, skončil až ôsmy a vo vzduchovej puške 60 dokonca jedenásty... Málokedy bolo sklamanie topfavorita také veľké, ako Jozefovo na inak prekrásnych sydneyjských hrách! Jozef sa po ňom rozíšiel s trénerom Antonom Belákom, pod ktorého vedením trénoval deväť rokov.

Silná osobnosť sa však dokáže pozviechať, aj keď ju život zraza na kolena. Gönci už zakrátko znovu strieľal na absolútne špičkovej úrovni. Hneď na konci sezóny triumfoval vo finále Svetového pohára. Rok po olympiáde skončil na ME v Záhrebe vo svojej „3x40“ tretí a v pretekoch SP triumfoval dokonca štyrikrát. V Göteborgu si v roku 2003 vo vzduchovej puške 60 vystrieľal tretí titul majstra Európy. Pritom v priebehu rokov vymenil viacero trénerov, nemal žiadneho stabilného. Bud nevedel nájsť toho správneho, alebo nebolo dosť peňazí na jeho zaplatenie a jeden dokonca nečakane zomrel. Pred OH 2004 bol jeho hlavným radcom športový psychológ a tenisový rozhodca Martin Babík – čiže vôbec nie strelecký špecialista.

Na olympijské hry 2004 v Aténach prišiel Jozef s ambíciou odčiniť sydneyjské sklamanie. Podarilo sa! Na strelnici v Markopoulou sa Gönci predstavil vo veľkej forme. Vo vzduchovej puške 60 z nej Košičan v najtesnejšom možnom súboji s Južokórežčanom Min-ho Čenom vyťažil bronzovú medailu – jeho druhú po ôsmich rokoch. Na cenný kov siahal aj v ľubovoľnej malokalibrovke 60, napokon však skončil štvrtý. Príslušnosť k absolútnej svetovej špičke potvrdil aj deviatym miestom v „kráľovskej“ disciplíne – ľubovoľnej malokalibrovke 3x40. Akurát vo svojej obľúbenej disciplíne olympijský kov nemá... Bol to preňho úspešný rok, pretože v ňom aj ukončil magisterské štúdium na Fakulte telesnej výchovy a športu Univerzity Komenského v Bratislave.

Slovenská strelecká stálica v kariére pokračovala aj po

Aténach. Ako prvý z našich strelcov vybojoval Gönci už v roku 2005 miestku na olympijské hry 2008 v Pekingu. Vo Svetovom pohári zvýšil celkový počet svojich triumfov na 21 (vrátane štyroch finálových). Úspešne pôsobil v najvyššej nemeckej ligovej súťaži, kde sa za sedem rokov v klube Buer-Bülse tešil z troch majstrovských titulov. V Deauville si v ľubovoľnej malokalibrovke 3x40 v roku 2007 vybojoval v poradí už štvrtý titul majstra Európy a celkovo už ôsmu individuálnu medailu z ME (4-2-2). V tom istom roku sa oženil a na Vianoce sa nastahoval do nového domu, ktorý postavil v Jarovciach pri Bratislave – neďaleko od strelnice, na ktorej často trénoval. Ako predseda komisie športovcov Slovenského olympijského výboru (istý čas bol aj člen komisie športovcov Medzinárodnej federácie športovej streľby) sa stal členom výkonného výboru SOV, takže tréningy už dávnejšie začal kombinovať s funkcionárčením.

Všetko v olympijskom medziobdobí dlho naznačovalo, že v Pekingu Jozef zase môže byť medzi najlepšími. Lenže narastajúce problémy v jeho súkromí spôsobili, že postupne prišiel o pohodu i koncentráciu. V dôsledku toho sa na olympijskej strelnici na okraji čínskeho hlavného mesta podobne ako pred ôsmimi rokmi trápil. Namiesto zvyčajných troch súťažil len v dvoch disciplínach, z ktorých lepšie obstál v ľubovoľnej malokalibrovke 60 – na 16. mieste.

Z olympiády sa Jozef Gönci vrátil uzialený a s bôľom v duši. Napriek tomu sa však zase po čase otriasol. Po rozvoide si našiel nový vzťah a v novembri 2010 sa stal prvý raz otcom.

MARTINA MORAVCOVÁ

* 16. 1. 1976 Piešťany

» PLÁVANIE

• **SYDNEY 2000 – STRIEBRO:** 100 m motýlik, **STRIEBRO:** 200 m v. sp.

~~~~~
 Rodáčka z Piešťan Martina Moravcová drží množstvo rekordných zápisov. Ako prvá žena zo Slovenska získala na jedných olympijských hrách viac ako jednu medailu (dve strieborné v Sydney 2000). Na vrcholných plaveckých podujatiach (olympijské hry, majstrovstvá sveta a Európy) si vybojovala dovedna neveriteľných 68 medailí – a všetky v individuálnych súťažiach! Takáto zbierka nemá v plávaní páru. Okrem toho získala spolu päť víťazstiev na svetových univerziádach a štyri na Hrách dobrej vôle. V krátkom bazéne je zrejme najúspešnejšia žena v dejinách plávania: získala v ňom 7 titulov svetovej a 19 titulov európskej šampiónky (je jediná plavecká majsterka sveta zo Slovenska); navyše vyhrala v 10 rôznych disciplínach spolu rekordných 105 pretekov Svetového pohára - v sezónach 2001/02 a 2003/04 sa stala absolútnou víťazkou SP; v ročníku 2000/01 pri starom spôsobe hodnotenia vyhrala v celkovej klasifikácii SP v ôsmich disciplínach. Utvorila spolu 3 svetové, 17 európskych a 203 slovenských rekordov (slovenské na všetkých tratiach s výnimkou 200 m znak v dlhom bazéne a prsiarskych). Štartovala na piatich olympiádach, čo sa vo svete okrem nej doteraz podarilo v plávaní len trom ženám a žiadnemu mužovi. Na Slovensku je s piatimi olympijskými účasťami letná rekordérka. Šesťkrát ju slovenskí športovní novinári vo svojej tradičnej koncoročnej ankete zvolili za Športovkyňu roka (1993, 1995, 1998, 2000, 2001 a 2003).

Vo výnimočnej bilancii Moravcovej športovej kariéry absentuje len zlatá svetová medaila z dlhého bazéna. Martina sa proste stala „striebornou kráľovnou“. Na olympiádach získala dve striebra, na majstrovstvách sveta v olympijskom, 50-metrovom bazéne, tri striebra a k tomu dva bronz. Na ME v dlhom bazéne síce trikrát za sebou triumfovala na 100 m motýlik (Helsinki 2000, Berlín 2002 a Madrid 2004), ale aj tak v ňom získala spolu až desať strieborných kovov! Ak je Ivan Lendl najväčší tenista svetovej histórie spomedzi tých, čo nikdy nevyhrali Wimbledon, tak Moravcová je zase najväčšia plavkyňa všetkých čias spomedzi tých, čo nikdy nedosiahli na svetové zlato. Na OH jej k vytúženej méte chýbalo len osem stotín sekundy...

Martina Moravcová prišla v Piešťanoch na svet predčasne a vážila len 2,35 kg. Navyše hneď dostala ťažký zápal pľúc. Prvé týždne života prežila v inkubátore. Už vtedy však ukázala, že je bojovníčka... Narodila sa do plaveckej rodiny – obaja rodičia súťažne plávali, otec Karol bol dokonca v širšom reprezentačnom výbere pred OH 1964. V prípravke začala plávať už ako štvorročná pod vedením mamy Dariny. Rýchlo prejavila veľký talent, vo vode vynikala ľahkým pohybom.

V plaveckom oddiele Kúpeľov Piešťany osem rokov (1986-94) Moravcovej talent cibřila skúsená trénerka Věra Čamborová. Pod jej vedením získala dve medaily na juniorských ME 1991 v Antverpách. Ako pätnásťročná tam na krauliarskej stovke dohmatla ako druhá v československom rekorde žien. O rok už reprezentovala na olympiáde v Barcelone. Limit jej síce viackrát tesne ušiel, ale ako veľkému príslubu jej predsa len dali šancu. Na OH 1992 bola najmladšia členka výpravy ČSFR...

Pri seniorskej premiére v slovenských farbách sa na európskom šampionáte 1993 v Sheffielde už prebojovala do štyroch A-finále a na krauliarskej stovke dohmatla druhá za „záračným dieťaťom“ Nemkou Van Almsickovou. V decembri si na Mallorke vyplávala tri finále na premiérových majstrovstvách sveta v krátkom bazéne. V slovenskom športe sa v prvom roku jeho samostatnej existencie stala najväčším objavom a zároveň prvý raz športovkyňou roka.

Aj v ďalších troch rokoch Moravcová plávala výborne, ale na to, aby sa stala veľkou osobnosťou, potrebovala mentálne dozrieť. V roku 1994 neuspela na svetovom šampionáte v Ríme, kde štartovala chorá. Prežila si aj útrapy z prvej veľkej lásky a ťažko sa vyrovnávala s tým, že jej dlhoročná trénerka Čamborová na jeseň odišla do dôchodku. Za tréningmi potom niekoľko mesiacov dochádzala do Trnavy k trénerovi Ladislavovi Hlavatému a k tomu ešte aj začala v Bratislave študovať ekonómiu. Riešením sa pre ňu stal odchod do Ameriky. Z ponuky viacerých amerických univerzít na plavecké štipendium si vybrala Southern Methodist University (SMU) v Dallase. V tomto texaskom meste sa napokon usadila (aj keď v Piešťanoch si postavila dom, v ktorom bývajú aj jej rodičia a v ktorom každoročne trávi zhruba dva mesiace) a od septembra 1995 až dodnes tam trénuje pod vedením trénera Steva Collinsa. Už v decembri 1995 získala na MS v krátkom bazéne v Riu de Janeiro svoje prvé dve svetové medaily – striebro a bronz.

Rok však trvalo, kým sa Martina v novom prostredí naozaj etablovala a zvykla si na zvýšené nároky kombinácie vrcholového tréningu so štúdiom na špičkovej univerzite, ktorú napokon ukončila s výborným prospechom za

štyri roky ako magisterka. „Za obet“ novotám padla jej druhá olympiáda v Atlante 1996. Fyzicky mala už vtedy na medailu, ale najväčšie podujatie nezvládla mentálne. Zradili ju nervy a nevydala zo seba to, na čo mala. Ani raz na neprebila do A-finále. Trikrát postup prehrala o stotinky. Na krauliarskej dvojstovke ju od „áčka“ delila len desatina a napokon skončila deviatu. Trpko to oplakala, nedalo sa ju utíšiť. Rýchlo sa však otriasla a v decembri sa na ME v krátkom bazéne v Rostocku na krauliarskej dvojstovke prvý raz tešila z titulu európskej šampiónky a celkove z troch medailí.

Mimoriadne časté súťaženie na

univerzitných pretekoch v USA Moravcovú zocelilo. Okrem toho nabrala aj viac fyzickej sily, vďaka čomu sa zrýchľovala. V yardových bazénoch sa stala najväčšou hviezdou svojej éry a za štyri roky získala desať z 12 možných individuálnych titulov majsterky NCAA, plus tri štafetové! Od roku 1997 z nej bola už ozajstná hviezda svetového plávania. Odvtedy na každom z 15 vrcholných podujatí až do konca roku 2003 získala vždy 2 – 4 medaily!

Na januárovom svetovom šampionáte v 50 m bazéne v roku 1998 v austrálskom Perthe sa Moravcová ako prvá plavkyňa v histórii MS prebojovala až do piatich A-finále: na krauliarskej stovke i dvojstovke získala striebro a na polohovej dvojstovke bronz za dvojicou Číňanek, ktoré mali neskôr dopingový nálež. V júli na Hrách dobrej vôle v New Yorku vyhrala krauliarsku stovku pred svojou perthskou premožiteľkou Thompsonovou z USA. A v decembri na ME v krátkom bazéne v Sheffielde získala tri tituly – jeden vo svojom prvom svetovom rekorde (na polohovej stovke) a ďalšie dva v európskych rekordoch (na 100 m motýlik a 200 m voľný spôsob). Ešte vyššie vystúpala o štyri mesiace neskôr na MS v krátkom bazéne v Hongkongu - v rovnakých disciplínach ako v Sheffielde získala spolu tri tituly majsterky sveta, pričom zase tvorila jeden svetový a tri európske rekordy!

Na vrchole kariéry však Martinu zastihol šok. Len niekoľko týždňov po návrate z Hongkongu začala byť nadmerne unavená a náhle chudnúť. Lekári v USA dlhšie nevedeli zistiť, čo jej je. Až po niekoľkých týždňoch konečne tie správne testy odhalili, že trpí tzv. hypertyreózou, čiže nadmernou činnosťou štítnej žľazy. Do olympiády v Sydney zostával len rok, preto sa Moravcová po konzultácii s lekármi v Endokrinologickom ústave v Ľubochni rozhodla pre najradikálnejší z troch spôsobov liečby – odstránenie štítnej žľazy a doživotné nahrádzanie jej činnosti tabletkami. Augustová operácia sa vydarila a už v decembri bolo jasné, že slovenská plavecká hviezda je späť. Na ME v krátkom bazéne v Lisabone získala dva tituly!

Najkrajší v Moravcovej kariére bol nasledujúci rok 2000. Počas neho vynikajúco zvládla záťaž až štyroch vrcholných podujatí, na ktorých získala spolu 14 medailí. Bolo to také výnimočné, že stojí za to jej medailovú bilanciu chronologicky zopakovať. Aprílové MS v krátkom bazéne v Aténach: 1-2-1, júnové ME v dlhom bazéne v Helsinkách: 1-2-1, septembrová olympiáda v Sydney: 0-2-0, decembrové ME v krátkom bazéne v Valencii: 3-0-1. Najemotivnejšie chvíle kariéry prežila v olympijskom Sydney. V plávaní zasľubenej krajine Austrálii sa na tribúnach tislo 17-tisíc nadšených divákov, ktorí nadšene tieskali aj Martine. Hneď vo svojej úvodnej disciplíne – na 100 m motýlik – získala striebro. Zlato si v novom svetovom rekorde vyplávala v tej sezóne nezdotateľná Holanďanka Inge deBruijnová, ale aj Slovenka podala životný výkon. V skvelom čase 57,97 s presprintovala vo finiši tri súperky, ktoré boli vo svetových tabulkách pred olympiádou vyššie (na fotografii vľavo Moravcová v strede medzi zlatou DeBruijnovou a bronzovou Torresovou z USA). To isté sa zopakovalo o dva dni neskôr na 200 m voľný spôsob. Martina zase

nastupovala až ako piata nasadená, ale zase skončila druhá! O zlato vybojovala strhujúci súboj s Austrálčankou Susie O'Neillovou. Favorizovaná domáca hviezda síce stále viedla, ale Piešťanka ju vo finiši doťahovala každým tempom a napokon za ňou v slovenskom rekorde 1:58,32 min zaostala len o osem stotín sekundy! Na skvelé účinkovanie ešte nadviazala piatymi miestami na 50 i 100 m voľný spôsob.

Úspechmi nabité boli aj Moravcovej ďalšie roky. Z nich hodno v 50 m bazéne vypichnúť druhý najlepší čas svetovej histórie na 100 m motýlik (57,20 s), ktorý dosiahla pri víťazstve na ME 2002 v Berlíne, ako aj striebro na 200 m voľný spôsob na MS 2003 v Barcelone. Tam postúpila do finále až ako ôsma, ale šokovala novou taktikou, keď namiesto zvyčajne zdrvivého finišu prakticky od začiatku viedla. O vysnávaný titul ju s náskokom iba 12 stotín sekundy obrala Bieloruska Popčanková. Len pripomeňme Martinin celkový sumár medailí na šampionátoch: MS v dlhom bazéne 0-3-2, MS v krátkom bazéne 7-5-5, ME v dlhom bazéne 3-10-1, ME v krátkom bazéne 19-7-4!

Žiaľ, na svojej štvrtej olympiáde v Aténach 2004 Moravcová po veľmi tvrdej príprave nevyčosovala správne formu. K sydneyckým štyrom A-finále pridala len dve na 100 m tratiach, k tomu bez cenného kovu. V motýliku bola šiesta, v kraule siedma. Že mala natrénované dosť, potvrdila o niekoľko týždňov neskôr, keď bez špeciálnej prípravy triumfovala na MS v krátkom bazéne v Indianapolise na 100 m motýlik. Bol to jej siedmy titul svetovej šampiónky.

Poslednú „veľkú“ medailu si Martina vybojovala na ME 2006 v dlhom bazéne v Budapešti. Kvalifikovala sa aj na piatu olympiádu – v Pekingu 2008. Tam bolo po vleklých problémoch so zranením ramena i po diagnostikovaní celiakie jej maximom len 23. miesto. V júni 2010 priviedla v Bratislave na svet dcérku Karolínu Ann Valkovú (sama plánuje meno Valková po manželovi Martinovi používať, až keď definitívne skončí s plávaním) a zakrátko už v Piešťanoch viedla plavecký kemp pre mládež. Rada by sa prebojovala ako prvá plavkyňa v histórii aj na šiestu olympiádu – v Londýne 2012... Medzičasom ju zvolili do komisie športovcov Medzinárodnej plaveckej federácie (FINA).

PAVOL HOCHSCHORNER, PETER HOCHSCHORNER

* 7. 9. 1979 Bratislava

» VODNÝ SLALOM

- SYDNEY 2000 – ZLATO: C2
- ATÉNY 2004 – ZLATO: C2
- PEKING 2008 – ZLATO: C2

Bratislavskí bratia Peter a Pavol Hochschornerovci sú azda najobdivuhodnejšie dvojčičky v dejinách športu. V olympijskej histórii sú jediní súrodenci na svete, ktorí v individuálnej súťaži (deblkanoe – C2) získali zlaté medaily na troch po sebe nasledujúcich OH: v Sydney 2000, Aténach 2004 i v Pekingu 2008. Pre nás je zase výnimočné, že zo športovcov, ktorí vzišli zo Slovenska, sa dodnes len „Hochšiči“ môžu popýšiť tromi olympijskými triumfami. Vo vodnom slalome súperia o pozíciu najväčšej legendy všetkých čias s ďalším Slovákom Michalom Martikánom. Michal síce počas kariéry získal na vrcholných súťažiach viac medailí ako oni (33 verus 24), ale to aj so zarátaním tímových súťaží hliadok, ktoré na olympiádach absentujú a v ktorých sú naši singlisti podstatne úspešnejší ako deblisti. Ak berieme len individuálne medaily, tak Hochschornerovci sú na tom vďaka vyššiemu počtu zlatých kovov o kúšтик lepšie. K olympijskej bilancii cenných kovov 3-0-0 si v deblkanoe na svetových šampionátoch pridali kolekciu 4-0-2 (plus v hliadkach 1-1-2) a na európskych 5-1-1 (plus v hliadkach 2-1-1). Okrem toho vo Svetovom pohári majú bilanciu bez diskusie najlepšiu: deväťkrát v seriáli SP triumfovali a celkove v ňom vyhrali rekordných 25 pretekov! Výnimočné sú aj ich hetriky: trikrát za sebou sa stali nielen olympijskými víťazmi, ale aj majstrami sveta (2007, 2009, 2010) i majstrami Európy (1998, 2000, 2002). Tým sa na divokej vode nemôže pochváliť nikto.

Nečudo, že už počas aktívnej kariéry uviedli bratov Hochschornerovcov do Siene slávy športov na divokej vode v americkom Bretton Woods. Stalo sa tak v roku 2009 a boli takto poctení o rok skôr ako Martikán. Rivalite „na diaľku“ s Michalom sa proste neubránia... V porovnaní s ním ťahajú za kratší koniec v novinárskej ankete Športovec roka. Vyhrali ju len raz – v roku 2009, zatiaľčo kráľ singlkanoe štyrikrát.

Hochschornerovcov na prvý pohľad vcelku ľahko rozlíši aj ten, kto ich príliš nepozná, pretože nie sú to úplne

rovnaké dvojčičky. Podobnosť síce nezaprú, ale tvármi sa až tak nepodobajú. Peto je navyiac o dosť vyšší. Postavu má po otcovi Petrovi Hochschornerovi staršom, ktorý ich odmala trénuje. Dá sa povedať, že v bratislavskej Petržalke dostali obaja bratia pádlo už do kolísky, pretože vodáckemu športu holdoval nielen ich otec, ale aj mama Gabriela, ktorá sa dnes tiež venuje trénerskej práci. A na dunajskej vode jazdila aj staršia sestra bratov Eva, ktorá bola niekoľko rokov členka slovenskej reprezentácie v rýchlostnej kanoistike a neskôr v raftingu.

Peter a Pavol Hochschornerovci pádlovali odmala – sprvu každý osve, Paľo dokonca v kajaku. Odchovaní boli karloveským ramenom Dunaja, ale dlho trvalo, kým sa vodáckemu športu začali venovať vážne. Keď si bratia sadli do spoločnej lode, musel sa „háčik“ Pavol naučiť pádlovať na druhú ruku, pretože v deblkanoe každý zaberá na opačnú stranu. Hladká voda ich však príliš nelákala – pereje boli vzrušujúcejšie. Pravda, kde ich v Bratislave vziať?

Všetko sa zmenilo, keď v auguste 1996 otvorili v Čunove moderný Areál vodných športov s dvoma umelými traťami pre vodný slalom. Bolo to len niekoľko týždňov po historickom olympijskom triumfe ich rovesníka Martikána v Atlante. Areál sa podpísal na ozajstnom boome tohto športu na Slovensku ešte viac, ako zlatý príklad mladého Liptáka. Zrazu totiž vznikli špičkové podmienky na tréning v tomto športe u nás aj niekde inde, než len v tradičnom Liptovskom Mikuláši. Práve Hochschornerovci ich využili dokonale. Keď sa prvý raz stali olympijskými víťazmi, trefne povedali, že kanoistickú rýchlosť získali na Dunaji a techniku v Čunove.

Na rozdiel od ďalších našich olympijských šampiónov Martikána a Kaliskej sú Hochschornerovci špecifický tím, že spočiatku jazdili okrem vodného slalomu aj zjazd na divokej vode. Tiež veľmi úspešne - v hliadke 3xC2, ktorej lídrami boli mnohonásobní majstri sveta a Európy v tomto športe Vladimír Vala a Jaroslav Slučík, získali v rozpätí prvých troch rokov po otvorení čunovského areálu titul majstrov sveta a dva tituly majstrov Európy.

Slalom Hochschornerovci jednoznačne uprednostnili až pre olympiádu. Prvý raz sa v ňom stali majstrami Európy v deblkanoe v roku 1998. Málokto vtedy tušil, že sleduje víťaznú premiéru dnes suverénne najúspešnejšej lode C2 v histórii tohto športu. V tom čase ešte boli členmi Slávie UK Bratislava. Až po prvom olympijskom triumfe v Sydney prestúpili do Strediska štátnej športovej reprezentácie Ministerstva vnútra SR a ich klubom sa dodnes stal ŠKP

Bratislava. Rok sa obaja pokúšali študovať trénerstvo na FTVŠ UK v Bratislave, ale popri športe jednoducho nestihali a nechali štúdium tak.

Predstih bratislavských dvojčiek pred konkurenciou bol čoskoro očividný. Ich otec to neskôr vysvetľoval skutočnosťou, že génovo „ladiá“, somatotypicky sa dobre dopĺňajú a v zimnej príprave robia viac ako ostatní. Keď „Hochšiči“ zajazdili bez výraznejšej chyby, boli neporazitelní. Ale občas vyhrávali aj s menšími chybami. Súperi boli z ich suverenity nešťastní. Svojho času dokonca vyhlasovali, že im treba nájsť priateľky, aby ich koncentrácia na vodný slalom ochabla. Hoci si však Pavol aj Peter našli frajerky už dávno, na ich celkovej dominancii v debkanoe sa nič nezmenilo.

Pravda, najmä na svetových šampionátoch sa spočiatku dopúšťali viacerých väčších „kopancov“, ktoré ich pripravili o niekoľko titulov. Po prvom svetovom triumfe v Bourg St. Maurice v roku 2002 na ďalších troch MS získali dohromady „len“ dva bronz. Počnúc majstrovstvami sveta 2007 vo Foz do Iguassú (strieborných bratov Luquetovcov z Francúzska tam predstihli o vyše osem sekúnd!) však na najvyššom svetovom fóre už štyri roky neprehrali – triumfovali na OH 2008 v Pekingu i na MS 2009 a 2010 v Seu d'Urgell, resp. v Tacene! Na majstrovstvách Európy bol ich vývoj odlišný. Po troch triumfoch v sérii na úvod (Roudnice nad Labem 1998, Mezzana 2000, Čunovo 2002) trikrát za sebou

zostali bez zlata. Na európsky trón sa znovu vrátili v Krakove 2008 a víťazstvo si zopakovali v Nottinghame 2009.

Najlepšou ilustráciou výnimočnosti Hochschornerovcov sú olympijské hry. Na ne sa na rozdiel od šampionátov vždy dokázali stopercentne pripraviť i totálne skoncentrovať a nespraviť väčšie chyby. V Sydney 2000 boli po prvej jazde vinou jedného „tuku“ druhí o viac než sekundu za francúzskym duom Adisson – Forgues. V druhej jazde však Francúzi v areáli v Penrith „vybuchli“ a Slováci predstihli strieborných Poliakov Kolomaňského so Staniszewským o vyše štyri sekundy. O štyri roky neskôr v Aténach, kde sa v areáli Hellenikon súťažilo vôbec prvý raz na morskej vode, boli „Hochšiči“ úplne suverénni. Kvalifikáciu vyhrali s vyše 12-sekundovým náskokom, semifinále so 4,5-sekundovým a vo finále triumfovali pred Nemcami Beckerom a Henzom o bezmála štyri sekundy. Pritom finálovú jazdu ledva stihli, pretože si pomýlili čas jej začiatku a na štart prišli v poslednej chvíli...

Pred Pekingom 2008 mali bratia Hochschornerovci azda najlepšiu formu v živote. V areáli Šun-ti, kde bola podľa všeobecnej mienky vôbec najnáročnejšia trať na svete, v lejaku vyhrali kvalifikáciu s dvoma čistými jazdami. V semifinále však mali na jednej bránke „tuk“ a skončili v ňom druhí za mladou nemeckou dvojicou Michel – Piersig. Neverili, že by neskúsení súperii boli schopní zopakovať výborný výkon aj vo finále. Nechcelo sa im však veriť ani tomu, čo sa potom začalo diať. Nad areálom sa strhla obrovská búrka a keď blesk zasiahol vežu na šírenie televízneho signálu, organizátori nečakane preložili finále až na ďalší deň. To dvojčky zaskočilo, veď na druhý deň už mali letieť domov... V situácii, s ktorou nikto z pretekárov nemal skúsenosť, však vo finále znovu osvedčili, že majú najlepšie nervy a navyše sú ozajstní majstri pádiel. Napriek jazde, ktorá nebola dokonalá, vyhrali s náskokom viac než dvoch sekúnd pred českou dvojicou Volf – Štěpánek. Ich tretie zlato v sérii vzbudilo veľký ohlas aj mimo vodáckych kruhov. Po tomto triumfe bratov oslovilo Olympijské múzeum v Lausanne, či by mu ako prví slovenskí športovci vôbec

nevenovali nejaké predmety, ktoré sa viažu k ich trom olympijským víťazstvám. Napokon poslali niečo zo svojho výroja z každých hier, aj jednu loď.

Po olympiáde sa obaja Hochschornerovci zamerali na dostavbu domov, ktoré v Rusovciach majú hneď vedľa seba. Peter v tom bol rýchlejší ako Pavol. Rok 2009 mal byť pre nich trochu oddychový, ale aj tak sa stali majstrami sveta i Európy. Vďaka tomu trojnásobní olympijskí šampióni po prvý raz vyhrali anketu Športovec roka. Ďalší rok si svetové prvenstvo zopakovali, ME v Čunove im však nevyšli. V hľadáčku už majú Londýn 2012 a pokus o štvrté olympijské zlato v sérii. Keby im to vyšlo, vyrovnali by absolútny rekord olympiád, ktorý štyrmi víťazstvami za sebou v tej istej individuálnej disciplíne držia americkí atléti Al Oerter (víťaz v hode diskom na OH 1956, 1960, 1964 a 1968) a Carl Lewis (víťaz v skoku do diaľky na OH 1984, 1988, 1992 a 1996)!

JURAJ MINČÍK

* 27. 9. 1977 Spišská Stará Ves

» VODNÝ SLALOM

• SYDNEY 2000 – BRONZ: C1

Na Slovensku bol rodák zo Spišskej Starej Vsi Juraj Minčík v súťažiach singlkanooistov (C1) večným „tieňom“ o dva roky mladšieho fenoména menom Michal Martikán. Od detstva sa spolu na vode „bili“ a hoci lepší bol zvyčajne ten mladší (najmä keď v súťaži o niečo naozaj išlo a neboli to len „bežné“ preteky), aj Jurajovi sa podarilo nezmazateľne sa zapísať do slovenskej športovej histórie. Na olympijských hrách 2000 v austrálskom Sydney ho síce Michal znovu predstihol, ale na stupni víťazov stáli obaja – Martikán získal striebro, Minčík bronz. Okrem toho sa v hliadkach 3x C1 ramenatý chlap zo Zamaguria stal dvakrát majstrom sveta – oba razy v partii s Martikánom, plus v roku 1997 v Trés Coroas s veteránom Jurajom Ontkom a o šesť rokov neskôr s mladíkom Alexandrom Slafkovským. V singlkanooistickej hliadke ho zdobí aj päť titulov majstra Európy. Vždy ich získal spoločne so svojím nedostihným rivalom. V prvých rokoch jazdenia oboch vo svetovej konkurencii síce medzi tvrdými súpermi zo Slovenska bývalo občas veru poriadne dusno, ale časom – keď obaja už do značnej miery naplnili svoje ambície – sa vzájomné vzťahy upokojili. A dnes dokonca majú spoločnú firmu, ktorá organizuje detské tábory, jazdenie na kajakoch či raftérske splavy...

Minčík vodácky vyrastal na pieninskom Dunajci, kde zďaleka neboli také ideálne podmienky na tréning vodného slalomu ako v Liptovskom Mikuláši na známom vážskom kanáli. Na vodu ho priviedol otec, ale jeho prvý trénerom bol Karol Rozmuš. Keď ho prvý raz vytiahol na veľkú vodu do Podbanského, Juraj sa skoro utopil. Ale potom ho prijali do športovej triedy vodných slalomárov v rodnej Spišskej Starej Vsi. Ako desaťročný štartoval na svojich prvých pretekoch v živote – na žiackej súťaži na Rajčanke pri Žiline. Aj pre Martikána to bola prvá súťaž vôbec a keďže on vyhral a Juraj skončil tretí, predznačilo to ich neskoršiu rivalitu...

Keď sa Minčík prvý raz s vodným slalomom dostal do zahraničia, zlákal ho tento šport nadobro, pretože dostal zaujímavú motiváciu – cestovať. Prvú poriadnu loď však mal až ako šestnásťročný. Pred jeho premiérovým štartom na svetovom šampionáte v roku 1993 vo Val di Sole mu ju kúpil za poriadne veľkú sumu (1800 mariek) dedo, ktorý volakedy pracoval v belgických baniach.

Jurajov vodácky vývoj bol pozvoľný. Vynikal silou aj technikou, ale chýbala mu výbušnosť a dynamika. Medzi širšiu svetovú špičku sa prebojoval v 19 rokoch. Vtedy aj debutoval na OH 1996 v Atlante. Veľká premiéra mu však príliš nevyšla. Pred súťažou ho do jazyka poštipala osa a napokon bol rád, že skončil aspoň pätnásť. V hliadke 3xC1 získaval síce medaily na svetových i európskych šampionátoch, ale individuálne sa na stupeň víťazov dlho vedel presadiť len v pretekoch Svetového pohára. Na ilustráciu – ME 1996: ôsmy, MS 1997: siedmy, ME 1998: desiaty, MS 1999: deviaty.

Všetko sa zlomilo v roku 2000, ktorý bol v Minčíkovej kariére určite najlepší. Prítom peniaze na predsezónnu kvalitnú zimnú prípravu v Austrálii si musel zhaňat' kadejako – od kamarátov a známych. Prestúpil do Slávie UK Bratislava a pod vedením nového trénera Petra Hochschornera st. sa mu začalo mimoriadne dariť. Najprv na európskom šampionáte v talianskej Mezzane skončil v C1 druhý za Francúzom T. Estanguetom. Tam Juraj prvý a jediný raz na veľkej súťaži zdolal Martikána, ktorý bol štvrtý. V seriáli Svetového pohára skončil celkovo druhý. A potom v austrálskom Penrithe, kde cez zimu trénoval do úmoru, zakončil skvelú sezónu olympijským bronzom! Po prvej jazde bol dokonca druhý za neskorším víťazom Estanguetom, ale z piatej priečky ho ešte preskočil Michal. Sydneyské preteky singlkanoistov boli pre Slovensko vskutku historické. Vtedy sa prvý a zatiaľ jediný raz v olympijskej histórii stalo, že v individuálnej súťaži sa prebili na stupeň víťazov až dvaja Slováci.

Po olympiáde Minčíka prijali rovnako ako zlatých medailistov v C2 Hochschornerovcov do Strediska štátnej športovej reprezentácie Ministerstva vnútra SR, takže zvyšok kariéry jazdil za ŠKP Bratislava. Popri športe zvládol vyštudovať trénerstvo na bratislavskej Fakulte telesnej výchovy a športu UK. V roku 2002 skončil v C1 štvrtý na MS v Bourg St. Maurice a o dva roky neskôr šiesty na ME v Skopje. Na olympiáde 2004 v Aténach sa však neprebojoval. V singlkanoe mohla krajinu reprezentovať len jedna loď. Keďže Martikán bol na Slovensku tak ako predtým najlepší, Juraj si tretí olympijský štart nepripísal.

Keď sa postupne medzi svetovú špičku v C1 zo Slovákov vyšvihol najprv Alexander Sľafkovský a neskôr aj Matej Beňuš, Minčík usúdil, že jeho pretekársky čas vypršal. Stal sa trénerom v stredisku ministerstva vnútra, ktoré predtým reprezentoval. Najprv prevzal vedenie debilkanoistov Ladislava a Petra Škantárovcov, z ktorých pod jeho vedením vyrástli azda najväznejší svetoví súper i roky nedostižných bratov Hochschornerovcov. V januári 2009 ohlásil ukončenie kariéry. A potom si zobral do opateru aj Sľafkovského a Beňuša, s ktorými donedávna súperil.

ELENA KALISKÁ

* 19. 1. 1972 Zvolen

» VODNÝ SLALOM

- ATÉNY 2004 – ZLATO: K1
- PEKING 2008 – ZLATO: K1

Jeden primát zvolenskej rodáčky Elene Kaliskej nikto nikdy nevezme. Ako prvá žena zo Slovenska sa stala olympijskou víťazkou! A akoby to nestačilo, ako prvá sa stala aj dvojnásobnou olympijskou víťazkou. Prvý triumf v Aténach 2004 pritom dosiahla vo veku 32 a druhý v Pekingu 2008 dokonca vo veku 36 rokov, keď bola spomedzi športovcov v celej slovenskej výprave najstaršia... K vizitke kajarky, s ktorou sa v histórii vodného slalomu spomedzi žien môže úspechmi porovnávať iba Češka Štěpánka Hilgertová (inak jej dobrá priateľka, s ktorou neraz spolu trénovala), patrí v kategórii K1 ešte aj jeden titul majsterky sveta (Penrith 2005), štyri tituly majsterky Európy (Roudnice nad Labem 1998, Čunovo 2002, Skopje 2004, L'Argentière la Bessée 2006), šesť celkových prvenstiev v seriáli Svetového pohára a 12 triumfov v pretekoch SP, plus titul slovenskej športovkyne roka 2004. K tomu treba pridať ešte ďalšie jej medaily z vrcholných podujatí, či už v súťažiach jednotlivčín (striebro na MS 2007 vo Foz do Iguassú, bronz na ME 1996 v Augsburgu), alebo hliadok 3xK1 (najmä tri tituly majsterky Európy). Je úplne bez diskusie, že od roku 2004 prebrala od plavkyne Marty Moravcovej na niekoľko rokov pomyselnú korunu kráľovnej slovenského športu.

Kaliská sa narodila a vodácky vyrastala vo Zvolene. Odtiaľ pochádzal aj historicky prvý olympionik zo Slovenska v tomto našom dnes najúspešnejšom športe – kajakár Marián Havlíček, ktorý skončil šiesty v K1 pri olympijskej

premiére vodného slalomu v Mníchove 1972 (presnejšie na trati umelého kanála v Augsburgu, vyše sto kilometrov od bavorskej metropoly) a iba o niekoľko mesiacov neskôr tragicky zahynul. Elena tak bola v kajaku odchovaná na Hrone na Podharajchu a s rodným Zvolenom je dodnes úzko spojená. Do svetovosti však vyrástla na Váhu – v Liptovskom Mikuláši, kam sa už dávno presťahovala, pretože sú tam lepšie podmienky na tréning. Roky jazdí vo farbách KTK-Dukla Liptovský Mikuláš a je členkou Vojenského športového centra Dukla Banská Bystrica.

Už šestnásť rokov sa Kaliskej na Liptove trénersky venuje Peter Mráz. Najprv s ňou preskákala množstvo sklamaní a potom aj všetky veľkolepé triumfy. Elena svojho času priznala, že ťažko by s ňou niekto iný tak dlho vydržal... Mráz to s Kaliskou nemal nikdy ľahké a keď vyhrala prvé olympijské zlato v Aténach, v slzách dojatia vyriekol, že „už dvanásť rokov sa s ňou trápi“. Hneď to vysvetlil tým, že práca s Elenou je hrozne ťažká, pretože vo vnútri duše je veľmi dobrá, ale má zložitú povahu – je tvrdohlavá a hrozne vznetlivá. Triezvo s ňou analyzovať neúspechy bývalo v prvých chvíľach nadľudsky ťažké. Muselo sa jej vždy najprv trochu rozležať v hlave, čo jej hovoril tréner, aby to bola schopná akceptovať. Ale do prípravy ju nikdy nemusel nútiť. Športu vždy obetovala maximum.

Podobne ako Martikán aj Kaliská dlhé roky trávila na vode podstatne viac času, ako jej súperky. Veľa však aj posilňovala na suchu. Stala sa z nej fyzicky najlepšie pripravená kajarká sveta a jej štýl jazdy s dvojlistovým pádlom pripomínal už dávno štýl jazdy mužov – čo súviselo s jej mimoriadnou silou. Napriek tomu jej trvalo dlho, kým svoj potenciál bola schopná pretaviť do absolútne špičkových výsledkov. Musela sa naučiť vyrovnávať sa s prehrami a mentálne zosilniť – proste dozrieť. Pomohlo jej aj to, keď sa začala disciplinovanne stravovať a zhodila zopár kíľ. Prvé roky jej pôsobenia na Liptove bol tréner nešťastný vždy, keď prišla prišla po víkende u rodičov v rodnom Zvolene pribratá a s nabalеныmi klobáskami...

Začiatok Kaliskej reprezentačnej kariéry sa prekrýva so vznikom Slovenskej republiky. V roku 1993 Elena prvý raz štartovala na vrcholnom podujatí. Na majstrovstvách sveta v talianskom Val di Sole skončila deviata, čo bol veľmi sľubný začiatok. Potom sa však celé tri roky nevedela posunúť vyššie. Ambície mala maximálne, ale v rozhodujúcich chvíľach ju zrádzala psychika. Tak to bolo aj na Eleninej prvej olympiáde v Atlante 1996. Na trati v Ococe bola príliš nervózna a skončila až devätnásť. Azda ešte ťažšie však niesla fakt, že jej hlavná domáca súperka Gabriela Brosková sa vtedy vybičovala k životnému výkonu a obsadila piate miesto. Až niekoľko týždňov po olympiáde, na európskom

šampionáte v Augsburgu (práve tam, kde pred mnohými rokmi napísal prvú kapitolu slovenského vodného slalomu na olympiádach Marián Havlíček) konečne Kaliská prerazila – získala bronz.

Štyri roky jazdila Elena s vidinou ďalšej olympiády v Sydney 2000. Na majstrovstvách sveta v priebehu olympijského cyklu síce bola „len“ siedma a šiesta, ale na ďalších súťažiach viackrát dokázala, že je schopná rovnocenne súperiť aj s dovtedajšou jasnou kráľovnou ženského kajaku na divokej vode, o štyri roky staršou Českou Hilgertovou. V Roudnici nad Labem sa v roku 1998 stala majsterkou Európy. Na ME 2000 v Mezzane však namiesto zlatej obhajoby bola „len“ štvrtá. Už znovu pracovali nervy... Žiaľ, zopakovalo sa to aj na olympiáde. Kaliská síce v kanáli v Penrith vyhrala kvalifikáciu, ale vo finále nepredviedla to, na čo mala. Po prvej jazde bola piata a v druhej si polepšila len o jedno miesto. Zlato obhájila Hilgertová, na bronz chýbalo Elene 1,2 sekundy. Pritom dvoma dotykmi bránok stratila až štyri sekundy... Bolo to pre ňu obrovské sklamanie.

Paradoxne, ani v ďalších rokoch sa Elene nedarilo na svetových šampionátoch. V seriáli Svetového pohára však viackrát dominovala a to isté platilo aj na majstrovstvách Európy. V Čunove 2002 suverénne získala svoju druhú európsku korunu a v Skopje 2004 takisto jasným víťazstvom tretiu. To už bola na dohľad olympiáda v Aténach...

Na rozdiel od predošlých svetových podujatí Kaliská pôsobila po príchode do Grécka neobyčajne uvoľneným dojomom. „Som v pokoji, v akom som ešte nebola,“ povedala novinárom po kvalifikácii v areáli Hellenikon s morskou vodou, v ktorej skončila druhá. Pochvalovala si, že nezajazdila v nej najlepší čas, pretože potom by v semifinále štartovala ako posledná, s čím v predošlých rokoch nemala dobrú skúsenosť. V rozhodujúci deň potom konečne aj na najvýznamnejšom fóre ukázala, čo sa v nej skrýva. Deviaty štart na svetovej súťaži premenila v prvú medailu – a hneď v zlatú! Už po semifinále viedla o viac než sekundu pred Francúzku Dickensovou a v konečnom poradí predstihla striebornú Giddensovú z USA o viac než 4,5 sekundy! Podarilo sa jej to, čo v sydneyjskom bazéne pred štyrmi rokmi len o osem stotín sekundy ušlo plavkyni Moravcovej – ako prvá žena zo Slovenska v histórii sa stala olympijskou víťazkou! Slovenský radosť z tohto triumfu trochu oslabilo len to, že singlikanoista Michal Martikán, ktorý sa radoval zo zlata iba o niekoľko minút skôr, napokon vinou oneskoreného verdiktu rozhodcov o dotyku jednej bránky klesol na druhé miesto.

Keď Elena Kaliská v Aténach naplnila svoj dávny sen, akoby tým sňala zo seba kliatbu. O rok neskôr sa v Penrith dočkala svojho prvého titulu majsterky sveta. Ďalší rok získala svoj štvrtý európsky v K1 v L'Argentiére la Bessée a pridala k nemu aj zlato v hľadke. Na majstrovstvách sveta 2006 v Prahe-Troji však svet zbystril pozornosť – olympijská víťazka dopádlovala len ako štvrtá, zatiaľčo z víťazstva sa radovala jej krajanka Jana Dukátová. Keďže bolo známe, že na olympiáde v Pekingu bude môcť aj taká slalomárska supervelmoc ako Slovensko postaviť v súťaži kajakov len jednu loď, bolo jasné, že Elenu čaká na ceste k obhajobe zlata v Pekingu 2008 nadmieru ťažká domáca súperka.

Na MS 2007 vo Foz do Iguaçu skončila Kaliská štvrtá, rovnako ako na ME 2008 v Krakove. Dukátovej obhajoba zlata na MS nevyšla, na ME skončila štvrtá, resp. šiesta. Ich interný kvalifikačný súboj o jedinú olympijskú miestenku bol nadmieru tvrdý. Obe rivalky, ktoré však mimo vody vychádzali spolu podstatne lepšie než kedysi Martikán s Míncíkom, sa do úmoru pripravovali nielen na olympijskej trati v Šun-ti, ale aj v jej holandskej kópii v Zoetermeere. Zväz pre ne vypísal tri súboje. Prvý vyhrala o jedenásť rokov mladšia Jana, ale potom dohrala na to isté, na čo v minulosti toľkokrát jej súperka – v ďalších dvoch súbojoch mala slabšie nervy ako Elena, takže na olympiádu cestovala veteránka.

Na trati v pekingskom predmestí Šun-ti nemala vlajkonosička slovenskej výpravy na otváracou ceremonii OH Kaliská vážnu súperku. Po tom, čo ďalšie tri potenciálne adeptky na víťazstvo na čele s Hilgertovou svoje jazdy pokazili, triumfovala Slovenka s gigantickým náskokom viac než 14 sekúnd pred Austrálčankou Lawrenceovou! Sama po obhajobe zlata priznala, že tentoraz bolo pre ňu ťažšie sa na olympiádu prebojovať, než ju vyhrať... Deň jej triumfu – 15. august 2008 – sa zapísal do dejín slovenského športu tým najzlatejším písmom. Pol hodiny pred Kaliskou si totiž zlaté medaily vybojovali debilkanoisti Peter a Pavol Hochschornerovci!

V roku 2007 Elena ukončila vysokoškolské štúdium pedagogiky na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici a získala kvalifikáciu učiteľky telesnej výchovy. Napriek tomu stále jazdí a snívá o olympijskom Londýne, hoci vtedy už bude mať 40 rokov. Keď ju v roku 2010 o štarty na svetovom i európskom šampionáte obrala únavová zlomenina vretennej kosti, svoju prvú absenciu na vrcholných podujatiach po 17 rokoch horko oplakala. Určite sa však ešte vráti. Ale do cesty sa jej v boji o olympijský Londýn znovu postaví Dukátová – majsterka Európy a vicemajsterka sveta 2010...

JOZEF KRNÁČ

* 30. 12. 1977 Bratislava

» **DŽUDO**

• **ATÉNY 2004 – STRIEBRO:** do 66 kg

Džudista zo slovenského oddielu síce získal olympijskú medailu už podstatne skôr (český príslušník ASVŠ Dukla Banská Bystrica Vladimír Kocman bol bronzový na OH v Moskve 1980), ale prvým Slovákom s medailou z olympijských tatami v histórii sa stal až bratislavský rodák, člen Judo klubu Pozemné stavby Bratislava Jozef Krnáč. Jeho zisk strieborného kovu na OH 2004 v Aténach v kategórii do 66 kg je v histórii slovenského džuda ojedinelý. Niekdajší juniorský majster sveta i Európy, dvojnásobný medailista z majstrovstiev Európy medzi mužmi (striebro v Maribore 2002 a bronz v Paríži 2001), víťaz dvoch turnajov Svetového pohára, akademický majster sveta a dvakrát bronzový medailista zo svetových univerziád (všetko v kategórii do 66 kg) pretavil svoj veľký talent do striebra v hlavnom meste Grécka, kam sa olympijské hry vrátili 108 rokov po novovekej premiére tohto najväčšieho športového podujatia na svete. V Slovenskom reprezentačnom dome v prístavnom Pireu mal v ten večer „Dodo“ gratulanta ako málokto – čestného prezidenta Medzinárodného olympijského výboru Juana Antonia Samarancha, ktorý si zhodou okolností práve ten čas vybral na návštevu slovenskej pôdy v gréckej metropole.

Krnáč sa venoval džudu už od štyroch rokov. Do oddielu na Kvačalovej ulici ho spoločne s jeho staršou sestrou prihlásil otec Jozef Krnáč starší. Chcel, aby si dcéra mala kde zmysluplne vybiť nadbytok svojej energie; a keďže malý Dodko nemohol zostať sám doma, skončil medzi džudistami tiež. Odtedy však ukázal, že na tatami sa cíti ako doma, otec veril, že raz sa dostane na olympiádu a všestranne ho podporoval. Začínal pod vedením Miroslava Lipovského, ale v ďalších rokoch prešiel starostlivosťou viacerých trénerov. Posledných desať rokov pred životným úspechom na OH 2004 ho viedol ozajstný fanatik džuda Rastislav Mezovský, ktorý sa neskôr stal aj reprezentačným trénerom.

Talentovaný džudista sa v juniorskej kategórii prvý raz výrazne presadil ako 17-ročný, keď na juniorských ME vo Valladolide získal bronz. O rok neskôr v Porte sa Krnáč suverénnym spôsobom stal juniorským svetovým šampiónom, keď všetky zápasy vyhral pred časovým limitom - na ippon! Dohromady tam strávil na tatami v súťažných vystúpeniach len 252 sekúnd... Na juniorských ME v Monte Carle skončil v tom istom roku druhý, ale rok nato v Lublane si vybojoval medzi juniormi aj európske zlato. Všetko naznačovalo, že aj medzi mužmi už môže mať vysoké ambície. Napriek víťazstvu na akademických MS však na olympiáde 2000 v Sydney chýbal. O olympijský štart ho obrala choroba – salmonelóza.

V období medzi olympiádami v Sydney a v Aténach sa už Krnáč medailovo presadil aj európskych šampionátoch dospelých – najprv ziskom bronzu v Paríži 2001 a potom striebra v Maribore 2002. Na svetovom šampionáte 2001 bol siedmy. Mal šťastie, že ho trápili len bežné menšie džudistické zranenia, nič vážne. Vďaka tomu sa mohol na Atény pripraviť stopercentne. Už pred začiatkom olympijskej súťaže prišiel o papierovo najslnejšieho súpera, úra-

dujúceho majstra sveta Mirasmaeliho z Iránu. Iránc sa oficiálne „nezmestil“ do hmotnostnej kategórie do 66 kg, ale v skutočnosti nenastúpil z politických dôvodov - jeho súperom totiž mal byť Izraelčan.

Paradoxne, veľa nechýbalo a na olympijské tatami by nemusel nastúpiť ani Krnáč. Keď sa totiž niekoľko dní pred súťažou bol prejsť po meste aj so sparingpartnerom Liborom Pulcom (miesto vo výprave mu gentlemansky prepustil šéf zväzu Marián Hefka, aby mal váhovo primeraného súpera v tréningoch – druhým našim džudistom na OH 2004 bol totiž bezmála stokolový Pálkovács), napadol ich túlavý pes. Pulc chránil kamaráta vlastným telom. Pes ho pohryzol, ale Dodo vyviazol bez zranenia. V olympijskom turnaji sa potom bil ako lev a pričínil sa o najmenej očakávanú slovenskú medailu v Aténach. Na úvod za 93 sekúnd zdolal Nigérijčana Booma, potom za 77 sekúnd Španiela Peňasa, vo štvrtfinále za 79 sekúnd Alžírčana Meridžu. Až v semifinále s ním Kubánc Arencibia vydržal bojovať celých päť minút. Krnáč vďaka brilantnému záveru vyhral a bol vo finále! Až v Japoncovi Masatovi Učišibovi z krajiny, ktorá dala svetu džudo, našiel svojho majstra. Prehral s ním na ippon za 106 sekúnd. Aj tak však dosiahol historický úspech.

Krnáč je podobne ako náš niekdajší tenisový veľikán Miloš Mečíř vášnivý rybár. Paradoxne, aj jeho poolympijský športový osud sa podobal Mečířovmu po víťazstve na OH v Soule. Podmienky na prípravu po zisku striebra

mal síce lepšie, než kedykoľvek predtým, lenže neustále ho prenasledovali zranenia. Krátko po olympiáde 2004 si vykľbil kľúčnu kosť. V októbri 2005 mu museli robiť plastiku predného krížneho väzu v ľavom kolene. Neskôr mu vyskočilo pravé rameno, ktoré operovali v júni 2007. Najmä rameno sa hojilo pridlho. Nedokázal sa dostatočne pripraviť na dôležité súťaže. Z majstrovstiev sveta 2007 na olympiádu nepostúpil a nepodarilo sa mu to ani z kvalifikačných turnajov.

Na OH 2008 v Pekingu tak Krnáč chýbal a neobhajoval svoju striebornú medailu. Ale aspoň medzičasom ukončil štúdium trénerstva na Fakulte telesnej výchovy a športu UK. Popri tréningoch pomáhal vo firme rodičov svojej priateľky, kde zhotovoval vitráže. Keď už bolo jasné, že zranenia mu neumožnia venovať sa džudu naplno, ukončil pretekársku kariéru a stal sa trénerom. Prevzal vedenie dorasteneckých reprezentácií Slovenska a trénerskej práci sa venuje aj na Športovom gymnáziu v Bratislave, ktoré sám absolvoval. Vedie na tejto škole centrum olympijskej prípravy džudistov.

BRONZOVÝ A STRIEBORNÝ KOMÁRŇANSKÝ ŠTVORKAJAK, ATÉNY 2004 A PEKING 2008

Dovedna až šesť olympijských medailistov z OH 2004 v Aténach a OH 2008 v Pekingu, ktorí dohromady vlastnia rovných desať cenných kovov, pochádza z Komárna. Tridsaťpäťtisícové mesto na sútoku Dunaja a Váhu je tak v poslednom období možno najúspešnejšie mesto sveta pri prerátaní pomeru počtu medailistov na počet obyvateľov... Pre úplnosť však treba dodať, že ten medailovo najúspešnejší z uvedenej šestice – vodnopólový brankár Štefan Gergely – sa z dvoch zlatých kovov radoval ako člen výpravy Maďarska, hoci stále býva v Komárne a ešte v roku

Bronzová aténska osádka – R. Riszdorfer, M. Riszdorfer, Vlček, Bača

2000 v Sydney chytal v slovenskej bránke. Ďalší piati medailisti už v slovenských farbách pochádzajú zo štvorkajaku (K4). Trojica Richard Riszdorfer, Michal Riszdorfer a Erik Vlček sa podieľala na zisku bronzu v Aténach 2004 i v Pekingu 2008. V prvom prípade sedel s nimi v jednej lodi na poste zadáka Juraj Bača, v tom druhom Juraj Tarr. Aténska medaila bola vskutku historická, pretože v kajaku sa ani v čase Československa nepodarilo olympijský kov vybojovať nikomu (teda ani žiadnemu Čechovi). O všetky početné mimoriadne úspechy z éry spoločného štátu sa na hladkej vode postarali kanoisti.

Komárňania mali v štvorkajaku olympijské medaily predtým na dosah dvakrát. Na OH 1992 v Barcelone sa s prvým hviezdny kajakárom z mesta na slovensko – maďarských hraniciach Attilom Szaboom (v roku 1989 sa v Plovdive stal majstrom sveta v K1 na 10 km a športovní novinári ho v tradičnej ankete zvolili za najúspešnejšieho športovca ČSSR) a s ďalším Komárňanom Jozefom Turzom posadili do jednej lode Bratislavčan Juraj Kadnár a Piešťanec Róbert Erban. Obsadili štvrté miesto, keď chvíľu figurovali na svetelnej tabuli dokonca na tretej priečke. Od cenného kovu ich napokon delilo len deväť stotín sekundy...

Pri ďalšom medailovom pokuse štvorkajaku v Sydney 2000 v lodi s veteránom Erbanom sedeli už traja Komárňania, ktorým to však vyšlo až neskôr - Richard Riszdorfer, Juraj Tarr a Erik Vlček. Výsledkom bolo znovu štvrté miesto. Celé sydneyké kvarteto bolo zo Strediska štátnej športovej reprezentácie Ministerstva vnútra SR a z klubu ŠKP Bratislava, čo platilo aj pre neskoršie obidve medailové osádky.

Od roku 2001 mal náš elitný štvorkajak na všetkých vrcholných súťažiach takmer výlučne komárňanské zloženie. Vo svojom rodisku (Michal Riszdorfer sa síce narodil v Podunajských Biskupiciach, ale celý čas vyrastal tam, kde aj ostatní) trénovali jeho členovia pod vedením trénera KKK Komárno Tibora Soósa a v reprezentácii sa o nich staral Pavol Blaho. Pre všetkých bol pochopiteľne vzorom zrejme vôbec najtalentovanejší kajakár z tohto mesta Attila Szabó, ktorého takisto trénoval Soós. V prvom štvorročnom období pádlovala osádka v zložení bratia Riszdorferovci, Vlček, Bača. V ďalšom olympijskom cykle sa obmenil post zadáka. V prvých dvoch rokoch sa do tejto lode síce ešte vrátil Erban, ale zvyšné dva roky boli v znamení návratu Tarra po dlhej absencii.

Aténska olympijská súťaž v roku 2004 sa odohrala v Schiniasse pri Maratóni a v slovenských médiách dostala prívlastok známy z učebnic dejepisu - bitka pri Maratóni. Komárňanský štvorkajak R. Riszdorfer, M. Riszdorfer, Vlček, Bača na ňu nastupoval v úlohe topfavorita, veď v predošlých dvoch rokoch triumfoval na majstrovstvách sveta i Európy. V krajine obhajcov zlata - v Maďarsku – sa však dalo znovu po troch rokoch dohromady zlaté kvarteto zo Sydney 2000: Kammerer, Storcz, Verecke, Horváth. Pred pretekmi sa medzi oboma tábormi, ktorých členovia sa dobre poznali (veď v minulosti, keď Komárňania ešte neboli takí dobrí, ich Maďari pozývali na spoločnú prípravu do svojej krajiny), odohrávala veľká vojna nervov. V prvom priamom súboji napokon urastenejší Maďari

Strieborná pekinská osádka – R. Riszdorfer, M. Riszdorfer, Vlček, Tarr

ukázali svoju prevahu a obhájili zlato. Po triumfe vraveli, že vyše trojročné obdobie, keď spolu nejazdili, im pomohlo oddýchnuť si. A pochvalovali si, že tentoraz neboli pod takým tlakom ako pred štyrmi rokmi, pretože do olympiády všetko vyhrávali Slováci. Súťaž v Schiniase bola úplne iná ako tie v predošlých rokoch: pred naše kvarteto sa nečakane dostal aj nemecký štvorkajak a aj o bronz museli Slováci vybojovať tvrdý boj s Bulharmi. Aj tretie miesto však pre našich pretekárov bolo obrovským úspechom. Zadáč lode Bača médiá upozornil, že ho obsadila loď z krajiny, ktorá nemá ani jednu regulárnu dráhu na rýchlostnú kanoistiku. Konkrétne Komárňania doma trénujú na Váhu a merané úseky na Nitre, ktorej tok sa navyše stáča... Ešteže sa mohli opakovanne pripravovať v ideálnych podmienkach v USA!

O štyri roky neskôr v Pekingu boli prví traja v lodi tí istí - R. Riszdorfer, M. Riszdorfer a Vlček; len na post zádáka si sadol Tarr. Olympijské súťaže kanoistov na hladkej vode sa odohrávali v Šun-ti, neďaleko od areálu vodného slalomu, ktorý bol pre nás v prvej časti olympiády zlatonosný. Rok pred OH bol náš štvorkajak na majstrovstvách sveta tretí, takže tentoraz boli odhady jeho vyhládok na zisk pekinského zlata opatrné - obzvlášť po aténskej skúsenosti. Titul majstrov Európy dva mesiace pred hrami však potešil. Tentoraz už Maďari „neoprášili“ niekdajšiu zlatú zostavu, takže cesta k víťazstvu mohla byť otvorená.

Finálová jazda nášho štvorkajaku na OH 2008 zdvihla všetkých Slovákov v hľadisku zo sedadiel, pretože po polovici kilometrovej trate boli Komárňania na čele. Potom sa však záber za záberom na nich doťahovali Bielorusi, ktorí ich už pred tretím medžičasom predstihli a napokon nečakane presvedčivo zvíťazili. O striebro sa naši kajakári pobili s nemeckým kvartetom. Tentoraz bolo poradie na druhom a tretom mieste opačné ako v Maratóne. V cieľi boli Slováci o 79 tisícín sekundy skôr!

Celková medailová bilancia slovenského (a s výnimkou dvoch rokov výlučne komárňanského) štvorkajaku v uplynulom desaťročí je taká výnimočná, že si zaslúži zverejnenie v tejto brožúre. Aj preto, aby profily jednotlivých členov osádok nemuseli byť zbytočne podrobné. Len pre úplnosť pripomínáme, že olympijská je kilometrová trať, päťstovka sa na OH nejazdí. Sumár umiestení v prvej trojke chronologicky: ME 2001 Miláno - 1. na 1000 m, 2. na 500 m, MS 2001 Poznaň - 3. na 500 m, ME 2002 Szeged - 1. na 500 m, 1. na 1000 m, MS 2002 Sevilla - 1. na 500 m, 1. na 1000 m, MS 2003 Gainesville - 1. na 500 m, 1. na 1000 m, OH 2004 Atény - 3. na 1000 m, ME 2005 Poznaň - 1. na 1000 m, 2. na 500 m, MS 2005 Záhreb - 2. na 500 m, 2. na 1000 m, ME 2006 Račice - 1. na 500 m, 1. na 1000 m, MS 2006 Szeged - 1. na 500 m, ME 2007 Pontevedra - 1. na 500 m, 1. na 1000 m, MS 2007 Duisburg - 1. na 500 m, 3. na 1000 m, ME 2008 Miláno - 1. na 500 m, 1. na 1000 m, OH 2008 Peking - 2. na 1000 m, ME 2009 Brandenburg - 2. na 1000 m, MS 2009 Dartmouth - 3. na 1000 m. Až v roku 2010 vyšla slovenská vlajková loď medailovo naprázdno...

Samozrejme, skvelé úspechy štvorkajaku nenechali chladných ani našich športových novinárov. V tradičnej koncoročnej ankete zvolili štvorkajak až šesťkrát za najúspešnejší športový kolektív roka na Slovensku (2001, 2003, 2004, 2006, 2007, 2008), čím sa nemôže pochváliť žiadny iný kolektív u nás.

Priblížme si profily päťicu, ktorá sa podieľala na zisku oboch olympijských kovov.

MICHAL RISZDORFER

* 26. 5. 1977 Bratislava, Podunajské Biskupice

» RÝCHLOSTNÁ KANOISTIKA

- **ATÉNY 2004 – BRONZ:** K4 na 1000 m
- **PEKING 2008 – STRIEBRO:** K4 na 1000 m

Z celej veľkolepej kajakárskej partie z Komárna je Michal Riszdorfer (ako jediný sa narodil na inom mieste - v Podunajských Biskupiciach, čo je časť Bratislavy), starší brat tradičného „háčika“ našej vlajkovej lode Richarda Riszdorfera, nepochybne najúspešnejší.

K svetovým aj európskym titulom sa totiž prebil už spoločne so svojim rovesníkom Jurajom Bačom v dvojkajaku. Má olympijské striebro z Pekingu 2008 a bronz z Atén 2004, okrem toho je osemnásobný majster sveta a jedenásťnásobný majster Európy! Celkove si na vrcholných podujatiach v kategórii dospelých vybojoval 31 medailí - na OH má bilanciú 0-1-1, na MS 8-2-3 a na ME 11-4-1! S touto zbierkou patrí medzi najúspešnejších kajakárov svetovej histórie rýchlostnej kanoistiky.

Podľa trénera Soosa je Michal Riszdorfer zo špičkových komárňanských kajakárov fyzicky najsilnejší, aj najimpulzivnejší. Bol hyperaktívne dieťa, preto psycholog odporučil rodičom, aby ho zamestnali športom. Prešiel futbalom, plávaním, vodným pólom a napokon kanoistikou, pri ktorej zostal. Jeho vzorom bol majster sveta majster sveta 1989 Attila Szabó.

Prvé veľké úspechy dosiahol Michal v lodi K4, v ktorej spolu s Bačom jazdili vedno s „kolegami“ z KKK Komárno Hluškom a Bogdánym. V roku 1995 toto kvarteto získalo v Japonsku tituly juniorských majstrov sveta na 500 i 1000 m. O dva roky neskôr si táto štvorica vybojovala striebro na ME v Plovdive už medzi mužmi, ale zakrátko sa rozpadla. Výkonnosť Riszdorfera a Baču totiž čoraz viac prevyšovala zvyšných dvoch. Členovia Strediska štátnej športovej reprezentácie Ministerstva vnútra SR a ŠKP Bratislava si spoločne sadli do dvojkajaku (K2). Rýchlo sa v ňom prebojovali medzi absolútnu svetovú špičku. Na MS 1998 v Szegede triumfovali na 500 m trati, na MS 1999 v Miláne zase na kilometri. K tomu pridali na ME 1999 v Záhrebe zlato na 1000 m a bronz na 500 m. Po týchto úspechoch patrili na OH 2000 v Sydney na oboch tratiach medzi favoritov. Olympijský debut sa však pre oboch skončil veľkým sklamaním. Na päťstometrovej trati sa neprebili do finále a na kilometri skončili šiesti.

Po sydneyjskej skúsenosti sa M. Riszdorfer a Bača s trénermi Tiborom Soosom a Pavlom Blahom dohodli, že na ďalší olympijský cyklus obaja presedia do štvorkajaku. Do jednej lode si sadli spoločne s juniorskými majstrami sveta v K2 Richardom Riszdorferom a Erikom Vlčekom. Bača v nej vydržal len do OH v Aténach, zato M. Riszdorfer, ktorý mal dlhý čas najvyššiu individuálnu výkonnosť spomedzi všetkých slovenských kajakárov, absolvoval so štvorkajakom všetky vrcholné súťaže. Ako člen elitnej osádky získal dve olympijské medaily, šesť svetových a desať európskych titulov. Ako najstarší a najúspešnejší z členov pekinského strieborného kvarteta, ktoré jazdilo v nezmenenom zložení aj v roku 2010, je aj takpovediac „hovorcom“ našej vlajkovej lode.

V roku 2005 M. Riszdorfer absolvoval štúdium trénerstva na Fakulte telesnej výchovy a športu UK v Bratislave. O dva roky neskôr sa ako prvý z osádky štvorkajaka oženil. Hoci v čase OH 2012 v Londýne bude mať už 35 rokov a medžičasom sa stal otcom, stále má vrcholné ambície.

RICHARD RISZDORFER, ERIK VLČEK

* 17. 3. 1981 Komárno, resp. * 29. 12. 1981 Komárno

» RÝCHLOSTNÁ KANOISTIKA

- **ATÉNY 2004 – BRONZ:** K4 na 1000 m
- **PEKING 2008 – STRIEBRO:** K4 na 1000 m

Mladší brat Michala Riszdorfera Richard má v štvorkajaku vyarendovanú prvú sedačku. V kanoistickej terminológii je teda

„háčik“. Na poste takpovediac lídra lode, ktorý udáva tempo a dáva povel k „nástupu“, je podľa mienky trénera KKK Komárno Tibora Soosa na hladkej vode najlepší háčik na svete, s jedinečným citom pre tempo. Individuálne je v posledných rokoch z celého komárňanského kvarteta najlepší ten najurastenejší a zároveň najmladší - Erik Vlček. Napriek tomu je vraj práve Richard ako jediný z elitnej osádky K4 prakticky nenahraditeľný. Keďže v podstate celú vrcholnú kariéru absolvovali R. Riszdorfer aj Vlček v spoločnej lodi, predstavujeme ich spoločne. V medailovej zbierke majú obaja olympijské striebro z Pekingu 2008 i bronz z Atén 2004. Okrem toho sú šesťnásobní majstri sveta a desaťnásobní majstri Európy. Na olympiáde v Sydney 2000 mali už vo veku 19, resp. 18 rokov na dosah zisk medaily, keď boli členmi osádky štvorkajaka na štvrtej priečke.

Už prvé veľké úspechy dosiahol R. Riszdorfer a Vlček spoločne - v dvojkajaku. Podobne ako starší z Riszdorferovcov s Bačom, aj táto dvojica získala dva tituly juniorských majstrov sveta (1999 a 2000). Samozrejme, všetci mali pred očami ako vzor prvého komárňanského majstra sveta Attilu Szabóa. V olympijskom roku 2000 mali mladíci vedno s ich „kolegom“ z Komárna, o dva roky starším Jurajom Tarrom, takú výkonnosť, že niekoľko mesiacov pred OH v Sydney sa na návrh reprezentačného trénera Pavla Blaha dali dokopy v štvorkajaku a „do partie“ pozvali aj veterána z Piešťana Róberta Erbanu. Ten sa v K4 už o osem rokov skôr na OH v Barcelone podieľal na štvrtom

mieste, ale odvtedy sa sústredil len na disciplíny K1 a K2. Robo sa nechal mladíkmi týždeň prehovárať, ale napokon pristal.

Novoutvorená osádka si dala ťažkú úlohu – z olympijskej nominácie vystrnadil štvoricu Kužel, Kadnár, Wiebauer, Chorváth, ktorá rok predtým vybojovala pre Slovensko olympijskú miestenku v disciplíne K4 a vďaka siedmemu miestu na MS si vyslúžila aj miesto v olympijskom top tíme, čo jej zaručovalo výborné podmienky na prípravu. Už na júlových majstrovstvách Európy v Poznani sa ukázalo, že to bude súboj ako remeň. „Toptímový“ štvorkajak získal na olympijskom kilometri štvrté miesto, ale takzvaný „mladý“ štvorkajak si na neolympijskej 500 m trati vybojoval dokonca striebro. V prvý augustový deň sa na Zelenej vode medzi oboma loďami odohral rozhodujúci duel, ktorý bol súbojom nielen svalov, ale aj nervov. Mladíci doplnení Erbanom ho jasne vyhrali. Jazdiac takpovediac v šialenom tempe súperov „ušťvali“ a tí už dvesto metrov pred cieľom zložili pádla a kapitulovali... Novozložená osádka potom zajzdila výborne aj na OH v Sydney, kde skončila štvrtá.

Po olympijskom sklamaní M. Riszdorfera s Bačom už ďalší rok došlo k výraznej zmene v zložení štvorkajaka – o štyri roky starší dvojnásobní majstri v dvojkajaku si doň sadli vedno s R. Riszdorferom a Vlčekom. Táto loď zložená výlučne z komárňanských členov Strediska štátnej športovej reprezentácie Ministerstva vnútra SR a ŠKP Bratislava sa štyri roky viedla zväčša na víťaznej vlne (za ten čas získala štyri svetové a tri európske tituly) a v tomto zložení sa lúčila ziskom olympijského bronzu v Aténach 2004.

V roku 2005 si R. Riszdorfer a Vlček okrem K4 skúsili znovu po rokoch aj súťaženie v debkanoce na 500 m trati. Na ME v Poznani skončili štvrtí a na MS v Záhrebe šiesti. Bolo to však len chvíľkové odskočenie. Keď videli, že v štvorkajaku majú k medailám podstatne bližšie, zostali verní tejto v rýchlostnej kanoistike takpovediac vlnkovej lodi. Počas olympijského cyklu sa spoločne podieľali na zisku dvoch svetových a siedmich európskych titulov. V Pekingu na OH 2008 ich kariéra vyvrcholila druhým miestom a ziskom strieborných medailí. S cennými kovmi sa obaja vrátili aj z oboch šampionátov v roku 2009 a len nasledujúci rok prvý raz za posledné desaťročie zostali na vrcholných podujatiach bez medaily.

Všestranný športovec Richard Riszdorfer (hráva futbal, ľadový hokej aj tenis), impulzívnejší a kreatívnejší ako jeho starší a o čosi úspešnejší brat, absolvoval popri športe bakalárske štúdium ekonomického manažmentu na Poľnohospodárskej univerzite v Nitre. Najtalentovanejší a najhravejší z partie komárňanských kajakárov Erik Vlček, povahou pokojný flegmatik, tri roky študoval trénerstvo na Fakulte telesnej výchovy a športu UK v Bratislave. Vzhľadom na nedostatok času na štúdium však školu opustil.

JURAJ BAČA

* 17. 3. 1977 Komárno

» RÝCHLOSTNÁ KANOISTIKA

• **ATÉNY 2004 – BRONZ:** K4 na 1000 m

Juraj Bača je najstarší z kvinteta kajakárskych olympijských medailistov z Komárna a jediný, ktorý už ukončil svoju vrcholnú športovú kariéru. Prakticky desaťročie žiaril v jednej lodi so svojim rovesníkom Michalom Riszdorferom – najprv v dvojkajaku, potom v štvorkajaku. Okrem bronzovej olympijskej medaily z Atén 2004 v partii s bratmi Riszdorferovcami a Vlčekom získal štyri tituly majstra sveta a tri tituly majstra Európy. Ďalšie dve svetové a jedno európske zlato si vybojoval v dvojkajaku. S touto bilanciou nesporne tiež patrí do Panteónu slovenskej rýchlostnej kanoistiky.

Bača sa vedno s ďalšími pretekármi z Komárna M. Riszdorferom, Hluškom a Bogdánym v roku 1995 v Japonsku dvakrát tešil z titulu juniorského majstra sveta v štvorkajaku. Táto štvorica získala o dva roky neskôr aj striebro na kilometrovej trati na ME mužov v Plovdive. Vtedy ešte Juraj sedel na poste „háčika“ lode. V dvojkajaku sa presunul na miesto zadáka, na ktorom zostal potom aj v štvorkajaku.

Výkonnosť Baču a M. Riszdorfera čoraz výraznejšie prevyšovala výkonnosť ďalších dvoch členov štvorkajaka, preto sa dvojica členov Strediska štátnej športovej reprezentácie Ministerstva vnútra SR a ŠKP Bratislava, ktorá trénovala v Komárne pod vedením Tibora Soósa a v reprezentácii pod Pavlom Blahom, posadila do dvojkajaku. Utvorili špičkovú osádku, ktorá na MS 1998 v Szegede triumfovala na 500 m trati a na MS 1999 v Miláne na kilo-

metri. K tomu pridala táto dvojica na ME 1999 v Záhrebe zlato na 1000 m a bronz na 500 m. Olympijský výsledok v Sydney 2000 však mimoriadne ťžiaďostivým pretekárom priniesol hlboké rozčarovanie – na päťstometrovej trati ani len nepostúpili do finále a na kilometri skončili šiesti. Podpísalo sa na tom zranenie ramena, ktorej Juraj utrpel na jeseň 1999 pri rekreačnom vodnom lyžovaní. Pre vodákov je ramenný kĺb absolútne kľúčový a rotačné pohyby ho mimoriadne namáhajú. Juraj už po operácii nikdy nebol s pádlom taký dobrý ako pred ňou. Zmenšenú hybnosť ramena musel kompenzovať nadmerným výdajom sily. Jeho pádlovanie preto na pohľad nepôsobilo zďaleka tak elegantne ako u jeho „kolegov“.

Po sydneyjskej skúsenosti sa Bača a M. Riszdorfer s trénermi dohodli, že na ďalší olympijský cyklus obaja presedia do štvorkajaka. Do jednej lode si sadli spoločne s juniorskými majstrami sveta v K2 Richardom Riszdorferom a Erikom Vlčekom. Juraj s nimi prežil štyri roky plné úspechov, ktoré korunoval olympijský bronz v Aténach 2004. Vzťahy medzi ním a zvyšnými tromi členmi osádky sa však už dávnejšie predtým vyhrocovali. Trojica si napokon po olympiáde ako svojho „partáka“ do lode vybrala veterána z Piešťan Róberta Erbana, ktorý už mal s jazdením v K4 spoločne s mladším Riszdorferom a Vlčekom olympijskú skúsenosť zo Sydney 2000. Pre Juraja vynútené „odídenie“ z elitnej lode znamenalo koniec medailových ambícií v rýchlostnej kanoistike. Pokúšal sa presadiť v singli (K1), ale na ME 2005 v Poznani ani nepostúpil do finále. Potom sa už v olympijskom športe na vrcholnom podujatí ani nepredstavil. V medailových osádkach si zajzdil len na šampionátoch dračích lodí. Stal sa jedným z priekopníkov tohto športu na Slovensku.

Paradoxne, svojimi aktivitami po skončení vrcholnej kariéry sa Bača zviditeľnil podstatne viac, než sa mu predtým podarilo v športe ziskom množstva medailí. Fotogenický chlap s impozantnou svalnatou postavou najprv zaujal predovšetkým dámske publikum ako model. Následne sa stal hviezdou dvoch televíznych šou – najprv tanečnej Let's Dance na Markíze a potom Vyzvolenej na Jojke. V tom období bol obľúbenou postavou bulvárnych médií. Popri tom však vyštudoval masmediálnu komunikáciu. Kratší čas moderoval športové spravodajstvo v TV Joj. Stal sa poslancom mestského zastupiteľstva v Komárne a vo voľbách 2010 kandidoval aj do slovenského parlamentu. Už dlhší čas podniká, v rodnom meste napríklad vlastní penzión.

JURAJ TARR

* 18. 2. 1979 Komárno

» RÝCHLOSTNÁ KANOISTIKA

• **PEKING 2008 – STRIEBRO:** K4 na 1000 m

Spomedzi členov striebornej osádky komárňanského štvorkajaka z OH 2008 v Pekingu má sice Juraj Tarr na konte jednoznačne najmenej úspechov (veď v tejto lodi sedí len od roku 2007 a predtým sa v nej ohrial iba niekoľko mesiacov v roku 2000 a krátko o päť rokov neskôr), ale jeho príbeh má v sebe „grády“, aké v príbehoch jeho „partákov“ (našťastie) absentujú. V roku 1996 mu totiž diagnostikovali rakovinu štítnej žľazy (chorobu mu pri vyšetrení odhalil otec Juraja Baču, krčný lekár) a tri roky sa liečil. Až od začiatku roka 2000 mohol trénovať naplno. Napriek tomu sa dostal do takej formy, že ako člen osádky štvorkajaka sa prebojoval na OH v Sydney, kde loď obsadila štvrté miesto! Ďalších sedem rokov bol Juraj v tieni svojich slávnych spolurodákov, ale napokon si v roku 2007 sadol nadhlo do štvorkajaku vedno s bratmi Riszdorferovcami a Vlčekom. Odvtedy získal olympijské striebro v Pekingu, titul majstra sveta a štyri tituly majstra Európy. Naozaj obdivuhodné!

Na rozdiel od ďalších kajakárskych olympijských medailistov z Komárna sa Jurajov otec venoval rýchlostnej kanoistike na špičkovej úrovni. Juraj Tarr starší bol dokonca reprezentant ČSSR. Jazdil spolu s dnešným úspešným trénerom Tiborom Soósom. Tarr senior je už roky správcou vodáckej lodenice v Komárne, takže jeho syn mal k tomuto športu bližšie než ostatní jeho dnešní „kolegovia“.

Tarr je ročník 1979, vekovo je teda uprostred medzi M. Riszdorferom a Bačom na jednej a R. Riszdorferom a Vlčekom na druhej strane. Na rozdiel od nich nedosiahol v juniorskej kategórii žiadny výraznejší úspech. Ani nemohol, veď o tri roky vodáckej kariéry ho vtedy obralo vážne ochorenie. Keď však v roku 2000 po vystrábení z rakoviny začítal šancu dostať sa na olympiádu v Sydney, chytil sa jej všetkými desiatimi. V štvorkajaku s R. Riszdorferom, Vl-

čekom a s veteránom Erbanom získal striebro na ME v Poznani (neúspešne si tam skúsil aj štart v K1 na 200 m) a potom prispel k triumfu novozloženej osádky v domácom kvalifikačnom boji o olympiádu. Priamo v Sydney sa tešil zo štvrtého miesta, čo bolo po predošlom trojročnom trápení ako naplnenie nereálneho sna...

Žiaľ, keď po olympiáde presadli do štvorkajaku z K2 M. Riszdorfer a Bača, Tarr ako výkonnosť najslabší z okruhu kandidátov jazdenia vo vlnkovej lodi zostal mimo. Člen Strediska štátnej športovej reprezentácie Ministerstva vnútra SR a ŠKP Bratislava sa potom pokúšal uspieť predovšetkým v dvojkajaku. V gréckom Schiniase síce v K2 s Nemcom vyhrali predolympijský regatu 2003, ale na OH 2004 sa nekvalifikovali. S iným spolujazdcom Wiebauerom dosiahol dve štvrté miesta na ME na 1000 m trati – v Poznani 2005 a v Račiciach o rok neskôr. Keď sa na svetovom šampionáte 2005 v Záhrebe i na ME v Poznani experimentovalo so zložením štvorkajaka, Tarr dostal oba razy šancu na 500 m trati. V lodi s netradičnou zostavou (s M. Riszdorferom, Wiebauerom a Erbanom) sa na MS aj na ME tešil zo striebra. Na olympijskom kilometri sa však na poste zadáka osvedčil Erban, ktorý v štvorkajaku absolvoval aj obe vrcholné súťaže nasledujúceho roka. Až potom prišiel čas Tarra, ktorý sa šance chopil všetkými desiatimi. Už v predošlých rokoch ukázal, že vie trpezlivo čakať na príležitosť. Odmenou za jeho oddanosť kanoistike bolo olympijské striebro a tituly svetového i európskeho šampióna.

RADOSLAV ŽIDEK

* 15. 10. 1981 Žilina

» **SNOUBORDING**

• **TURÍN 2006 – STRIEBRO:** snoubordkros

Jednu vec žilinskému rodákovi Radoslavovi Židekovi nikto nikdy nevezme – pre samostatné Slovensko vybojoval historickú prvú medailu na zimných olympijských hrách. Na jubilejných XX. ZOH v Turíne ju získal v novozavedenej disciplíne programu hier – v snoubordkrose. Nadviazal tak na šestnásť našich zimných medailistov z československej éry. K olympijskému striebru sa síce nikdy predtým a ani potom výsledkovo nepriblížil, ale jeho životný úspech vzbudil doma veľký ohlas. Slovenskí novinári ho v svojej tradičnej ankete zvolili za Športovca roka 2006 – ako vôbec prvého predstaviteľa individuálneho zimného športu v histórii.

Židek sa k snoubordingu dostal kľukato a na dvakrát. Odmala bol všestranný športovec – venoval sa najprv zjazdovému lyžovaniu a keď si pri ňom zlomil nohu, tak postupne snoubordingu, džudu a vážnejšie lukostrelbe. V nej sa v roku 1999 dokonca stal juniorským majstrom Európy v kladkovom luku. Chcel skúsiť aj motokros, ale pri prvých pokusoch si zlomil kľúčnu kosť. Špecializovať na snoubording sa začal až v roku 2000. Trénoval predovšetkým neďaleko od Žiliny – vo Vrátnej doline. Vo Svetovom pohári jazdil od sezóny 2002/03. Musel sa však niečím aj živiť. Ako vyštudovaný operátor nábytkárskej techniky pomáhal tri roky otcovi v jeho nábytkárskej firme. Nespomína na to rád – bola to ťažká drina, ktorá ho navyše nebavila.

Napokon sa Židek presadil pod vedením trénerky Jany Šedovej, ktorá ako pretekárka o niekoľko rokov skôr patrila až do absolútnej svetovej špičky. V známej postave paralympijského športu Karolovi Mihokovi našiel schopného manažéra, aj to mu pomohlo. V sezóne 2004/05 sa Rado v snoubordkrose (v angličtine boardercross) prepracoval do širšej svetovej

špičky. Skončil vtedy piaty v pretekoch Svetového pohára v Nassfelde i vo Valle Nevado a v pretekoch SP celkovo dosiahol šesť umiestení v top 10. Výsledkami si vyslúžil zaradenie do Strediska štátnej športovej reprezentácie Ministerstva vnútra SR, čo mu zase zlepšilo podmienky na prípravu.

Na zimnú olympiádu 2006 v Turíne prichádzal Židek ako jeden z možných slovenských aspirantov na popredné umiestenie, ale určite nie ako favorit. Počas sezóny jeho príprava nebola ideálna, pretože pri pádoch si dobil členok, lakeť aj rameno. Na olympijskom svahu v Bardonecchii v svojej prvej disciplíne – paralelnom obrovskom slalome – „zhorel“. Skončil na chvoste, až na 27. mieste. Podobne biedne vyzerala aj jeho prvá kvalifikačná jazda v snoubordkrose. Našťastie, v kvalifikácii sa ráta lepšia z dvoch jazd. V tej druhej Rado zabral a na trati, ktorá sa mu mimoriadne páčila, sa potom rozbehol ako dobre naolejovaný stroj. V osemfinále aj vo štvrtfinále vyštartoval spomedzi štyroch súťažiacich jasne najrýchlejšie a cieľom prešiel ako prvý. Výborný bol aj v semifinále a prebil sa prvý raz do veľkého finále. Do najlepšej štvorice vedno s ním postúpili Seth Wescott z USA, Francúz Paul Delerue a Španiel Font. Už v tej chvíli bolo jasné, že dosiahne životný výsledok. Aj vo finálovej jazde vypálil na svojej doske ako prvý. Zhruba polovicu trate Židek viedol, ale potom v jednej zákrute spravil chybu a skúsenejší Američan Wescott (na snímke vpravo, Židek vľavo) ju lišiacky využil a dostal sa pred neho. Hoci Rado až do finišu na súperu tvrdo dotieral, nezdoľal ho. Aj striebro však bolo fantastické!

Žiaľ, po striebornom Turíne zažil Židek už len jednu úspešnú pretekársku sezónu – 2007/08. Vo Svetovom pohári vtedy skončil celkovo na 21. mieste a v hodnotení snoubordkrosu deviaty. V dlhodobej súťaži svetovej špičky to boli jeho najlepšie výsledky vôbec. V marci 2008 na pretekoch SP v talianskom Valmalencu sa druhý raz v kariére prebojoval do veľkého finále a skončil štvrtý. Po sezóne nečakane zažiaril v televíznej tanečnej šou Let's Dance, ale na prahu ďalšej sezóny si v argentínskom Chapelcu pri tréningu vážne zranil pravé koleno. Podstúpil s ním tri operácie aj liečbu krvnou plazmou, ale do poriadnej formy sa už nedostal. Na ZOH 2010 v kanadskom Vancouvri sa obhajca striebra nekvalifikoval...

Koleno trápilo Žideka aj po olympiáde a vyžiadalo si ďalšiu operáciu. Keď dlhšie nemohol jazdiť na snoubordovej doske, vrátil sa k lukostrelbe, v ktorej sa mu kedysi dobre darilo. Prebojoval sa v nej na majstrovstvá Európy 2010 v Roverete, ale bez úspechu. Vráti sa ešte k pretekárskemu snoubordingu?

ZUZANA ŠTEFEČEKOVÁ

* 15. 1. 1984 Nitra

» **ŠPORTOVÁ STREĽBA**

• **PEKING 2008 – STRIEBRO:** trap

Medzi ženami s flintou sa nitrianska rodáčka Zuzana Štefečeková stala vôbec prvou Slovenkou, ktorá sa prestriela k olympijskej medaile – v Pekingu 2008 skončila druhá v trape. Takisto ako prvá Slovenka utvorila v streľbe svetový rekord. V roku 2006 na pretekoch Svetového pohára trapistiek v čínskom Čching-tuane dosiahla po vyrovnaní svetového maxima v kvalifikácii (74 bodov zo 75 možných) spolu s finálovým nástrelom výkon 96 bodov. A napokon v roku 2010 sa ako prvá žena zo Slovenska stala majsterkou sveta v streľbe, keď si v Mníchove vystriela na šampionátoch prvé veľké zlato. Ním doplnila svoju predošlú už vcelku bohatú kolekciu strieborných a bronzových kovov. Na blížiacich sa olympijských hrách 2012 v Londýne by vedno s ďalšou brokárkou – takisto svetovou rekordérkou, plus dvojnásobnou majsterkou Európy v skeete Dankou Bartekovou – mala patriť k tromfom slovenskej výpravy. A vzhľadom na svoj vek i fakt, že v streľbe do špičky patria aj viacerí borci vo veku okolo štyridsiatky (Finka Mäkeläová-Nummelová, ktorá ju ako jediná zdolala na OH v Pekingu, mala vtedy už 38 rokov), môže Zuzana ešte dlho patriť k ozdobám slovenského športu. Zatiaľ má okrem olympijského striebra a titulu majsterky sveta v zbierke trofejí z vrcholných súťaží dospelých v trape bronz z MS (v Nikózii 2003), striebro aj bronz z ME (v Nikózii 2008, resp. v Maribore 2006), štyri víťazstvá v pretekoch Svetového pohára trapistiek, vrátane finálového v roku 2004 v Pragersku a zlato zo svetovej univerziády 2007 v Bangkoku. A zopár ďalších cenných kovov pridala v tzv. dvojtom trape, čo je neolympijská disciplína.

Štefečeková po epizodách s tenisom a volejbalom začínala v streľbe so vzduchovkou a s brokovnicou. Jedného

strelca mala doma rovno pod nosom – otca Andreja. Najprv mladá dievčinka s brokovnicou strieľala na skeet, ale zakrátko presedlala na „príbuzný“ trap, ktorý jej sedel viac. Rozhodujúca pre jej športovú kariéru sa stala spolupráca s trénerom Branislavom Slamkom. Začala sa krátko po olympiáde 1996 v Atlante, kde Branislav trénersky privedol svojho brata Vladimíra Slamku k šiestemu miestu v súťaži trapistov – mimochodom, pri letnej olympijskej premiére samostatného Slovenska to bolo vôbec prvé bodované umiestenie člena našej výpravy. Vtedy dvanásťročnú Zuzku pritiahol Slamkov olympijský príklad.

Štefečeková odmla preukazovala obrovský talent pre tento šport. Už ako päťnásťročná sa dokázala na pretekoch Svetového pohára prebojovať medzi ženskú špičku. V juniorskom veku sa jej však medaily zo šampionátov dlho vyhýbali. Na MS junioriek 1999 v Tampere skončila piata, o dva roky neskôr v Káhire štvrtá. Ale potom sa to zlomilo – na ME junioriek 2002 v Lonate získala bronz, rovnako ako o rok neskôr na MS junioriek v Lahti. Vtedy, vo veku len deväť rokov, sa už naplno presadila aj medzi ženami – na svetovom šampionáte v Nikózii pridala k juniorskému aj seniorský bronz. Odvtedy veľakrát ukázala, že je vyslovene pretekársky typ. Na tréningu z jej nepresnej mušky býva tréner Slamka neraz zúfalý, ale na preteky sa zvyčajne tak koncentruje, že strieľa ako z partesu.

Byť rok pred olympiádou tretí na majstrovstvách sveta by vo väčšine športov bez problémov stačilo na splnenie kvalifikačných kritérií na OH. V strelbe je však komplikovaný kvalifikačný systém a tak sa stalo, že Štefečekovej ani takýto úspech nestačil na to, aby sa objavila na OH 2004 v Aténach. Neprideliť jej ani voľnú kartu. Že jej medzinárodná federácia ukrivdila, ukázala už krátko nato, keď triumfovala vo finále Svetového pohára v Pragersku. Odvtedy už členku Strediska štátnej športovej reprezentácie Ministerstva vnútra SR a ŠKP Bratislava (trénuje predovšetkým v Trnave a v Sielnici) musel ako vážnu adeptku aj na tie najväčšie úspechy evidovať v streleckom svete každý.

Od roku 2006 figuruje meno Štefečeková v listine svetových rekordérov. Vtedy triumfovala na pretekoch SP v Čching-ťuane v stále platnom maxime 96 bodov (uspela tam napriek tomu, že zatúlajú batožinu jej doručili až večer pred pretekmi a dovtedy musela trénovať v požičanom výstroji). Zároveň si tam vybojovala miestenku na OH v Pekingu. Okrem toho vyhrala aj preteky SP v Káhire. Štvrtý triumf v pretekoch SP pridala ďalší rok v Lonate. Na Veľkej cene Slovenska v Trnave vtedy dosiahla dokonca ešte lepší výkon (97 bodov zo 100 možných), ako jej platný svetový rekord, ale keďže nešlo o vrcholnú súťaž, nemohol byť uznaný za nové maximum.

Na olympiáde v Pekingu si Štefečeková vynahrádila absenciu v Aténach. V kvalifikácii jej síce nevyšla druhá z troch sérií („uleteli“ jej v nej až štyri z 25 holubov), ale v hodinovej prestávke pred tretou sa upokojila, potom skolila všetkých 25 holubov a do šesťčlenného finále postupovala zároveň s Fínkou Mäkeläovou-Nummelovou z prvého miesta so 70 bodmi. Vo finále mala druhý najlepší nástrel – 19 asfaltových „holubov“. Ale keďže skúsená

a o 14 rokov staršia Fínka zostrelila ešte o dvoch viac, pre Zuzku zostalo striebro. Prinieslo jej neopísateľnú radosť, umocnenú ešte tým, že ho dosiahla v deň svojich menín – 11. augusta. Tréner si s ňou hneď potykal...

Pekinský úspech Štefečekovej bol o to obdivuhodnejší, že len dva mesiace pred olympiádou obhájila bakalársku prácu z detskej onkológie. Túto tému si vybrala ako „dialkóvu“ študentka misijnej charitatívnej práce na Vysoké škole zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave (predtým študovala dva roky na Vysoké škole ekonomickej v Banskej Bystrici). Netradičný študijný odbor si zvolila preto, lebo chce pomáhať druhým. Je zaujímavé, že na začiatku štúdia vôbec nebola veriaca a ani nečítala Bibliu. Všetko sa zlomilo na konci druhého ročníka. Odvtedy sa jej spoločníkom aj na súťažiach stala viera a gospelová hudba. Je pravdepodobné, že v budúcnosti pôjde na dlhší čas na nejakú dlhšiu misijnú cestu. Zatiaľ sa však poriadne venuje strelbe a v Mníchove sa v roku 2010 stala majsterkou sveta. Zároveň ju zvolili za členku komisie športovcov Medzinárodnej federácie športovej strelby (ISSF).

DAVID MUSULBES

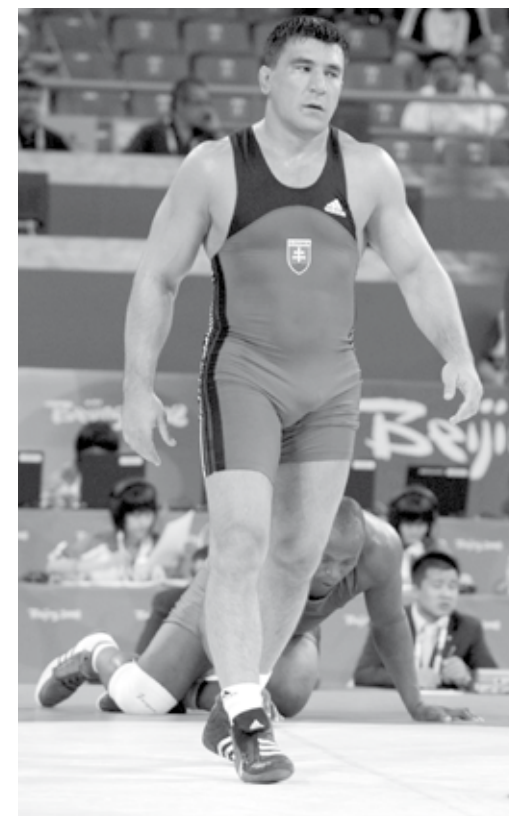
* 28. 5. 1972 Vladikavkaz (Rusko)

» ZÁPASENIE

• PEKING 2008 – BRONZ: voľný štýl do 120 kg

Pekinský olympijský bronz rodáka z ruského Vladikavkazu Davida Musulbesa sa stal 21. augusta 2008 (paradoxne, akurát v deň 40. výročia násilného vstupu sovietskej armády do bývalého Československa) jubilejnou dvadsiatou olympijskou medailou pre samostatné Slovensko a prvou zápasníckou. Bol však veľmi osobitný a odlišný od všetkých predošlých medailí. Prvý raz v histórii Slovenskej republiky totiž pre ňu vybojoval olympijský kov športovec, ktorý pochádza zo zahraničia a slovenské občianstvo vlastnil len krátko. Uraštený „medveď z Vladikavkazu“ získal v Sydney 2000 v najťažšej kategórii voľnostýliarov zlato pre Rusko a v Pekingu 2008 ako 36-ročný, najstarší chlap spomedzi športovcov v našej výprave, bronz pre Slovensko! Už dávno pred tým, ako v Pekingu s medailou pôzval zahalený v slovenskej vlajke, patril medzi veľké zápasnícke legendy. V roku 2001 ho medzinárodná federácia FILA dokonca vyhlásila za najlepšieho zápasníka sveta. V ruských farbách sa stal nielen olympijským víťazom 2000, ale aj dvakrát (2001 a 2002) majstrom sveta a päťkrát (1995, 1997, 2001, 2002 a 2003) európskym šampiónom. Šiesty európsky titul získal krátko pred olympiádou v Pekingu už ako Slovák.

Ako k tomu vôbec došlo, že taká veľká zápasnícka kapacita „na staré kolená“ zmenila občianstvo a prišla reprezentovať akurát Slovensko? Nuž, bolo treba za tým hľadať Davidove neutíchajúce športové ambície a jedno dávne priateľstvo. Pred olympiádou

2004 urobili v Rusku z obhajcu zlata Musulbesa napriek jeho vôli asistenta trénera ruskej reprezentácie a na OH poslali mladšieho. On však chcel stále zápasieť... Na Slovensku už roky pôsobil jeho dávny priateľ Rodion Kertanti, národnosťou takisto Osetinec, s ktorým odmla spolu trénovali v Davidovom rodnom Vladikavkaze pod vedením trénerov Kazbeka Dedegkajeva a Savelija Biazrova. Kertanti sa k nám presťahoval dávno a pre Slovensko svojho času získal medailu na majstrovstvách Európy. V našich farbách štartoval aj na OH 1996 v Atlante. V čase, keď Davida už v Rusku chceli vidieť len pri žinenke ako trénera, ale nie na žinenke ako zápasníka, bol Rodion v pozícii reprezentačného trénera slovenských voľnoštyliarov. Zavretil šancu, že Musulbes by mohol svoje zápasnícke ambície naplniť ako reprezentant Slovenska, čím by pomohol sebe aj nám. A hoci vtedajšie vedenie Slovenského zápasníckeho zväzu bolo proti tomu, Kertanti ho napokon zlákala na Slovensko a robil všetko pre to, aby mohol súťažiť za našu krajinu. S podporou nového predsedu zväzu Petra Marčeka sa podarilo vybaviť, že v septembri 2007 Musulbes získal slovenské občianstvo.

Vráťme sa do minulosti. Od roku 1992 bol Musulbes ako člen CSKA Moskva členom ruskej reprezentácie – celých 11 rokov. Ako 23-ročný sa vo Fribourgu prvý stal majstrom Európy, keď vo finále zdolal Slováka Milana Mazáča. Vtedy ešte súťažil v kategórii do 100 kg, v ktorej skončil o rok tretí na ME v Budapešti. Na olympiádu v Atlante však z Ruska poslali iného borca. V roku 1997 sa stal vo Varšave druhý raz majstrom Európy, mentoraz už v najťažšej kategórii. V priebehu olympijského cyklu si v nej vybojoval dovedna tri európske a jeden svetový kov. V olympijskom Sydney v roku 2000 dosiahol najcennejší triumf svojej kariéry. Začal tým víťaznú sériu. Postupne zvíťazil na ME 2001 v Budapešti, MS 2001 v Sofii, ME 2002 v Baku, MS 2002 v Teheráne i na ME 2003 v Rige. Pre Rusko to však bolo málo, keď namiesto zápasníka z neho už vo federácii chceli mať pred OH v Aténach iba trénera...

Na žinenkách Musulbes na vrcholných súťažiach absentoval päť rokov. Po zisku slovenského občianstva už ako člen Dunajplavby Bratislava chcel prvý raz reprezentovať svoju novú vlasť v septembri 2007 na svetovom šampionáte v Baku. Ruská zápasnícka federácia mu však vtedy štart nepovolila. Dokonca sa mu ako bývalému príslušníkovi ruskej armády vyhrážali vojenskou prokuratúrou, ak nastúpi za iný štát. V priebehu ďalších mesiacov sa však veci utriekli a David prvý raz reprezentoval Slovensko na európskom šampionáte 2008 v Tampere. Pôvodne tam skončil druhý, ale keď zakrátko vyšlo najavo, že dopoval víťazný Gruzinec Modzmanšvili, ktorý ho ako jediný zdolal, dodatočne sa stal šiesty raz európskym šampiónom.

Počas väčšiny olympijského roka 2008 trénoval Musulbes v Rusku, ale vyhral aj majstrovstvá Slovenska. Okrem toho si na prípravu privyrábal v nemeckej bundeslige zápasením za KSV Aalen 05. Slovenský olympijský výbor umožnil, aby ho na OH v Sydney koučoval Kazbek Dedegkajev, ktorý za desaťročia vo Vladikavkaze vychoval okrem Musulbesa desiatky zápasníckych šampiónov. Hoci David absolvoval len pol roka sústredenej prípravy a posledné dva mesiace ho trápili bolesti ucha z infekcie, za všetko sa odvdčil výbornými výkonmi. V hale Poľnohospodárskej univerzity v Pekingu v kategórii do 120 kg po voľne v 1. kole v druhom hladko zdolal Nigérčana Seiwariho a vo štvrtfinále aj Maďara Aubéliho. Jeho pút za zlatom zastavil až mohutný obhajca titulu z Atén Uzbek Artur Tajmazov. David s ním mal dovedty zápasovú bilanciú 3:0 (zdolal ho vo finále na OH 2000 aj na MS 2001), ale v opatrnom dueli borcov, ktorí roky trénovali vedľa seba vo vladikavkazskej telocvični, bol mentoraz o niečo pasívnejší. Z predčasného finále postúpil do toho ozajstného neskorší víťaz Tajmazov. Pred zápasom o bronz čínsky vodič nášho reprezentanta omylom autom odviezol do dejiska súťaží v horskej cyklistike, čím ho trochu obral o čas i pohodu pred záverečným duelom. Inteligentný chlap s dvoma vysokými školami (vyštudoval banské inžinierstvo i právo) však ukázal, že je skúsený profesionál a nenechal sa tým rozhodiť. V súboji o bronz Musulbes presvedčivo zdolal Kubánca Rodrigueza. Reprezentačný tréner Kertanti, ktorý ho zlákala na Slovensko, po poslednom zápase od dotatia plakal. David však chcel dosiahnuť ešte viac a svojej novej vlasti sa ospravedlňoval, že nezískal zlato...

Žiaľ, odvtedy Musulbes za Slovensko dva roky na veľkej súťaži nenastúpil. Vždy sa objavil nejaký zdravotný problém, ktorý mu znemožnil poriadne trénovať. Ale fakt je aj to, že bol sklamaný z nesplnených sľubov, ktoré na Slovensku dostal pri vybavovaní štátneho občianstva aj po zisku olympijskej medaily. Krátko po olympiáde ho prijali do Národného športového centra v Bratislave, vďaka čomu získal zo Slovenska aspoň stabilný plat. Jeho sociálna situácia je však výrazne odlišná od biatlonistky Anastasie Kuzminovej, ktorá z Ruska odišla za svojím manželom natrvalo žiť na Slovensko a úplne zapadla do nášho prostredia. Davidova rodina žije v Rusku (manželka Sofia učí na univerzite cudzie jazyky, dcéra Tamara má 11 rokov). A on má vo Vladikavkaze, kde vyrastal, na rozdiel od Slovenska výborné tréningové podmienky aj pekné bývanie. Ktovie, či ešte nájde chuť bojovať v slovenských farbách o postup na olympiádu v Londýne 2012, keď už bude mať štyridsiatku...

ANASTASIA KUZMINOVÁ

* 28. 8. 1984 Ťumeň (Rusko)

» BIATLON

• **VANCOUVER 2010 – ZLATO:** 7,5 km, **STRIEBRO:** stihacie preteky na 10 km

Len poldruha roka po tom, čo v Pekingu 2008 získal pre Slovensko prvý raz v histórii olympijskú medailu „cudzinec“ – zápasník Musulbes, ešte viac na ZOH 2010 vo Vancouvri zažiarila v slovenských farbách takisto bývalá ruská reprezentantka. Biatlonistka pochádzajúca z ruského Ťumeňa Anastasia Kuzminová (v ruskej verzii jej priezviska Kuzmina) dosiahla na bielej olympiáde viac, než ktorýkoľvek jej predchodca zo Slovenska. Triumfovala hneď v úvodnej súťaži na 7,5 km! Pred ňou zo Slovákov v listine víťazov ZOH figuroval jedine krasokorčuliar Ondrej Nepela, ktorý zvíťazil v Sappore 1972. A to ešte nebolo všetko – Nastá v následných stihacích pretekoch na 10 km pridala striebro za Nemkou Neunerovou a napokon aj ôsme miesto v pretekoch na 12,5 km s hromadným štartom, v ktorých sa rok predtým v juhokórejskom Pjongčangu stala vicemajsterkou sveta. Nebyť toho, že až tri terčičky z 20 zostali po jej streľbe stáť, mala by znovo medailu, pretože bežala skvele.

Na hrách vo Vancouvri bolo od prvého dňa sťažší jasné, že slovenský šport získal novú kráľovnú. Na pomyselný trón sa Nastá posadila po vodnoslalomárskej olympijskej šampiónke z Pekingu Elene Kaliskej, ktorá mala v roku 2010 zdravotné problémy. Kuzminová, ktorá svoj život len pred niekoľkými rokmi pevne spojila s mestom pod Urpínom (je členkou Klubu biatlonu Vojenského športového centra Dukla Banská Bystrica), sa razom zapísala do srdc množstva Slovákov. Bez nadsádzky – žiadny Rus pred ňou nebol na Slovensku taký populárny! Azda len jej rozprávková menovkyňa Nastenka z obľúbeného a kultového Mrázika...

Anastasia Kuzminová pochádza z mesta Ťumeň, ktoré leží pri Urale. Jej dievčenské meno bolo Šipulinová. Do pätnástich rokov sa venovala behu na lyžiach, potom si ako mnohí iní pred ňou pribalila k bežkám aj flintu na chrbát a presadla na biatlon. Tomuto športu sa venuje aj jej brat Anton, ktorý na olympiáde vo Vancouvri reprezentoval Rusko. V biatlone sa Nastá v juniorskom veku výrazne presadila aj v silnej ruskej konkurencii. V rokoch 2002 – 2005 štyrikrát štartovala na juniorských svetových šampionátoch a dohromady z nich nazbierala dve zlaté, štyri strieborné a jednu bronzovú medailu. Najcennejšie kovy si síce vybojovala „len“ ako členka štafiet, ale zabrala aj individuálne – v Koscielisku 2003 skončila v pretekoch na 12,5 km s hromadným štartom druhá a v Kontiolahti 2005 na 7,5 km tretia.

Na začiatku sezóny 2006/07 Anastasia Šipulinová premiérovito štartovala v pretekoch Svetového pohára – v Östersunde. Trináste miesto debutantky na pretekoch tohto rangu by sme na Slovensku brali všetkými desiatimi, ale v biatlonovo silnom Rusku to s nikým

nezamávalo. Preto ani nemohla počítať s nejakými osobitnými výhodami, keď sa neskôr pokúšala vrátiť do reprezentácie po narodení synčeka Jeliseja... Ale to sme predbehli. V septembri 2005 sa v lanovke v rakúskom lyžiarskom stredisku na ľadovci Dachstein zoznámila s Danielom Kuzminom. Rodený Rus z Kamčatky, ktorý sa predčasom usadil na Slovensku v Banskej Bystrici, už dlhšie reprezentoval v behu na lyžiach Izrael. Z ich vzťahu sa vyvinula láska, ktorú v apríli 2007 v Ťumeni spečatili manželstvom. Zakrátko, v júni, sa im narodil synček Jelisej. Vtedy už bola Nasťa absolventka právnického inštitútu vo svojom rodisku.

Kuzminová chcela rýchlo pokračovať v športovej kariére. V najväčšej krajine sveta to však mladé mamičky – športovkyne majú ťažké. V Rusku bolo vylúčené, aby mohla mať synčeka na dlhých sústrediach so sebou. V decembri 2007 sa presťahovala do Banskej Bystrice a požiadala o slovenské občianstvo. Jej manžel Daniel už predtým navštívil prezidenta Slovenského zväzu biatlonu Juraja Sanitru a avizoval mu Nastin záujem reprezentovať našu krajinu. Všetky potrebné formality sa podarilo vybaviť ani nie za rok. Od decembra 2008 vďaka tomu dostal slovenský biatlon reprezentantku, akú predtým (pri všetkej úcte k dlhoročným esám, akými boli Martina Halinárová-Schwarzbacherová-Jašicová či Soňa Mihoková) ešte nemal.

Kuzminová vdýchla slovenskému ženskému tímu nový život a nevidanú energiu. Pod vedením reprezentačného trénera Milana Gašperčíka a manžela Daniela, ktorý sa staral o jej prípravu na bežkách, sa výrazne presadila hneď v úvodnej sezóne v našich farbách. Na svetovom šampionáte v Pjongčangu získala medaily ako ešte len druhá slovenská reprezentantka v histórii. V pretekoch na 12,5 km s hromadným štartom bola druhá, okrem toho na 7,5 km siedma. Krátko nato si v Ufe vybojovala dva tituly majsterky Európy do 26 rokov.

Na začiatku olympijskej sezóny sa narušila spolupráca Kuzminovcov s reprezentačným trénerom žien Gašperčíkom. Od októbra sa tak o streleckú prípravu najlepšej biatlonistky začal starať šéf zväzu Sanitra, ktorý bol trénersky spojený s väčšinou veľkých úspechov slovenského biatlonu spred niekoľkých rokov. Trio Kuzminová, Kuzmin a Sanitra sa potom podpísalo pod jediný úspech na olympiáde vo Vancouveri. Pritom len niekoľko týždňov pred ZOH by na Nastu málokto stavil čo aj deravý groš. Na Silvestra 2009 si totiž v rakúskom Obertiliachu pri tréningovom páde, ku ktorému došlo v miernom zjazde, zlomila dve záprstné kostičky v ľavej ruke. Operovali ju ešte v Rakúsku. Ortopéd Eduard Sporer v Lienzi odviedol perfektnú robotu. Len o 44 dní neskôr získala olympijské zlato!

To, čo Kuzminová vo februári 2010 predvádzala na biatlonových tratiach Whistlerského olympijského parku v Callaghanskom údolí, je ešte v čerstvej pamäti celého Slovenska. Hneď v úvodný deň olympiády ukončila 38-ročné čakanie Slovenska na zimné olympijské zlato! Striebornú Nemku Magdalenu Neunerovú v pretekoch na 7,5 km predstihla v dramatickom súboji o poldruha sekundy. Slovenskú hymnu na slávnostnom ceremoniáli spievala z plných pľúc. V následnej stíhačke na 10 km obe najlepšie z kratšej trate využili výbornú vstupnú pozíciu a poradie na čele si vymenili. Aj striebro Kuzminovej s vyše 12-sekundovou stratou za Nemkou, ktorá potom získala ešte jedno zlato, bolo skvelé. Prepukla všeobecná eufória zo strany Slovákov, ktorí boli priamo v dejisku olympiády. Bola to príliš veľká emočná záťaž, ku ktorej sa pridalo nekonečné uspokojovanie záujmu médií. To všetko Nastu nadmerne vyčerpalo a ďalšiu medailu už nepridala. Ale vedno s bronzovým biatlonistom Pavlom Hurajtom sa postarala o historicky najúspešnejšie účinkovanie Slovenska na ZOH.

Obrovská odozva Nastiných úspechov na Slovensku ešte prehĺbila jej vzťah k novej vlasti. Mesto Banská Bystrica jej udelilo čestné občianstvo a v októbri 2010 dostali Kuzminovci od developerskej spoločnosti v meste pod Úrpínom veľikánsky novučičký byt v lokalite pod Suchým vrchom. Keď Nasťa bude niekde zase bojovať o medaily a do srdca Slovenska z Ruska budú musieť prísť (tak ako počas ZOH vo Vancouveri) synčeka varovať jedni alebo druhí starí rodičia, už sa početní gratulanti aj zvedaví novinári budú mať pomestiť a nebudú sa musieť tlačiť ako predtým v trojizbovom byte na sídlisku Sásová...

PAVOL HURAJT

* 4. 2. 1978 Poprad

» BIATLON

• VANCOUVER 2010 – BRONZ: 15 km s hromadným štartom

Biatlonista narodený v Poprade a žijúci v Tatranskej Štrbe Pavol Hurajt zažil hviezdne chvíle svojej športovej kariéry až tesne po dovŕšení 32. narodenín. Na zimných olympijských hrách vo Vancouveri pretekár Klubu biatlonu Vojenského športového centra Dukla Banská Bystrica vo februári 2010 zužitkoval všetky svoje skúsenosti i mnohoročnú drinu. Na biatlonových tratiach v Callaghanskom údolí vo Whistleri vyletel do výšin, v ktorých sa predtým nevznášal žiadny slovenský biatlonista – muž, ani žena. Trochu síce pochopiteľne zostal v tieni našej zlatej i striebornej medailistky takisto z biatlonovej stopy Anastasie Kuzminovej, ale jeho bronzová medaila v pretekoch na 15 km s hromadným štartom, k tomu piate miesto vo vytrvalostných pretekoch na 20 km a siedme na rýchlostných na 10 km – to boli fantastické a nečakané výsledky! Veď predtým sa medzi svetovú špičku zaradil iba v sezóne 2003/04, keď v celkovom poradí Svetového pohára obsadil 19. priečku a dvakrát sa v pretekoch SP prebil na bronzový stupeň víťazov. Jeho striebornú medailu z majstrovstiev Európy 2005 v Novosibirsku na 20 km nebral svet príliš vážne, pretože biatlonová konkurencia na európskych šampionátoch vždy býva veľmi okypená. A zrazu toto! Po jedenástich sezónach jazdenia vo Svetovom pohári a štartoch na množstve vrcholných súťaží... Pravda, už piate a desiate miesto v pretekoch SP v priebehu sezóny 2009/10 vešteli, že Paľo má po šiestich rokoch znovu parádnu formu.

Hurajt sa v biatlone objavil pomerne neskoro. Začínal s bežeckým lyžovaním a dvakrát v ňom štartoval aj na juniorských MS. Keď ho na základe nedostatočných výsledkov „vyliali“ z SKP Štrbské Pleso, prišiel prosiť o prijatie do Klubu biatlonu Osrbie. Tam mu podal pomocnú ruku vtedajší šéf klubu aj zväzu Benjamín Leitner. Osrblianskemu klubu zostal verný až do olympijskej sezóny 2009/10. Vtedy prestúpil do vojenského centra, kde predsa len dlhodobo mali najlepšie podmienky na prípravu.

Na svetovom šampionáte biatlonistov debutoval Hurajt ako 22-ročný v Holmenkollene 2000. Výsledky – žiadna sláva. To sa v podstate opakovalo aj v ďalších troch sezónach. Na ZOH 2002 v Salt Lake City sa ani nekvalifikoval. Až v spomínanej sezóne 2003/04 akoby sa zrazu prebudil. V pretekoch Svetového pohára skončil dvakrát na treťom mieste a celkovo obsadil 19. priečku. To boli v našom mužskom biatlone v tejto dlhodobej súťaži dovtedy

nebývalé výsledky. Svetový šampionát v tej zime v Oberhofe mu však vôbec nevyšiel. Následný titul majstra sveta v letnom biatlone bol slabou náplasťou, pretože v tomto športe zo zimnej špičky súťaží málokto.

V ďalšej sezóne sa síce Pavol stal vicemajstrom Európy na 20 km, ale v tej maximálnej, svetovej konkurencii, naďalej len málokedy vybočil z priemeru. Na svetovom šampionáte 2005 dopadol katastrofálne – druhý z ME skončil na 70. a 83. mieste. Na olympiádu 2006 v Turíne sa síce prebojoval, ale jeho vrcholom tam bolo len 24. miesto v stíhacích pretekoch. To jeho rovesník Marek Matiaško, ktorý počas desiatich rokov spoločného jazdenia vo svetovej konkurencii takmer vždy medzi Slováckmi dominoval, sa blysol piatym miestom na 20 km trati – dovtedy najlepším mužským výsledkom Slováka v olympijskej histórii biatlonu.

Hurajt ako keby potreboval dozrieť - a trvalo to dlho. Absolvoval učiteľské štúdium na Fakulte humanitných vied UMB Banská Bystrica i trénerstvo na FTVŠ UK v Bratislave a oženil sa. Až posledné dve sezóny pred ZOH 2010 sa očividne začal posúvať vyššie, ale stále to nebola žiadna mimoriadna sláva. Na MS 2008 v Östersunde skončil síce trikrát v prvej dvadsiatke, ale najlepšie štrnásť. Ďalší rok na MS v Pjongčangu bolo jeho maximum 20. miesto. Ale potom v olympijskej zime ako keby explodoval. Najslávnejší biatlonista všetkých čias Nór Ole Einar Björndalen akoby mal nejaké tušenie, keď si práve s Hurajtom dohodol spoločnú prípravu krátko pred ZOH. Napokon ho Palo priamo vo Whistleri trikrát predstihol...

Na olympiáde to vyzeralo, že Hurajt so svojim dlhoročným trénerom Jurajom Sanitrom konečne našli ten správny mix fyzickej aj psychickej pripravenosti. Navyše Pavol sa mohol v každých pretekoch oprieť o výborne pripravené lyže. Chystal mu ich tím servismanov na čele s Dušanom Otčenášom. Ten ho chcel pred olympiádou „vyhecovať“ a sľúbil mu, že ak získa vo Vancouveri olympijskú medailu, vykope mu vlastnoručne základy pod vysnívanú kolibu v Tatranskej Štrbe. Ktovie, či tušil, že Palo to naozaj dokáže...

Svoju spanilú vancouverскую jazdu začal Šurban v rýchlostných pretekoch na 10 km. Len s jedným nepresným zášahom skončil siedmy. Už to bol jeho životný úspech. V následných stíhacích pretekoch na 12,5 km nevyužil dobrú vstupnú pozíciu. Pri streľbe neskopil až tri terčíky a dobehol šestnásť. Ale aj to bol lepší výsledok ako jeho najlepší z predošlej olympiády v Turíne. Na vytrvalostnej 20 km trati sa znovu vypoľ k veľkému výkonu. Bežal výborne, ako koniec koncov v každých pretekoch na týchto hrách. Tentoraz minul len jeden terč a piatym miestom vyrovnal turínske historické mužské maximum Mareka Matiaška. Ale to ešte nebolo všetko.

Najhviezdnejšia Hurajtova chvíľa prišla v záverečnej individuálnej olympijskej súťaži na 15 km s hromadným štartom. V pretekoch, v ktorých sa každému ľahko orientuje, od začiatku útočil na medailu. Strielal ako stroj – skopil všetkých 20 terčov! K tomu výborne bežal. Po prvej aj druhej streľbe bol tretí, po tretej dokonca viedol! Až na poslednom okruhu sa dostal pred neho najprv Rus Ustágov a potom Francúz Fourcade, ale aj tak si vybojoval bronz. Podľa trénera Sanitru podal nie životný, ale nadživotný strelecký i bežecký výkon. Za vytrvalosť a húževnatosť sa dočkal tej najsladšej odmeny. Čakal na ňu veru poriadne dlho.

Spoločná fotografia najúspešnejších olympionikov prvého desaťročia existencie samostatného Slovenska, ktorých v roku 2002 vyhlásil Slovenský olympijský výbor. V prvom rade zľava kajakár Richard Riszdorfer, plavkyňa Martina Moravcová, kajarka Elena Kaliská, biatlonistka Soňa Mihoková, kanoista Slavomír Kňazovický a v zastúpení zápasníka Jozefa Lohyňu jeho syn, v zástupení kajakári Erik Vlček a Juraj Tarr, strelec Jozef Gönci, kanoisti Peter a Pavol Hochschornerovci, Juraj Minčík, v zastúpení družstva hokejistov Jerguš Bača a celkom vpravo kanoista Michal Martikán.

ĎALŠÍ OLYMPIJSKÍ MEDAILISTI, NARODENÍ NA SLOVENSKU ALEBO REPREZENTUJÚCI AJ SLOVENSKO

(chronologický prehľad)

JENŐ UHLYÁRIK

* 15. 10. 1893 Levoča, † 23. 4. 1974 Budapešť (Maďarsko)

» ŠERM

• **PARÍŽ 1924 – STRIEBRO:** šabla družstiev

Rodák z Levoče Jenő Uhlyárik bol členom budapeštianskych klubov BBTE, MOVE BSE a Wesselényi Vivó Club. K olympijskému striebru z Paríža 1924 pridal ako najlepší individuálny výsledok v kariére striebro na ME 1925 v Ostende, kde ho predstihol len krajan Garay. Po skončení kariéry bol niekoľko rokov generálnym sekretárom Maďarského šermiarskeho zväzu. Pracoval ako grafik, ale potom sa stal profesionálnym vojakom a v armáde to dotiahol do hodnosti plukovníka.

VOJTECH STRAUCH (BÉLA SZEPEŠ)

* 5. 9. 1903 Spišská Nová Ves, † 20. 6. 1986 Budapešť (Maďarsko)

» ATLETIKA

• **AMSTERDAM 1928 – STRIEBRO:** hod oštepom

Rodák zo Spišskej Novej Vsi Vojtech Strauch (v olympijských výsledkoch ju uvedený pod menom Béla Szepes) bol veľmi všestranný športovec. Najviac sa presadil v hode oštepom, v ktorom ako člen klubu MAC Budapešť získal nielen olympijské striebro v Amsterdame 1928 (výkon 65,26 m), ale aj sedem titulov majstra Maďarska a päťkrát zlepšil maďarský rekord až na hodnotu 66,70 m. Bol však aj štyrikrát majstrom Maďarska v lyžiarskych pretekoch združených a raz v skokoch na lyžiach. Štartoval za Maďarsko aj na ZOH 1924 v behu na lyžiach a v združených pretekoch. Už počas kariéry pracoval ako športový novinár i karikaturista (sedem rokov v Berlíne, potom v Budapešti). Okrem toho pôsobil aj ako lyžiarsky inštruktor, zväzový kapitán maďarského atletického zväzu a atletický tréner, písal scenáre filmov a zhotovoval plastiky. Získal medzinárodné ocenenie v oblasti fair play, aj v atletike. Jeho starší brat Július Strauch (v olympijských výsledkoch Gyula Szepes) takisto zo Spišskej Novej Vsi štartoval v behu na lyžiach na I. zimných olympijských hrách v Chamonix 1924.

ŠTEFAN FAZEKAŠ (ISTVÁN MOLNÁR)

* 5. 1. 1913 Galanta, † 1. 7. 1983 Budapešť (Maďarsko)

» VODNÉ PÓLO

• **BERLÍN 1936 – ZLATO**

Rodák z Galanty Štefan Fazekaš (v olympijských výsledkoch figuruje pod menom István Molnár) bol člen zlatého tímu vodných pólistov Maďarska na OH 1936 v Berlíne. Podľa dostupných záznamov nastúpil na jeden zápas. Získal aj titul majstra Európy 1938 a s Vasasom Budapešť dva tituly majstra Maďarska (1944 a 1947). Pôvodne bol členom FTC

Budapešť a v tomto klube sa venoval plávaniu a vodnému pólu. Neskôr sa špecializoval už len na pólo, v ktorom bol desať rokov (1934 – 1944) členom maďarskej reprezentácie. Zároveň pôsobil ako tajomník Národnej športovej plavárne v Budapešti. Po druhej svetovej vojne pracoval ako inštruktor Štátneho telovýchovného a športového úradu. Okrem toho pôsobil ako hlásateľ na najväčšom futbalovom štadióne krajiny - na Népstadione.

OSZKÁR ABAY-NEMES

* 22. 9. 1913 Sládkovičovo, † 30. 1. 1959 Pécs (Maďarsko)

» **PLÁVANIE**

• **BERLÍN 1936 – BRONZ:** 4x200 m v. sp.

Keď mal Oszkár Abay-Nemes dva roky, jeho rodina sa presťahovala zo Sládkovičova do Paksu, kde sa plávať učil najprv v Dunaji a potom v plavárni Hága. Po skončení strednej školy študoval právo v Pécsi a počas celej kariéry bol členom tamojšieho klubu PAC. V roku 1933 bol členom víťaznej štafety Maďarska na 4x200 m v. sp. na akademických MS, o rok neskôr na rovnakej súťaži získal na krauliarskej stovke bronz. Na OH 1936 v Berlíne plával na druhom úseku maďarskej štafety na 4x200 m v. sp., ktorá v európskom rekorde skončila tretia za USA a Japonskom. V bronzovom kvartete boli z jeho klubu aj Csík a Lengyel. Plaveckú kariéru ukončil v roku 1941 a v Pécsi si otvoril advokátsku kanceláriu, pôsobil však aj v plaveckom klube. Po vojne sa stal poslancom parlamentu, od roku 1950 však bol perzekvovaný. Po tragických udalostiach roku 1956 na súde obhajoval tzv. kontrarevolucionárov, za čo ho v roku 1958 vylúčili z advokátskej komory. Musel odísť pracovať do bane, kde ako posunovač vozíkov utrpel ťažký úraz. Na jeho následky ako 45-ročný zomrel.

IMRE NÉMETH

* 23. 9. 1917 Košice, † 18. 8. 1989 Budapešť (Maďarsko)

» **ATLETIKA**

• **LONDÝN 1948 – ZLATO:** hod kladivom,
HELSINKI 1952 – BRONZ: hod kladivom

Košický rodák Imre Németh bol na rozdiel od vrhačských zvyklostí štíhly, ale veľmi rýchly. V hode kladivom od polovice septembra 1946 do konca júla 1950 neprehral v 73 pretekoch v sérii. V Londýne 1948 sa stal výkonom 56,07 m olympijským víťazom (mimochodom, ako prvý atléť vôbec narodený na území dnešného Slovenska) a v olympijskom i v dvoch nasledujúcich rokoch vždy raz prekonal svetový rekord, teda dovedna trikrát: 59,02 – 59,57 – 59,88 m. Prvým rekordným výkonom vymazal po 10 rokoch Nemca Blaska. Na tréningoch údajne hádzal až na hranicu 62 m, ale bájnu 60-metrovú hranicu ako prvý prekonal iný rodák zo Slovenska, o ktorom je reč ďalej. Na OH 1952 získal Imre Németh výkonom 57,74 m bronz, na ME 1946 skončil štvrtý a na ME 1956 šiesty. V hode kladivom sa v rokoch 1942 – 1955 stal dovedna 12-krát majstrom Maďarska. Súťažil za Vasas Budapešť. Jeho syn Miklós Németh získal na OH 1976 v Montreale olympijské víťazstvo v hode oštepom, keď utvoril svetový rekord 94,58 m. Németh junior neskôr vyrábal oštepy, s ktorými hádzal aj trojnásobný olympijský šampión Čech Jan Železný, úzko spojený s Banskou Bystricou.

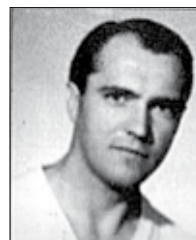
JÓZSEF CSERMÁK

* 14. 2. 1932 Senec, † 14. 1. 2001 Tapolca (Maďarsko)

» **ATLETIKA**

• **HELSINKI 1952 – ZLATO:** hod kladivom

József Csermák žil v rodnom Senci viac než desať rokov, čiže sedem rokov vyrastal v prvej Československej republike. Potom sa počas druhej svetovej vojny jeho mama ako vdova, vychovávajúca tri deti, presťahovala do maďarskej Tapolce. Csermák vstúpil do histórie hodu kladivom ako prvý muž, ktorý prekonal hranicu 60 metrov. Podarilo sa mu to na OH 1952 v Helsinkách, kde zvíťazil vo svetovom rekorde 60,34 m z tretieho pokusu a zhodil z trónu svojho krajana a vrhačského učiteľa Németha. Práve pod vplyvom jeho príkladu sa stal fanatikom kladivárskeho tréningu, venoval sa mu dokonca aj počas prestávok pri ťažkej práci v lome. V porovnaní s dnešnými vrhačskými valibukmi bol malý - meral len 170 cm a v čase vrcholnej kariéry vážil 90 kg. Štartoval na troch olympiádach, ale medailu už nezískal. V Melbourne 1956 síce hodil ešte ďalej ako v Helsinkách (60,70), ale stačilo to len na piate miesto. V Ríme 1960 skončil osemnásť (59,72 m). Na ME 1954 v Berne si však vybojoval bronz.

FERENC NÓGRÁDI (FERENC NEUWIRTH)

* 15. 11. 1940 Košice, † 16. 5. 2009 Budapešť (Maďarsko)

» **FUTBAL**

• **TOKIO 1964 – ZLATO**

Rodák z Košíc Ferenc Nógrádi (pôvodným menom Neuwirth, po druhej svetovej vojne si ho rodina z nemeckej podoby pomadařčila) prežil najlepšie roky futbalovej kariéry v Honvéde Budapešť. Hral v ňom v rokoch 1959 – 66, v poslednom roku si zahrál vo štvrtfinále Pohára víťazov pohárov. V roku 1963 ho prvýkrát nominovali do A-tímu Maďarska, v ktorom však odohral dohromady len štyri zápasy. Viac sa mu darilo v olympijskom výbere, v ktorom sa tešil zo zlatej medaily. Na OH v Tokiu nastúpil na štyri zápasy. Hral aj vo finále proti družstvu Československa, v ktorom Maďarsko vyhralo 2:1. Bol aj v družstve Maďarska na ME 1964, nenastúpil tam však ani na jeden zápas.

JAN BRUMOVSKÝ

* 26. 6. 1937 Levice

» **FUTBAL**

• **TOKIO 1964 – STRIEBRO**

Jan Brumovský sa narodil v Levciciach a po mame mal aj slovenský pôvod. Jeho otec pobýval na Slovensku služobne, ale po rozdelení Československa v roku 1939 sa rodina presťahovala do Čiech. Jan vyrastal v Tepliciach. Od roku 1957 narukoval do Dukly Praha, v ktorej sa podieľal na množstve úspechov. S Duklou získal šesťkrát ligový titul, odohral 230 ligových zápasov a strelil 42 gólov. Ako pravé krídlo však mal smolu, že v boji o tento post v reprezentačnom A-tíme mal nadmieru silného konkurenta v Tomášovi Pospíchalovi. V „áčku“ nastúpil len na štyri zápasy. Oveľa viac sa presadil v olympijskom výbere. Na OH 1964 získal striebornú medailu, pričom vo finále proti Maďarsku (1:2) strelil jediný gól tímu ČSSR. Po skončení hráčskej kariéry sa z neho stal popredný tréner. Na OH 1980 v Moskve, kde družstvo ČSSR dosiahlo historické olympijské víťazstvo, bol asistent hlavného trénera Františka Havránka. Asistoval aj Jozefovi Venglošovi na ME 1980 v Taliansku, kde družstvo ČSSR získalo bronz.

JANA KUBIČKOVÁ-POSNEROVÁ

* 9. 1. 1945 Nové Sady

» ŠPORTOVÁ GYMNASTIKA

• TOKIO 1964 – STRIEBRO: družstvo

MEXICO CITY 1968 – STRIEBRO: družstvo

Narodila sa v Nových Sadoch v okrese Nitra, ale odmala vyrastala v Čechách. Jej mama bola Češka a otec Maďar, ktorý sa k rodine nehlásil. Po adoptívnom otcovi dostala Jana priezvisko Posnerová. Športovú kariéru začínala v akrobatickom tanci. Jej pohybový talent si všimla gymnastická trénerka Alena Tintěrová, ktorá ju potom trénovala až do konca kariéry. Dvakrát bola členkou strieborného družstva ČSSR na OH – v Tokiu 1964 aj v Mexico City 1968, kde už súťažila pod menom Kubičková (vydala sa za člena mužského tímu Václava Kubičku). Jej závanie pri cvičení na bradlách možno pripravilo družstvo ČSSR o zlatú medailu, o ktorú tesne prišlo v súboji so ZSSR. V roku 1966 s družstvom získala Jana Kubičková-Posnerová v Dortmunde titul majsterky sveta. Po OH 1968 aj s manželom emigrovala do NSR a na OH 1972 v Mníchove už pôsobila ako trénerka domácej reprezentácie. Jej traja synovia reprezentovali NSR v skokoch na trampolíne.

PÉTER JUHÁSZ

* 3. 8. 1948 Lučenec

» FUTBAL

• MNÍCHOV 1972 – STRIEBRO

Rodák z Lučenca Péter Juhász bol dlhoročným obrancom budapešťianskeho klubu Újpest FC. V maďarskej reprezentácii bol člen strieborného tímu na OH 1972 v Mníchove, kde Maďarsko vo finále podľahlo Poľsku 1:2. Bol aj člen reprezentačného A-tímu a v roku 1972 štartoval na záverečnom turnaji majstrovstiev Európy.

GALINA ČIŠŤJAKOVÁ

* 26. 7. 1962 Izmail (Ukrajina)

» ATLETIKA

• SOUL 1988 – BRONZ: skok do diaľky

Vrcholné roky svojej skokanskej kariéry prežila rodáčka z ukrajinského Izmailu Galina Čišťjaková (pôvodne jej meno u nás médiá prepisovali ako Čišťakovová) v bývalom Sovietskom zväze. Na medzinárodnom fóre sa členka klubu Burevestnik Moskva prvý raz výrazne presadila na halových ME 1986 v Aténach, kde zvíťazila v skoku do diaľky. Hoci sa venovala aj trojskoku, väčšinu úspechov dosiahla v skoku do diaľky. Na ME 1986 pod holým nebom v Štuttgarte skončila druhá, rovnako ako na halových ME v ďalších dvoch rokoch v Liévine i v Budapešti. Na vrchol kariéry sa dostala v roku 1988, keď 11. júna v Leningrade utvorila výkonom 752 cm dodnes platný svetový rekord. O necelého štvrt roka neskôr na OH v Soule skončila výkonom 711 cm tretia, keď ju predstihli len dve výnimočné súperky – všestranná Američanka Joynerová-Kerseyová a zrejme najúspešnejšia diaľkarka histórie Drechslerová z NDR. Potom získala štyri zlaté medaily na halových šampionátoch. Tri si vybojovala v skoku do diaľky – na ME 1989 v Haagu, na MS 1989 v Budapešti aj na ME 1990 v Glasgowe, tú štvrtú na poslednom podujatí v trojskoku. Viackrát štartovala na pretekoch v Bratislave, kde sa jej tak zapáčilo, že sa tam natrvalo usadila. V roku 1996 získala slovenské občianstvo a svoju novú vlasť reprezentovala v dvoch disciplínach na OH 1996 v Atlante (14. v trojskoku a 23. v skoku do diaľky). Dcéra Irina Beskrovná, ktorú má s bývalým popredným trojskokanom Alexandrom Beskrovným, takisto reprezentovala Slovensko v trojskoku.

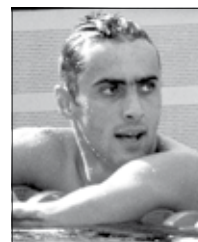
BORIS BOOR

* 12. 12. 1950 Bratislava

» JAZDECTVO

• BARCELONA 1992 – STRIEBRO: skoky družstiev

Bratislavský rodák Boris Boor je v histórii jediný jazdec zo Slovenska, ktorý sa môže pochváliť olympijskou medailou. Získal ju na OH 1992 v Barcelone ako člen strieborného skokanskeho družstva Rakúska. V ČSSR sa ako 19-ročný stal majstrom krajiny v skokoch, ale krátko potom na jeseň 1970 emigroval spoločne so svojím otcom rovnakého mena a s bratom Urošom do Rakúska. Otec bol šéf jazdeckého oddielu Slávia SVŠT Bratislava a krátko i šéf slovenského jazdeckého športu. Iniciátorom odchodu do zahraničia bol práve Boris Boor st., ktorý za svoje postoje proti okupácii ČSSR v roku 1968 prišiel o post prodekana a vedúceho katedry na Stavebnej fakulte SVŠT. Dvaja synovia – takisto nadšení jazdci - sa k otcovi pridali, len najmladší Martin zostal s mamou na Slovensku. V Bratislave sa rodina zišla znovu až po 20 rokoch. Boris Boor sa v cudzine jazdecky presadil najviac. Dvakrát štartoval na OH (prvý raz v Soule 1988) i MS, šesťkrát na ME. Olympijské striebro získal v Barcelone v partii s Frühmannom, Münzerom a so slávnym Simonom. Získal tri tituly majstra Rakúska a dodnes je držiteľom neoficiálneho svetového rekordu v skoku mohutnosti bez sedla, keď so svojím koňom preskočil múr vo výške 2,08 m. Žije v rakúskom Breitstettene.

MARCEL GÉRY

* 15. 3. 1965 Smolenice

» PLÁVANIE

• BARCELONA 1992 – BRONZ: 4x100 m pol. pret.

Plavec pôvodom zo Smoleníc Marcel Géry, ktorý vyrastal v Cíferi a trénoval vo VŠ Trnava pod vedením Ladislav Hlavatého, bol jeden z množstva špičkových plavcov v ČSSR, ktorí emigrovali. On však ako jediný z emigrantskej partie získal olympijskú medailu. V polohovej štafete Kanady na OH 1992 v Barcelone - spoločne s Tewksburym, Clevelandom a Clarkom - prispel svojím podielom na delfinárskom úseku (motýlik) k zisku bronz. Počas pôsobenia v ČSSR sa trojnásobný juniorský majster Európy zo švédskeho Skövde v roku 1980 medaily na vrcholnej súťaži dočkal na ME – v Sofii 1985 bol tretí na 100 m motýlik. Päťkrát získal bronz na „trucolympiáde“ – súťaži Družba 1984 v Moskve, ktorá mala byť pre športovcov zo socialistických krajín náhradou za neúčast na bojkotovanej olympiáde v Los Angeles. Aj táto trpká skúsenosť prispela k jeho neskoršej emigrácii. Odhodlal sa k nej krátko po úspešných MS 1986 v Madride, kde skončil na 200 m motýlik štvrtý (37 stotín od medaily), na polovičnej trati šiesty a na kraulovej dvojstovke piaty. Tri jeho slovenské rekordy z Madridu sú stále platné... Géry emigroval z dovolenky v Juhoslávii, na ktorej bol aj s partnerkou za odmenu za úspešný šampionát. Kanadské občianstvo dostal v decembri 1989, takže o štart na OH v Soule prišiel. V krátkom bazéne utvoril pred zavedením oficiálnych svetových rekordov najlepšie svetové výkony na 50 i 100 m motýlik. Zvíťazil na Hrách Commonwealthu 1990, ale zlatým klincom jeho kariéry bol olympijský bronz v Barcelone. Dnes žije pri Toronte a pracuje ako nezávislý realitný agent. Jeho obaja synovia sa vážne venujú tenisu.

ŠTEFAN GERGELY (ISTVÁN GERGELY)

* 20. 8. 1976 Dunajská Streda

» VODNÉ PÓLO

• ATÉNY 2004 – ZLATO, PEKING 2008 – ZLATO

Štefan Gergely je rodák z Dunajskej Stredy, ale svoj život spojil predovšetkým s Komárnom, v ktorom žil od troch rokov a s rodinou aj v čase zisku oboch zlatých olympijských medailí (vo výsledkoch je ako István Gergely) vo farbách Maďarska. Medzi všetkými medailistami z našich končín sa vyníma, pretože je jediný, ktorý na olympiáde najprv reprezentoval Slovensko a potom medailovo uspel pod piatimi kruhmi vo farbách inej krajiny. Dvojmetrový brankár roky nemal v slovenských bazénoch konkurenciu a miesto v reprezentačnom tíme mal isté. Výkonnosť tímu Slovenska mu však na vrcholných podujatiach nedávala šancu na popredné umiestenie. Dobrou ilustráciou bolo až 12. miesto na OH v Sydney. Štefan hral za Slovensko ešte aj na MS 2001 vo Fukuoke (11. miesto), ale potom sa v túžbe po výraznom úspechu rozhodol uchádzať o maďarské občianstvo. Vzhľadom na maďarskú národnosť a fakt, že práve prestúpil z Terrasse Barcelona do Honvédu a v Budapešti začal študovať športový manažment na vysokej škole, ho získal rekordne rýchlo. Už v Barcelone 2003 sa ako prvý vodný pólista pôvodom zo Slovenska v histórii stal majstrom sveta a v Aténach 2004 ako prvý aj olympijským víťazom. Vynikajúci Szécsi mu však miesto v bránke uvoľnil len v jednom zápase. Podstatne významnejší bol podiel Š. Gergelya na ďalšom maďarskom olympijskom triumfe v Pekingu 2008. Do nominácie sa pritom dostal na poslednú chvíľu, keď ho tréner Kemény napokon uprednostnil pred mladým Nagyom. Komárňan odchytil celé zápasy proti Grécku a Kanade. V semifinále proti Čiernej Hore nastúpil za nepriaznivého stavu 3:6 a významne sa pričínil o zvrat a víťazstvo Maďarov 11:9. Príležitosť zachytať si dostal aj vo finále proti USA (14:10). S tímom Maďarska vyhral aj Svetovú ligu, s Honvédom Budapešť zase Ligu majstrov a štyrikrát majstrovstvá Maďarska. Vodnému pólu sa venuje aj jeho mladší brat Michal Gergely, s ktorým hral spolu v slovenskej reprezentácii.

ČESKÍ OLYMPIJSKÍ MEDAILISTI, PÔSOBIACI V ČASE ZISKU MEDAILY V SLOVENSKOM KLUBE

(chronologický prehľad)

JAN KOUTNÝ

* 24. 6. 1897 Vyškov - † 18. 7. 1976 Praha

» ŠPORTOVÁ GYMNASTIKA

• PARÍŽ 1924 - STRIEBRO: preskok

• AMSTERDAM 1928 – STRIEBRO: družstvo

Na OH 1924 v Paríži získal rodák z Vyškova Jan Koutný striebro v preskoku, keď len o stotinu bodu podľahol víťaznému Krizovi z USA. Vo viacboji skončil jedenásty a na kruhoch siedmy. Na OH 1928 v Amsterdame bol člen strieborného družstva ČSR, vo viacboji obsadil 31. miesto. Bol priekopník rozvoja športovej gymnastiky na Slovensku. V rokoch 1919 - 1939 bol náčelník Sokola v Pohronskej župe vo Zvolene, po násilnom rozdelení Československa v dôsledku Mnichovského diktátu sa však vrátil na Čiech.

JIŘÍ DALER

* 8. 3. 1940 Brno

» DRÁHOVÁ CYKLISTIKA

• TOKIO 1964 – ZLATO: stíhacie preteky jednotlivcov

Na OH 1964 v Tokiu triumfoval rodák z Brna Jiří Daler v stíhacích pretekoch jednotlivcov a bol členom stíhacieho družstva ČSSR, ktoré postúpilo do štvrtfinále a delilo sa o konečné 5. miesto. Stal sa historicky prvým cyklistickým olympijským víťazom z Československa. V tom čase bol člen klubu Favorit Brno, ale zároveň aj Dukly ŽTU Bratislava, v ktorej bol na dlhodobom predolympijskom sústreďení spolu s ďalšími českými cyklistami - dráharmi. Na MS 1965 získal ako člen stíhacieho družstva bronz, v stíhacích pretekoch jednotlivcov bol na MS 1966 druhý a o rok neskôr tretí. V roku 1967 vytvoril na vysokohorskej dráhe v Mexico City svetové rekordy na 4 km a 5 km.

VÁCLAV NEDOMANSKÝ

* 14. 3. 1944 Hodonín

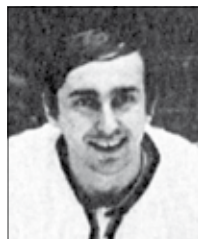
» ĽADOVÝ HOKEJ

• GRENOBLE 1968 – STRIEBRO

• SAPPORO 1972 – BRONZ

Na ZOH 1968 v Grenobli sa legendárny urastený útočník pôvodom z Hodonína Václav Nedomanský s číslom 14 výrazne podieľal na zisku striebra tímu ČSSR. So 7 bodmi za 5 gólov a 2 prihrávky bol desiaty najproduktívnejší hráč turnaja. Na ZOH 1972 v Sapporo prispel k bronzu tímu ČSSR a s 9 bodmi (6+3) z piatich zápasov - bol druhý najproduktívnejší hráč turnaja za

Charlamovom zo ZSSR. V roku 1974 emigroval do Kanady, kde pôsobil najprv v súťaži WHA a potom aj v NHL v tímoch St. Louis Blues a New York Rangers. Celú seniorskú kariéru v ČSSR prežil rodák z Moravy v tíme Slovana Bratislava, v ktorom sa stal štyrikrát kráľom ligových strelcov a v 419 zápasoch nastriegal spolu 349 gólov. Impozantná bola aj jeho bilancia v reprezentačnom drese – za tím ČSSR nastriegal v 220 zápasoch 163 gólov, čo je historický rekord. V roku 1972 sa v Prahe stal majstrom sveta, v roku 1974 bol najlepší strelec svetového šampionátu vo Fínsku. Trikrát ho vybrali do All Stars tímu majstrovstiev sveta. V posledných rokoch pôsobí v zámorí aj ako konzultant trénera reprezentačného družstva Slovenska.

JIŘÍ HOLEČEK

* 18. 3. 1944 Praha

» **ĽADOVÝ HOKEJ**

• **SAPPORO 1972 – BRONZ**

Na ZOH 1972 v Sappore bol rodák z Prahy Jiří Holeček jedným z dvojice brankárov bronzového tímu ČSSR. V silnej konkurencii Vlada Dzurilla však odchytil len 2 zápasy. V tom čase bol člen VSŽ Košice. V Košiciach, kam v roku 1963 narukoval do vtedajšej Dukly, prežil prvých desať rokov svojej veľkej kariéry. V roku 1973 prestúpil do Sparty Praha. Na ZOH 1976 v Innsbrucku však už bol brankárska jednotka strieborného tímu ČSSR, keď odchytil päť zápasov. Trojnásobného majstra sveta (Praha 1972, Katowice 1976 a Viedeň 1977) až päťkrát vyhlásili za najlepšieho brankára svetového šampionátu.

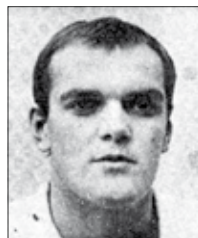
BOHUMIL STARNOVSKÝ

* 3. 10. 1953 Praha

» **MODERNÝ PÄTBOJ**

• **MONTREAL 1976 – STRIEBRO:** družstvo

Na OH 1976 bol rodák z Prahy Bohumil Starnovský spoločne s Janom Bártům a Jiřím Adamom členom nečakane strieborného družstva moderných päťbojárov ČSSR, v súťaži jednotlivcov skončil sedemnásty. Na OH 1980 v Moskve prispel k šiestemu miestu družstva. V čase svojich olympijských vystúpení bol príslušník ASVŠ Dukla Banská Bystrica. Neskôr si zahral vo filme režiséra Júliusa Matulu „Stupne porazených“ a stal sa majiteľom úspešnej tajne parkúrových koní.

VLADIMÍR KOCMAN

* 5. 4. 1956 České Budějovice

» **DŽUDO**

• **MOSKVA 1980 – BRONZ:** nad 95 kg

Na OH 1980 v Moskve získal urastený rodák z Českých Budějovic Vladimír Kocman bronz v kategórii nad 95 kg, čo bola vôbec prvá olympijská medaila v histórii pre československé džudo. Dlhé roky, vrátane onoho olympijského, pôsobil v ASVŠ Dukla Banská Bystrica. S týmto obdobím sa spájajú aj jeho medailové úspechy na ďalších vrcholných podujatiach – na MS 1983 v súťaži bez rozdielu hmotností získal striebro, na MS 1981 nad 95 kg bronz, rovnako ako na ME 1984.

JAN ŽELEZNÝ

* 16. 6. 1966 Mladá Boleslav

» **ATLETIKA**

• **SOUL 1988 – STRIEBRO:** hod oštepom

Na OH 1988 v Soule získal rodák z Mladej Boleslavi Jana Železný striebro v hode oštepom. S víťazným Fínom Korjusom prehral len o 16 cm. Bol vtedy príslušník ASVŠ Dukla Banská Bystrica a na Slovensku sa narodili aj dve jeho deti. Trénovali ho tam Jaroslav Halva a Jozef Hanušovský. Zlato na OH 1992 v Barcelone pre výpravu ČSFR (poslednú spoločnú československú na olympiádach) už získal ako člen Dukly Praha, ale až do olympiády sa stále pripravoval v Banskej Bystrici. Po rozdelení ČSSR ako príslušník Dukly Praha získal pre Česko ďalšie dve olympijské víťazstvá - v Atlante 1996 i v Sydney 2000. Patrí medzi najvýznamnejšie osobnosti v histórii svetovej atletiky a je vôbec najúspešnejší oštepár všetkých čias. Okrem olympijských triumfov má na konte aj tri tituly majstra sveta. Utvoril päť oficiálnych svetových rekordov (celkom prvý v Nitre v máji 1987 – 87,66 m) a je aj autor stále platného svetového maxima 98,48 m. V roku 2000 ho vyhlásili za najlepšieho atléta sveta, v rokoch 1996 a 2000 za najlepšieho atléta Európy. Štyrikrát ho novinári zvolili za najúspešnejšieho športovca Česka.

JIŘÍ PARMA

* 9. 1. 1963 Frenštát pod Radhoštěm

» **SKOKY NA LYŽIACH**

• **ALBERTVILLE 1992 – BRONZ:** družstvo

Na ZOH 1984 v Sarajeve skončil rodák z českej skokanskej bašty – Frenštátu pod Radhoštěm – Jiří Parma desiaty v skokoch zo stredného mostíka. Na ZOH 1988 v Calgary skončil v rovnakej disciplíne piaty a podieľal sa na 4. mieste družstva ČSSR. Svoju olympijskú kariéru napriek náročnému „presedlaniu“ z klasického na V-štyl ešte zveľadil v Albertville 1992, kde bol ústrednou postavou bronzového družstva ČSSR, na veľkom mostíku skončil piaty a na strednom desiaty. Štartoval aj na ZOH 1994 vo farbách Česka, tam bol jeho vrcholom podiel na 7. mieste družstva. V období prvých troch svojich olympijských účastí bol príslušníkom ASVŠ Dukla Banská Bystrica. Vrcholom jeho kariéry bol zisk titulu majstra sveta 1987 na strednom mostíku. Vtedy ho vyhlásili aj za Športovca roka v ČSSR.

FRANTIŠEK JEŽ, skoky na lyžiach

* 16. 12. 1970 Valašské Meziříčí

» **SKOKY NA LYŽIACH**

• **ALBERTVILLE 1992 – BRONZ:** družstvo

Na ZOH 1992 v Albertville bol rodák z Valašského Meziříčí František Jež člen bronzového družstva ČSFR, ktoré viedol slovenský tréner Ján Táncoš. V tom období, rovnako ako v predošlých rokoch, keď patril medzi najlepších na svete (v roku 1990 skončil celkovo piaty vo Svetovom pohári a druhý v prestížnom seriáli Intersportturné), bol útlý Moravan príslušník ASVŠ Dukla Banská Bystrica.

Vo všetkých prípadoch ide o športovcov českej národnosti, ktorí sa narodili na území dnešnej Českej republiky.

REGISTER OLYMPIONIKOV ZO SLOVENSKA

Zo všetkých športov, ktoré sú v súčasnosti v olympijskom programe (26 letných a 7 zimných športov – berieme do úvahy olympijské členenie športov, ktoré sa odvíja od ich zastrešenia príslušnou medzinárodnou federáciou), v registri nenájdete žiadneho zástupcu iba v prípade taekwonda a curlingu. Pokiaľ ide o odvetvia v rámci uvedených 33 športov, zase absentuje zastúpenie len v modernej gymnastike a v cyklistickej súťaži BMX.

Celkove v našom Registri olympionikov zo Slovenska figuruje 762 mien športovcov, pričom piati z nich sa zúčastnili na letných aj zimných olympijských hrách a ďalší dvaja v dvoch rôznych športoch, čiže v nižšie uvedených číslach podľa športov sú zarátaní dvojmo. Do uvedených počtov rátame aj cestujúcich náhradníkov, ktorí síce na olympijské súťaže nenastúpili, ale boli priamo na olympiáde. Takisto sú tam zarátaní aj športovci, ktorí po zranení pri tréningu priamo na olympiáde tesne pred pretekmi napokon nesúťažili. A pre úplnosť rátame aj dvoch športovcov, štartujúcich v lyžovaní v tzv. ukázkových disciplínach, pretože tiež sú uvedení v registri.

Počty športovcov uvedených v Registri olympionikov zo Slovenska podľa jednotlivých športov (v rámci letných aj zimných športov je poradie zostavené podľa početnosti zastúpenia) sú nasledovné:

LETNÉ OLYMPIJSKÉ ŠPORTY (25 z 26)

Atletika	92
Plavecké športy	60
Kanoistika	48
Futbal	42
Hádzaná	40
Basketbal	36
Cyklistika	26
Gymnastika	25
Zápasenie	25
Športová strelba	18
Box	17
Vzpieranie	17
Tenis	16
Volejbal	15
Veslovanie	13
Stolný tenis	6
Moderný päťboj	5
Džudo	5
Jachting	5
Šerm	5
Jazdectvo	3
Pozemný hokej	3
Bedminton	2
Lukostrelba	1
Triatlon	1

ZIMNÉ OLYMPIJSKÉ ŠPORTY (6 zo 7)

Ladový hokej	114
Lyžovanie	68
Biatlon	22
Korčuľovanie	15
Boby	13
Sánkovanie	11

VYSVETLIVKY K REGISTRU:

- 1) Pri miestach narodenia alebo úmrtia mimo územia dnešnej Slovenskej republiky sú uvádzané súčasné názvy krajín, na ktorých území ležia.
- 2) Pri mužoch najprv uvádzame ich pôvodné slovenské mená a priezviská, ak sa líšia od neskorších alebo aj od mien, pod ktorými súťažili na olympijských hrách. Pri ženách sú uvádzané ich priezviská, pod ktorými súťažili na OH/ZOH. V prípade, že štartovali na OH/ZOH pred vydajom aj po ňom, najprv je uvedené ich meno po vydaji, potom meno za slobodna.
- 3) Niektorí športovci súťažili aj pod inými menami, resp. pseudonymami – tie sú uvedené v zátvorke, rovnako ako ich mená v maďarskom prepise.
- 4) V zozname uvádzame aj cestujúcich náhradníkov, ktorí boli prítomní na olympiáde a pripravení nastúpiť.
- 5) Pri radení športov je zohľadnené tradičné olympijské členenie športových odvetví, v rámci ktorých sú niektoré odvetvia napriek existencii osobitných svetových či európskych šampionátov v príbuzných odvetviach súčasťou jedného športu. To sa týka cyklistiky, plaveckých športov, kanoistiky, gymnastiky, lyžovania aj korčuľovania, teda športov, ktoré sú celosvetovo zastrešované každý jednou medzinárodnou federáciou.
- 6) V športoch, v ktorých sú výkony exaktne merateľné a relevantné, t. j. porovnateľné v rôznych obdobiach (t. j. atletika a plávanie) sú za výsledkami uvedené aj hodnoty výkonov dosiahnutých na OH, pokiaľ o nich existuje hodnoverný výsledkový záznam.
- 7) Vysvetlivky značiek a skratiek: ● – účasť na OH/ZOH, ▲ – účasť na OH/ZOH, ale bez nastúpenia v súťaži, □ – účasť v ukázkovom športe, 🥇 – zlato, 🥈 – striebro, 🥉 – bronz, * – narodený/á, † – zomrel/a.

LETNÍ OLYMPIONICI

Abecedne zoradený register účastníkov hier olympiády zo Slovenska podľa športových odvetví (olympionikov slovenského pôvodu a/alebo narodených na území súčasného Slovenska vo výpravách Uhorska, ČSR, ČSSR, ČSFR, ČR a iných krajín, a členov slovenských výprav na OH)

ATLETIKA

BALOŠÁK ŠTEFAN ●●

* 23. 11. 1972 Martin – **vo výprave Slovenska – 1996:** 400 m - vyradený v semifinále (45,59, v medzibehu 45,32), **2000:** 400 m - vyradený v rozbehu (44. - 46,42), 4x400 m – 27.

BARAČ VALÉR ●

* 16. 7. 1909 Malá Vieska, † 11. 8. 1991 Košice – **vo výprave ČSR – 1936:** nepostúpil z kvalifikácie vo vrhu guľou (14,51), ani v hode diskom (42,82).

BARSI LÁSZLÓ (TOMASCHEK LÁSZLÓ) ●

* 25. 6. 1904 v Levice, † 6. 9. 1975 Budapešť (Maďarsko) – **vo výprave Maďarska – 1928:** 400 m - vyradený v semifinále (49,2), 800 m - vyradený v semifinále (1:56,2), 4x400 m - bez umiestenia.

BÁTOVSKÝ MILOŠ ●●

* 26. 5. 1979 Krupina – **vo výprave Slovenska – 2004:** 50 km chôdza - 18. (3:59:11), **2008:** 50 km chôdza – 35. (4:06:30).

BENČÍK JURAJ ●

* 15. 2. 1945 Tótkomlós (Maďarsko) – **vo výprave ČSSR – 1980:** 50 km chôdza - 13. (4:27:39), 20 km chôdza - diskvalifikovaný.

BLAŽEK PAVOL ●●●●

* 9. 7. 1958 Trnava – **vo výprave ČSSR, resp. ČSFR – 1980:** 50 km chôdza - 10. (4:16:26), 20 km chôdza - 14. (1:35:31), **1988:** 20 km chôdza - 15. (1:22:39), 50 km chôdza - 12. (3:47:31), **1992:** 20 km chôdza - 17. (1:29:23), 50 km chôdza - 29. (4:22:33), **vo výprave Slovenska – 1996:** 20 km chôdza - 46. (1:29:41).

BLAŽEKOVÁ ZUZANA ●

* 1. 7. 1980 Trnava – **vo výprave Slovenska – 2000:** 20 km chôdza - 43. (1:44:03).

BOBKOVÁ MIRIAM ●

* 2. 3. 1979 Spišská Nová Ves – **vo výprave Slovenska – 2008:** 100 m prek. – 37. (13,65).

BOKOR MARIÁN ●●

* 17. 4. 1977 Trnava – **vo výprave Slovenska – 2000:** hod oštepom - 27. (75,49), **2004:** hod oštepom - 32. (71,74).

BUGÁR IMRICH ●●●●

* 14. 4. 1955 Ohrady, okres Dunajská Streda – **vo výprave ČSSR, resp. ČSFR – 1980:** hod diskom - 2.

(66,38), **1988:** hod diskom - 12. (60,88), **1992:** hod diskom – 20. (58,70).

CSERMÁK JÓZSEF ●●●●

* 14. 2. 1932 Senec, † 14. 1. 2001 Tapolca (Maďarsko) – **vo výprave Maďarska – 1952:** hod kladivom - 1. (60,34 - svetový rekord), **1956:** hod kladivom - 5. (60,70), **1960:** hod kladivom – 18. (59,72).

ČERCHLANOVÁ JOZEFÍNA ●

* 29. 3. 1952 Bratislava – **vo výprave ČSSR – 1976:** 800 m - vyradená v rozbehu (2:02,36).

ČEVONA VÁCLAV ●●

* 24. 5. 1922 Rybárpole, Ružomberok – **vo výprave ČSR – 1948:** 1500 m - 4. (3:51,2), **1952:** 1500 m - vyradený v semifinále (3:51,4).

ČISTÍJAKOVÁ GALINA ●●●

* 26. 7. 1962 Izmail (Ukrajina) – **vo výprave ZSSR – 1988:** skok do diaľky - 3. (711), **vo výprave Slovenska – 1996:** trojskok - 14. (14,14), skok do diaľky - 23. (633).

DANIŠ IVAN ●

* 29. 1. 1951 Žilina – **vo výprave ČSSR – 1972:** 400 m prek. - vyradený v semifinále (50,01).

DEMEČ JURAJ ●

* 29. 1. 1945 Užhorod (Ukrajina) – **vo výprave ČSSR – 1972:** 4x100 m - 4., 100 m - vyradený v rozbehu (10,66).

DÉVÁN ŠTEFAN (DÉVÁN ISTVÁN) ●/●

* 4. 11. 1890 Bratislava, † 21.5. 1977 Kempten (Nemecko) – **vo výprave Uhorska – 1912:** 200 m - vyradený v semifinále (22,9), 400 m - vyradený v rozbehu, 4x400 m – vyradený v rozbehu. **Na ZOH 1924 štartoval za Maďarsko v behu na lyžiach.**

DIZDAREVIĆ SLAVEN ●

* 3. 8. 1981 Sarajevo (Bosna a Hercegovina) – **vo výprave Slovenska – 2008:** desaťboj – 24. (7021).

DRUBINA ŠTEFAN (DRUBINA ISTVÁN) ●●

* 17. 8. 1884 Bratislava, † ?????? – **vo výprave Uhorska – 1908:** 3500 m chôdza – 19. (18:44,6), **1912:** 10 km chôdza – nedokončil.

ENGEL ANDREJ ●

* 10. 2. 1904 Banská Štiavnica, † 3. 12. 1991 Malmö (Švédsko) – **vo výprave ČSR – 1932:** 100 m - vyradený v medzibehu (11,1), 200 m - vyradený v rozbehu (22,3).

FILLO MILAN ●

* 23. 4. 1929 Žilina, † 2. 11. 2004 Karlovy Vary (Česko) – **vo výprave ČSR – 1952:** 400 m - vyradený v rozbehu (48,7).

FORGÁCS-FACZINEK FRANTIŠEK ●

(FORGÁCS-FACZINEK FERENC)

* 25. 9. 1891 Bratislava, † ?????? – **vo výprave Uhorska – 1912:** 800 m - vyradený v rozbehu, 1500 m - vyradený v rozbehu.

GLESKOVÁ-LEHOCKÁ EVA ●●●

* 26. 7. 1943 Zvolen – **vo výprave ČSSR – 1964:** 100 m - vyradená v semifinále (11,9, v medzibehu 11,6), 200 m - vyradená v semifinále (24,5, v rozbehu 24,3 s vetrom), **1968:** 100 m - vyradená v semifinále (11,7, v rozbehu 11,6, v medzibehu 11,2), 200 m - vyradená v rozbehu (24,0), **1972:** 100 m - 8. (so zranením 12,48, v rozbehu 11,50, v medzibehu 11,43, v semifinále 11,43).

GOMBALA MILAN ●●

* 29. 1. 1968 Lučenec – **vo výprave ČSFR – 1992:** skok do diaľky – 25. (769), **vo výprave Česka – 1996:** skok do diaľky – 20. (788).

HABORÁK MILAN ●▲●

* 11. 1. 1973 Prešov – **vo výprave Slovenska – 2000:** vrh guľou - 11. (19,06 – v kvalifikácii 20,00), **2004** – pre pozitívny dopingový nález pred súťažou vylúčený z OH, **2008:** vrh guľou – 30. (19,32).

HLAVOŇOVÁ-KOVÁČIKOVÁ ZUZANA ●●●

* 16. 4. 1973 Šaľa – **vo výprave Česka – 1996:** skok do výšky - 12. (193), **2000:** skok do výšky - 11. (190), **2004:** skok do výšky - 26. (185).

HOLÚBEK RADOŠLAV ●

* 28. 11. 1975 Žilina – **vo výprave Slovenska – 2000:** 400 m prek. - 40. (51,18), 4x400 m - 27.

HORÁK PETER ●

* 7. 12. 1983 Bratislava – **vo výprave Slovenska – 2008:** skok do výšky – 33. (215).

HRAŠNOVÁ MARTINA ●

* 21. 3. 1983 Bratislava – **vo výprave Slovenska – 2008:** hod kladivom – 8. (71,00 – v kvalifikácii 72,87).

CHARFREITAG LIBOR ●●●

* 11. 9. 1977 Trnava – **vo výprave Slovenska – 2000:** hod kladivom - 30. (72,52), **2004:** hod kladivom - 7. (77,54), **2008:** hod kladivom – 8. (78,65).

CHMELKOVÁ ANNA ●

* 26. 7. 1944 Špačince – **vo výprave ČSSR – 1968:** 400 m - vyradená v rozbehu (54,9).

IVAN JÚLIUS ●

* 25. 3. 1954 Šurany – **vo výprave ČSSR – 1980:** 110 m prek. - nedokončil rozbeh.

JANKOVICH ŠTEFAN (JANKOVICH ISTVÁN) ●

* 17. 10. 1889 Bratislava, † 21. 2. 1974 Budapešť (Maďarsko) – **vo výprave Uhorska – 1912:** 100 m - vyradený v semifinále, 4x100 m - vyradený v semifinále.

JAVADOVÁ ALICA ●

* 26. 6. 1969 Nitra – **vo výprave Slovenska – 1996:** skok do výšky - 25. (185).

JEŠINA FRANTIŠEK (JESINA FERENC) ●

* 19. 8. 1887 Trnava, † ?????? – **vo výprave Uhorska – 1908:** hod diskom voľným štýlom – vyradený v kvalifikácii (30,82), hod diskom gréckym štýlom - vyradený v kvalifikácii, hod oštepom voľným štýlom - vyradený v kvalifikácii (36,82).

KLOCOVÁ LUCIA ●●

* 20. 11. 1983 Martin – **vo výprave Slovenska – 2004:** 800 m – 19. (2:00,79), **2008:** 800 m – 11. (1:58,80).

KOBULSZKY KAROL ●

* 28. 9. 1887 Prešov, † 31. 12. 1970 Budapešť (Maďarsko) – **vo výprave Uhorska – 1912:** hod diskom - 16. (38,15), hod diskom obojruč. - 16. (59,48).

KOCZÁN MÖR (pseudonym KOVÁCS MIKLÓS) ●●●●

* 8. 1. 1885 Kocs (Maďarsko), † 30. 7. 1972 Alsógöd (Maďarsko) – **vo výprave Uhorska – 1908:** hod oštepom voľným štýlom - vyradený v kvalifikácii (35,00), hod oštepom gréckym štýlom - vyradený v kvalifikácii, hod diskom - vyradený v kvalifikácii (32,76), vrh guľou - vyradený v kvalifikácii, **1912:** hod oštepom - 3. (55,50), hod oštepom obojruč. - 12. (86,39), hod diskom - 33. (33,30), **vo výprave ČSR – 1924:** hod oštepom – 22. (48,39).

KOLLÁR IGOR ●●●

* 25. 6. 1965 Žiar nad Hronom – **vo výprave ČSFR – 1992:** 20 km chôdza - 19. (1:29,38), **vo výprave Slovenska – 1996:** 20 km chôdza - diskvalifikovaný, **2000:** 20 km chôdza – 31. (1:26:31).

KONOPKA MIKULÁŠ ●●

* 23. 1. 1979 Rimavská Sobota – **vo výprave Slovenska – 2000:** vrh guľou - 23. (18,99), **2004:** vrh guľou - 10. (19,92 – v kvalifikácii 20,32).

KONOPKA MILOSLAV ●●●

* 23. 1. 1979 Rimavská Sobota – **vo výprave Slovenska – 2000:** hod kladivom - 32. (70,55), **2004:** hod kladivom - 15. (76,16), **2008:** hod kladivom – 23. (71,96).

KORČOK PETER ●●●

* 12. 8. 1974 Šahy – **vo výprave Slovenska – 2000:** 50 km chôdza - 23. (3:58:46), **2004:** 50 km chôdza - 14. (3:54:22), **2008:** 50 km chôdza – nedokončil pre zranenie.

KOŠČÁK JOZEF ●

* 8. 6. 1903 Košice, † 10. 1. 1979 Brno (Česko) – **vo výprave ČSR – 1928:** 5000 m - vyradený v rozbehu (15:42,0).

KOVÁČ IGOR ● ● ▲

* 12. 5. 1969 Krompachy – vo výprave ČSFR – 1992: 110 m prek. - vyradený v rozbehu (14,12), vo výprave Slovenska – 1996: 110 m prek. - vyradený v medzibehu (13,70 - v rozbehu 13,62), 2000: 110 m prek. - pre zranenie nenastúpil.

KUCEJ JOZEF ● ● ●

* 23. 3. 1965 Zvolen – vo výprave ČSSR, resp. ČSFR – 1988: 400 m prek. - vyradený v rozbehu (49,89), 1992: 400 m prek. - vyradený v rozbehu (50,28), vo výprave Slovenska – 1996: 400 m prek. - vyradený v rozbehu (50,31).

KÚCSERA MIKULÁŠ ●

* 10. 6. 1902 Budapešť (Maďarsko), † 28. 5. 1987 Bratislava – vo výprave ČSR – 1924: skok do výšky - vyradený v kvalifikácii (173).

LOPUCHOVSKÝ MARCEL ●/●

* 23. 11. 1977 Košice – vo výprave Slovenska – 2000: 4x400 m - 27. Na ZOH 2010 štartoval v boboch.

LUNTZER JURAJ (LUNTZER GYÖRGY) ● ●

* 23. 8. 1886 Bratislava, † 1942 Sedmohradsko (Rumunsko) – vo výprave Uhorska – 1908: hod diskom voľným štýlom - 7. (38,34), hod diskom antickým štýlom - vyradený v kvalifikácii, hod oštepom voľným štýlom - vyradený v kvalifikácii, 1912: hod diskom - 21. (37,88), hod diskom obojruč - 20. (platný len výkon jednou rukou - 37,88). Na OH 1912 súťažil aj v zápasení.

MALÍK ŠTEFAN ● ●

* 11. 2. 1966 Šurany – vo výprave Slovenska – 1996: 50 km chôdza - 21. (3:58:40), 2000: 50 km chôdza - 20. (3:56:44).

MALÍKOVÁ ZUZANA ● ●

* 2. 8. 1983 Nové Zámky – vo výprave Slovenska – 2004: 20 km chôdza - 22. (1:33:17), 2008: 20 km chôdza - 32. (1:34:33).

MALOVEC DUŠAN ●

* 1. 7. 1957 Modra – vo výprave ČSSR – 1980: 4x400 m - 7.

MAĽA PAVOL ●

* 17. 10. 1910 Očová, † 21. 11. 1970 Trenčianska Teplá – vo výprave ČSR – 1936: hod oštepom - v kvalifikácii 17. (58,71).

MATANIN MARCEL ●

* 15. 12. 1973 Vranov nad Topľou – vo výprave Slovenska – 2004: maratón - 81. (2:50:26).

MELICHEROVÁ EUDMILA ●

* 6. 1. 1964 Filakovo – vo výprave ČSSR – 1988: maratón - 45. (2:43:56).

MIKULÁŠ MILAN ● ▲

* 1. 4. 1963 Trnava – vo výprave ČSSR, resp. ČSFR – 1988: pre zranenie nenastúpil, 1992: trojskok - 15. (16,82).

MORAVČÍK DUŠAN ● ● ●

* 27. 5. 1948 Bánov – vo výprave ČSSR – 1972: 3000 m prek. - 5. (8:29,2), 5000 m - vyradený v rozbehu (13:40,4), 1976: 3000 m prek. - vyradený v rozbehu (8:41,95), 1980: 3000 m prek. - 10. (8:29,03).

MORAVEC ROMAN ●

* 30. 12. 1950 Bratislava, † 2. 11. 2009 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1972: skok do výšky - 20. (212).

MRAČNOVÁ-FAITHOVÁ MÁRIA ● ●

* 24. 9. 1946 Košice – vo výprave ČSSR – 1968: skok do výšky - 6. (178), 1976: skok do výšky - 4. (189).

MRÁZEK ROMAN ● ● ●

* 21. 1. 1962 Sokolov (Česko) – vo výprave ČSSR, resp. ČSFR – 1988: 20 km chôdza - 5. (1:20:43), 50 km chôdza - 17. (3:50:46), 1992: 50 km chôdza - 5. (3:55:21), vo výprave Slovenska – 1996: 50 km chôdza - 20. (3:58:20).

NÉMETH IMRE ● ● 2 B

* 23. 9. 1917 Košice, † 18. 8. 1989 Budapešť (Maďarsko) – vo výprave Maďarska – 1948: hod kladivom - 1. (56,07), 1952: hod kladivom - 3. (57,74).

PICHRTOVÁ ANNA ●

* 19. 5. 1973 Trenčín – vo výprave Česka – 2004: maratón - 28. (2:40:58).

PLACHÝ JOZEF ● ● ● ●

* 28. 2. 1949 Košice – vo výprave ČSSR – 1968: 800 m - 5. (1:45,9), 1972: 800 m - vyradený v semifinále (1:48,9, v rozbehu 1:47,1), 1976: 800 m - vyradený v rozbehu (1:48,63), 1980: 1500 m - 6. (3:40,7, v semifinále 3:40,4).

PRIBILINEC JOZEF ● ● 2

* 6. 7. 1960 Kremnica – vo výprave ČSSR – 1980: 20 km chôdza - 20. (1:42:52,4), 1988: 20 km chôdza - 1. (1:19:57 - olympijský rekord).

REPCÍK JOZEF ●

* 3. 8. 1986 Brezová pod Bradlom – vo výprave Slovenska – 2008: 800 m - 46. (1:48,64).

RUFFÍNI RÓBERT ●

* 26. 1. 1967 Lučenec – vo výprave ČSSR – 1988: skok do výšky - 15. (220).

SAJDOK STANISLAV ●

* 22. 7. 1983 Bratislava – vo výprave Česka – 2008: 110 m prek. - vyradený v rozbehu (13,89).

SCHIEFEROVÁ MARGARÉTA ●

* 29. 3. 1914 Trstín, † ????????? - vo výprave ČSR – 1936: hod diskom - 12. (34,03).

SPEIDL ZOLTÁN ●

* 17. 3. 1880 Lučenec, † 3. 7. 1917 Budapešť (Maďarsko) – vo výprave Uhorska – 1900: 800 m - 5., 200 m prek. - vypadol v rozbehu, 400 m - vypadol v rozbehu.

STRAUCH VOJTECH (SZEPEŠ BÉLA) ●/● ●

* 5. 9. 1903 Spišská Nová Ves, † 20. 6. 1986 Budapešť (Maďarsko) – vo výprave Maďarska – 1928: hod oštepom - 2. (65,26). Štartoval za Maďarsko aj na ZOH 1924 v behu na lyžiach a v združených pretekoch.

SÝKORA SVATOPLUK ●

* 11. 8. 1925 Čadca – vo výprave ČSSR – 1960: 50 km chôdza - 14. (4:46:15).

SZIKORA ILONA ●

* 17. 1. 1918 Martin – vo výprave Maďarska – 1952: hod diskom - 8. (41,61).

SZIKORA PAVOL ● ●

* 26. 3. 1952 Lučenec – vo výprave ČSSR, resp. ČSFR – 1988: 50 km chôdza - 10. (3:47:04), 1992: 50 km chôdza - 27. (4:17:49).

SZOBOTA FRANTIŠEK (SZOBOTA FERENC) ●

* 30. 8. 1891 Košice, † 10. 1. 1939 Levoča – vo výprave Uhorska – 1912: 100 m - vyradený v semifinále, 4x100 m - vyradený v semifinále.

SZOKOL ALOJZ (SZOKOLYI ALAJOS) ● B

* 19. 6. 1871 Hronec, † 9. 9. 1932 Bernecebaráti (Maďarsko) – vo výprave Uhorska – 1896: 100 m - 3. (12,6), 110 m prek. - vyradený v rozbehu, trojskok - 4. (12,30).

ŠTEFKO RÓBERT ● ● ●

* 28. 5. 1968 Košice – vo výprave Slovenska – 1996: 10 km - vyradený v rozbehu (29:03,80), 2000: maratón - nedokončil, vo výprave Česka – 2004: maratón - 63. (2:27:13).

ŠURANOVÁ EVA ● ● B

* 24. 4. 1946 Ózd (Maďarsko) – vo výprave ČSSR – 1972: skok do dialky - 3. (667), 1976: skok do dialky - bez platného pokusu vyradená v kvalifikácii.

TAKÁČ JÁN ●

* 2. 2. 1909 Choňkovce, † 18. 1. 1995 Praha (Česko) – vo výprave ČSR – 1936: maratón - 21. (2:51:20).

TÁBORI LÁSZLÓ (TALBIRCSUK LÁSZLÓ) ●

* 6. 7. 1931 Košice – vo výprave Maďarska – 1956: 1500 m - 4. (3:42,4).

TICHÝ PETER ● ●

* 12. 3. 1969 Žilina – vo výprave Slovenska – 1996: 50 km chôdza - 32. (4:10:55), 2000: 50 km chôdza - 17. (3:54:47).

TOMAS ZUZANA ●

* 15. 2. 1977 Brezno – vo výprave Slovenska – 2008: maratón - 67. (2:49:39).

TÓTH MATEJ ● ●

* 10. 2. 1983 Nitra – vo výprave Slovenska – 2004: 20 km chôdza - 32. (1:28:49), 2008: 20 km chôdza - 26. (1:23:17).

VALÍČEK RÓBERT ● ●

* 10. 3. 1969 Martin – vo výprave Slovenska – 1996: 20 km chôdza - 38. (1:27:27), 2000: 20 km chôdza - 41. (1:30:46).

VAUKEVIČ DMITRIJ ●

* 31. 5. 1981 Petrozavodsk (Rusko) – vo výprave Slovenska – 2008: trojskok - 14. (17,08).

VANDERKA MARIÁN ●/●

* 18. 4. 1972 Ružomberok – vo výprave Slovenska – 2000: 200 m vyradený v rozbehu (53. - 21,28), 4x400 m - 27. Na ZOH 2002 štartoval v boboch.

YANKO MIROSLAV ●

* 14. 2. 1973 Martin – vo výprave Slovenska – 1996: 5 km - vyradený v semifinále (13:51,45), 10 km - vyradený v rozbehu (29:17,53).

VELDÁKOVÁ DANA ●

* 3. 6. 1981 Rožňava – vo výprave Slovenska – 2008: trojskok - bez platného pokusu.

VELDÁKOVÁ JANA ●

* 3. 6. 1981 Rožňava – vo výprave Slovenska – 2008: skok do diaľky - bez platného pokusu.

VERKIN KAZIMÍR ● ●

* 27. 3. 1972 Brezno – vo výprave Slovenska – 2004: 50 km chôdza - 36. (4:13:11), vo výprave Slovenska – 2008: 50 km chôdza - 47. (4:21:26).

VRÁBEĽ MARTIN ●

* 21. 9. 1955 Nižná Šebastová, Prešov – vo výprave ČSSR – 1988: 10 km - nedokončil, maratón - nedokončil.

WARDENER IVAN ●

* 1. 12. 1889 Solivar, † 15. 7. 1930 Miskovec (Maďarsko) – vo výprave Uhorska – 1912: skok do výšky - vyradený v kvalifikácii (180).

ZÁHONČÍK JÁN ●

* 23. 4. 1965 Skalica – vo výprave ČSFR – 1992: 20 km chôdza - 28. (1:33:37).

ŽITŇANSKÝ JAROSLAV ● ●

* 18. 2. 1971 Piešťany – vo výprave Slovenska – 1996: hod diskom - 38. (51,50), 2004: hod diskom - 35. (53,30).

BASKETBAL

ANTALECOVÁ EVA ●

* 18. 1. 1966 Prešov – vo výprave ČSFR – 1992: 6. BERKOVÁ EVA ● ●

* 23. 10. 1965 Bratislava – vo výprave ČSSR, resp. ČSFR – 1988: 8., 1992: 6.

BIELIKOVÁ IVETA ●
* 17. 8. 1966 Ružomberok – vo výprave ČSFR – 1992: 6.

BOJANOVSKÝ PAVOL ●
* 6. 9. 1953 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1980: 9.

BRZIAKOVÁ ZORA ●
* 14. 3. 1964 Košice – vo výprave ČSSR – 1988: 8.

BURIANOVÁ-DOBROVIČOVÁ ERIKA ● ●
* 10. 9. 1967 Prešov – vo výprave ČSSR, resp. ČSFR – 1988: 8., 1992: 6.

FRNIAKOVÁ SLÁVKA ●
* 9. 3. 1979 Žilina – vo výprave Slovenska – 2000: 7.

GODÁLYOVÁ MARTINA ●
* 15. 5. 1975 Šaľa – vo výprave Slovenska – 2000: 7.

HIRÁKOVÁ RENÁTA ● ●
* 27. 5. 1971 Košice – vo výprave ČSFR – 1992: 6., vo výprave Slovenska – 2000: 7.

HORNIÁK EUGEN ●
* 28. 8. 1926 Ružindol, † 6. 10. 2004 Bratislava – vo výprave ČSR – 1952: družstvo nepostúpilo zo skupiny.

HRAŠKA GUSTÁV ● ●
* 5. 1. 1953 Spišská Sobota – vo výprave ČSSR – 1976: 6., 1980: 9.

HUŤKOVÁ DAGMAR ●
* 20. 12. 1971 Banská Bystrica – vo výprave Slovenska – 2000: 7.

CHAMAJOVÁ ADRIANA ●
* 1. 2. 1971 Ružomberok – vo výprave ČSFR – 1992: 6.

CHMELÍKOVÁ EUDMILA ●
* 30. 1. 1955 Banská Bystrica – vo výprave ČSSR – 1976: 4.

CHUPÍKOVÁ ANDREA ●
* 17. 7. 1971 Poprad – vo výprave ČSFR – 1992: 6.

KALINA JOZEF ●
* 22. 11. 1924 Bratislava, † 21. 4. 1986 Bratislava – vo výprave ČSR – 1948: 7.

KALISTOVÁ MARCELA ●
* 17. 2. 1970 Bardejov – vo výprave Slovenska – 2000: 7.

KAŠOVÁ ALENA ●
* 6. 3. 1960 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1988: 8.

KOTOČOVÁ-JANOŠTINOVÁ ANNA ● ● ●
* 6. 4. 1968 Trstená – vo výprave ČSSR, resp. ČSFR – 1988: 8., 1992: 6., vo výprave Slovenska – 2000: 7.

KOVÁČOVÁ ALENA ●
* 10. 11. 1978 Poprad – vo výprave Slovenska – 2000: 7.

KRÁLIKOVÁ EUDMILA ●
* 31. 12. 1953 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1976: 4.

KRENICKÝ ZOLTÁN ●
* 16. 11. 1925 Klokočov, † 22. 6. 1976 Košice – vo výprave ČSR – 1948: 7.

KROPILÁK STANISLAV ● ●
* 10. 6. 1955 Kremnica – vo výprave ČSSR – 1976: 6., 1980: 9.

LIBIČOVÁ LÍVIA ●
* 4. 5. 1977 Zlaté Moravce – vo výprave Slovenska – 2000: 7.

LICHNEROVÁ JANA ●
* 15. 7. 1976 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2000: 7.

LUKÁŠIK BORIS ●
* 24. 2. 1935 Ružomberok – vo výprave ČSSR – 1960: 5.

LUKÁŠIK DUŠAN ●
* 28. 5. 1932 Ružomberok, † 3. 9. 2010 Ružomberok – vo výprave ČSSR – 1960: 5.

LUPTÁKOVÁ MARTINA ●
* 15. 11. 1977 Lučenec – vo výprave Slovenska – 2000: 7.

MIKLOŠOVIČOVÁ BOŽENA ●
* 27. 2. 1949 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1976: 4.

POLÁKOVÁ KATARÍNA ●
* 30. 12. 1979 Handlová – vo výprave Slovenska – 2000: 7.

POLLÁKOVÁ YVETTA ●
* 4. 5. 1953 Prešov – vo výprave ČSSR – 1976: 4.

RAJNIAK PETER ●
* 25. 5. 1953 Dolný Kubín, † 4. 2. 2000 Luxemburg (Luxembursko) – vo výprave ČSSR – 1980: 9.

RÁZGOVÁ MILENA ●
* 2. 11. 1969 Ružomberok – vo výprave ČSFR – 1992: 6.

SEDLÁK JUSTÍN ●
* 14. 1. 1955 Host', okres Galanta – vo výprave ČSSR – 1976: 6.

SVOBODOVÁ MILOSLAVA ●
* 7. 2. 1984 Bojnica – vo výprave Česka – 2008: 7.

ŽIRKOVÁ ZUZANA ●
* 6. 6. 1980 Bojnica – vo výprave Slovenska – 2000: 7.

BEDMINTON

LUDÍKOVÁ KRISTÍNA ●
* 12. 9. 1988 Trenčín – vo výprave Česka – 2008: dvojhra - vyradená v 2. kole.

SLÁDEKOVÁ EVA ●
* 17. 12. 1981 Trenčín – vo výprave Slovenska – 2008: dvojhra - vyradená v 2. kole.

BOX

BALÁŽ PETER ●
* 13. 1. 1974 Žilina – vo výprave Slovenska – 1996: 48 kg - vyradený v 1. kole.

FRANEK JÁN ● ●
* 14. 4. 1960 Žilina – vo výprave ČSSR – 1980: 71 kg - 3.

FRANEK MICHAL ● ●
* 18. 1. 1967 Žilina – vo výprave ČSSR, resp. ČSFR – 1988: 71 kg - vyradený v 3. kole, 1992: 71 kg - vyradený v 1. kole.

GAVENČIAK RUDOLF ●
* 7. 2. 1965 Nová Bystrica – vo výprave ČSSR – 1988: 91 kg - vyradený v 2. kole.

HRIVŇÁK PETER ● ●
* 6. 5. 1965 Košice – vo výprave ČSSR, resp. ČSFR – 1988: 91 kg - vypadol vo štvrtfinále (5. - 8.), 1992: +91 kg - vypadol vo štvrtfinále (5. - 8.).

KRIŽAN GABRIEL ●
* 10. 2. 1976 Bratislava – vo výprave Slovenska – 1996: 54 kg - vyradený v 2. kole.

KUS RUDOLF ●
* 23. 2. 1915 Zábřeh na Morave (Česko), † 3. 7. 2006 Bratislava – vo výprave ČSR – 1936: +79,5 kg - vyradený v 1. kole.

NETUKA HORYMÍR ●
* 17. 9. 1929 Trstená, † 26. 8. 2001 Nová Dubnica – vo výprave ČSR – 1952: 81 kg - vyradený v 2. kole.

PAVLÓV MIROSLAV ●
* 22. 8. 1956 Kamanová – vo výprave ČSSR – 1980: 67 kg - vypadol v 1. kole.

PLACHETKA EUDOVÍT ●
* 27. 3. 1971 Gelnica – vo výprave Česka – 1996: 75 kg - vyradený v 2. kole.

POLAKOVIČ PAVOL ●
* 31. 1. 1974 Smolenice – vo výprave Česka – 1996: 71 kg - vyradený v 2. kole.

RÜCKSCHLOSS VOJTECH ●
* 14. 3. 1969 Ružomberok – vo výprave ČSFR – 1992: 91 kg - vyradený vo štvrtfinále (5. - 8.).

STANTIEN VOJTECH ●
* 15. 1. 1939 Košice – vo výprave ČSSR – 1968: 71 kg - vyradený v 1. kole.

TORMA JÚLIUS ● ● ● ●
* 7. 3. 1922 Budapešť (Maďarsko), † 23. 10. 1991 Praha (Česko) – vo výprave ČSR – 1948: 67 kg - 1., 1952: 67 kg - vyradený vo štvrtfinále (5. - 8.), 1956: 75 kg - vyradený v 2. kole.

TÓRE JOZEF ●
* 16. 11. 1933 Bolkovce – vo výprave ČSSR – 1960: 60 kg - vyradený v 1. kole.

VAGASKÝ STANISLAV ●
* 16. 8. 1974 Vranov nad Topľou – vo výprave ČSFR – 1992: 51 kg - vyradený v 1. kole.

ZACHARA JÁN ● ● ●
* 27. 8. 1928 Kubra, Trenčín – vo výprave ČSR – 1952: 57 kg - 1., 1956: 57 kg - vyradený vo štvrtfinále (5. - 8.).

CYKLISTIKA**Dráhová cyklistika**

BAZÁLIK PETER ● ● ●
* 14. 6. 1975 Banská Štiavnica – vo výprave Slovenska – 1996: šprint - vyradený v opravách 2. kola, 2000: olympijský šprint družstiev – 6., 2004: tímový šprint družstiev - 12.

HRBÁČEK MARTIN ●
* 12. 10. 1970 Bratislava – vo výprave Slovenska – 1996: šprint - vyradený v opravách 2. kola.

JEŘÁBEK JAROSLAV ● ●
* 2. 4. 1971 Louny (Česko) – vo výprave Slovenska – 2000: olympijský šprint družstiev – 6., keirin - pre pád nedokončil repasáž 1. kola, 2004: tímový šprint družstiev - 12., šprint - vypadol v 1. kole, keirin - nepostúpil z opráv 1. kola.

LEPKA JÁN ● ●
* 3. 1. 1977 Plzeň (Česko) – vo výprave Slovenska – 2000: olympijský šprint družstiev – 6., šprint - 13., 2004: tímový šprint družstiev - 12.

LÍŠKA MARTIN ●
* 10. 8. 1976 Brno (Česko) – vo výprave Slovenska – 2004: madison - 15. (so Žabkom)

MIKLUŠICA JURAJ ●
* 14. 4. 1938 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1960: tandem - so Škvareninom vyradení v štvrtfinále (5. - 8.).

ŠKVARENINA DUŠAN ●
* 16. 10. 1939 Krompachy, † 16. 9. 1997 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1960: tandem – s Miklušicom vyradení v štvrtfinále (5. - 8.).

TKÁČ ANTON ● ● ● ●
* 30. 3. 1951 Lozorno – vo výprave ČSSR – 1972: pevný kilometer - 13. (1:08,78), stíhacie preteky družstiev - vyradený v kvalifikácii, 1976: šprint - 1., 1980: šprint - 4.

ŽABKA JOZEF ●
* 28. 1. 1975 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2004: madison – 15. (s Líškom).

Cestná a horská cyklistika

BRONIŠ ROMAN ●●

* 17. 10. 1976 Bánovce nad Bebravou – **vo výprave Slovenska – 2000:** cestné preteky jednotlivcov s hromadným štartom – nedokončil, **2008:** cestné preteky jednotlivcov s hromadným štartom – nedokončil.

DVORŠČÍK MILAN ●●

* 7. 3. 1970 Považská Bystrica – **vo výprave Slovenska – 1996:** časovka jednotlivcov - 34., cestné preteky jednotlivcov s hromadným štartom - 59., **2000:** cestné preteky jednotlivcov s hromadným štartom - 87.

GRÁC DANIEL ●

* 15. 3. 1943 Horné Ozorovce – **vo výprave ČSSR – 1964:** cestné preteky jednotlivcov s hromadným štartom - 22.

HRIC PETER ●

* 17. 6. 1965 Spišská Nová Ves – **vo výprave Slovenska – 1996:** horská cyklistika, cross country - 30.

ILAVSKÁ LENKA ●

* 5. 5. 1972 Liptovský Mikuláš – **vo výprave Slovenska – 1996:** časovka jednotlivkyň - 17., horská cyklistika, cross country - 20., cestné preteky jednotlivkyň s hromadným štartom - 24.

JURČO MATEJ ●●

* 8. 8. 1984 Poprad – **vo výprave Slovenska – 2004:** časovka jednotlivcov - 36., cestné preteky jednotlivcov s hromadným štartom – nedokončil, **2008:** časovka jednotlivcov - 29., cestné preteky jednotlivcov s hromadným štartom – nedokončil.

JURČO MILAN ▲

* 14. 9. 1957 Dovalov – **vo výprave ČSSR – 1980:** časovka družstiev na 100 km – cestujúci náhradník.

KONDIS ĽUBOŠ ●

* 29. 6. 1976 Humenné – **vo výprave Slovenska – 2004:** horská cyklistika, cross country - 34.

LIPTÁK MIROSLAV ●●

* 7. 10. 1968 Trenčín – **vo výprave ČSFR – 1992:** časovka družstiev na 100 km – 8., **vo výprave Slovenska – 1996:** časovka - 31., cestné preteky jednotlivcov s hromadným štartom – nedokončil.

LOWEOVÁ EVA ●

* 18. 1. 1971 Liptovský Mikuláš – **vo výprave Slovenska – 1996:** horská cyklistika, cross country - 9., cestné preteky jednotlivkyň s hromadným štartom - 27.

NAGY RÓBERT ●●

* 4. 11. 1972 Bratislava – **vo výprave Slovenska – 1996:** cestné preteky jednotlivcov s hromadným štartom – nedokončil, **2000:** cestné preteky jednotlivcov s hromadným štartom - nedokončil.

REGEC JOZEF ●

* 29. 3. 1965 Kežmarok – **vo výprave ČSSR – 1988:** cestné preteky jednotlivcov s hromadným štartom - 10., časovka družstiev na 100 km - 8.

RIŠKA MARTIN ●●

* 18. 5. 1975 Žilina – **vo výprave Slovenska – 2000:** cestné preteky jednotlivcov s hromadným štartom - 90., **2004:** cestné preteky jednotlivcov s hromadným štartom - 71.

SVORADA JÁN ▲●●

* 28. 8. 1968 Trenčín – **vo výprave ČSSR– 1988:** cestné preteky jednotlivcov s hromadným štartom – cestujúci náhradník, **vo výprave Česka – 1996:** cestné preteky jednotlivcov s hromadným štartom - 30., **2000:** cestné preteky jednotlivcov s hromadným štartom – nedokončil.

ŠTEVKOVÁ JANKA ●●

* 4. 2. 1976 Martin – **vo výprave Slovenska – 2004:** horská cyklistika, cross country – nedokončila, **2008:** horská cyklistika, cross country – 24.

VALACH JÁN ●●

* 19. 8. 1973 Myjava – **vo výprave Slovenska – 1996:** cestné preteky jednotlivcov s hromadným štartom - 68., **2008:** cestné preteky jednotlivcov s hromadným štartom - 62.

ZADUBAN PAVOL ●

* 1. 10. 1968 Považská Bystrica – **vo výprave Slovenska – 1996:** cestné preteky jednotlivcov s hromadným štartom - 114.

DŽUDO

JÁNOŠÍKOVÁ MIROSLAVA ●

* 28. 4. 1969 Bratislava – **vo výprave ČSFR – 1992:** 61 kg - 9.

KRNÁČ JOZEF ●●

* 30. 12. 1977 Bratislava – **vo výprave Slovenska – 2004:** 66 kg - 2.

MATUSZEK MAREK ●●

* 28. 9. 1972 Bratislava – **vo výprave Slovenska – 1996:** 60 kg - vyradený v opravách 1. kola, **2000:** 60 kg - 9.

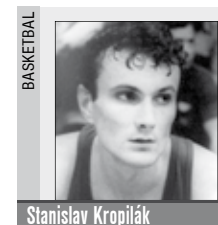
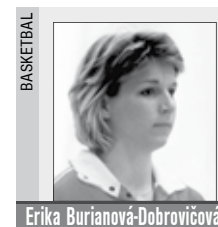
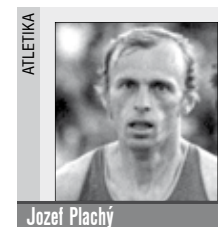
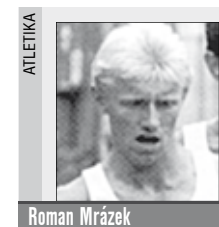
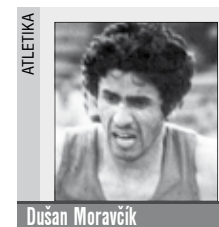
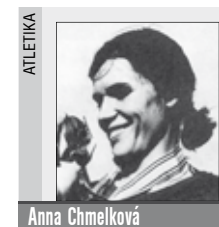
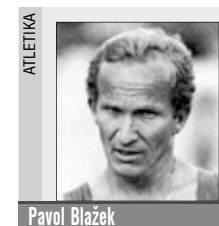
PÁLKOVÁCS ZOLTÁN ●●

* 6. 8. 1981 Rimavská Sobota, † 25. 9. 2010 Aspang (Rakúsko) – **vo výprave Slovenska – 2004:** 100 kg - nepostúpil z 1. kola, **2008:** 100 kg – nepostúpil z 1. kola.

PEPIC SEMÍR ●●●

* 25. 9. 1972 Podgorica (Čierna Hora) – **vo výprave Slovenska – 1996:** 95 kg - vyradený v 2. kole, **vo výprave Austrálie – 2004:** +100 kg - vyradený vo štvrtfinále, bez umiestenia, **2008:** +100 kg - vyradený v 2. kole, v 1. kole mal voľný žreb.

Z galérie významných olympionikov bez medaily z OH/ZOH

FUTBAL

- BARČÍK MIROSLAV** ●
* 26. 5. 1978 Čadca – vo výprave Slovenska – 2000: 13.
- BARTOVIČ DUŠAN** ●
* 14. 3. 1944 Veľké Kostofany – vo výprave ČSSR – 1968: družstvo nepostúpilo zo skupiny.
- BOROŠ JAROSLAV** ●
* 1. 1. 1947 Valaliky – vo výprave ČSSR – 1968: družstvo nepostúpilo zo skupiny.
- BRUMOVSKÝ JÁN** ● ●
* 26. 6. 1937 Levice – vo výprave ČSSR – 1964: 2.
- CVETLER ĽUDOVÍT** ● ●
* 17. 9. 1938 Bernolákovo – vo výprave ČSSR – 1964: 2.
- CZINEGE JURAJ** ●
* 28. 10. 1977 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2000: 13.
- ČONTOFALSKÝ KAMIL** ●
* 3. 6. 1978 Košice – vo výprave Slovenska – 2000: 13.
- ČIŠOVSKÝ MARIÁN** ●
* 2. 11. 1979 Humenné – vo výprave Slovenska – 2000: 13.
- DROBNÁK MIROSLAV** ●
* 29. 5. 1977 Prešov – vo výprave Slovenska – 2000: 13.
- GELETA JÁN** ● ●
* 13. 9. 1942 Horné Motešice – vo výprave ČSSR – 1964: 2.
- HLINKA MIROSLAV** ●
* 5. 12. 1978 Prešov – vo výprave Slovenska – 2000: 13.
- HOLEŠ JÚLIUS** ●
* 18. 3. 1942 Košice – vo výprave ČSSR – 1968: družstvo nepostúpilo zo skupiny.
- JARABINSKÝ JOZEF** ●
* 12. 3. 1944 Jarabina – vo výprave ČSSR – 1968: družstvo nepostúpilo zo skupiny.
- JARÁBEK STANISLAV** ●
* 4. 12. 1938 Suchá nad Parnou – vo výprave ČSSR – 1968: družstvo nepostúpilo zo skupiny.
- JUHÁSZ PÉTER** ● ●
* 3. 8. 1948 Lučenec – vo výprave Maďarska – 1972: 2.
- KISEL KAROL** ●
* 15. 3. 1977 Košice – vo výprave Slovenska – 2000: 13.
- KRÁE MIROSLAV** ●
* 2. 11. 1947 Topoľčany – vo výprave ČSSR – 1968: družstvo nepostúpilo zo skupiny.

- KRÁE RADOŠLAV** ●
* 20. 2. 1974 Žilina – vo výprave Slovenska – 2000: 13.
- KRNÁČ MIKULÁŠ** ●
* 5. 2. 1947 Ratka, okres Lučenec – vo výprave ČSSR – 1968: družstvo nepostúpilo zo skupiny.
- KRŠKO MILOŠ** ●
* 23. 10. 1979 Bojnice – vo výprave Slovenska – 2000: 13.
- KUNZO FRANTIŠEK** ● ●
* 17. 9. 1954 Spišský Hrušov – vo výprave ČSSR – 1980: 1.
- ĽÉRANT PETER** ●
* 30. 1. 1977 Komárno – vo výprave Slovenska – 2000: 13.
- LIPČÁK MARTIN** ●
* 22. 12. 1975 Sečovce – vo výprave Slovenska – 2000: 13.
- MASNÝ VOJTECH** ● ●
* 8. 7. 1938 Chynorany – vo výprave ČSSR – 1964: 2.
- MATLÁK ŠTEFAN** ● ●
* 6. 2. 1934 Bratislava, † 12. 4. 2003 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1964: 2.
- MINTÁL MAREK** ●
* 2. 9. 1977 Žilina – vo výprave Slovenska – 2000: 13.
- MRÁZ IVAN** ● ●
* 24. 5. 1941 Levoča – vo výprave ČSSR – 1964: 2.
- MUTKOVIČ PETER** ●
* 19. 10. 1945 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1968: družstvo nepostúpilo zo skupiny.
- NÓGRÁDI FERENC (NEUWIRTH FERENC)** ● ●
* 15. 11. 1940 Košice, † 16. 5. 2009 Budapešť (Maďarsko) – vo výprave Maďarska – 1964: 1.
- PAJERCHIN LADISLAV** ●
* 4. 11. 1944 Krásna Hôrka – vo výprave ČSSR – 1968: družstvo nepostúpilo zo skupiny.
- PANČÍK MICHAL** ●
* 17. 12. 1971 Brezno – vo výprave Slovenska – 2000: 13.
- PETRÁŠ LADISLAV** ●
* 1. 12. 1946 Necpaly, Prievidza – vo výprave ČSSR – 1968: družstvo nepostúpilo zo skupiny.
- PETRÁŠ MARTIN** ●
* 2. 11. 1979 Bojnice – vo výprave Slovenska – 2000: 13.
- PORÁZIK ANDREJ** ●
* 27. 6. 1977 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2000: 13.

- SEMAN STANISLAV** ● ●
* 8. 8. 1952 Košice – vo výprave ČSSR – 1980: 1.
- SCHMUCKER FRANTIŠEK** ● ●
* 28. 1. 1940 Jarovce, † 15. 7. 2004 Ostrava (Česko) – vo výprave ČSSR – 1964: 2.
- ŠLAHOR JÁN** ●
* 16. 5. 1977 Piešťany – vo výprave Slovenska – 2000: 13.
- ŠUPKA ANDREJ** ●
* 22. 1. 1977 Trenčín – vo výprave Slovenska – 2000: 13.
- ŠVAJLEN ANTON** ● ●
* 3. 12. 1937 Solčany – vo výprave ČSSR – 1964: 2.
- URBAN ANTON** ● ●
* 16. 1. 1934 Kysak – vo výprave ČSSR – 1964: 2.
- VYSKOČ MARTIN** ●
* 10. 6. 1977 Liptovský Mikuláš – vo výprave Slovenska – 2000: 13.
- WEISS VLADIMÍR** ● ●
* 21. 9. 1939 Vrútky – vo výprave ČSSR – 1964: 2.

GYMNASTIKA

- Športová gymnastika**
- BABIAK RUDOLF** ●
* 12. 4. 1956 Banská Bystrica – vo výprave ČSSR – 1980: družstvo - 6., kruhy - 7., viacboj - 21.
- BOČKO FRANTIŠEK** ▲ ●
* 7. 7. 1941 Veľké Čanikovice, Šenkvice – vo výprave ČSSR – 1964: družstvo – cestujúci náhradník, 1968: družstvo – 4., viacboj - 22.
- BUGÁR ARNOLD** ●
* 2. 9. 1971 Bratislava – vo výprave ČSFR – 1992: kvalifikácia viacboja - 77.
- BUJNÁČKOVÁ ZDENA** ●
* 25. 4. 1955 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1972: družstvo – 5., viacboj - 29.
- DANIŠ FERDINAND** ● ● ●
* 1. 1. 1929 Lučenec - Opatová – vo výprave ČSR, resp. ČSSR – 1952: družstvo – 7., viacboj - 12., bradlá - 5., prostné - 7., preskok - 9., 1956: družstvo – 4., viacboj - 12., prostné - 6., 1960: družstvo – 4., viacboj - 15.
- GAJDOŠ PAVEL** ● ●
* 1. 8. 1936 Veľké Berezne (Ukrajina) – vo výprave ČSSR – 1960: družstvo – 4., viacboj - 28., 1964: družstvo – 6., kvalifikácia viacboja - 106.
- HOLKOVIČOVÁ INGRID** ●
* 5. 12. 1959 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1976: družstvo – 5., viacboj - 16.
- KINSKÁ KLAUDIA** ●
* 16. 6. 1978 Košice – vo výprave Slovenska – 1996: kvalifikácia viacboja - 70.

- KMEŤKO ĽUDOVÍT (KMETYKÓ-ARADI LAJOS)** ● ●
* 22. 3. 1884 Košice, † 4. 1. 1952 Budapešť (Maďarsko) – vo výprave Uhorska – 1912: voľné cvičenie družstiev - 2.
- KONEČNÝ JOZEF** ●
* 2. 12. 1953 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1980: družstvo – 6.
- KORNOŠ LEONARD** ▲
* 13. 11. 1956 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1980: družstvo – cestujúci náhradník.
- KOVÁČOVÁ IVANA** ●
* 24. 2. 1992 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2008: kvalifikácia viacboja – 93.
- KÖVESSY MARGIT** ●
* 1. 9. 1907 Banská Štiavnica – vo výprave Maďarska – 1928: družstvo – 4.
- KUBIČKOVÁ-POSNEROVÁ JANA** ● ● ● ●
* 9. 1. 1945 Nové Sady, okres Nitra – vo výprave ČSSR – 1964: družstvo – 2., viacboj - 23., 1968: družstvo – 2., viacboj - 15.
- LABÁKOVÁ JANA** ●
* 26. 1. 1966 Detva – vo výprave ČSSR – 1980: družstvo – 4., viacboj - 11., prostné - 6., preskok - 7.
- MALUŠOVÁ MARTINA** ▲
* 2. 2. 1965 Detva – vo výprave ČSSR – 1980: družstvo – náhradníčka.
- MAREČKOVÁ EVA** ●
* 18. 5. 1964 Detva – vo výprave ČSSR – 1980: družstvo – 4., viacboj - 12., preskok - 7., bradlá - 7.
- MAREJKOVÁ ANNA** ●
* 24. 10. 1933 Turzovka – vo výprave ČSR – 1956: družstvo – 5., kladina - 4.
- MODLITBA MARTIN** ●
* 12. 1. 1970 Banská Bystrica – vo výprave ČSFR – 1992: kvalifikácia viacboja - 62.
- NĚMETHOVÁ-KRAJČÍROVÁ MARIANNA** ● ● ● ● ● ●
* 1. 6. 1948 Košice – vo výprave ČSSR – 1964: družstvo – 2., viacboj - 22., 1968: družstvo – 2., viacboj - 9., preskok - 4., 1972: družstvo – 5., viacboj - 18.
- PÁLFIYOVÁ MATYILDA** ● ●
(v rodnom liste PÁLFIYOVÁ MATILDA VILMA) ● ●
* 11. 3. 1912 Kostofany nad Hornádom, † 23. 9. 1944 Malé Brestovany – vo výprave ČSR – 1936: družstvo – 2.
- SARLÓS JÓZSEF (STARKBAUER JÓZSEF)** ●
* 8. 7. 1909 Štúrovo, † 9. 7. 1996 Budapešť (Maďarsko) – vo výprave Maďarska – 1936: družstvo – 7.
- SEKEROVÁ ZUZANA** ● ●
* 25. 9. 1984 Trnava – vo výprave Slovenska – 2000: kvalifikácia viacboja - 59., 2004: kvalifikácia viacboja - 47.

ŠARIŠSKÁ KATARÍNA ●
* 28. 9. 1965 Košice – vo výprave ČSSR – 1980: družstvo – 4.

Skoky na trampolíne

PROKEŠOVÁ KATARÍNA ●
* 1. 2. 1976 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2004: trampolína - 10.

HÁDZANÁ

BEŇOVÁ MÁRIA ●
* 15. 7. 1957 Šaľa – vo výprave ČSSR – 1980: 5.
BERGENDI ZOLTÁN ●
* 21. 3. 1969 Šaľa – vo výprave ČSFR – 1992: 9.
BOLEDOVIČOVÁ ELENA ●
* 9. 5. 1953 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1980: 5.
BRESTOVANSKÝ MILAN ●
* 18. 5. 1957 Trnava – vo výprave ČSSR – 1988: 6.
BREZÁNYIOVÁ ELENA ●
* 3. 4. 1958 Partizánske – vo výprave ČSSR – 1980: 5.
BUDAYOVÁ ZUZANA ●
* 24. 10. 1960 Nitra – vo výprave ČSSR – 1988: 5.
DAMITSOVÁ ALENA ●
* 16. 5. 1962 Myjava – vo výprave ČSSR – 1988: 5.
DOBROTKA JOZEF ●
* 23. 10. 1952 Bojnice – vo výprave ČSSR – 1976: 7.
ĎURIŠINOVÁ MÁRIA ●
* 17. 7. 1960 Trebišov – vo výprave ČSSR – 1988: 5.
FOĽTA MILAN ●
* 7. 11. 1960 Prešov – vo výprave ČSSR – 1988: 6.
HRADSKÁ ANNA ●
* 11. 7. 1959 Myjava – vo výprave ČSSR – 1988: 5.
HUDÁK ĽUBOŠ ●
* 4. 11. 1968 Derva – vo výprave ČSFR – 1992: 9.
JAMNICKÁ JANA ●
* 20. 6. 1967 Žilina – vo výprave Austrálie – 2000: 10.
KAKAŠČÍK PETER ●
* 4. 12. 1963 Prešov – vo výprave ČSFR – 1992: 9.
KALAFUT PETER ●
* 19. 10. 1960 Kežmarok – vo výprave ČSFR – 1992: 9.
KATUŠÁK ŠTEFAN ●
* 26. 10. 1949 Poproč – vo výprave ČSSR – 1976: 7.
KOLEČANIOVÁ JÚLIA ●
* 1. 12. 1965 Handlová – vo výprave ČSSR – 1988: 5.
KONČEKOVÁ MÁRIA ●
* 11. 8. 1953 Trnava – vo výprave ČSSR – 1980: 5.
KOVAČICOVÁ MONIKA ●
* 20. 11. 1983 Komárno – vo výprave Maďarska – 2008: 4.

KUŤKOVÁ JANA ●
* 14. 2. 1951 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1980: 5.
LAFKO VINCENT ● ● ●
* 7. 7. 1945 Hranovnica – vo výprave ČSSR – 1972: 2.
LAMRICHOVÁ KATARÍNA ●
* 21. 10. 1956 Partizánske – vo výprave ČSSR – 1980: 5.
LUKOŠÍK ANDREJ ● ● ●
* 15. 10. 1947 Levoča – vo výprave ČSSR – 1972: 2.
MAŽGUTOVÁ BOŽENA ●
* 2. 12. 1959 Sečovce – vo výprave ČSSR – 1988: 5.
MESLIARIK PETER ●
* 8. 12. 1963 Myjava – vo výprave ČSFR – 1992: 6.
NÉMETHOVÁ JOLANA ●
* 17. 3. 1954 Topoľníky – vo výprave ČSSR – 1980: 5.
PACKA JÁN ●
* 22. 5. 1952 Vlčany – vo výprave ČSSR – 1976: 7.
PAPIERNIK JAROSLAV ●
* 14. 2. 1952 Hriňová, † 26. 4. 2002 Považská Bystrica – vo výprave ČSSR – 1976: 7.
PAVLASOVÁ VIOLA ●
* 14. 5. 1957 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1980: 5.
POLAČEKOVÁ PRISKA ●
* 29. 10. 1954 Dunajská Streda – vo výprave ČSSR – 1980: 5.
POSPÍŠIL PETER ● ● ●
* 24. 4. 1944 Bratislava, † 17. 4. 2006 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1972: 2.
PÓSOVÁ MARTA ●
* 4. 4. 1965 Bojnice – vo výprave ČSSR – 1988: 5.
SABADOŠOVÁ GABRIELA ●
* 29. 10. 1958 Jelšovce – vo výprave ČSSR – 1988: 5.
SEDLÁČEK JÁN ●
* 14. 8. 1964 Prešov – vo výprave ČSFR – 1992: 9.
STAŠOVÁ JANA ●
* 5. 11. 1960 Ružomberok – vo výprave ČSSR – 1988: 5.
ŠKANDÍK JOZEF ●
* 13. 7. 1963 Bojnice – vo výprave ČSSR – 1988: 6.
ŠVAJLEN ĽUBOMÍR ● ●
* 17. 12. 1964 Košice – vo výprave ČSSR, resp. ČSFR – 1988: 6., 1992: 9.
TOMAŠOVIČOVÁ IRENA ●
* 12. 11. 1964 Turzovka – vo výprave ČSSR – 1988: 5.
TRANDŽÍKOVÁ-NOVÁKOVÁ DANIELA ● ●
* 26. 10. 1956 Trenčín – vo výprave ČSSR – 1980: 5., 1988: 5.

VASS KÁROLY ●
* 14. 6. 1944 Šahy – vo výprave Maďarska – 1972: 8., 1976: 6.

JACHTING

FERIANEC JAROSLAV ●
* 13. 8. 1970 Bratislava – vo výprave Slovenska – 1996: 470 – 32. (s Karvašom).
KARVAŠ IGOR ●
* 18. 6. 1967 Bratislava – vo výprave Slovenska – 1996: 470 – 32. (s Feriancom).
LAPOŠ MARTIN ●
* 16. 1. 1980 Žilina – vo výprave Slovenska – 2004: Mistral - 34.
POLLÁK PATRIK ● ● ●
* 6. 9. 1972 Košice – vo výprave Slovenska – 1996: Mistral - 26., 2000: Mistral - 26., 2008: windsurfing RS:X – 30.
VALÁŠEK MAREK ●
* 12. 6. 1973 Trnava – vo výprave Slovenska – 1996: Finn - 25.

JAZDECTVO

BARCZA ELEMÉR ●
* 13. 9. 1904 Nagylámos, okr. Komárno – vo výprave Maďarska – 1936: skoky - pre neposlušnosť koňa odstúpil.
BOOR BORIS ● ● ● ●
* 12. 12. 1950 Bratislava – vo výprave Rakúska – 1988: skoky jednotlivcov – 35., 1992: skoky družstiev – 2., skoky jednotlivcov – 83.
HRUŽÍK FRANTIŠEK ●
* 1. 5. 1927 Topoľčianky – vo výprave ČSSR – 1960: military – nedokončil.

KANOISTIKA

Rýchlostná kanoistika

BAČA JURAJ ● ● ● ●
* 17. 3. 1977 Komárno – vo výprave Slovenska – 2000: K2 1000 m – 6. (s M. Riszdorferom), K2 500 m – s M. Riszdorferom vyradení v semifinále, 2004: K4 1000 m – 3.
BIKSADSKÝ DANIEL ●
* 5. 8. 1978 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2004: C2 500 m – s Pálešom vyradení v semifinále, C2 1000 m – s Pálešom vyradení v semifinále.
ČEPČIANSKY LADISLAV ● ●
* 2. 2. 1931 Nitrianska Streda – vo výprave ČSR, resp. ČSSR – 1956: K1 1000 m – 6., K1 10 km – 6., 1960: K1 1000 m vyradený v semifinále, K1 4x500 m: v rozjazde diskvalifikovaný.

ERBAN RÓBERT ● ● ● ●
* 9. 7. 1972 Piešťany – vo výprave ČSFR – 1992: K4 ČSFR 1000 m – 4., K1 1000 m – 10., K2 500 m – 15. (s Kadnárom), vo výprave Slovenska – 1996: K1 500 m – 8., K1 1000 m – vyradený v semifinále, 2000: K1 500 m – vyradený v semifinále, K4 1000 m – 4., 2004: K1 1000 m – vyradený v semifinále.
ERBANOVÁ MARCELA ● ● ●
* 20. 5. 1978 Piešťany – vo výprave Slovenska – 2000: K1 500 m – vyradená v semifinále, 2004: K1 500 m – 5.
CHORVÁTH MARTIN ●
* 9. 10. 1980 Trenčín – vo výprave Slovenska – 2004: K1 500 m – vyradený v semifinále.
KADNÁR ĽUBOMÍR ●
* 27. 9. 1941 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1972: K4 1000 m – 9.
KADNÁR JURAJ ● ● ●
* 5. 9. 1972 Bratislava – vo výprave ČSFR – 1992: K4 1000 m – 4., K2 1000 m – 15. (s Erbanom), vo výprave Slovenska – 1996: K2 1000 m – so Szabóom vyradení v semifinále, 2000: K4 1000 m – cestujúci náhradník.
KMĚTOVÁ IVANA ●
* 30. 1. 1985 Bojnice – vo výprave Slovenska – 2008: K2 500 m – s Kohlovou vyradené v semifinále.
KŇAZOVICKÝ SLAVOMÍR ● ● ● ● ●
* 3. 5. 1967 Piešťany – vo výprave ČSFR – 1992: C1 500 m – 4., vo výprave Slovenska – 1996: C1 500 m – 2., 2000: C1 500 m – 5.
KOHOVÁ MARTINA ●
* 16. 11. 1984 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2008: K2 500 m – s Kmeťovou vyradené v semifinále.
KUBICA JÁN ● ● ●
* 17. 6. 1973 Trenčín – vo výprave Slovenska – 1996: C1 1000 m – vyradený v semifinále, 2000: C2 500 m – s Máriom Ostrčilom vyradení v semifinále, C2 1000 m – s Máriom Ostrčilom vyradení v semifinále.
KUŽEL RASTISLAV ●
* 4. 4. 1975 Šaľa – vo výprave Slovenska – 2000: K1 1000 m – vyradený v semifinále.
MASÁR FELIX ●
* 2. 12. 1955 Šamorín – vo výprave ČSSR – 1980: K1 1000 m – 6., K1 500 m – 8.
OROŠ CSABA ●
* 10. 8. 1971 Dunajská Streda – vo výprave Slovenska – 1996: C2 1000 m – 7. (s Pálešom), C2 500 m – 8. (s Pálešom).
OSTRČIL MARIÁN ● ● ●
* 15. 10. 1980 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2004: C1 1000 m – 7., C1 500 m – vyradený v semifinále, 2008: C1 500 m – vyradený v semifinále, C1 1000 m – vyradený v semifinále.

OSTRČIL MÁRIO ●

* 30. 11. 1978 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2000: C2 500 m - s Kubicom vyradení v semifinále, C2 1000 m - s Kubicom vyradení v semifinále.

PÁLEŠ PETER ● ● ● ●

* 7. 6. 1967 Bojnice – vo výprave ČSSR – 1988: C1 1000 m - 7., vo výprave Slovenska – 1996: C2 1000 m - 7. (s Oroszom), C2 500 m - 8. (s Oroszom), 2000: C1 1000 m - 9., 2004: C2 500 m - s Biksadským vyradení v semifinále, C2 1000 m - s Biksadským vyradení v semifinále.

POLAKOVIČ TIBOR ●

* 25. 5. 1935 Bratislava, † 23. 11. 2002 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1960: C1 1000 m - 5.

POLAKOVIČOVÁ JANA ●

* 28. 6. 1961 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1980: K1 500 m - vyradená v semifinále, K2 500 m - s Vašákovou vyradené v semifinále.

RISZDORFER MICHAL ● ● ● ● ● ●

* 26. 5. 1977 Bratislava, Podunajské Biskupice – vo výprave Slovenska – 2000: K2 1000 m - 6. (s Bačom), K2 500 m - s Bačom vyradení v semifinále, 2004: K4 1000 m - 3., 2008: K4 1000 m - 2.

RISZDORFER RICHARD ● ● ● ● ● ●

* 17. 3. 1981 Komárno – vo výprave Slovenska – 2000: K4 1000 m - 4., 2004: K4 1000 m - 3., 2008: K4 1000 m - 2.

SZABÓ ATTILA ● ● ● ●

* 19. 2. 1966 Komárno – vo výprave ČSSR, resp. ČSFR – 1988: K1 500 m - 6., K1 1000 m - 7., 1992: K4 1000 m - 4., K1 500 m - vyradený v semifinále, vo výprave Slovenska – 1996: K2 1000 m - s Kadnárom vyradení v semifinále.

ŠPAČEK VLADIMÍR ●

* 29. 10. 1939 Trenčín – vo výprave ČSSR – 1960: štafeta 4x500 m - v rozjazde diskvalifikovaný.

ŠTARK LUBOR ●

* 26. 1. 1953 Nitra – vo výprave ČSSR – 1976: K1 1000 m - 9.

TARR JURAJ ● ● ● ●

* 18. 2. 1979 Komárno – vo výprave Slovenska – 2000: K4 1000 m - 4., 2008: K4 1000 m - 2.

TURZA JOZEF ●

* 24. 7. 1972 Komárno – vo výprave ČSFR – 1992: K4 1000 m - 4.

VAMBERA LUBOMÍR ● ●

* 3. 3. 1925 Bratislava, † 31. 1. 2007 Mísečky (Česko) – vo výprave ČSR – 1948: K1 1000 m - 7., OH 1952: K1 1000 m - 6.

VAŠÁKOVÁ HELENA ●

* 27. 4. 1961 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1980: K2 500 m - spolu s Polakovičovou vyradené v semifinále.

VLČEK ERIK ● ● ● ● ● ●

* 29. 12. 1981 Komárno – vo výprave Slovenska – 2000: K4 1000 m - 4., 2004: K4 1000 m - 3., 2008: K4 1000 m - 2.

WIEBAUER ANDREJ ▲

* 10. 8. 1979 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2000: K4 1000 m – cestujúci náhradník.

Vodný slalom**BROSKOVÁ GABRIELA** ●

* 18. 12. 1973 Liptovský Mikuláš – vo výprave Slovenska – 1996: K1 - 5.

CIBÁK PETER ●

* 1. 3. 1981 Liptovský Mikuláš – vo výprave Slovenska – 2008: K1 - 12.

HAVLÍČEK MARIÁN ●

* 19. 4. 1953 Zvolen, † 30. 12. 1972 Prašivá – vo výprave ČSSR – 1972: K1 - 6.

HOCHSCHORNER PAVOL ● ● ● ● ● ●

* 7. 9. 1979 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2000: C2 - 1. (s Petrom Hochschornerom), 2004: C2 - 1. (s Petrom Hochschornerom), 2008: C2 - 1. (s Petrom Hochschornerom).

HOCHSCHORNER PETER ● ● ● ● ● ●

* 7. 9. 1979 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2000: C2 - 1. (s Pavlom Hochschornerom), 2004: C2 - 1. (s Pavlom Hochschornerom), 2008: C2 - 1. (s Pavlom Hochschornerom).

KALISKÁ ELENA ● ● ● ● ● ●

* 19. 1. 1972 Zvolen – vo výprave Slovenska – 1996: K1 - 19., 2000: K1 - 4., 2004: K1 - 1., 2008: K1 - 1.

MARTIKÁN MICHAL ● ● ● ● ● ●

* 18. 5. 1979 Liptovský Mikuláš – vo výprave Slovenska – 1996: C1 - 1., 2000: C1 - 2., 2004: C1 - 2., 2008: C1 - 1.

MINČÍK JURAJ ● ● ● ●

* 27. 9. 1977 Spišská Stará Ves – vo výprave Slovenska – 1996: C1 - 15., 2000: C1 - 3.

NAGY PETER ●

* 17. 12. 1964 Bratislava – vo výprave Slovenska – 1996: K1 - 13., 2000: K1 - 12.

ONTKO JURAJ ●

* 23. 12. 1964 Liptovský Mikuláš – vo výprave ČSFR – 1992: C1 - 8.

STACHEROVÁ GABRIELA ● ●

* 4. 2. 1980 Zvolen – vo výprave Slovenska – 2000: K1 - 11., 2004: K1 - 10.

STANOVSKÝ MIROSLAV ●

* 18. 10. 1970 Ružomberok – vo výprave Slovenska – 1996: K1 - 10.

ŠAJBIDOR JÁN ●

* 29. 11. 1982 Liptovský Mikuláš – vo výprave Slovenska – 2004: K1 - 12.

ŠOŠKA ĽUBOŠ ●

* 21. 12. 1977 Žilina – vo výprave Slovenska – 1996: C2 - 10. (s P. Šoškom).

ŠOŠKA PETER ●

* 21. 10. 1976 Žilina – vo výprave Slovenska – 1996: C2 - 10. (s Ľ. Šoškom).

ŠTRBA ROMAN ●

* 8. 3. 1974 Liptovský Mikuláš – vo výprave Slovenska – 1996: C2 - 13. (s Vajsom).

VAJS ROMAN ●

* 18. 11. 1974 Liptovský Mikuláš – vo výprave Slovenska – 1996: C2 - 13. (so Štrbom).

LUKOSTREĽBA**HÁMOR MARTIN** ●

* 9. 3. 1943 Kalinovo – vo výprave ČSFR – 1992: jednotlivci - 65.

MODERNÝ PÁŤBOJ**ČERNÝ VLADIMÍR** ●

* 27. 4. 1926 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1956: jednotlivci - 24.

HORVÁTH BRANISLAV ▲

* 14. 8. 1968 Ružomberok – vo výprave ČSSR – 1992: družstvá – cestujúci náhradník.

POLÁČEK DUŠAN ▲

* 31. 12. 1956 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1980: družstvá – cestujúci náhradník.

ŠEMETKA DONALD ▲

* 16. 11. 1963 Trnava – vo výprave ČSSR – 1988: družstvá – cestujúci náhradník.

VYSKOČIL PETER ▲

* 10. 7. 1948 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1976: družstvá – cestujúci náhradník.

PLAVECKÉ ŠPORTY**Bazénové plávanie****ABAY-NEMES OSZKÁR** ● ●

* 22. 9. 1913 Sládkovičovo, † 30. 1. 1959 Pécs (Maďarsko) – vo výprave Maďarska – 1936: 100 m v. sp. - bez umiestnenia, 4x200 m v. sp./freestyle - 3.

BAČÍK LADISLAV ● ●

* 14. 7. 1933 Piešťany – vo výprave ČSR – 1952: 100

m znak - vyradený v rozplavbe (1:10,2), 1956: 100 m znak - vyradený v semifinále (1:07,09).

BALÁZS JÚLIUS ● ●

* 5. 10. 1901 Budapešť (Maďarsko), † 29. 10. 1970 Praha (Česko) – vo výprave ČSR – 1924: 100 m v. sp. – vyradený v rozplavbách (1:11,8). Na OH 1924 a 1928 štartoval aj v skokoch do vody.

BITSKEY ZOLTÁN ●

* 10. 1. 1904 Zvolen, † 1. 8. 1988 Miškovec (Maďarsko) – vo výprave Maďarska – 1924: 200 m prsia - vyradený v semifinále (3:09,2 – v rozplavbe 3:05,4).

BIZUB RASTISLAV ● ●

* 12. 9. 1972 Martin – vo výprave ČSFR – 1992: 100 m znak - vyradený v rozplavbe (57,57), 200 m znak - vyradený v rozplavbe (2:03,30), vo výprave Česka – 1996: 100 m znak - 22. (58,29), 200 m znak - 26. (2:04,55).

BLAŽO MARCEL ●

* 8. 1. 1974 Bratislava – vo výprave ČSFR – 1992: 100 m znak - vyradený v rozplavbe (57,61), 200 m znak - vyradený v rozplavbe (2:03,30).

FERÁK IVAN ●

* 18. 12. 1941 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1964: 200 m znak - 18. (2:20,0).

GÉRY MARCEL ● ●

* 15. 3. 1965 Smolenice – vo výprave Kanady – 1992: 4x100 m pol. pret. - 3.

HALMAY ZOLTÁN IMRICH

(HALMAY ZOLTÁN IMRE) ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

* 18. 6. 1881 Dúbrava, Vysoká pri Morave, † 20. 5. 1956 Budapešť (Maďarsko) – vo výprave Uhorska – 1900: 200 m v. sp. - 2. (2:31,4), 4000 m v. sp. - 2. (1:08:55,4), 1000 m v. sp. - 3. (15:16,4), 1904: 50 y v. sp. - 1. (28,0), 100 y v. sp. - 1. (1:02,8), 1908: 100 m v. sp. - 2. (1:06,2), 4x200 m v. sp. - 2.

KODAJOVÁ NATÁLIA ●

* 21. 7. 1978 Žilina – vo výprave Slovenska – 1996: 100 m prsia - 37. (1:14,24), 200 m prsia - 38. (2:45,21).

KOMADEL EUDOVÍT ●

* 1. 11. 1927 Piešťany – vo výprave ČSR – 1952: 200 m prsia - 8. (2:40,1 - v rozplavbe vyrovnal olympijský rekord 2:38,9).

KORBAŠOVÁ JANA ●

* 20. 3. 1974 Košice – vo výprave Slovenska – 2000: 400 m pol. pret. - 24. (4:59,05), 200 m pol. pret. - 27. (2:19,37).

KOZIČOVÁ OEGA ●

* 25. 6. 1951 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1968: 200 m v. sp. - 8. (2:16,0), 100 m v. sp. - vyradená v semifinále (1:02,7).

KRIŽKO ĽUBOŠ ●●

* 9. 8. 1979 Trenčín – vo výprave Slovenska – 2004: 100 m znak - 27. (56,62), 2008: 100 m znak - 13. (54,38, v rozplavbe 54,07).

MACHOVIČ MIROSLAV ●●

* 21. 3. 1976 Trnava – vo výprave Slovenska – 1996: 200 m znak - 21. (2:04,15), 100 m znak - 33. (57,78), 2000: 100 m znak - 28. (56,95), 200 m znak - 31. (2:04,73).

MARČEK ALEXANDER ●

* 11. 9. 1968 Martin – vo výprave ČSSR – 1988: 100 m prsia - vyradený v rozplavbe (1:04,95), 200 m prsia - 15. (2:18,51).

MORAVCOVÁ MARTINA ●●●●●●●●●●

* 16. 1. 1976 Piešťany – vo výprave ČSFR – 1992: 100 m v. sp. - 18. (57,19), 100 m motýlik - 19. (1:00,11), 50 m v. sp. - 29. (26,92), 100 m znak - 31. (1:05,73), vo výprave Slovenska – 1996: 200 m v. sp. - 9. (2:00,96), 200 m pol. pret. - 13. (2:17,40, v rozplavbe 2:16,50), 100 m v. sp. - 15. (56,47, v rozplavbe 56,20), 400 m v. sp. - 27. (4:22,10), 2000: 100 m motýlik - 2. (57,97), 200 m v. sp. - 2. (1:58,32), 100 m v. sp. - 5. (54,72), 50 m v. sp. - 5. (25,24), 2004: 100 m motýlik - 6. (58,96 – v rozplavbe 58,48), 100 m v. sp. - 7. (55,12 – v semifinále 55,08), 200 m v. sp. - 12. (1:59,96), 50 m v. sp. - 17. (25,69), 2008: 100 m v. sp. - 23. (55,20), 100 m motýlik - 25. (59,03), 50 m v. sp. - 27. (25,47).

PATÓH MAGDOLNA ●●

* 12. 5. 1948 Filakovo – vo výprave Maďarska – 1964: 100 m v. sp. - vyradená v rozplavbe (1:03,0), 1972: 100 m v. sp. - 7. (1:00,02, v rozplavbe 59,47), 4x100 m pol. pret. - vyradená v rozplavbách.

ROEKÓ MILOSLAV ●●

* 13. 10. 1960 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1976: 200 m znak - 6. (2:05,81), 100 m znak - vyradený v rozplavbe (1:00,41), 100 m motýlik - vyradený v rozplavbe (57,79), 400 m pol. pret. - vyradený v rozplavbe (4:35,21), 1980: 100 m znak - 4. (57,74), 200 m znak - 10. (2:05,13), 100 m motýlik - 10. (56,16), 400 m pol. pret. - 6. (4:26,99), 4x200 m v. sp. - 9.

SKOVAJSA VLADIMÍR ●

* 4. 5. 1929 Nové Mesto nad Váhom, † 24. 5. 2002 Bratislava – vo výprave ČSR – 1952: 200 m prsia - vyradený v rozplavbe (2:53,3).

SKUPILOVÁ MARTA ●

* 28. 3. 1938 Bratislava – vo výprave ČSR – 1956: 100 m motýlik - vyradená v rozplavbe (1:17,7).

SMOLENOVÁ DENISA ●

* 14. 2. 1989 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2008: 200 m motýlik - 31. (2:13,81).

SZIGRITZ GÉZA (TARRÓDY GÉZA) ●

* 18. 1. 1907 Kriváň, † 12. 12. 1949 Eger (Maďarsko) – vo výprave Maďarska – 1928: 400 m v. sp. - vypadol v rozplavbe (5:41,0), 4x200 m v. sp. - 4.

WALTEROVÁ IVANA ●

* 1. 4. 1977 Zlín (Česko) – vo výprave Slovenska – 2000: 50 m v. sp. - 30. (26,23).

WENK JÁN ●●

* 24. 4. 1894 Čadca, † 17. 10. 1962 Budapešť (Maďarsko) – vo výprave Uhorska – 1912: 100 m znak - v druhej rozplavbe diskvalifikovaný (v prvej rozplavbe 1:28,6), 4x200 m v. sp. - štartoval v rozplavbách. Na OH 1912 a 1924 štartoval vo vodnom póle v družstvách Uhorska, resp. Maďarska.

Skoky do vody

BALÁZS JÚLIUS ●●

* 5. 10. 1901 Budapešť (Maďarsko), † 29. 10. 1970 Praha (Česko) – vo výprave ČSR – 1924: skoky z dosky - 9., 1928: skoky z dosky - vyradený v kvalifikácii. Na OH 1924 štartoval aj v plávaní.

Synchronizované plávanie

ALLÁROVÁ LÍVIA ●

* 14. 4. 1974 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2000: duo - 24. (s Luciou Allárovou)

ALLÁROVÁ LUCIA ●

* 14. 4. 1974 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2000: duo - 24. (s Líviou Allárovou)

FERIANCOVÁ VERONIKA ●

* 19. 2. 1978 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2004: duo - 22. (s Havlíkovou).

HAVLÍKOVÁ KATARÍNA ●

* 8. 2. 1981 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2004: duo - 22. (s Feriancovou).

Vodné pólo

BAČÍK ROMAN ●

* 27. 5. 1975 Piešťany – vo výprave ČSFR – 1992: 12..

BAČO KAROL ●

* 30. 5. 1978 Košice – vo výprave Slovenska – 2000: 12.

BALÚCH EDUARD ●

* 30. 6. 1971 Bojnice – vo výprave ČSFR – 1992: 12.

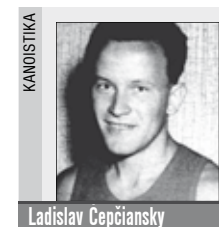
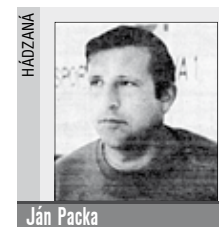
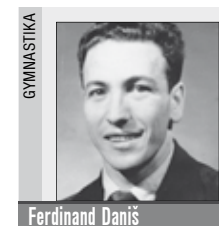
BORSIG VIDOR ●

* 11. 2. 1963 Bratislava – vo výprave ČSFR – 1992: 12.

BUNDSCHUH TOMÁŠ ●

* 31. 12. 1965 Košice – vo výprave ČSFR – 1992: 12.

Z galérie významných olympionikov bez medaily z OH/ZOH

- CIPOV MILAN** ●
* 22. 1. 1976 Bojnice – vo výprave Slovenska – 2000: 12.
- DINDŽÍK PAVOL** ●
* 25. 4. 1971 Bratislava – vo výprave ČSFR – 1992: 12.
- FAZEKAŠ ŠTEFAN (MOLNÁR ISTVÁN)** ● 2
* 5. 1. 1913 Galanta, † 1. 7. 1983 Budapešť (Maďarsko) – vo výprave Maďarska – 1936: 1.
- GERGELY ŠTEFAN (GERGELY ISTVÁN)** ● ● ● 2 2
* 20. 8. 1976 Dunajská Streda – vo výprave Slovenska – 2000: 12., vo výprave Maďarska – 2004: 1., 2008: 1.
- GOGOLA MICHAL** ●
* 30. 5. 1980 Bojnice – vo výprave Slovenska – 2000: 12.
- GYURCSI GEJZA** ●
* 21. 9. 1976 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2000: 12.
- HORNÁK PETER** ●
* 24. 5. 1964 Bratislava – vo výprave ČSFR – 1992: 12.
- HROŠÍK JOZEF** ●
* 26. 3. 1981 Košice – vo výprave Slovenska – 2000: 12.
- CHARIN SERGEJ** ●
* 17. 11. 1963 Lvov (Ukrajina) – vo výprave Slovenska – 2000: 12.
- IŽDINSKÝ JURAJ** ●
* 1. 3. 1971 Bojnice – vo výprave ČSFR – 1992: 12.
- JANČICH MIROSLAV** ●
* 14. 7. 1968 Bojnice – vo výprave ČSFR – 1992: 12.
- KAID RÓBERT** ●
* 24. 7. 1969 Košice – vo výprave Slovenska – 2000: 12.
- KMEŤO ŠTEFAN** ●
* 26. 12. 1970 Topoľčany – vo výprave ČSFR – 1992: 12.
- LUKÁČ RADOVAN** ●
* 10. 8. 1973 Košice – vo výprave ČSFR – 1992: 12.
- MRAVÍK MARTIN** ●
* 4. 5. 1980 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2000: 12.
- NAGY ALEXANDER** ●
* 8. 5. 1974 Košice – vo výprave Slovenska – 2000: 12.
- NEMÉNYI VOJTECH** ●
* 1. 8. 1919 Košice, † 7. 4. 1945 Bratislava-Petržalka – vo výprave ČSR – 1924: 4.

- NIŽNÝ PETER** ●
* 8. 3. 1977 Bojnice – vo výprave Slovenska – 2000: 12.
- POLÁČIK ROMAN** ●
* 24. 8. 1963 Piešťany – vo výprave ČSFR – 1992: 12.
- SCHMUCK MICHAL** ● ●
* 9. 1. 1909 Bratislava, † 11. 6. 1980 Bratislava – vo výprave ČSR – 1928: družstvo vyradené v 1. kole, 1936: družstvo vyradené v kvalifikačnej skupine.
- STEINER PAVOL** ●
* 28. 3. 1908 Bratislava, † 4. 6. 1969 Sliač – vo výprave ČSR – 1928: družstvo vyradené v 1. kole.
- TÓTH-HÉGNÉR JENŐ** ●
* 12. 4. 1894 ??????, † 10. 6. 1915 Humenné – vo výprave Uhorska – 1912: 5.
- VESZELITS PETER** ● ●
* 23. 1. 1969 Košice – vo výprave ČSFR – 1992: 12., vo výprave Slovenska – 2000: 12.
- VIDUMANSKÝ LADISLAV** ●
* 9. 7. 1961 Košice – vo výprave ČSFR – 1992: 12.
- WENK JÁN** ● ● ▲
* 24. 4. 1894 Čadca, † 17. 10. 1962 Budapešť (Maďarsko) – vo výprave Uhorska, resp. Maďarska – 1912: 5., 1924: 5., 1932: cestujúci náhradník. Na OH 1912 štartoval aj v plávaní.
- ZAŤOVIČ JURAJ** ●
* 22. 10. 1982 Bojnice – vo výprave Slovenska – 2000: 12.

POZEMNÝ HOKEJ

- KYSELICOVÁ ALENA** ● S
* 14. 11. 1957 Trenčianske Teplice – vo výprave ČSSR – 1980: 2.
- PODHÁNYIOVÁ VIERA** ● S
* 19. 9. 1960 Zlaté Moravce – vo výprave ČSSR – 1980: 2.
- ŠRANKOVÁ IVETA** ● S
* 1. 10. 1963 Zlaté Moravce – vo výprave ČSSR – 1980: 2.

STOLNÝ TENIS

- JANČÍ TOMÁŠ** ●
* 31. 7. 1968 Bratislava – vo výprave ČSFR – 1992: dvojhra - vyradený v 1. kole.
- KASALOVÁ RENÁTA** ●
* 5. 3. 1969 Bánovce nad Bebravou – vo výprave ČSSR – 1988: dvojhra - vyradená v osemfinále, štvorhra - s Hrachovou vyradené vo štvrtfinále (5. - 8.).
- MIHOČKOVÁ JARMILA** ●
* 12. 6. 1971 Bratislava – vo výprave ČSFR – 1992: štvorhra - s Hrachovou vyradené v 2. kole.

- ÓDOROVÁ EVA** ●
* 22. 11. 1979 Komárno – vo výprave Slovenska – 2008: dvojhra – vyradená v 2. kole.
- POPOVOVÁ VALENTINA** ● ● ●
* 22. 11. 1960 Sumgait (Azerbajdžan) – vo výprave ZSSR, resp. SNŠ – 1988: dvojhra - 6., 1992: dvojhra - vyradená v základnej skupine, štvorhra - vyradená v základnej skupine, vo výprave Slovenska – 1996: dvojhra - vyradená v základnej skupine.
- VÍMI ROLAND** ●
* 21. 6. 1969 Dunajská Streda – vo výprave ČSFR – 1992: dvojhra - vypadol v 1. kole.

ŠERM

- BÁRTA ALEXANDER (ROSENTHAL VOJTECH)** ●
* 9. 4. 1892 Spišská Nová Ves, † ?????? 1945 Hrabušice – vo výprave ČSSR – 1924: šabla družstiev – 4.
- BENEDIK JOZEF** ●
* 10. 3. 1898 Veselí nad Moravou (Česko), † 11. 10. 1977 Nitra – vo výprave ČSSR – 1936: šabla jednotlivcov – vyradený v 2. kole, šabla družstiev - vyradený v 2. kole.
- LOKŠOVÁ-RÁCZOVÁ KATARÍNA** ● ● ●
* 3. 10. 1950 Košice – vo výprave ČSSR – 1972: fleuret - 11., 1976: fleuret - vyradená v semifinále (13. - 16.), 1980: fleuret - 7.
- UHLÝÁRIK JENŐ** ● S
* 15. 10. 1893 Levoča, † 23. 4. 1974 Budapešť (Maďarsko) – vo výprave Maďarska – 1924: šabla družstiev – 2.
- ZULAWSZKY VOJTECH (ZULAWSZKY BÉLA)** ● ● S
* 23. 10. 1869 Trebišov, † 24. 10. 1914 Sarajevo (Bosna a Hercegovina) – vo výprave Uhorska – 1908: šabla – 2., kord - vypadol v 1. kole, 1912: šabla jednotlivcov – bez umiestenia, fleuret - bez umiestenia.

ŠPORTOVÁ STRELEBA

- BARTEKOVÁ DANKA** ●
* 19. 10. 1984 Trenčín – vo výprave Slovenska – 2008: skeet – 8. (67).
- BÍLKOVÁ DAGMAR** ● ● ●
* 15. 1. 1967 Zvolen – vo výprave ČSSR, resp. ČSFR – 1988: vzduchová puška - 30., malokalibrovka - 16., 1992: vzduchová puška - 4., malokalibrovka - 24., vo výprave Česka – 1996: vzduchová puška – 20., malokalibrovka – 22.
- FABO JÁN** ● ●
* 4. 3. 1963 Trenčín – vo výprave Slovenska – 1996: ľubovoľná pištoľ - 20. (556), vzduchová pištoľ - 44. (569), 2000: vzduchová pištoľ - 17. (576), ľubovoľná pištoľ - 27. (548).

- FILIPOVIČ MÁRIO** ●
* 7. 5. 1976 Biely Kostol – vo výprave Slovenska – 2008: trap – 14. (115).
- GÖNCI JOZEF** ● ● ● ● B B
* 18. 3. 1974 Košice – vo výprave Slovenska – 1996: ľubovoľná malokalibrovka 60 - 3. (701,9), ľubovoľná malokalibrovka 3x40 - 5. (1267,7), vzduchová puška 60 - 28. (584), 2000: ľubovoľná malokalibrovka 3x40 - 8. (1261,3), vzduchová puška 60 - 11. (590), 2004: vzduchová puška 60 - 3. (697,4), ľubovoľná malokalibrovka 60 - 4. (700,5), ľubovoľná malokalibrovka 3x40 - 9. (1162), 2008: ľubovoľná malokalibrovka 60 - 16. (593), ľubovoľná malokalibrovka 3x40 - 37. (1154).
- HOUDEK DUŠAN** ●
* 2. 4. 1931 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1960: ľubovoľná malokalibrovka 3x40 - 4. (1139), ľubovoľná malokalibrovka 60 - vyradený v kvalifikácii.
- HROMADA HYNEK** ● ●
* 16. 4. 1935 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1968: ľubovoľná pištoľ - 14., 1972: ľubovoľná pištoľ - 6. (556)
- KERMIET JÁN** ●
* 16. 3. 1963 Dovalovo – vo výprave ČSSR – 1988: bežiaci terč - 4.
- KOPP PAVOL** ●
* 27. 12. 1978 Kláštor pod Znievom – vo výprave Slovenska – 2008: ľubovoľná pištoľ 60 - 5. (657,6), vzduchová pištoľ 60 - 27. (575).
- MESZÁROS MATEJ** ●
* 26. 4. 1982 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2004: vzduchová puška 60 - 9. (594).
- NÉMETHY IVAN** ● ●
* 10. 11. 1946 Martin – vo výprave ČSSR – 1976: ľubovoľná pištoľ - 14. (552), 1980: ľubovoľná pištoľ - 13. (557).
- PEŠKOVÁ DANIELA** ●
* 23. 4. 1984 Vištuk – vo výprave Slovenska – 2008: vzduchová puška 40 - 9. (396), športová puška 3x20 - 22. (577).
- PROKOPP ALEXANDER (PROKOPP SÁNDOR)** ● ● ● 2
* 7. 5. 1887 Košice, † 4. 11. 1964 Budapešť (Maďarsko) – vo výprave Uhorska, resp. Maďarska – 1908: ľubovoľná zbraň na 300 m - 43. (627), 1912: vojenská puška na 300 m - 1. (97), 1924: automatická pištoľ na 25 m - 53., ľubovoľná zbraň na 600 m - 55. (70).
- SLAMKA VLADIMÍR** ●
* 2. 12. 1966 Zvolen – vo výprave Slovenska – 1996: trap - 6. (145), dvojitý trap - 25. (126).
- STRANOVSKÁ ANDREA** ● ●
* 9. 5. 1970 Trnava – vo výprave Slovenska – 2000: skeet - 13. (67), 2004: skeet - 12. (66).

ŠIMA ONDREJ ●

* 4. 8. 1936 Malachov, Banská Bystrica – vo výprave ČSSR – 1968: veľkorážna terčovnica - 18.

ŠTEFEČEKOVÁ ZUZANA ● ●

* 15. 1. 1984 Nitra – vo výprave Slovenska – 2008: trap – 2. (89).

VARGA ERIK ●

* 9. 6. 1976 Šaľa – vo výprave Slovenska – 2008: trap – 9. (117).

TENIS**BECK KAROL** ●

* 3. 4. 1982 Zvolen – vo výprave Slovenska – 2004: dvojhra - vyradený v 1. kole, štvorhra - s Hrbatým vyradení v 1. kole.

CIBULKOVÁ DOMINIKA ●

* 6. 5. 1989 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2008: dvojhra – vyradená v osemfinále.

HABŠUDOVÁ KARINA ● ●

* 2. 8. 1973 Bojnice – vo výprave Slovenska – 1996: dvojhra - vyradená v 2. kole, štvorhra - so Zrubákovou vyradená v 2. kole, 2000: dvojhra - vyradená v 2. kole, štvorhra - s Husárovou vyradené v 2. kole.

HANTUCHOVÁ DANIELA ● ●

* 23. 4. 1983 Poprad – vo výprave Slovenska – 2004: dvojhra - vyradená v 2. kole, štvorhra - s Husárovou vyradená v 1. kole, 2008: dvojhra – vyradená v 2. kole, štvorhra – s Husárovou vyradená v 1. kole

HRBATÝ DOMINIK ● ● ●

* 4. 1. 1978 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2000: dvojhra - vyradený v 1. kole, štvorhra - s Kučerom vyradení vo štvrtfinále (5. – 8.), 2004: dvojhra - vyradený v 2. kole, štvorhra - s Beckom vyradení v 1. kole, 2008: dvojhra – vyradený v 2. kole.

HUSÁROVÁ JANETTE ● ● ●

* 6. 4. 1974 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2000: štvorhra - s Habšudovou vyradené v 2. kole, 2004: štvorhra - s Hantuchovou vyradené v 1. kole, 2008: štvorhra - s Hantuchovou vyradené v 1. kole.

KEHRLING VOJTECH (KEHRLING BÉLA) ● ●

* 25. 1. 1891 Spišská Sobota, † 26. 4. 1937 Budapešť (Maďarsko) – vo výprave Uhorska, resp. Maďarska – 1912: dvojhra - vyradený v 3. kole, štvorhra - so Zsigmondom vyradení v 2. kole, 1924: dvojhra - vyradený v 4. kole, štvorhra - s Kelemenom vyradení v 1. kole.

KROŠLÁK JÁN ●

* 17. 10. 1974 Bratislava – vo výprave Slovenska – 1996: dvojhra - vyradený v 1. kole, štvorhra - s Kučerom vyradení v 1. kole.

KUČERA KAROL ● ● ●

* 4. 3. 1974 Bratislava – vo výprave Slovenska – 1996: dvojhra - vyradený v 2. kole, štvorhra - s Krošlákom vyradený v 1. kole, 2000: dvojhra - vyradený v 2. kole, štvorhra - s Hrbatým vyradení vo štvrtfinále (5. – 8.), 2004: dvojhra - vyradený v 1. kole.

KURHAJCOVÁ ĽUBOMÍRA ●

* 11. 10. 1983 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2004: dvojhra - vyradená v 1. kole, štvorhra - so Suchou vyradené v 1. kole.

MEČÍR MILOSLAV ● ● ●

* 19. 5. 1964 Bojnice – vo výprave ČSSR – 1988: dvojhra - 1., štvorhra - 3. (so Šrejberom)

NAGYOVÁ HENRIETA ●

* 15. 12. 1978 Nové Zámky – vo výprave Slovenska – 2000: dvojhra - vyradená v 1. kole.

STUDENÍKOVÁ KATARÍNA ●

* 2. 9. 1972 Bratislava – vo výprave Slovenska – 1996: dvojhra - vyradená v 1. kole.

SUCHÁ MARTINA ●

* 20. 11. 1980 Nové Zámky – vo výprave Slovenska – 2004: dvojhra - vyradená v 1. kole, štvorhra - s Kurhajcovou vyradené v 1. kole.

VAJDA MARIÁN ●

* 23. 4. 1965 Považská Bystrica – vo výprave ČSFR – 1992: dvojhra - vyradený v 1. kole.

ZRUBÁKOVÁ RADKA ● ●

* 26. 12. 1970 Bratislava – vo výprave ČSFR – 1992: dvojhra - vyradená v 1. kole, vo výprave Slovenska – 1996: dvojhra - vyradená v 2. kole, štvorhra - s Habšudovou vyradené v 2. kole.

TRIATLON**ŠIMKO PAVEL** ●

* 13. 2. 1982 Poprad – vo výprave Slovenska – 2008: muži – pre zranenie súťaž nedokončil.

VESLOVANIE**BABAČ LUKÁŠ** ●

* 20. 3. 1985 Piešťany – vo výprave Slovenska – 2004: dvojskif ľahkých váh: s Podstupkom v B-finále.

BALLYA HUGO ●

* 20. 7. 1908 Košice, † 8. 1. 1995 Budapešť (Maďarsko) – vo výprave Maďarska – 1936: osemveslica: 5.

BARTÁKOVÁ MÁRIA ●

* 13. 11. 1948 Rimavská Sobota – vo výprave ČSSR – 1976: párová štvorka - 5.

HAMBÁLEK ONDREJ ●

* 13. 9. 1973 Bratislava – vo výprave Slovenska – 1996: dvojskif – 11. (so Žiškom).

HURTALA MILAN ●

* 16. 6. 1946 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1968: osemveslica – ako člen osádky postúpil do finále, ale v ňom pre chorobu neštartoval.

KRAJMER ALBERT ●

* 23. 4. 1933 Dolný Ohaj – vo výprave ČSR – 1956: dvojskif - s Reichom vyradení v semifinále.

NOVOTNÍKOVÁ-KURHAJCOVÁ ĽUBICA ● ●

* 13. 6. 1964 Bratislava – vo výprave ČSSR, resp. ČSFR – 1988: párová štvorka - 5., 1992: párová štvorka - 6.

PODSTUPKA ĽUBOŠ ●

* 25. 9. 1972 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2004: dvojskif ľahkých váh: s Babačom v B-finále.

REICH FRANTIŠEK ● ●

* 31. 10. 1929 Žilina – vo výprave ČSR – 1952: skif - vyradený v opravnej jazde, 1956: dvojskif - s Krajmerom vyradení v semifinále.

REISKUP CTIBOR ●

* 14. 4. 1929 Liptovský Peter, † 2. 2. 1963 Roháče – vo výprave ČSR – 1956: osemveslica: vyradený v semifinále.

SCHMIDT PAVEL ● ●

* 9. 2. 1930 Bratislava, † 14. 8. 2001 Biel (Švajčiarsko) – vo výprave ČSSR – 1960: dvojskif: 1. (s Kozákom).

TOČEK JÚLIUS ● ●

* 29. 9. 1939 Margecany, † 7. 10. 2004 Winterthur (Švajčiarsko) – vo výprave ČSSR – 1964: osemveslica: 3.

ŽIŠKA JÁN ● ●

* 29. 1. 1971 Bratislava – vo výprave Slovenska – 1996: dvojskif – 11. (s Hambálkom), 2000: skif - 10.

VOLEJBAL**BENDEOVÁ JÚLIA** ●

* 17. 2. 1940 Komárno – vo výprave ČSSR – 1968: 6.

CIFRA JÁN ●

* 21. 10. 1955 Topoľčany – vo výprave ČSSR – 1980: 8.

GOLIAN BOHUMIL ● ● ● ●

* 25. 3. 1931 Moštenica – vo výprave ČSSR – 1964: 2., 1968: 3.

KODAJOVÁ DARINA ●

* 26. 7. 1950 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1972: 7.

KRAVÁRIK ANDREJ ●

* 28. 7. 1971 Piešťany – vo výprave Grécka – 2004: 7.

LABUDA JOZEF ● ●

* 13. 12. 1941 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1964: 2. (avšak nehral pre chorobu).

MALIŠOVÁ MÁRIA ●

* 6. 8. 1945 Čierny Balog – vo výprave ČSSR – 1972: 7.

MAZÚROVÁ HILDA ● ●

* 17. 8. 1943 Spišské Tomášovce – vo výprave ČSSR – 1968: 6., 1972: 7.

PIPA ŠTEFAN ● ●

* 10. 1. 1950 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1972: 6., 1976: 5.

PRIELOŽNÝ IGOR ●

* 25. 2. 1957 Trnava – vo výprave ČSSR – 1980: 8.

REPÁK JÁN ●

* 18. 2. 1956 Zákopčie – vo výprave ČSSR – 1980: 8.

SIRVOŇ VLADIMÍR ●

* 8. 7. 1951 Myjava – vo výprave ČSSR – 1980: 8.

ŠTEFKOVÁ PAVLÍNA ●

* 27. 1. 1943 Rohožník – vo výprave ČSSR – 1968: 6.

VZPIERANIE**BARANIAK ANTON** ● ●

* 20. 6. 1951 Hlohovec – vo výprave ČSSR – 1980: 100 kg - 7. (375), 1988: 100 kg - nezdvihol základ v nadhode a neklasifikovali ho.

BURONYI LASZLÓ ● ●

* ?????? 1918 Krompachy, † ????? 1982 – vo výprave Maďarska – 1948: +82,5 kg - 10. (355), 1952: +90 kg - v trhu sa zranil a súťaž nedokončil.

CZINGER GYULA ●

* 28. 3. 1905 Zemianska Olča, † ????? 1979 – vo výprave Maďarska – 1936: 75 kg - 16.

ČIERNIK MILOŠ ● ●

* 19. 1. 1963 Námestovo – vo výprave ČSSR, resp. ČSFR – 1988: 100 kg - nezdvihol základ v nadhode a neklasifikovali ho, 1992: 110 kg - 16. (352,5).

DANEKOVÁ DAGMAR ●

* 20. 2. 1978 Žilina – vo výprave Slovenska – 2000: 58 kg - 9. (187,5).

DUDÁŠ JURAJ ●

* 10. 9. 1963 Komárno – vo výprave ČSSR – 1988: 100 kg - nezdvihol základ v trhu a neklasifikovali ho.

DURBÁK RENÉ ●

* 18. 3. 1968 Trinec (Česko) – vo výprave ČSFR – 1992: 82,5 kg - 19. (330).

DRŠKA DUŠAN ● ●

* 12. 6. 1953 Myjava, † 25. 12. 1999 Trenčín – vo výprave ČSSR – 1976: 67,5 kg – nedokončil, 1980: 67,5 kg - 9. (290).

HEKEL ONDREJ ● ● ●

* 16. 2. 1944 Brašlanica (Bulharsko), † júl 2009 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1968: 67,5 kg - 9. (390 - trojboj), 1972: 75 kg - 4. (462,5 - trojboj), 1976: 75 kg - 7. (312,5 - dvojboj).

JANÍČEK MIROSLAV ●

* 13. 5. 1974 Dolný Kubín – vo výprave Slovenska – 2004: 69 kg - nezdvihol základ v nadhode a neklasifikovali ho.

JOKEJ JAROSLAV ●●

* 2. 4. 1970 Košice – vo výprave ČSFR – 1992: 100 kg - 14. (355), vo výprave Slovenska – 1996: 99 kg - 16. (352,5).

KOPKA RAYMOND ●

* 20. 12. 1971 Nitra – vo výprave Veľkej Británie – 1992: 105 kg - 17.

KUTLÍK ONDREJ ●

* 9. 9. 1976 Námestovo – vo výprave Slovenska – 2008: 85 kg - 12. (343).

LUKÁČ RUDOLF ●●

* 29. 12. 1969 Považská Bystrica – vo výprave Slovenska – 1996: 70 kg - 18. (302,5), 2004: 77 kg - 15. (335).

NAGY JÁN ●

* 12. 4. 1945 Sereď – vo výprave ČSSR – 1976: +110 kg - 4. (387,5).

POLIÁČIK DUŠAN ●●

* 11. 2. 1955 Dobroč, okres Lučenec – vo výprave ČSSR – 1980: 82 kg - 3. (367,5).

TEŠOVIČ MARTIN ●●▲/●

* 26. 10. 1974 Bratislava – vo výprave Slovenska – 1996: 91 kg - 10. (372,5), 2004: 105 kg - nezdvihol základ v trhu a neklasifikovali ho, 2008: 105 kg - na súťaž pre zranenie nenastúpil. Na ZOH 2010 štartoval v boboch.

ZÁPASENIE

Gréckorímske zápasenie

ATHANASOV MIKULÁŠ ●●

* 28. 11. 1930 Košice, † 25. 12. 2005 Košice – vo výprave ČSSR – 1952: 67 kg - 3.

BÁTKY ATTILA ●●

* 21. 1. 1973 Dunajská Streda – vo výprave Slovenska – 2004: 84 kg - 10., 2008: 84 kg - 19.

HERDA JOZEF ●●

* 21. 4. 1910 Trnava, † 4. 10. 1985 Bratislava – vo výprave ČSR – 1936: 66 kg - 2.

JANKOVICS TIBOR ●

* 20. 9. 1960 Komárno – vo výprave ČSSR – 1988: 52 kg - 6.

LUNTZER JURAJ (LUNTZER GYÖRGY) ●●

* 23. 8. 1886 Bratislava, † 1942 Sedmohradsko (Rumunsko) – vo výprave Uhorska – 1908: 93 kg - vyradený v 1. kole. Súťažil aj v atletike na OH 1908 a 1912.

MASÁR DUŠAN ●

* 4. 6. 1962 Teplice (Česko) – vo výprave ČSSR – 1988: 100 kg - vyradený v skupine.

STEER ANTAL ●●

* 10. 10. 1943 Bratislava – vo výprave Maďarska – 1968: 70 kg - 8., 1972: 68 kg - 6.

TÓTH VOJTECH ●

* 16. 11. 1938 Baka – vo výprave ČSSR – 1960: 62 kg - 6.

Voľný štýl

ČIKEL EUBOŠ ●

* 4. 12. 1975 Trenčín – vo výprave Rakúska – 2004: 60 kg - 8.

FAŠÁNEK ANDREJ ●

* 1. 12. 1979 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2000: 58 kg - 17.

FERNYÁK ŠTEFAN ●●

* 2. 6. 1973 Dunajská Streda – vo výprave Slovenska – 2000: 63 kg - 8., 2004: 66 kg - 16.

ŠTĚCH JURAJ ●

* 25. 4. 1968 Liptovský Mikuláš – vo výprave ČSFR – 1992: 130 kg - 11.

VALACH RADOVAN ●

* 21. 3. 1976 Trenčín – vo výprave Rakúska – 2004: 96 kg - 19.

KARABIN DANIEL ●●●

* 18. 2. 1955 Nitra – vo výprave ČSSR – 1976: 74 kg - pre zranenie nedokončil, 1980: 74 kg - 3.

KERTANTI RADION ●●

* 9. 1. 1971 Čikola (Rusko) – vo výprave Slovenska – 1996: 74 kg - vyradený po troch kolách, 2000: 76 kg - 15.

KOLLÁR ROMAN ●

* 22. 9. 1974 Dunajská Streda – vo výprave Slovenska – 1996: 52 kg - vyradený po troch kolách.

LOHYŇA JOZEF ●●●●

* 13. 4. 1963 Zlaté Moravce – vo výprave ČSSR, resp. ČSFR – 1988: 82 kg - 3., 1992: 82 kg - 5., vo výprave Slovenska – 1996: 90 kg - 4.

EUBERDA MIROSLAV ●

* 18. 12. 1963 Košice – vo výprave ČSSR – 1988: 130 kg - vyradený v skupine.

MAZÁČ MILAN ●▲

* 22. 9. 1968 Bratislava – vo výprave Slovenska – 1996: 100 kg - vyradený po dvoch kolách, 2000: 97 kg - na súťaž ho nepripustili pre prekročenie hmotnosti.

MUSUEBES DAVID ●●●●

* 28. 5. 1972 Vladikavkaz (Rusko) – vo výprave Ruska – 2000: 130 kg - 1., vo výprave Slovenska – 2008: 120 kg - 3.

PALATINUS JOZEF ●

* 8. 8. 1969 Nová Baňa – vo výprave ČSFR – 1992: 90 kg - 13.

PECHA PETER ●●

* 16. 11. 1975 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2000: 130 kg - 16., 2004: 96 kg - 12.

REVICKÝ MILAN ●

* 20. 5. 1965 Bojnice – vo výprave ČSFR – 1992: 74 kg - 11.

SCHWENDTNER JOZEF ●

* 1. 7. 1963 Dunajská Streda – vo výprave ČSSR – 1988: 57 kg - vyradený v skupine.

STRNISKO JÚLIUS ●●●

* 6. 8. 1958 Nitra, † 20. 9. 2008 Nitra – vo výprave ČSSR – 1980: 100 kg - 3., 1988: 100 kg - vyradený v skupine.

Poznámka: V registri nie sú uvádzaní ďalší štyria olympionici z obdobia Uhorska, ktorých slovenský pôvod je zatiaľ diskutabilný. Ide o zápasníka **Jozefa Maróthyho** (na OH 1908 5. v kategórii do 66,6 kg), atléta **Jozefa Haluzsinského** (na OH 1912 súťažil v skoku do výšky), športového strelca **Štefana Prihodu** (na OH 1912 člen družstva Uhorska vo vojenskej puške, ktoré skončilo na 10. mieste) a atléta **Ernesta Holecseka** (na OH v skoku do výšky z miesta nepostúpil z kvalifikácie).

Pri zosumarizovaní športovcov z obdobia Uhorska, narodených na území dnešného Slovenska, vykonal priekopnícku prácu publicista Jozef Drenko.

ZIMNÍ OLYMPIONICI

Abecedne zoradený register účastníkov zimných olympijských hier zo Slovenska podľa športových odvetví (olympionikov slovenského pôvodu a/alebo narodených na území súčasného Slovenska vo výpravách ČSR, ČSSR, ČSFR, ČR a iných krajín, a členov slovenských výprav na ZOH).

BIATLON

GEREKOVÁ JANKA ●●

* 27. 11. 1984 Liptovský Mikuláš – vo výprave Slovenska – 2006: 15 km - 59., 2010: 7,5 km - 40., stíhacie preteky - 40., 15 km - 46., 4x6 km - 13.

HALINÁROVÁ-SCHWARZBACHEROVÁ-JAŠICOVÁ MARTINA ●●●●●

* 22. 4. 1973 Námestovo – vo výprave Slovenska – 1994: 15 km - 6., 7,5 km - 15., 1998: 4x7,5 km - 4., 7,5 km - 7., 15 km - 46., 2002: 4x7,5 km - 5., 15 km - 9., 7,5 km - 13., stíhacie preteky - 18., 2006: 4x6 km - 10., 7,5 km - 16., 15 km - 34., stíhacie preteky - nedokončila, 2010: 15 km - 44., 7,5 km - 54., stíhacie preteky - stiahnutá z trate, 4x6 km - 13.

HURAJT PAVOL ●●●

* 4. 2. 1978 Poprad – vo výprave Slovenska – 2006: 4x7,5 km - 14., stíhacie preteky - 24., 20 km - 29., 10 km - 29., 2010: 15 km s hromadným štartom - 3., 20

km - 5., 10 km - 7., stíhacie preteky - 16., 4x7,5 km - 15.

HÚSKA JÁN ●

* 5. 7. 1949 Važec – vo výprave ČSSR – 1972: 4x7,5 km - 12.

KALINOVÁ EUBOMÍRA ●

* 11. 2. 1982 Banská Bystrica – vo výprave Slovenska – 2010: 15 km - 80., 7,5 km - 81.

KAZÁR MATEJ ●▲

* 10. 5. 1983 Košice – vo výprave Slovenska – 2006: stíhacie preteky - 52., 10 km - 57., 2010: pre chorobu nenastúpil.

KOTRABA PAVEL ●

* 3. 11. 1970 Teplice (Česko) – vo výprave Slovenska – 1994: 4x7,5 km - 18., 10 km - 18.

KRČMÁŘ DANIEL ●

* 8. 1. 1971 Ústí nad Orlicí (Česko) – vo výprave Slovenska – 1994: 4x7,5 km - 18., 10 km - 57.

KREJČÍ LUKÁŠ ●

* 28. 7. 1969 Praha (Česko) – vo výprave Slovenska – **1994:** 4x7,5 km - 18., 20 km - 50.

KUTLÍKOVÁ TATIANA ●●●

* 27. 9. 1972 Dolný Kubín – vo výprave Slovenska – **1998:** 4x7,5 km – 4., **2002:** 7,5 km - 64. Na ZOH 1994 štartovala v behu na lyžiach.

KUZMINOVÁ ANASTASIA ● 2 ●

* 28. 8. 1984 Ťumeň (Rusko) – vo výprave Slovenska – **2010:** 7,5 km - 1., stíhacie preteky - 2., 12,5 km s hromadným štartom - 8., 15 km - 39., 4x6 km - 13.

MACHÝNIAK ĽUBOMÍR ●

* 7. 2. 1971 Brezno – vo výprave Slovenska – **1998:** 20 km - 38., 10 km - 41.

MATIAŠKO MAREK ●●●

* 29. 10. 1977 Bojnice – vo výprave Slovenska – **2002:** 10 km - 39., stíhacie preteky - 43., 20 km - 52., **2006:** 20 km - 5., 4x7,5 km - 14., 15 km s hromadným štartom - 27., 10 km - 71., **2010:** 20 km - 33., 10 km - 66., 4x7,5 km - 15.

MATIAŠKO MIROSLAV ●●

* 14. 7. 1982 Handlová – vo výprave Slovenska – **2006:** 4x7,5 km - 14., 20 km - 38., stíhacie preteky - 49., 10 km - 51., **2010:** 20 km - 47., 10 km - 76., 4x7,5 km - 15.

MIHOKOVÁ SOŇA ●●●●

* 11. 11. 1971 Liptovský Mikuláš – vo výprave Slovenska – **1994:** 7,5 km - 12., 15 km - 40., **1998:** 7,5 km - 4., 4x7,5 km - 4., 15 km - 26., **2002:** 4x7,5 km - 5., 15 km - 14., 7,5 km - 21., stíhacie preteky - 21., **2006:** 4x6 km - 10., 7,5 km - 27., 15 km - 47., stíhacie preteky - nedokončila.

MURĪNOVÁ ANNA ●●●

* 14. 11. 1973 Brezno – vo výprave Slovenska – **1998:** 4x7,5 km - 4., 7,5 km - 9., 15 km - 48., **2002:** 4x7,5 km - 5., 7,5 km - 35., stíhacie preteky - 35., 15 km - 53., **2006:** 4x6 km - 10., 7,5 km - 38., stíhacie preteky - dostihnutá o kolo.

PAVELICA VOJTECH □

* 10. 3. 1914 Hybe, † 4. 7. 1987 Banská Bystrica – vo výprave ČSR – **1948:** ukázkový šport vojská lyžiarska hliadka - 6.

PAVKOVČEKOVÁ MARCELA ▲ ●●

* 21. 4. 1977 Liptovský Mikuláš – vo výprave Slovenska – **1998:** 4x7,5 km – cestujúca náhradníčka, **2002:** 4x7,5 km - 5., 15 km - 33., **2006:** 4x6 km - 10., 15 km - 22., 7,5 km - 29., stíhacie preteky – nedokončila.

PREKOPOVÁ NATÁLIA ●

* 31. 5. 1989 Ilava – vo výprave Slovenska – **2010:** 4x6 km - 13.

SLÁDEK PAVEL ●

* 9. 7. 1971 Ostrava (Česko) – vo výprave Slovenska – **1994:** 4x7,5 km - 18., 20 km - 56.

ŠIMOČKO DUŠAN ●●

* 29. 9. 1983 Banská Bystrica – vo výprave Slovenska – **2006:** 4x7,5 km - 14., 20 km - 56., **2010:** 20 km - 18., 10 km - 75., 4x7,5 km - 15.

ZELINKA PETER ●●

* 1. 3. 1957 Častá – vo výprave ČSSR – **1980:** 10 km - 6., 20 km - 22., 4x7,5 km - 11., **1984:** 4x7,5 km - 6.

BOBY

BENDA ANDREJ ●

* 25. 9. 1975 Bratislava – vo výprave Slovenska – **2006:** štvorboby - 20.

GOMOLA ROMAN ●

* 8. 12. 1973 Trenčín – vo výprave Česka – **2002:** dvojboby – 16.

HÝREŠ RADOVAN ▲

* 14. 3. 1976 Handlová – vo výprave Slovenska – **2002:** štvorboby – cestujúci náhradník.

JAGNEŠÁK MILAN ●●●

* 29. 8. 1969 Rabčice – vo výprave Slovenska – **2002:** štvorboby – 24., dvojboby – 32. (s Krestankom), **2006:** štvorboby – 20., dvojboby – 25. (s Rajekom), **2010:** dvojboby – 20. (s Nárovcom), štvorboby – súťaž nedokončil.

KONDRÁT PETER ●

* 7. 1. 1969 Ilava – vo výprave Česka – **1998:** štvorboby – 13.

KREŠTANKO RÓBERT ●●

* 26. 6. 1972 Bojnice – vo výprave Slovenska – **2002:** štvorboby – 24., dvojboby – 32. (s Jagnešákom), **2006:** štvorboby – 20.

LOPUCHOVSKÝ MARCEL ●/●

* 23. 11. 1977 Košice – vo výprave Slovenska – **2010:** štvorboby – súťaž nedokončil. Na OH 2000 štartoval v atletike.

NÁROVEC PETER ●

* 15. 4. 1977 Praha (Česko) – vo výprave Slovenska – **2010:** dvojboby – 20. (s Jagnešákom), štvorboby – súťaž nedokončil.

OKOLIČÁNY VOJTECH ▲

* 1. 10. 1913 Ružomberok, † 19. 10. 1975 Bratislava – vo výprave ČSR – **1948:** štvorboby – absolvoval tréningy, ale na štart pretekov ho nepripustili.

PRIELOŽNÝ BRAŇO ● ▲

* 9. 5. 1968 Bratislava – vo výprave Slovenska – **2002:** štvorboby – 24., **2006:** štvorboby – cestujúci náhradník.

Z galérie významných olympionikov bez medaily z OH/ZOH

Danka Barteková

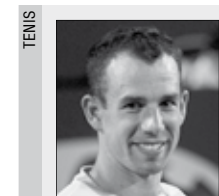
Ján Kermiet

Andrea Stranovská

Daniela Hantuchová

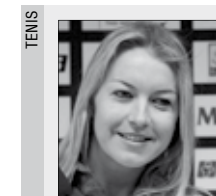
Dominik Hrbatý

Janette Husárová

Karol Kučera

Henrieta Nagyová

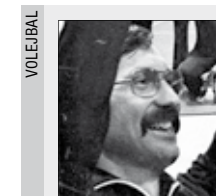
Júlia Bendeová

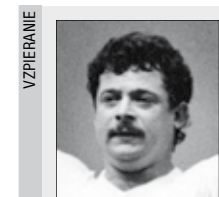
Andrej Kravárik

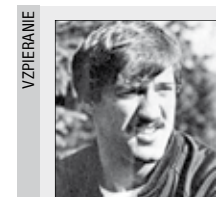
Hilda Mazúrová

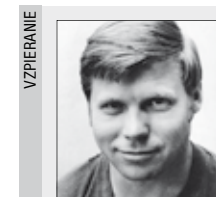
Stefan Pipa

Anton Baraniak

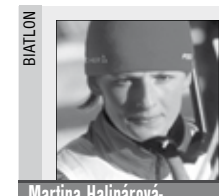
Miloš Čiernik

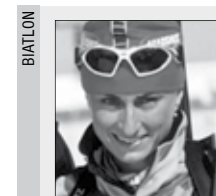
Ondrej Hekel

Martin Tešovič

Martina Halinárová-Schwarzbacherová-Jašicová

Soňa Mihoková

Mária Jasenčáková

Jana Sed'ová

RAJEK VIKTOR ●

* 15. 4. 1985 Žilina – vo výprave Slovenska – 2006: štvorboby – 20., dvojboby – 25. (s Jagnešákom).

TEŠOVIČ MARTIN ● ● ▲ / ●

* 26. 10. 1974 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2010: štvorboby – súťaž nedokončil. Na OH 1996 a 2004 štartoval vo vzpieraní, bol aj na OH 2008.

VANDERKA MARIÁN ● / ●

* 18. 4. 1972 Ružomberok – vo výprave Slovenska – 2002: štvorboby – 24. Na OH 2000 štartoval v atletike.

KORČUĽOVANIE**Krasokorčuľovanie****BABIAKOVÁ ZUZANA** ●

* 21. 4. 1978 Žilina – vo výprave Slovenska – 2002: ženy - 21.

BARTOSIEWICZ PETER ● ●

* 2. 8. 1942 Žilina – vo výprave ČSSR – 1964: športové dvojice – 9. (s Wlachovskou), 1968: športové dvojice – 12. (s Drahovou).

BESTÄNDIG JOZEF ●

* 27. 2. 1978 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2002: športové dvojice – 17. (s Beständigovou).

BESTÄNDIGOVÁ OLGA ●

* 2. 5. 1979 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2002: športové dvojice – 17. (s Beständigom).

DIVÍN KAROL ● ● ● ●

* 22. 2. 1936 Budapešť (Maďarsko) – vo výprave ČSR, resp. ČSSR – 1956: muži - 5., 1960: muži - 2., 1964: muži - 4.

DRAHOVÁ LIANA ●

* 22. 4. 1953 Liberec (Česko) – vo výprave ČSSR – 1968: športové dvojice – 12. (s Bartosiewiczom).

ĎURIŠINOVÁ EVA ●

* 20. 3. 1961 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1976: ženy - 18.

FILC MARIÁN ●

* 16. 9. 1948 Bratislava, † 9. 2. 1993 Viedeň (Rakúsko) – vo výprave ČSSR – 1968: muži - 10.

FOLTÁN KAROL ●

* 16. 4. 1959 Nové Zámky – vo výprave ČSSR – 1984: tance – 13. (s Holou).

KAŽIMÍR RÓBERT ●

* 30. 3. 1978 Košice – vo výprave Slovenska – 1998: muži - 26.

NEPELA ONDREJ ● ● ● ●

* 22. 1. 1951 Bratislava, † 2. 2. 1989 Mannheim (Nemecko) – vo výprave ČSSR – 1964: muži - 22., 1968: muži - 8., 1972: muži - 1.

REITMAYEROVÁ IVANA ●

* 4. 5. Košice – vo výprave Slovenska – 2010: ženy - 28.

SABOVČÍK JOZEF ● ●

* 4. 12. 1963 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1984: muži - 3.

WLACHOVSKÁ AGNESA ●

* 4. 1. 1943 Rožňava – vo výprave ČSSR – 1964: športové dvojice – 9. (s Bartosiewiczom).

Rýchlokorčuľovanie na krátkej dráhe**UŽÁK MATUŠ** ● ●

* 13. 4. 1981 Spišská Nová Ves – vo výprave Slovenska – 2002: 500 m - nepostúpil z rozjazdy, 1000 m - nepostúpil z rozjazdy, 1500 m - nepostúpil z rozjazdy, 2006: 1000 m - 29., 500 m - nepostúpil z rozjazdy, 1500 m - v rozjazde diskvalifikovaný.

LYŽOVANIE**Akrobatické lyžovanie****SMIERČÁKOVÁ ZUZANA** □

* 15. 11. 1974 Svit – vo výprave ČSFR – 1992: ukázková disciplína balet - 16.

Beh na lyžiach**BAJČIČÁK MARTIN** ● ● ● ●

* 12. 6. 1976 Dolný Kubín – vo výprave Slovenska – 1998: 4x10 km - 11., 30 km - 28., kombinácia - 38., 10 km klasicky - 67., 50 km voľne – nedokončil, 2002: 50 km klasicky - 12., 15 km klasicky - 24., 30 km voľne - 32., kombinácia - 52., 2006: skiatlon - 8., tímový šprint - 8. (s Bátorym), 50 km voľne - 14., 15 km klasicky - 28., 2010: 15 km voľne - 23., skiatlon - 25., 50 km – nedokončil, 4x10 km - 12.

BALÁŽOVÁ ĽUBOMÍRA ● ● ●

* 13. 8. 1968 Štrba – vo výprave ČSSR, resp. ČSFR – 1988: 4x5 km - 7., 10 km klasicky - 27., 5 km klasicky - 30., 20 km voľne - 33., 1992: 4x5 km - 6., 5 km klasicky - 11., 15 km klasicky - 13., kombinácia - 26., vo výprave Slovenska – 1994: 4x5 km - 7., 30 km klasicky - 18., 5 km klasicky - 21., kombinácia - 24.

BÁTORY IVAN ● ● ● ● ●

* 3. 5. 1975 Liptovský Mikuláš – vo výprave Slovenska – 1994: kombinácia - 34., 10 km klasicky - 43., 1998: 4x10 km - 11., 50 km voľne - 19., 30 km klasicky - 26., kombinácia - 33., 10 km klasicky - 60., 2002: 15 km klasicky - 21., kombinácia - 25., 50 km klasicky - 26., 2006: tímový šprint - 8. (s Bajčičákom), skiatlon - 24., 15 km klasicky - 26., 50 km voľne - 47., 2010: tímový šprint - 14. (s Malákom), 15 km voľne - 40., 50 km – nedokončil, 4x10 km - 12.

BUKVAJOVÁ JAROSLAVA ● ● ●

* 17. 11. 1975 Banská Bystrica – vo výprave Slovenska – 1994: 4x5 km - 7. mieste, kombinácia - 40., 5 km klasicky - 46., 1998: 15 km klasicky - 10., 30 km voľne - 15., 5 km klasicky - 16., kombinácia - 18., 2002: 5 km klasicky - 47., kombinácia - 58.

ČILLÍK RUDOLF ●

* 7. 11. 1931 Kremnica – vo výprave ČSR – 1960: 30 km - 30., 15 km - 36.

DĚVÁN ŠTEFAN (DĚVÁN ISTVÁN) ● / ●

* 11. 4. 1890 Bratislava, † 20. 4. 1977 Kempten (Nemecko) – vo výprave Maďarska – 1924: 18 km - 31., združené preteky – vzdal. Na OH 1912 štartoval za Uhorsko v atletike.

GARAJOVÁ KATARÍNA ●

* 21. 7. 1987 Planá – vo výprave Slovenska – 2006: šprint - 53.

HARVAN ŠTEFAN ●

* 17. 5. 1937 Kežmarské Žľaby, † 9. 1. 2007 Kežmarok – vo výprave ČSSR – 1964: 50 km - 22., 30 km - 26.

HAVRANČIKOVÁ ALŽBETA ● ● ● ●

* 27. 9. 1963 Poprad – vo výprave ČSSR, resp. ČSFR – 1988: 4x5 km - 7., 20 km voľne - 13., 5 km klasicky - 29., 10 km klasicky - 31., 1992: 4x5 km - 6., 30 km voľne - 11., kombinácia - 17., 5 km klasicky - 34., vo výprave Slovenska – 1994: 4x5 km - 7., 15 km voľne - 8., kombinácia - 17., 5 km klasicky - 32., 30 km klasicky - 32., 1998: 30 km voľne - 25., kombinácia - 40., 5 km klasicky - 58.

HUDAČ IVAN ●

* 10. 8. 1971 Šuňava – vo výprave Slovenska – 1998: 30 km klasicky - 59., kombinácia - 64., 10 km klasicky - 85., 50 km voľne – nedokončil.

ILAVSKÝ JÁN ●

* 27. 5. 1942 Važec – vo výprave ČSSR – 1972: 4x10 km - 8.

JEŽÍK STANISLAV ●

* 11. 2. 1972 Dubnica nad Váhom – vo výprave Slovenska – 1998: 4x10 km - 11., 30 km klasicky - 46., kombinácia - 57., 10 km klasicky - 64.

KLIMKOVÁ VIERA ●

* 11. 8. 1957 Spišská Nová Ves – vo výprave ČSSR – 1984: 20 km - 24., 1988: 4x5 km - 8., 20 km voľne - 17., 5 km klasicky - 22., 10 km klasicky - 35.

KOVALČÍK ŠTEFAN ● ●

* 15. 5. 1921 Kežmarok, † 22. 10. 1973 Bratislava – vo výprave ČSR – 1948: 4x10 km - 8., 18 km - 63., 1952: 4x10 km - 8., 18 km – nedokončil.

KUTLÍKOVÁ TATIANA ● ● ●

* 27. 9. 1972 Dolný Kubín – vo výprave Slovenska – 1994: 4x5 km - 7., kombinácia - 35., 30 km klasicky - 43., 15 km voľne - 46., 5 km klasicky - 48. Na ZOH 1998 a 2002 štartovala v biatlone.

MALÁK MICHAL ● ●

* 25. 8. 1980 Poprad – vo výprave Slovenska – 2006: 50 km voľne – 45., skiatlon/skiatlon - 53., 15 km klasicky - 73., 2010: tímový šprint – 14. (s Bátorym), 15 km voľne – 54., 4x10 km - 12.

MICHALÁK LUKÁŠ ●

* 7. 10. 1908 Ždiar, † 24. 11. 1988 Ždiar – vo výprave ČSR – 1936: 4x10 km - 5., 18 km - 10., 50 km – nedokončil.

MICHALKO JÁN ● ●

* 18. 11. 1947 Východná – vo výprave ČSSR – 1972: člen štafety na 4x10 km na 8. mieste, 15 km - 30., 50 km - 30., 30 km - 40., 1976: 30 km - 46.

MLYNÁR PETER ●

* 1. 3. 1988 Poprad – vo výprave Slovenska – 2010: šprint – 57., 4x10 km - 12.

OTČENÁŠ MARTIN ●

* 25. 8. 1987 Poprad – vo výprave Slovenska – 2006: šprint - 49.

PASIASOVÁ ANNA ● ●

* 18. 12. 1949 Tatranské Matliare – vo výprave ČSSR – 1976: 4x5 km - 6., 10 km - 13., 5 km - 15., 1984: 20 km - 16., 10 km - 27.

PÁRIČKA ANDREJ ●

* 19. 9. 1975 Kremnica – vo výprave Slovenska – 1998: 4x10 km - 11.

PROCHÁZKOVÁ ALENA ● ●

* 9. 8. 1984 Banská Bystrica – vo výprave Slovenska – 2006: šprint - 21., 10 km klasicky - 28., skiatlon - 46., 2010: šprint – 18.

SIMČÁKOVÁ ZORA ●

* 27. 3. 1963 Liptovský Mikuláš – vo výprave ČSFR – 1992: 15 km klasicky - 18., 30 km voľne - 30.

STRAUCH VOJTĚCH (SZEPES BÉLA) ● ▲ / ●

* 5. 9. 1903 Spišská Nová Ves, † 20. 6. 1986 Budapešť (Maďarsko) – vo výprave Maďarska – 1924: 18 km – neklasifikovaný, preteky združené – vzdal. 1928: cestujúci náhradník. Štartoval za Maďarsko aj na OH 1928 v atletike.

STRAUCH JÚLIUS (SZEPES GYULA) ●

* 18. 8. 1899 Spišská Nová Ves, † 2. 3. 1985 Budapešť (Maďarsko) – vo výprave Maďarska – 1924: 18 km – vzdal.

SVOBODOVÁ-SEKAJOVÁ GABRIELA ●●●

* 27. 2. 1953 Kremnica – vo výprave ČSSR – 1976: 4x5 km – 6., 5 km – 13., 10 km – 19., 1980: 4x5 km – 4., 10 km – 19., 5 km – 20., 1984: 4x5 km – 2., 10 km – 14., 5 km – 15.

Severská kombinácia**BACHLEDA JOZEF** ●

* 23. 2. 1973 Poprad – vo výprave Slovenska – 1994: jednotlivci – 51.

BAYER MARTIN ●●

* 20. 12. 1972 Poprad – vo výprave ČSFR – 1992: jednotlivci – 41., 1994: v jednotlivci – 52.

FRÁK VLADIMÍR ●

* 15. 8. 1961 Dolný Smokovec – vo výprave ČSSR – 1984: jednotlivci – 25.

GIACKO MICHAL ●

* 27. 9. 1969 Poprad – vo výprave Slovenska – 1994: jednotlivci – 26.

HERMANSKÝ LUKÁŠ ●

* 24. 8. 1980 Myjava – vo výprave Česka – 2002: družstvá – 9.

CHABAN ONDREJ ▲

* 3. 11. 1923 Banská Bystrica, † 2. 12. 2007 Banská Bystrica – vo výprave ČSR – 1948: na súťaž jednotlivcov nenastúpil pre zranenie; mal súťažiť aj v skokoch na lyžiach.

KLIMKO JÁN ●●

* 30. 7. 1960 Zlatá Baňa, okres Prešov – vo výprave ČSSR – 1984: jednotlivci – 22., 1988: družstvá – 6., jednotlivci – 27.

KOVAŘÍK JOZEF ●

* 27. 4. 1966 Ostrava (Česko) – vo výprave ČSFR – 1992: družstvá – 6., jednotlivci – 17.

OLEKŠÁK ŠTEFAN ●

* 16. 1. 1940 Ždiar, † 1. 12. 1996 Praha (Česko) – vo výprave ČSSR – 1964: jednotlivci – 13.

PÁTRÁŠ LADISLAV ●

* 19. 7. 1967 Banská Bystrica – vo výprave ČSSR – 1988: družstvá – 6., jednotlivci – 21.

PŠENKO MICHAL ●

* 8. 7. 1982 Poprad – vo výprave Slovenska – 2002: jednotlivci – 38., šprint – 39.

REPKA FRANTIŠEK ●

* 9. 1. 1966 Poprad – vo výprave ČSSR – 1988: družstvá – 6., jednotlivci – 30.

Skoky na lyžiach**CHABAN ONDREJ** ▲

* 3. 11. 1923 Banská Bystrica – vo výprave ČSR – 1948: na súťaž nenastúpil pre zranenie; mal súťažiť aj v severskej kombinácii.

MESÍK MARTIN ●●

* 17. 10. 1979 Banská Bystrica – vo výprave Slovenska – 1998: veľký mostík – 26., stredný mostík – 60., 2006: veľký mostík – nepostúpil z kvalifikácie, stredný mostík – nepostúpil z kvalifikácie.

SLUŠNÝ MIROSLAV ●

* 31. 5. 1964 Ružomberok – vo výprave Slovenska – 1994: veľký mostík – 45., stredný mostík – 51.

ŠVAGERKO MARTIN ●●

* 2. 10. 1967 Banská Bystrica – vo výprave ČSSR – 1984: stredný mostík – 42., vo výprave Slovenska – 1994: stredný mostík – 25., veľký mostík – 28.

VÁNYA PAVEL (VÁNYA PÁL) ●

* 13. 6. 1904 Vrbovka, † ????? 1955 – vo výprave Maďarska – 1948: veľký mostík – po páde v 1. kole nedokončil.

ZMORAY TOMÁŠ ●

* 26. 7. 1989 Banská Bystrica – vo výprave Slovenska – 2010: veľký mostík – 43., stredný mostík – nepostúpil z kvalifikácie.

Zjazdové lyžovanie**BABUŠIAK JAROSLAV** ●●

* 6. 9. 1984 Dolný Kubín – vo výprave Slovenska – 2006: slalom – 24., kombinácia – 27., super-G – 40., zjazd – 45., 2010: slalom – 30., super-G – 37., obrovský slalom – 50., zjazd – 52., superkombinácia – nedokončil.

BÍREŠ ADRIÁN ●

* 18. 5. 1969 Banská Bystrica – vo výprave ČSSR – 1988: kombinácia – 8., slalom – 15., super-G – 23., zjazd – 33.

BÍREŠ MARIÁN ●

* 27. 7. 1964 Banská Bystrica – vo výprave ČSFR – 1992: zjazd – 34., obrovský slalom – 34., super-G – 37., kombinácia – nedokončil.

ELEÖD ANIKÓ (IGLÓI LÁSZLÓNÉ) ●

* 11. 11. 1908 Kremnica – vo výprave Maďarska – 1948: slalom – 22., zjazd – 36., kombinácia – nedokončila.

GANTNEROVÁ-ŠOLTÝSOVÁ JANKA ●●●

* 30. 9. 1959 Kežmarok – vo výprave ČSSR – 1976: obrovský slalom – 25, zjazd – 33., slalom – nedokončila, 1980: zjazd – 10., obrovský slalom – 21., 1984: zjazd – 5., obrovský slalom – nedokončila.

GANTNEROVÁ JANA ●●

* 15. 7. 1989 Kežmarok – vo výprave Slovenska – 2006: zjazd – 36., super-G – 48., obrovský slalom – nedokončila, kombinácia – nedokončila, 2010: slalom – 24., obrovský slalom – 35.

HEIMSCHILD IVAN ●●

* 5. 3. 1980 Martin – vo výprave Slovenska – 2002: kombinácia – 24., super-G – 30., zjazd – 47., slalom – nedokončil, obrovský slalom – nedokončil, 2006: kombinácia – 25., slalom – 26., super-G – 46., zjazd – nedokončil.

HUČKOVÁ EVA ●

* 18. 11. 1986 Banská Bystrica – vo výprave Slovenska – 2006: obrovský slalom – 28., zjazd – 37., super-G – diskvalifikovaná, slalom – nedokončila, kombinácia – nedokončila.

JURKO PETER ●●

* 22. 9. 1967 Levoča – vo výprave ČSSR, resp. ČSFR, resp. ČSFR – 1988: kombinácia – 5., slalom – 13., super-G – 27., zjazd – 29., obrovský slalom – 33., 1992: slalom – 25., obrovský slalom – 37., super-G – 39., kombinácia – nedokončila.

KRAJNÁK VLADIMÍR ▲●

* 24. 9. 1927 Kežmarok – vo výprave ČSR – 1948: zjazd – neštartoval po zranení v tréningu, 1956: obrovský slalom – 38., slalom – nedokončil, zjazd – diskvalifikovaný.

KUZMANOVÁ DAGMAR ●

* 17. 9. 1956 Handlová – vo výprave ČSSR – 1976: slalom – 9., obrovský slalom – 9., zjazd – 32.

LIBIK JURAJ (LIBIK GYÖRGY) ●

* 18. 10. 1919 Ružomberok, † 23. 1. 1995 Budapešť (Maďarsko) – vo výprave Maďarska – 1948: zjazd – 77., slalom – diskvalifikovaný.

MACULOVÁ SOŇA ●

* 20. 5. 1987 Krompachy – vo výprave Slovenska – 2006: kombinácia – 23., obrovský slalom – 29., zjazd – 35., super-G – 44., slalom – nedokončila.

MEDZIHRADSKÁ LUCIA ●●●

* 14. 11. 1968 Brezno – vo výprave ČSSR, resp. ČSFR – 1988: kombinácia – 6., zjazd – 10., slalom – 13., obrovský slalom – 23., 1992: kombinácia – 8., zjazd – 16., slalom – 16., obrovský slalom – 20., super-G – 29., vo výprave Slovenska – 1994: kombinácia – 13., slalom – 20., zjazd – 32., super-G – 33.

MILANOVÁ EUDMILA ●●

* 22. 3. 1967 Kežmarok – vo výprave ČSSR, resp. ČSFR – 1988: zjazd – 24., super-G – 29., obrovský slalom – nedokončila, kombinácia – nedokončila, 1992: kombinácia – 15., zjazd – 24., slalom – 24., super-G – 36.

PAŽOUT MILAN ●

* 8. 6. 1948 Krompachy – vo výprave ČSSR – 1968: obrovský slalom – 27., zjazd – 35., slalom – nedokončil. **RAJČAN MICHAL**

* 1. 10. 1980 Banská Bystrica – vo výprave Slovenska – 2002: slalom – 19., kombinácia – diskvalifikovaný.

ŠLACHTA DANIEL ●

* 13. 2. 1923 Demänová, † 16. 4. 2007 Liptovský Mikuláš – vo výprave ČSR – 1948: slalom – 33., kombinácia – 34., zjazd – 46.

ŠOLTÝS ANTON ●

* 30. 4. 1937 Kežmarok – vo výprave ČSSR – 1964: obrovský slalom – 48., slalom – nedokončil.

ZUZULOVÁ VERONIKA ●●●

* 15. 7. 1984 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2002: obrovský slalom – 32., slalom nedokončila, 2006: kombinácia – 15., slalom – 22., 2010: slalom – 10., obrovský slalom – na 2. kolo nenastúpila (po 1. kole 34.).

Snoubording**ŠEĐOVÁ JANA** ●●

* 16. 1. 1974 Bratislava – vo výprave Slovenska – 1998: obrovský slalom – nedokončila, 2002: paralelný obrovský slalom – 14.

ŽIDEK RADOŠLAV ●

* 15. 10. 1981 Žilina – vo výprave Slovenska – 2006: snoubordkros – 2., paralelný obrovský slalom – 27.

LADOVÝ HOKEJ**ALMÁŠY PETER** ●

* 11. 2. 1961 Poprad – vo výprave Francúzska – 1992: 8.

BABIÁKOVÁ PETRA ●

* 27. 7. 1977 Zvolen – vo výprave Slovenska – 2010: 8.

BABONYOVÁ NATALIE ●

* 22. 10. 1983 Oshawa (Kanada) – vo výprave Slovenska – 2010: 8.

BAČA JERGUŠ ●▲

* 4. 1. 1965 Liptovský Mikuláš – vo výprave Slovenska – 1994: 6., 1998: pre chorobu nenastúpil.

BARANKA IVAN ●

* 19. 5. 1985 Ilava – vo výprave Slovenska – 2010: 4.

BARTEČKO ĽUBOŠ ●●●

* 14. 7. 1976 Kežmarok – vo výprave Slovenska – 2002: 13., 2006: 5., 2010: 4.

BONDRA PETER ●●

* 7. 2. 1968 Luck (Ukrajina) – vo výprave Slovenska – 1998: 10., 2006: 5.

BOŽÍK MOJMÍR ●

* 26. 2. 1962 Liptovský Mikuláš – vo výprave ČSSR – 1988: 6.

BRÉMOVÁ BARBORA ●
* 24. 8. 1991 Košice – vo výprave Slovenska – 2010: 8.

BUDAJ PETER ●●
* 18. 9. 1982 Banská Bystrica – vo výprave Slovenska – 2006: 5., 2010: 4.

BUDAJOVÁ JANA ●
* 16. 11. 1992 Liptovský Mikuláš – vo výprave Slovenska – 2010: 8.

BŮRIL VLADIMÍR ●
* 17. 5. 1969 Bratislava – vo výprave Slovenska – 1994: 6.

CELAROVÁ NIKOLETA ●
* 27. 2. 1983 Kežmarok – vo výprave Slovenska – 2010: 8.

CIBÁK MARTIN ●
* 17. 5. 1980 Liptovský Mikuláš – vo výprave Slovenska – 2010: 4.

CÍGER ZDENO ●
* 19. 10. 1969 Martin – vo výprave Slovenska – 1998: 10.

ČULÍKOVÁ JANKA ●
* 30. 6. 1987 Martin – vo výprave Slovenska – 2010: 8.

ČUPKOVÁ NICOL ●
* 4. 11. 1992 Košice – vo výprave Slovenska – 2010: 8.

DAŇO JOZEF ●●
* 28. 12. 1968 Nitra – vo výprave Slovenska – 1994: 6., 1998: 10.

DEMİTRA PAVOL ●●▲●
* 29. 11. 1974 Dubnica nad Váhom – vo výprave Slovenska – 1998: pricestoval na ZOH, ale nenastúpil, lebo družstvo Slovenska nepostúpilo do hlavného turnaja, 2002: 13., 2006: 5., 2010: 4.

DRAGAN JAROMÍR ●●●
* 14. 9. 1963 Liptovský Mikuláš – vo výprave ČSFR – 1992: 3., vo výprave Slovenska – 1994: 6.

DROPPA IVAN ●
* 1. 2. 1972 Liptovský Mikuláš – vo výprave Slovenska – 1998: 10.

DZURILLA VLADIMÍR ●●●●
* 2. 8. 1942 Bratislava, † 27. 7. 1995 Düsseldorf (Nemcko) – vo výprave ČSSR – 1964: 3., 1968: 2., 1972: 3.

DŽURNÁKOVÁ ANNA ●
* 24. 1. 1983 Kežmarok – vo výprave Slovenska – 2010: 8.

FAKO KAROL ▲
* 24. 11. 1931 Bratislava – vo výprave ČSR – 1960: cestujúci náhradník.

GÁBORÍK MARIÁN ●●
* 14. 2. 1982 Trenčín – vo výprave Slovenska – 2006: 5., 2010: 4.

GÁPOVÁ NIKOLA ●
* 19. 6. 1989 Poprad – vo výprave Slovenska – 2010: 8.

GOLONKA JOZEF ●●●●
* 6. 1. 1938 Bratislava – vo výprave ČSR, resp. ČSSR – 1960: 4., 1964: 3., 1968: 2.

GREGOR FRANTIŠEK ●●
* 8. 12. 1938 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1964: 3.

HALÁK JAROSLAV ●
* 13. 5. 1985 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2010: 4.

HANDZUŠ MICHAL ●●
* 11. 3. 1977 Banská Bystrica – vo výprave Slovenska – 2002: 13., 2010: 4.

HARTMANN EDUARD ●
* 5. 6. 1965 Skalica – vo výprave Slovenska – 1994: 6.

HAŠČÁK OTO ●●●
* 31. 1. 1964 Martin – vo výprave ČSSR – 1988: 6., vo výprave Slovenska – 1994: 6., 1998: 10.

HERICHOVÁ MÁRIA ●
* 12. 6. 1990 Poprad – vo výprave Slovenska – 2010: 8.

HOSSA MARCEL ●●
* 12. 10. 1981 Ilava – vo výprave Slovenska – 2006: 5., 2010: 4.

HOSSA MARIÁN ●●●
* 12. 1. 1979 Stará Ľubovňa – vo výprave Slovenska – 2002: 13., 2006: 5., 2010: 4.

CHÁRA ZDENO ▲●●
* 18. 3. 1977 Trenčín – vo výprave Slovenska – 2002: pricestoval na ZOH, ale nezapísali ho na súpisku, 2006: 5., 2010: 4.

JASEČKO STANISLAV ●
* 5. 12. 1972 Spišská Nová Ves – vo výprave Slovenska – 1998: 10.

JÁNOŠ BRANISLAV ●●
* 8. 1. 1971 Trenčín – vo výprave Slovenska – 1994: 6., 1998: 10.

JENDEK JÁN ●
* 5. 7. 1931 Bratislava, † 7. 12. 2002 Bratislava – vo výprave ČSR – 1956: 5.

JURČINA MILAN ●●
* 7. 6. 1983 Liptovský Mikuláš – vo výprave Slovenska – 2006: 5., 2010: 4.

JURČOVÁ PETRA ●
* 22. 6. 1987 Košice – vo výprave Slovenska – 2010: 8.

KAPUSTOVÁ JANA ●
* 11. 8. 1983 Žilina – vo výprave Slovenska – 2010: 8.

KAPUŠ RICHARD ●●
* 9. 2. 1973 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2002: 13., 2006: 5.

KARAFIÁTOVÁ IVETA ●
* 14. 5. 1988 Bratislava – vo výprave Slovenska – 2010: 8.

KOLNÍK ĽUBOMÍR ●●
* 23. 1. 1968 Nitra – vo výprave Slovenska – 1994: 6., 1998: 10.

KONTŠEK ROMAN ●●
* 11. 6. 1970 Žilina – vo výprave Slovenska – 1994: 6., 1998: 10.

KOPECKÝ TOMÁŠ ●
* 5. 2. 1982 Ilava – vo výprave Slovenska – 2010: 4.

KRIŽAN KAROL ●
* 5. 6. 1980 Žilina – vo výprave Slovenska – 2006: 5.

KVAKOVÁ MONIKA ●
* 15. 12. 1988 Žiar nad Hronom – vo výprave Slovenska – 2010: 8.

LAŠÁK JÁN ●●
* 10. 4. 1979 Zvolen – vo výprave Slovenska – 2002: 13., 2006: 5.

LIBA IGOR ●●●●
* 4. 11. 1960 Prešov – vo výprave ČSSR, resp. ČSFR, resp. ČSFR – 1984: 2., 1988: 6., 1992: 3.

LINTNER RICHARD ●
* 15. 11. 1977 Trenčín – vo výprave Slovenska – 2002: 13.

LUKÁČ VINCENT ●●●
* 14. 2. 1954 Košice – vo výprave ČSSR – 1980: 5., 1984: 2.

MAJESKÝ IVAN ●●
* 2. 9. 1976 Banská Bystrica – vo výprave Slovenska – 2002: 13., 2006: 5.

MARCINKO MIROSLAV ●
* 16. 1. 1964 Spišská Sobota – vo výprave Slovenska – 1994: 6.

MATEJOVÁ MICHAELA ●
* 2. 3. 1986 Martin – vo výprave Slovenska – 2010: 8.

MEDŘÍK STANISLAV ●
* 4. 4. 1966 Nitra – vo výprave Slovenska – 1994: 6.

MESZÁROŠ ANDREJ ●●
* 13. 10. 1985 Považská Bystrica – vo výprave Slovenska – 2006: 5., 2010: 4.

MICHALEK MIROSLAV ●
* 30. 6. 1965 Zvolen – vo výprave Slovenska – 1994: 6.

MILO DUŠAN ●
* 5. 3. 1973 Nitra – vo výprave Slovenska – 2002: 13.

MORAVČÍKOVÁ ZUZANA ●
* 23. 10. 1980 Ružomberok – vo výprave Slovenska – 2010: 8.

MOSNÁR MIROSLAV ●
* 10. 8. 1968 Bratislava – vo výprave Slovenska – 1998: 10.

MURÍN IGOR ●
* 1. 3. 1973 Trenčianske Teplice – vo výprave Slovenska – 1998: 10.

OBŠUT JAROSLAV ●
* 3. 9. 1976 Prešov – vo výprave Slovenska – 2002: 13.

ORSZÁGHOVÁ PETRA ●
* 7. 4. 1981 Banská Bystrica – vo výprave Slovenska – 2010: 8.

PARDAVÝ JÁN ●●
* 8. 9. 1971 Trenčín – vo výprave Slovenska – 1998: 10., 2002: 13.

PAŠEK DUŠAN ●●●
* 7. 9. 1960 Bratislava, † 14. 3. 1998 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1984: 2., 1988: 6.

PAVLÍKOVSKÝ RICHARD ●
* 3. 3. 1975 Ilava – vo výprave Slovenska – 2002: 13.

PAVLÍKOVSKÝ RASTISLAV ●
* 2. 3. 1977 Ilava – vo výprave Slovenska – 2002: 13.

PÁLFFY ZIGMUND ●▲●●
* 5. 5. 1972 Skalica – vo výprave Slovenska – 1994: 6., 1998: pricestoval na ZOH, ale nenastúpil, lebo družstvo Slovenska nepostúpilo do hlavného turnaja, 2002: 13., 2010: 4.

PETROVICKÝ RONALD ●
* 15. 2. 1977 Žilina – vo výprave Slovenska – 2006: 5.

PETROVICKÝ RÓBERT ●●●▲
* 26. 10. 1973 Košice – vo výprave Slovenska – 1994: 6., 1998: 10., 2002: 13., 2006: pricestoval do dejiska ZOH ako náhradník, ale nezapísali ho na súpisku.

PLAVUCHA VLASTIMIL ●●
* 6. 11. 1968 Banská Bystrica – vo výprave Slovenska – 1994: 6., 1998: 10.

POHORELEC DUŠAN ●
* 20. 11. 1972 Detva – vo výprave Slovenska – 1994: 6.

PRAVLÍKOVÁ PETRA ●
* 4. 6. 1985 Levoča – vo výprave Slovenska – 2010: 8.

PUCHER PETER ●
* 12. 8. 1974 Prešov – vo výprave Slovenska – 1998: 10.

PUCHER RENÉ ●
* 2. 12. 1970 Prešov – vo výprave Slovenska – 1994: 6.

PUKALOVICH RÓBERT ▲

* 28. 10. 1960 Bratislava – vo výprave Slovenska – 1998: pre chorobu nenastúpil.

RADIVOJEVIC BRANKO ●

* 24. 11. 1980 Piešťany – vo výprave Slovenska – 2010: 4.

RAKOVÁ EDITA ●

* 18. 5. 1978 Humenné – vo výprave Slovenska – 2010: 8.

RUSNÁK DÁRIUS ● ●

* 2. 12. 1959 Ružomberok – vo výprave ČSSR – 1984: 2.

RUSZNYÁK KAROL ●

* 26. 11. 1967 Bratislava – vo výprave Slovenska – 1998: 10.

RYBÁR PAVOL ● ●

* 12. 10. 1971 Skalica – vo výprave Slovenska – 1998: 10., 2002: 13.

SEKERA ANDREJ ●

* 8. 6. 1986 Bojnice – vo výprave Slovenska – 2008: 4.

SEKERÁŠ LUBOMÍR ● ●

* 18. 11. 1968 Trenčín – vo výprave Slovenska – 1994: 6., 1998: 10.

SMEŤCIAK MARIÁN ●

* 24. 12. 1970 Liptovský Mikuláš – vo výprave Slovenska – 1994: 6.

SMREK PETER ●

* 16. 2. 1979 Martin – vo výprave Slovenska – 2002: 13.

STANTIEN ROMAN ●

* 16. 10. 1964 Poprad – vo výprave Slovenska – 1998: 10.

STAŇA RASTISLAV ● ●

* 10. 1. 1980 Košice – vo výprave Slovenska – 2002: 13., 2010: 4.

STARŠÍ JÁN ● ●

* 17. 10. 1933 Sokolče – vo výprave ČSR – 1960: 4.

STÜMPEL JOZEF ▲ ● ● ●

* 20. 7. 1972 Nitra – vo výprave Slovenska – 1998: pricestoval na ZOH, ale nenastúpil, lebo družstvo Slovenska nepostúpilo do hlavného turnaja, 2002: 13., 2006: 5., 2010: 4.

SUCHÝ RADOSLAV ●

* 7. 4. 1976 Kežmarok – vo výprave Slovenska – 2006: 5.

SUROVÝ TOMÁŠ ●

* 14. 9. 1981 Banská Bystrica – vo výprave Slovenska – 2006: 5.

SVATOŠ MAREK ●

* 17. 7. 1982 Košice – vo výprave Slovenska – 2006: 5.

SVITANA PAVOL ●

* 2. 9. 1948 Matejovce – vo výprave ČSSR – 1976: pôvodne bol necestujúci náhradník; po chrípkovej epidémii a zranení druhého brankára Čru ho dodatočne povolali do výpravy; v zápasoch proti NSR a ZSSR bol náhradník na striedačke, ale striebornú medailu nedostal.

ŠATAN MIROSLAV ● ● ● ▲ ●

* 22. 10. 1974 Topoľčany – vo výprave Slovenska – 1994: 6., 1998: pricestoval na ZOH, ale nenastúpil, lebo družstvo Slovenska nepostúpilo do hlavného turnaja, 2002: 13., 2006: 5., 2010: 4.

ŠECHNÝ RICHARD ●

* 19. 10. 1971 Prešov – vo výprave Slovenska – 2002: 13.

ŠIMONOVICH MIROSLAV ●

* 10. 8. 1974 Poprad – vo výprave Slovenska – 1998: 10.

ŠTRBÁK MARTIN ● ●

* 15. 1. 1975 Prešov – vo výprave Slovenska – 2006: 5., 2010: 4.

ŠTASNÝ ANTON ●

* 5. 8. 1959 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1980: 5.

ŠTASNÝ MARIÁN ●

* 8. 1. 1953 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1980: 5.

ŠTASNÝ PETER ● ●

* 18. 9. 1956 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1980: 5., vo výprave Slovenska – 1994: 6.

ŠVEHLA RÓBERT ● ● ● B

* 2. 1. 1969 Martin – vo výprave ČSFR – 1992: 3., vo výprave Slovenska – 1994: 6., 1998: 10.

TAJCNÁR RUDOLF ● B

* 17. 3. 1948 Bratislava, † júl 2005 Bratislava – vo výprave ČSSR – 1972: 3.

TOMČIKOVÁ ZUZANA ●

* 23. 4. 1988 Zvolen – vo výprave Slovenska – 2010: 8.

TROJÁK LADISLAV ● ● ●

* 15. 6. 1914 Košice, † 8. 11. 1948 nad prieplyvom La Manche medzi Anglickom a Francúzskom – vo výprave ČSR – 1936: 4., 1948: 2.

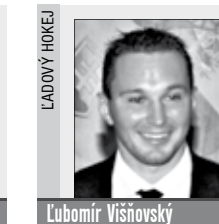
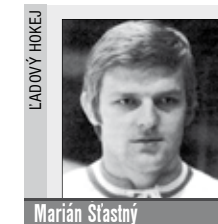
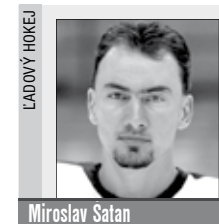
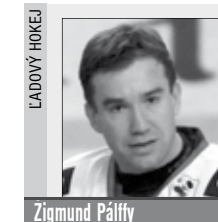
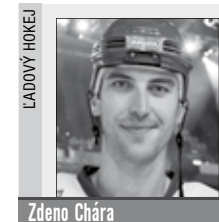
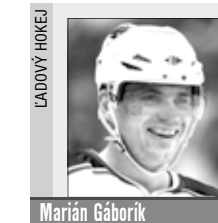
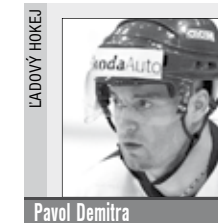
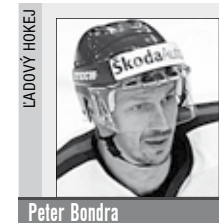
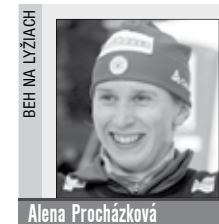
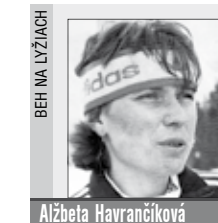
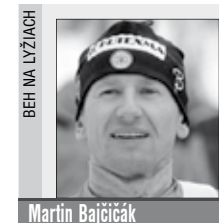
TÖRÖK JAROSLAV ●

* 1. 12. 1971 Martin – vo výprave Slovenska – 2002: 13.

VARHOLÍK JÁN ● ●

* 28. 2. 1970 Košice – vo výprave Slovenska – 1994: 6., 1998: 10.

Z galérie významných olympionikov bez medaily z OH/ZOH

VELIČKOVÁ MARTINA ●

* 17. 2. 1989 Prešov – vo výprave Slovenska – 2010: 8.

VESELOVSKÝ PETER ●

* 11. 11. 1964 Liptovský Mikuláš – vo výprave ČSFR – 1992: 3.

VIŠŇOVSKÝ LUBOMÍR ● ● ● ●

* 11. 8. 1976 Topoľčany – vo výprave Slovenska – 1998: 10., 2002: 13., 2006: 5., 2010: 4.

ZÁHORSKÝ JOZEF ●

* 6. 1. 1929 Bratislava – vo výprave ČSR – 1952: 4.

ZÁLEŠÁK MIROSLAV ▲

* 31. 7. 1980 Skalica – vo výprave Slovenska – 2006: pricestoval do dejiska ZOH ako náhradník, ale nezapísalí ho na súpisiku.

ZEDNÍK RICHARD ▲ ● ●

* 6. 1. 1929 Banská Bystrica – vo výprave Slovenska – 1998: pricestoval na ZOH, ale nenastúpil, lebo družstvo Slovenska nepostúpilo do hlavného turnaja, 2006: 5., 2010: 4.

SÁNKOVANIE

HARNÍŠ JÁN ●

* 13. 4. 1985 Poprad – vo výprave Slovenska – 2010: dvojice – 11. (s Regecom)

JASENČÁKOVÁ MÁRIA ● ● ● ● ●

* 21. 10. 1957 Poprad – vo výprave ČSSR, resp. ČSFR – 1980: ženy - 9., 1984: ženy - 12., 1992: ženy - 20., vo výprave Slovenska – 1994: ženy - 15., 1998: ženy - 15.

MARX WALTER ● ●

* 20. 7. 1978 Poprad – vo výprave Slovenska – 2002: dvojice – 9. (s Mickom), 2006: dvojice – 13. (s Mickom).

MICK LUBOMÍR ● ●

* 17. 5. 1978 Poprad – vo výprave Slovenska – 2002: dvojice – 9. (s Marxom), 2006: dvojice – 13. (s Marxom).

NINIS JOZEF ● ●

* 28. 6. 1981 Čadca – vo výprave Slovenska – 2006: muži - 22., 2010: muži - 24.

REGEC BRANISLAV ●

* 13. 7. 1985 Poprad – vo výprave Slovenska – 2010: dvojice – 11. (s Harnišom)

SABOLOVÁ VERONIKA ● ● ●

* 20. 3. 1980 Košice – vo výprave Slovenska – 2002: ženy - 21., 2006: ženy - 19., 2010: ženy - 14.

SLÁVIK JAROSLAV ● ●

* 28. 1. 1976 Poprad – vo výprave Slovenska – 2002: muži - 16., 2006: muži - 33.

ŠÍŠAJOVÁ JANA ● ●

* 1. 2. 1985 Kežmarok – vo výprave Slovenska – 2006: ženy - 22., 2010: ženy - 27.

ŠKVAREK JOZEF ●

* 19. 8. 1963 Poprad – vo výprave Slovenska – 1994: muži - 19.

ZAJONC MIROSLAV ●

* 10. 6. 1960 Spišská Stará Ves – vo výprave USA – 1988: dvojice - 11. (s Nardiellom).

ČESKÍ OLYMPIONICI, PÔSOBIACI V ČASE ÚČASTI NA OH/ZOH V SLOVENSKÝCH KLUBOCH

Vo všetkých 50 prípadoch ide o športovcov reprezentujúcich bývalú ČSR, ČSSR, resp. ČSFR, ktorí sa narodili na území dnešnej Českej republiky a majú český pôvod. Uvádžame ich účasť na OH/ZOH len v období, keď pôsobili v slovenských kluboch, resp. strediskách vrcholového športu. U žien sú uvedené mená, pod ktorými štartovali na OH/ZOH, teda zväčša pred vstupom do manželstva.

BEZDĚK RUDOLF, box

* 12. 2. 1916 ???, † ???) - 1936: v mušej váhe vypadol v 1. kole. Člen ŠK Slávia Bratislava.

BLAŽEK PETR, moderný päťboj

* 30. 3. 1961 Praha - 1992: jednotlivci – 14., družstvá – 9. Príslušník ASVŠ Dukla Banská Bystrica.

BRCHEL LUBOŠ, zjazdové lyžovanie

* 7. 3. 1920 Kladno, † 31. 10. 1981 Radvaň nad Dunajom - 1948: slalom – 9., kombinácia – 14., zjazd – 27. Člen TJ Tatran Tatranská Lomnica.

BUCHÁČEK PETR, cestná cyklistika

* 9. 6. 1948 Řetová – 1976: preteky jednotlivcov s hromadným štartom – 41., časovka družstiev na 100 km – 5. Člen Interu Bratislava.

DALER JIŘÍ, dráhová cyklistika

* 8. 3. 1940 Brno - 1964: stíhacie preteky jednotlivcov – 1., stíhacie preteky družstiev – štvrtfinále (5. – 8.). Príslušník Dukla ŽTU Bratislava.

DATÍNSKÁ VĚRA, hádzaná

* 17. 10. 1949 Brno. 1980: 5. Hráčka Interu Bratislava.

DAVID KAREL, atletika

* 8. 2. 1964 Nový Jičín - 1988: maratón – 55., 1992: maratón – 19. Príslušník ASVŠ Dukla Banská Bystrica.

DLUHOŠ LADISLAV, skoky na lyžiach

* 6. 10. 1965 Čeladná - 1988: stredný mostík – 14., veľký mostík – 14., družstvá – 4. Príslušník ASVŠ Dukla Banská Bystrica.

DOHNAL ZDENĚK, dráhová cyklistika

* 11. 8. 1948 Znojmo - 1976: stíhacie preteky družstiev – štvrtfinále (5. – 8.). Príslušník ASVŠ Dukla Trenčín.

DOLEŽAL FRANTIŠEK, box

* 23. 11. 1913 ???, † ???) - 1936: bantamová váha – prehral v 1. kole. Člen ŠK Slávia Bratislava.

HOLEČEK JIŘÍ, ľadový hokej

* 18. 3. 1944 Praha – 1972: 3. Hráč VSŽ Košice.

HOLÍK ALOIS, cestná cyklistika

* 23. 9. 1947 Fryšták - 1972: preteky jednotlivcov s hromadným štartom - nedokončil. Člen Spartaka ŽTŠ Dubnica.

HORALOVÁ ALENA, hádzaná

* 24. 11. 1952 Plzeň - 1980: 5. Hráčka Štartu Bratislava.

CHLÁDEK FRANTIŠEK, biatlon

* 9. 5. 1958 Vsetín - 1988: 20 km – 44., štafeta 4x7,5 km – 11. Príslušník ASVŠ Dukla Banská Bystrica.

JANDA JAROSLAV, zjazdové lyžovanie

* 17. 10. 1942 Jablonec nad Nisou - 1968: obrovský slalom – 34., zjazd – 36., slalom – nedokončil. Člen AS Dukla Banská Bystrica.

JEŽ FRANTIŠEK, skoky na lyžiach

* 16. 12. 1970 Valašské Meziříčí – 1992: veľký mostík – 13., stredný mostík – 23., družstvá – 3. Príslušník ASVŠ Dukla Banská Bystrica.

JUREČEK VÍTĚZSLAV, biatlon

* 25. 5. 1960 Šumperk - 1984: 10 km – 13. Príslušník ASVŠ Dukla Banská Bystrica.

KADLEC MILAN, moderný päťboj

* 3. 12. 1958 Kladno, † 24. 8. 2001 Bělá pod Bezdězem - 1980: jednotlivci – 8., družstvá – 6., 1988: jednotlivci – 11., družstvá – 6. Príslušník ASVŠ Dukla Banská Bystrica.

KOCMAN VLADIMÍR, džudo

* 5. 4. 1956 České Budějovice – 1980: nad 95 kg – 3. Príslušník ASVŠ Dukla Banská Bystrica.

KODEJŠKA KAREL, skoky na lyžiach

* 20. 3. 1947 Lomnice nad Popelkou - 1972: stredný mostík – 7., 1976: stredný mostík – 18., veľký mostík – 31. Príslušník ASVŠ Dukla Banská Bystrica.

KOUTNÝ JAN, športová gymnastika

* 24. 6. 1897 Výškov, † 18. 7. 1976 Praha – 1924: preskok – 2., viacboj – 11., kruhy – 7., 1928: viacboj – 31., družstvá - 2. Náčelník Sokola v Pohronskej župe vo Zvolene.

KŘEPELA JOSEF, basketbal

* 22. 1. 1924 České Budějovice, † 1. 4. 1974 Sliač - 1948: 7. Hráč Blesku Bratislava.

KŘÍŽ JAROSLAV, džudo

* 12. 3. 1955 Jihlava - 1980: do 65 kg – 7. Príslušník ASVŠ Dukla Banská Bystrica.

MATOCHA JAN, rýchlostná kanoistika

* 5. 1. 1923 Střelná – **1948:** K1 10 km – 9., **1952:** K2 1 km - s Kroutilom vyradení v rozjazdách. Člen Tatrana Bratislava.

MRÁŽKOVÁ JANA, krasokorčuľovanie

* 20. 3. 1940 Brno – **1960:** ženy – 4. Členka Slovana Bratislava.

NEDOMANSKÝ VÁCLAV, ľadový hokej

* 14. 3. 1944 Hodonín – **1968:** 2., **1972:** 3. Hráč Slovana Bratislava.

NENADÁL ZDENĚK, atletika

* 12. 12. 1964 Prostějov – **1988:** hod oštepom – vyradený v kvalifikácii (75,56). Príslušník ASVŠ Dukla Banská Bystrica.

NETUŠIL MILOSLAV, športová gymnastika

* 20. 2. 1946 Chomutov – **1976:** viacboj – 25., bradlá – 5., družstvá – 9. Príslušník ASVŠ Dukla Banská Bystrica.

NOSKOVÁ PETRA, biatlon

* 31. 10. 1967 Nové Město na Moravě – **1992:** 15 km – 60. Príslušníčka ASVŠ Dukla Banská Bystrica.

NOVÁK VLADIMÍR, džudo

* 16. 4. 1948 Klatovy – **1976:** nad 93 kg – vyradený v 2. kole, bez rozdielu hmotností – vyradený v 3. kole. Príslušník ASVŠ Dukla Banská Bystrica.

NOVOTNÝ JOSEF, volejbal

* 29. 3. 1956 Mašovice – **1980:** 8. Príslušník ČH Bratislava.

PADRNOŠ PAVEL, cestná cyklistika

* 17. 12. 1970 Petrovice, Třebíč – **1992:** preteky jednotlivcov s hromadným štartom – 69., časovka družstiev na 100 km – 8. Príslušník ASVŠ Dukla Trenčín.

PADRTA VLADIMÍR, basketbal

* 7. 10. 1952 Brno, † 15. 9. 2009 Bratislava – **1976:** 6. Hráč Interu Bratislava.

PARMA JIŘÍ, skoky na lyžiach

* 9. 1. 1963 Frenštát pod Radhoštěm – **1984:** stredný mostík – 10., veľký mostík – 23., **1988:** stredný mostík – 5., veľký mostík – 29., družstvá – 4., **1992:** veľký mostík – 5., stredný mostík – 10., družstvá – 3. Príslušník ASVŠ Dukla Banská Bystrica.

PAVLÍČEK ZDENĚK, biatlon

* 2. 5. 1952 Valašské Meziříčí – **1976:** štafeta 4x7,5 km – 9. Príslušník ASVŠ Dukla Banská Bystrica.

PETŘÍKOV PAVEL, džudo

* 1. 7. 1959 Slaný – **1980:** do 60 kg – 5. Príslušník ASVŠ Dukla Banská Bystrica.

PUZRLA MILAN, cestná cyklistika

* 8. 4. 1946 Veselí nad Moravou – **1976:** časovka družstiev na 100 km – 5. Príslušník ASVŠ Dukla Trenčín.

PROKOPIUS JIŘÍ, moderný päťboj

* 1. 7. 1967 Strakonice – **1992:** jednotlivci – 57., družstvá – 9. Príslušník ASVŠ Dukla Banská Bystrica.

RADĚVIČ RADIM, ľadový hokej

* 16. 12. 1966 Opava – **1988:** 6. Príslušník ASVŠ Dukla Trenčín.

RŮŽIČKA VLADIMÍR, ľadový hokej

* 6. 6. 1963 Most – **1988:** 6. Príslušník ASVŠ Dukla Trenčín.

ŘEHÁK DALIBOR, vzpieranie

* 11. 9. 1955 Příbor – **1980:** do 90 kg – 4. Príslušník ASVŠ Dukla Trenčín.

SKALNÍK JOSEF, biatlon

* 30. 3. 1958 Nové Město na Moravě – **1980:** 20 km – 42., štafeta 4x7,5 km – 11. Príslušník ASVŠ Dukla Banská Bystrica.

SLÁDEK JAN, športová gymnastika

* 23. 2. 1907 Vracov, † 11. 6. 1984 Praha – **1936:** družstvá – 4. Člen Sokola IV. Bratislava

STARNOVSKÝ BOHUMIL, moderný päťboj

* 3. 10. 1953 Praha – **1976:** družstvá – 2., jednotlivci – 17., **1980:** družstvá – 6., jednotlivci – 26. Príslušník ASVŠ Dukla Banská Bystrica.

ŠULC FRANTIŠEK, hádzaná

* 8. 6. 1950 Chotěboř – **1976:** 7. Hráč ČH Bratislava.

VAŇOUS JAROMÍR, atletika

* 24. 9. 1955 Ústí nad Orlicí – **1980:** 50 km chůdza – diskvalifikovaný. Príslušník ASVŠ Dukla Banská Bystrica.

VĚNSEK JOSEF, džudo

* 27. 6. 1967 Ostrava – **1992:** do 71 kg – vyradený v 3. kole. Príslušník ASVŠ Dukla Banská Bystrica.

VINDUŠKOVÁ LUDMILA, volejbal

* 3. 1. 1949 Světla nad Sazávou – **1972:** 7. Hráčka Slávie UK Bratislava.

WYBRANIEC JINDŘICH, rýchlostná kanoistika

* 2. 7. 1948 Český Těšín – **1976:** štvorkajak 1000 – vyradený v semifinále. Príslušník ASVŠ Dukla Trenčín.

ŽELEZNÝ JAN, atletika

* 16. 6. 1966 Mladá Boleslav – **1988:** hod oštepom – 2. Príslušník ASVŠ Dukla Banská Bystrica.

Pri zosumarizovaní športovcov českej národnosti, súťažiacich na OH/ZOH v čase ich pôsobenia v slovenských kluboch, resp. strediskách vrcholového športu, vykonal priekopnícku prácu športový publicista Miroslav Hazucha.

O AUTOROVI

PhDr. Lubomír Souček

Narodil sa v roku 1961 v Komárne, vyrastal v Komárne a v Hurbanove. V roku 1983 absolvoval štúdium odboru žurnalistiky na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Už od prvého roku štúdia pôsobil ako elév v denníku Šport, v ktorom následne pracoval v rokoch 1983 – 2004 ako redaktor. Špecializoval sa predovšetkým na olympijskú problematiku, zjazdové lyžovanie, športovú gymnastiku, plávanie, vzpieranie a na športovú politiku. Ako akreditovaný novinár sa zúčastnil na šiestich olympiádach - na zimných olympijských hrách (ZOH) 1992 v Albertville, 1994 v Lillehammeri a 2002 v Salt Lake City a na letných olympijských hrách (OH) 1996 v Atlante, 2000 v Sydney a 2004 v Aténach. Denník Šport opustil po 25 rokoch v novembri 2004, poldruha roka potom pôsobil ako hovorca Slovenského zväzu ľadového hokeja. Od júla 2006 je zamestnaný na Slovenskom olympijskom výbore (SOV) na pozícii manažéra mediálnej komunikácie. Je zodpovedný redaktor internetovej stránky SOV www.olympic.sk, aj magazínu Olympijská revue a elektronických Olympijských @aktualít. Na ZOH 2006 v Turíne, OH 2008 v Pekingu a ZOH 2010 vo Vancouvri pôsobil vo funkcii tlačového atašé slovenskej výpravy.

Publicista Lubomír Souček je spoluautor a autor viacerých knižných publikácií a autor početných brožúr. Bol napríklad hlavný zostavovateľ Kroniky športu 1993 – 1997, Kroniky športu 1998 a Kroniky športu 1999, s Jánom Grexom spoluautor knihy Slovensko v znamení piatich kruhov, s Martinou Moravcovou spoluautor knihy Martina s rodokmeňom Evy, zostavil a napísal oficiálne brožúry slovenskej výpravy na ZOH 2006 v Turíne, OH 2008 v Pekingu a ZOH 2010 vo Vancouvri, ako aj brožúru Pohnuté osudy športových hviezd. Za publicistické pôsobenie získal dvakrát prémii Literárneho fondu.

Od vzniku Slovenskej republiky je nepretržite vedúci ankety o najúspešnejšieho športovca a športový kolektív Slovenska, viedol aj anketu Slovenský športovec storočia a v minulosti tri roky aj najrozsiahlejšiu svetovú atletickú anketu Bratislava. V rokoch 1987 – 2002 pôsobil vo vedení Klubu fair play – najprv v rámci Československého olympijského výboru, potom SOV. V rokoch 2001 – 2004 bol členom etickej rady SOV. Mnoho rokov je člen výboru Klubu športových redaktorov SSN.

Zoznam použitej literatúry:

- BAKALÁŘ, R.: Zlatý expres. Bratislava 1980 (biografia A. Tkáča)
 BAKALÁŘ, R., CIHLÁŘ, J., ČERNÝ, J.: Zlatá kniha cyklistiky. Praha 1984
 BUTLER, M. a kol.: Athletics Statistics Book. Londýn 2004
 ČUPKA, M., HOLKO, J., MORVAY, F., NÁPRSTEK, M., NIŇAJ, M.: 80 rokov slovenského hokeja. Bratislava 2009
 DEMETROVIČ E. a kol.: Encyklopedie tělesné kultury A – O, P – Ž. Praha 1988
 DOVALIL, J. a kol.: Olympismus. Praha 2004
 DRENKO, J.: Olympionici Novohradu. Lučenec 2001
 DRENKO, J.: Uhorsko v olympijskom hnutí a Slovensko. Lučenec 2005
 DZURILLA, V. – CÍLEK, R.: Svet pred maskou. Bratislava 1980 (biografia V. Dzurillu)
 FRONKO, M.: Olympionici Liptova. Liptovský Mikuláš 2003
 GAJDOŠ, A.: Osobnosti slovenského športu 1896 – 2006. Martin 2007
 GREXA J. – NOVÁK, M.: Naši olympionici. Bratislava 1978
 GREXA, J. a kol.: Olympijské hnutie na Slovensku. Od Atén po Atlantu. Bratislava 1996
 GREXA, J. a kol.: Olympijská výchova. Bratislava 2006
 GREXA, J. – SOUČEK, L.: Slovensko v znamení piatich kruhov. Bratislava 2007
 GUT, K., PACINA, V.: Encyklopedie ledního hokeje. Praha 1986
 HAZUCHA, M.: Prvý olympionik Alojz Szokol. Banská Bystrica 1996
 HAZUCHA, M.: ...úspešní 40 rokov. Banská Bystrica 2007
 HAZUCHA, M.: Olympijská sláva. Banská Bystrica 2008
 HORNÁČEK I.: Sapporo – Mnichov 1972. Bratislava 1973
 JEŘÁBEK, L.: Fakta z historie československého fotbalu. Praha 1982
 KAFKA, M., DRENKO, J.: ...som šťastnou Slovenkou..., Bratislava 2006 (biografia M. Pálfyovej)
 KLUGE, V.: Die Olympischen Spiele von 1896 – 1980. Berlin 1981
 KOLÁŘ, F. a kol.: Kdo byl kdo, naši olympionici. Praha 1999
 KOLEKTÍV: Almanach československých olympioniků. Praha 1987
 KOLEKTÍV: Magyarok az Olimpiai Játékokon 1896 – 2000. Budapešť 2000
 KÖSSL, J. – KROUTIL, F. a kol.: Malá encyklopedie olympijských her. Praha 1982
 KRŇÁČ, L.: Tisíc hviezd – svetová atletika mužů. Bratislava 2002
 KRŇÁČ, L.: Tisíc hviezd – svetová atletika ženy. Bratislava 2004
 KRŠÁK, P.: Novoveké olympiády. Bratislava 1980
 KRŠÁK, P.: Moskva – Lake Placid 1980. Bratislava 1981
 KRŠÁK, P.: Soul '88. Bratislava 1989
 KUCHEN, A. a kol.: Atletika – encyklopédia. Bratislava 1985
 MACHAJDÍK, I.: Bratislavskí olympionici XX. storočia. Bratislava 1998
 MAŠLONKA, Š. – KŠIŇAN, J.: Zlatá kniha futbalu na Slovensku. Bratislava 1988
 MITOŠINKA, J. a kol.: Príspevok k histórii olympionizmu na Slovensku. Bratislava 1989
 MORAVCOVÁ, M. – SOUČEK, L.: Martina s rodokmeňom Evy. Bratislava 2003 (biografia M. Moravcovej)
 MRÁZ, I.: Preslávili Slovensko. Bratislava 1990
 PETRÍK, B.: Majstrovstvá sveta a Európy v ľadovom hokeji. Bratislava 1992
 PETRÍK, B.: Fanulo – šampión Európy. Bratislava 2002 (biografia F. Gregora)
 PETRÍK, B.: História olympijského futbalu. Bratislava 2004
 SOUČEK, L. a kol.: Kronika športu 1993 – 1997. Bratislava 1998
 SOUČEK, L. a kol.: Kronika športu 1998. Bratislava 1999
 SOUČEK, L. a kol.: Kronika športu 1999. Bratislava 2000
 SOUČEK, L.: Who is Who Slovensko Peking 2008. Bratislava 2008
 SOUČEK, L.: Who is Who Slovensko Vancouver 2010. Bratislava 2010
 STUDENIČOVÁ, M.: Jozef Golonka – rebel s číslom 9. Bratislava 2008
 SZEMBERG, Sz.: IIHF 2006 Olympic Media Guide. Zürich 2006
 ŠÁLEK, Z.: Slavné nohy. Praha 1980
 ŠČEPÁN, S.: Albertville '92. Bratislava 1992
 ŠEFRÁNEK P. a kol.: Vancouver 2010. Bratislava 2010
 ŠIMO, M., ZERER, A., POSPÍŠIL, P., SÚKUP, J.: Atlanta '96. Bratislava 1996
 ŠIMO, M. – ZEMAN, M.: Športové legendy spomínajú. Bratislava 2005
 ŠIMO, M. a kol.: XX. zimné olympijské hry Turín 2006. Bratislava 2006
 ŠIMO M. a kol.: Peking 2008. Bratislava 2008
 ŠIMO, M.: Zlatá za život. Bratislava 2009 (biografia J. Zacharu)
 VRANKA, M. a kol.: Kronika športu 2000. Bratislava 2001
 VRANKA, M. a kol.: Kronika športu 2001. Bratislava 2002
 VRANKA, M. a kol.: Kronika športu 2002. Bratislava 2003
 VRANKA, M. a kol.: Kronika športu 2003. Bratislava 2004
 VRANKA, M. a kol.: Kronika športu 2004. Bratislava 2005
 VRANKA, M. a kol.: Kronika športu 2005. Bratislava 2006
 VRANKA, M. a kol.: Kronika športu 2006. Bratislava 2007
 VRANKA, M. a kol.: Kronika športu 2007. Bratislava 2008
 VRANKA, M. a kol.: Kronika športu 2008. Bratislava 2009
 VRANKA, M. a kol.: Kronika športu 2009. Bratislava 2010
 WALLECHINSKY, D.: The Complete Book of the Summer Olympics. New York 1996
 WALLECHINSKY, D.: The Complete Book of the Winter Olympics. New York 2001
 ZERER, A., POSPÍŠIL, P.: Lillehammer 1994. Bratislava 1994
 ZERER, A.: Sydney 2000. Bratislava 2000
 ZERER, A.: Keď nebo zamrzne, obúva si božské korčule? Bratislava 2003 (biografia H. Múdrej a O. Nepelu)
 ZERER, A.: Atény 2004. Bratislava 2004
 ZERER, A.: Zátoka šampiónov (biografia bratov Hochschornerovcov), Bratislava 2009
 Slovenské printové médiá
 Oficiálne brožúry olympijských výprav SR na ZOH 1994, 1998, 2002 a 2006, OH 1996, 2000 a 2004
 Oficiálne brožúry olympijských výprav ČR na OH 2008 a ZOH 2010
 www.olympic.sk
 www.olympic.cz
 www.wikipedia.cz
 www.sienlavy.sk
 www.wikipedia.org
 www.osobnosti.sk
 www.wikipedia.hu

Slovenské olympijské hnutie podporujú

GENERÁLNI PARTNERI SOV

Mercedes-Benz

Západoslovenská
energetika

Člen skupiny
e-on

HLAVNÍ PARTNERI SOV

ZENTIVA

Člen skupiny sanofi-aventis

SLOVENSKÝ
OLYMPIJSKÝ
VÝBOR